

Coop Pank aktsiaselts
(Eesti Vabariigis registreeritud aktsiaselts)

Kuni 40 245 855 Panga aktsia Pakkumine
Pakkumise Hinnavahe EUR 1,15 - EUR 1,30 Pakkumise Aktsia kohta
Pakkumisperiood 18. november kuni 29. november 2019

AKTSIATE AVALIKU PAKKUMISE, NOTEERIMISE JA KAUPLEMISELE VÕTMISE PROSPEKT

Käesolev aktsiate avaliku pakkumise, noteerimise ja kauplemisele võtmise prospekt (**Prospekt**) on koostatud ja avaldatud Coop Pank aktsiaseltsi (registreeritud Eesti äriregistris registrikoodi 10237832 all, aadress Narva mnt 4, 15014, Tallinn, Eesti; **Pank**) poolt Panga (i) uute emiteeritavate aktsiate ja (ii) Panga teatud aktsionäridele kuuluvate Panga olemasolevate aktsiate avalikuks pakkumiseks ning (iii) noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks Nasdaq Tallinna Börsi Balti Põhinimekirjas.

Pank pakub kuni 32 180 155 nimiväärtuseta lihtaktsiat (**Uued Aktsiad**) ning Panga teatud aktsionärid pakuvad kuni 8 065 700 olemasolevat Panga nimiväärtuseta lihtaktsiat (**Olemasolevad Aktsiad**; koos Uute Aktsiatega **Pakkumise Aktsiad**). Pakkumise Aktsiate koguarv võib Ülejaotamise optsiooni kasutamise tulemusena suureneda kuni 6 036 878 Olemasoleva Aktsia võrra 46 282 733 Pakkumise Aktsiani. Pakkumise Aktsiad pakutakse (i) avalikult Eesti, Läti ja Leedu jaeinvestoritele (**Jaepakkumine**) ning (ii) mitteavalikult kutselistele investoritele Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 14. juuni 2017 määrusega 2017/1129/EL, mis käsitleb väärtipaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti (**Prospektimäärus**) artikli 2(e) tähenduses Eestis ja teatud valitud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides ning ka muudele valitud investoritele toetudes asjakohastele eranditele vastavate liikmesriikide seadusandluses (**Institutsionaalne Pakkumine**). Avalik pakkumine toimub üksnes Eestis, Lätis ja Leedus ning Pakkumise Aktsiad ei pakuta avalikult üheski teises jurisdiktsioonis. Käesolev Prospekt on registreeritud Finantsinspektsiooni juhatuse 11. novembri 2019 otsusega numbri 4.3-4.1/3973 all.

Pakkumise Aktsiate Pakkumisperiood algab 18. novembril 2019 kell 10:00 ning lõppeb 29. novembril 2019 kell 15:30 (**Pakkumisperiood**) kooskõlas käesolevas Prospektis kajastatud tingimustega. Pakkumise Aktsiad pakutakse hinnavahe EUR 1,15 - 1,30 eurot aktsia kohta (**Pakkumise Hinnavahe**). Iga Pakkumise Aktsia eest tasumisele kuuluv lõplik pakkumise hind (**Pakkumishind**) otsustatakse Panga poolt pärast Institutsionaalse Pakkumise raames institutsionaalsetelt investoritelt kogutud nõudluse selgumist Pakkumisperioodi lõpuks. Pakkumishind on ühesugune nii Jaepakkumises kui ka Institutsionaalses Pakkumises. Pank teavitab lõplikust Pakkumishinnast Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehekülje www.cooppank.ee/pakkumine vahendusel 2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval.

Pank ja Müüvad Aktsionärid on andnud AS-ile LHV Pank kui stabilisatsiooni korraldajale (**Stabilisatsiooni Korraldaja**) õiguse Pakkumise käigus stabilisatsiooni eesmärgil üle jaotada kuni 15 protsenti rohkem Olemasolevaid Aktsiaid kui Pakkumise Aktsiate koguarv, s.o. kuni 6 036 878 Olemasolevat Aktsiat (**Ülejaotuse Aktsiad**) ning õiguse omandada Börsilt kuni 6 036 878 Aktsiat, stabiliseerimaks Aktsiate börsihinda kooskõlas kohalduva õigusega. Müüvad Aktsionärid on andnud Stabilisatsiooni Korraldajale ülejaotamisega võetud lühikese positsiooni katmiseks ülejaotamise optsiooni (**Ülejaotamise optsioon**), mille kohaselt võib Stabilisatsiooni Korraldaja omandada Müüvatelt Aktsionäridelt täiendavaid Pakkumise Aktsiaid kuni Ülejaotuse Aktsiate ulatuses Pakkumishinnaga. Ülejaotamise optsiooni alusel müüdüd aktsiad kannavad samu õigusi Pakkumise Aktsiatega. Stabilisatsiooni Korraldaja võib (kuid ei pruugi) teha stabiliseerimistehinguid Börsil või turuväliselt igal ajal 30 kalendripäeva (kaasa arvatud) jooksul alates Panga Aktsiatega kauplemise algusest Börsil (**Stabilisatsiooniperiood**). Ülejaotamise optsioon on kasutatav Stabilisatsiooni Korraldaja poolt vastavasisulise teavituse alusel igal ajal 30 kalendripäeva jooksul (kaasa arvatud) Stabilisatsiooniperioodi jooksul.

Pank on 7. novembril 2019 esitanud Nasdaq Tallinna börsile (**Börs**) noteerimistaotluse Panga kõigi aktsiate (**Aktsiad**), sh Pakkumise Aktsiate, noteerimiseks Börsi Balti Põhinimekirjas. Eelduslikult algab Aktsiatega kauplemine Börsi Balti Põhinimekirjas 9. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval.

Pank reserveerib endale õiguse Pakkumine tühistada või muuta Pakkumise tingimusi vastavalt Prospektis kirjeldatud tingimustele.

Aktsiatesse investeerimine hõlmab endas riske. Kuigi Pank on võtnud kasutusele kõik meetmed tagamaks, et käesolev Prospekt esitab õiglase ja täieliku ülevaate Pangast ja Panga konsolideeritud tütarettevõtjatest Coop Liising AS, Coop Finants AS, Coop Kindlustusmaakler AS, AS Martinoza ja SIA Prana Property (Grupp) ning nende tegevusest ja Pakkumise Aktsiatest, võivad investori poolt Pakkumise Aktsiatesse tehtud investeringu väärtust oluliselt mõjutada asjaolud, mis ei ole ilmnenu käesoleva Prospekti kinnitamise kuupäeval või mida ei ole Prospektis kajastatud. Iga otsus Pakkumise Aktsiatesse investeerimise kohta peab põhinema Prospektil tervikuna, seepärast palume sellega hoolikalt tutvuda.

Käesolev Prospekt on kehtiv kuni Pakkumisperioodi lõppemiseni või Aktsiatega Börsi Balti põhinimekirjas kauplemise alguseni, olenevalt sellest, kumb toimub hiljem. Pank on üksnes Prospekti kehtivusaajal kohustatud Prospekti täiendama lisadega, kui ilmneb uusi olulisi asjaolusid, olulisi vigu või olulisi ebatäpsusi, kuid vastav kohustus ei kohaldu pärast Prospekti kehtivusaja lõppu.

MIFID II tootejuhtimine. Jaepakkumine on suunatud kõigile jaeinvestoritele Eestis, Lätis ja Leedus. Institutsionaalne Pakkumine on suunatud kutselistele investoritele Eestis ning teatud valitud Euroopa Majanduspiirkonna riikides, mis on rakendanud Prospektimääruse ning teatud valitud investoritele muude vastavate riikide seadusandluses sisalduvate erandite alusel. Isikud, kes Aktsiaid pakuvad, müüvad või soovivad (**turustajad**) vastutavad eraldiseisvalt Aktsiate korrektse sihtturu hindamise ja sobivate turustuskanalite valiku eest ning kohustuvad tagama, et need on kooskõlas Prospektis sätestatuga.

AS LHV Pank

Pakkumise Korraldaja

1. SISUKORD

1.	SISUKORD.....	3
2.	SISSEJUHATAV INFORMATSIOON.....	5
2.1.	Kohalduv õigus.....	5
2.2.	Vastutavad isikud ja vastutuse ulatus	5
2.3.	Informatsiooni esitamine	5
2.4.	Raamatupidamistavad	6
2.5.	Tulevikku suunatud informatsioon.....	7
2.6.	Prospekti kasutamine.....	7
2.7.	Prospekti heakskiitmine	7
2.8.	Prospekti inkorporeeritud dokumendid	7
2.9.	Dokumentide kättesaadavus.....	8
3.	KOKKUVÕTE	9
4.	RISKID	16
5.	PAKKUMISE TINGIMUSED.....	27
5.1.	Pakkumine.....	27
5.2.	Institutsionaalne Pakkumine	27
5.3.	Jaepakkumine	29
5.4.	Pakkumishind.....	31
5.5.	Tasumine.....	32
5.6.	Pakkumise Aktsiate jaotus	32
5.7.	Pakkumise arveldus, Aktsiate noteerimine ja kauplemisele võtmine.....	34
5.8.	Pakkumisega seonduvad kokkulepped.....	34
5.9.	Stabilisatsioon ja ülejaotamine	35
5.10.	Pakkumise Hinnavaheemiku ja Pakkumisperioodi muutmine	35
5.11.	Vahendite tagastamine	36
5.12.	Pakkumise edasilükkamine või tühistamine.....	36
5.13.	Huvide konflikt.....	36
5.14.	Osaluste lahjenemine.....	37
6.	PAKKUMISE EESMÄRK JA TULU KASUTAMINE	38
7.	DIVIDENDIPOLIITIKA.....	39
8.	ÜLDINE TEAVE PANGA JA PÕHIKIRJA KOHTA.....	40
8.1.	Üldine teave Panga kohta	40
8.2.	Panga põhikiri.....	40
9.	AKTSIAKAPITAL, AKTSIAD JA OMANDISTRUKTUUR	42
9.1.	Aktsiakapital ja aktsiad	42
9.2.	Panga aktsionärid	42
9.3.	Aktsionäride õigused.....	42
9.4.	Aktsionäride lepingud.....	44

9.5.	Juhatuse ja töötajate optsiooniprogramm	45
9.6.	Muud instrumendid.....	46
10.	JUHTIMINE	47
10.1.	Panga juhtimisstruktuur.....	47
10.2.	Juhatus.....	47
10.3.	Nõukogu	49
10.4.	Muud Panga võtmetöötajad	51
10.5.	Auditikomitee.....	52
10.6.	Töötasukomitee.....	53
10.7.	Krediidikomitee.....	54
10.8.	Aktivate ja passivate juhtimise komitee	54
10.9.	Kontode komitee	55
10.10.	Arendusprojektide komitee.....	56
10.11.	Töötasud ja hüvitised	56
10.12.	Juhtide ja Võtmetöötajate osalused Pangas.....	57
10.13.	Huvide konflikti ja muud deklaratsioonid.....	57
10.14.	Hea Ühingujuhtimise Tava järgimine	58
10.15.	Grupi audiitorid.....	58
11.	PEAMISED TEGEVUSALAD JA TURUD	59
11.1.	Grupi ajalugu ja kujunemine.....	59
11.2.	Grupi struktuur ja Grupi liikmed.....	60
11.3.	Grupi liikmed	60
11.4.	Ärisegmendid	62
11.5.	Geograafilised turud.....	62
11.6.	Panga strateegia	62
11.7.	Investeeringud.....	63
11.8.	Töötajad ja suhted töötajatega.....	64
11.9.	Intellektuaalne omand	64
11.10.	Olulised lepingud.....	64
11.11.	Varad.....	65
11.12.	Kohtuvaidlused.....	65
11.13.	Tehingud seotud isikutega	66
12.	FINANTSTEAVE	67
12.1.	Valitud ajalooline finantsteave.....	67
12.2.	Finantsseisund ja tegevustulemused	72
12.3.	Tegevustulemusi mõjutavad asjaolud	74
12.4.	Muutused tegevustulemustes	75
12.5.	Kapitaliressursid	76
12.6.	Kapitalisatsioon ja võlad.....	78
13.	MAKSUD	80
14.	MÕISTED	82
15.	LISAD	86

2. SISSEJUHATAV INFORMATSIOON

2.1. Kohalduv õigus

Käesolev Prospekt on koostatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 14. juuni 2017 määrusega 2017/1129/EL, mis käsitleb väärtpaperite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistati kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (**Prospektimäärus**) ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Komisjoni 14. märtsi 2019 määrusega nr 2019/980, millega täiendatakse Prospektimäärust seoses väärtpaperite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004 (**Rakendusmäärus**), eelkõige selle lisadega 1 ja 11. Käesolevale Prospektile kohaldub Eesti õigus ning sellest tulenevad vaidlused kuuluvad lahendamisele Harju Maakohtus, välja arvatud juhul kui kohalduva õiguse kohaselt ei ole võimalik kohtualluvuses õigusaktidest erinevalt kokku leppida.

Enne käesoleva Prospekti lugemist, palun tutvuge järgneva olulise sissejuhatava informatsiooniga.

2.2. Vastutavad isikud ja vastutuse ulatus

Prospektis avaldatud informatsiooni eest vastutab Coop Pank aktsiaselts (**Pank**). Pank võtab vastutuse Prospektis esitatud informatsiooni õigsuse ja täpsuse eest Prospekti registreerimise kuupäeva seisuga. Olles tarvitusele võtnud kõik mõistlikud abinõud, usub Pank, et Prospektis sisalduv teave on Panga parima teadmise kohaselt esitatud vastavuses faktidega ega jäta välja teavet, mis võib tõenäoliselt Prospekti tähendust mõjutada.

[allkirjastatud digitaalselt]
Juhatuse esimees
Margus Rink

[allkirjastatud digitaalselt]
Juhatuse liige
Kerli Lõhmus

[allkirjastatud digitaalselt]
Juhatuse liige
Hans Pajoma

[allkirjastatud digitaalselt]
Juhatuse liige
Janek Uiboupin

Piiramata ülaltoodut, ei vastuta Prospektis esitatud informatsiooni eest vastutavad isikud ainult Prospekti kokkuvõtte alusel, välja arvatud juhul, kui selline kokkuvõttes esitatud informatsioon on koos Prospektiga eksitav või ebatäpne või kui see ei anna koos Prospekti muude osadega olulist informatsiooni, mis on vajalik Pakkumise Aktsiasesse investeerimise otsuse tegemiseks.

2.3. Informatsiooni esitamine

Numbrite ümardamine. Prospektis sisalduvad arvandmete ja kvantitatiivsed väärtused (nt rahaline väärtus, protsendiline väärtus jms) on esitatud sellise täpsusega, mida Pank peab informatsiooni andmisel mõistlikult piisavaks ja küllaldaseks, vältides liigset detailsust. Kvantitatiivsed väärtused on mõnel juhul esitatud ümardatult lähima kümnendkoha või täisarvuni, et vältida liigset detailsust. Seetõttu ei pruugi protsentides väljendatud andmete kokku liitmise tulemuseks alati olla 100%. Täpsete väärtustega on võimalik tutvuda Finantsaruannete vahendusel.

Valuutad. Prospektis esitatud finantsandmed on toodud eurodes, euroalasse kuuluvate Euroopa Liidu liikmesriikide ametlikus valuutas.

Finantsteabe kuupäev. Käesolevas Prospektis kajastatud finantsteave on tuletatud või võetud Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruandest kolme majandusaasta kohta, mis lõppesid 31. detsember 2018,

31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 (**Auditeeritud Finantsaruanded**), mis on koostatud kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standarditega (IFRS), nii nagu need on vastuvõetud Euroopa Liidu poolt. Auditeeritud Finantsaruanded on auditeerinud AS PricewaterhouseCoopers ning on koos audiitoriaruandega lisatud käesolevale Prospektile. Prospektis kajastatud finantsteave 9-kuuliste perioodide kohta, mis lõppesid vastavalt 30. septembril 2019 ja 30. septembril 2018 on tuletatud või võetud Grupi auditeerimata konsolideeritud vahearuandest 9-kuulise perioodi kohta, mis lõppes 30.09.2019 (**Vahearuanne**), mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega (IAS) 34 (Vahearuanne koos Auditeeritud Finantsaruannetega nimetatud ka kui **Finantsaruanded**).

Juhul, kui ei ole selgesõnaliselt viidatud teisiti, on kõik Prospektis esitatud andmed esitatud Prospekti registreerimise kuupäeva seisuga. Kui informatsioon on esitatud muu kuupäeva seisuga, viidatakse sellele konkreetse kuupäeva nimetamisega.

Kolmandatelt isikutelt saadud informatsioon ja turuinformatsioon. Teatav informatsioon Prospekti osades võib pärineda kolmandatelt isikutelt. See informatsioon on korrektselt kajastatud ning niivõrd, kui Pank on sellest teadlik ja suudab kolmanda osapoole avaldatud teabe põhjal kinnitada, ei ole välja jäetud ühtegi asjaolu, mis muudaks kajastatud teabe ebatäpseks või eksitavaks. Teatav informatsioon turgude kohta, kus Pank ja tema Tütarettevõtjad tegutsevad, põhineb Juhtkonna (defineeritud peatükis 14 „Mõisted“) parimal hinnangul. Usaldusväärne informatsioon turgude kohta, kus Pank ja tema Tütarettevõtjad tegutsevad, ei ole alati kättesaadav või täielik. Kuigi vastava tegevusvaldkonna kohta parima võimaliku hinnangu ja informatsiooni esitamiseks on võetud kasutusele kõik mõistlikud abinõud, ei saa sellist informatsiooni käsitleda lõpliku ja määravana. Investoritel on soovitatav viia läbi omapoolne asjaomaste tegevusvaldkondade analüüs või kaasata professionaalne nõustaja.

Ajakohastamine. Pank uuendab Prospektis sisalduvat informatsiooni ainult ulatuses ja regulaarsusega ja viisidel, mis on nõutavad kohalduvates seadustes või mida Juhatus peab vajalikuks ja sobivaks. Pank ei ole kohustatud muutma Prospektis sisalduvat tulevikku vaatavat informatsiooni (vaadake alltoodud punkti „Tulevikku suunatud informatsioon“).

Mõistete definitsioonid. Kui kontekst ei nõua selgesõnaliselt teisiti, kasutatakse käesolevas Prospektis suure algustähega mõisteid tähenduses, mis neile on antud peatükis 14 „Mõisted“, kusjuures ainsuses kasutatud vorm hõlmab mitmust ja vastupidi. Muud mõisted võivad olla defineeritud teistes Prospekti osades.

Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad. Käesolevas Prospektis on esitatud teatud finantsnäitajaid, mis ei ole defineeritud Euroopa Liidu poolt vastu võetud rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites ja mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutus (inglise keeles *European Securities Market Authority*; **ESMA**) loeb alternatiivseteks tulemuslikkusnäitajateks nii nagu on defineeritud ESMA 05. oktoobri 2015 suunistes „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“. Selliseid näitajaid on kirjeldatud täpsemalt peatükis 12.1 „Valitud ajalooline finantsteave“.

IFRS 9 rakendamine. Grupp on rakendanud IFRS 9 standardi nõudeid Grupi finantsaruannete koostamisel alates aruandeperiодidist, mis algas 01.01.2018. IFRS 9 standardi esmase rakendamise järgselt kasutas Grupp võimalust 2017 majandusaasta võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Eelnevast tulenevalt võib olla raskendatud Grupi Finantsaruannete võrdlev analüüs.

Viited Emitendi veebileheküljele. Prospekt sisaldab viiteid Emitendi veebilehele. Pank ei inkorporeeri veebileheküljel esitatud teavet Prospekti. See tähendab muuhulgas, et veebisaitidel olev teave ei ole Prospekti osa ning seda ei ole Finantsinspeksioon kontrollinud ega kinnitanud. See ei kehti Prospekti viiteliselt inkorporeeritud teabele osutavate hüperlinkide kohta.

2.4. Raamatupidamistavad

Auditeeritud Finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega (IAS).

2.5. Tulevikku suunatud informatsioon

Prospekt sisaldab tulevikku suunatud informatsiooni (eelkõige punktides „Kokkuvõte“, „Riskifaktorid“, „Pakkumise eesmärk ja tulu kasutamine“ ning „Peamised tegevusalad ja turud“). Nimetatud informatsioon on esitatud, tuginedes käesoleval ajal tehtud prognoosidele, mis omakorda lähtuvad Juhtkonna parimast hinnangust. Teatud informatsioon lähtub Juhtkonna arvamusest ja eeldustest ning neile antud hetkel kättesaadavast informatsioonist. Mis tahes Prospektis sisalduv tulevikku suunatud informatsioon hõlmab endas riske, ebakindlust ja eeldusi seoses Grupi tulevase tegevuse, makromajanduse keskkonna ning muude sarnaste teguritega.

Tulevikku suunatud informatsioon on Prospektis tuvastatav eelkõige sõnadega nagu „strateegia“, „ootus“, „plaan“, „eeldama“, „arvama“, „tulevikus“, „edaspidi“, „hinnang“, „kavatus“, „projekt“, „eesmärgid“, „sihtmärgid“ ja muud sarnase tähendusega sõnad või väljendid. Tulevikku suunatud informatsioon on tuvastatav ka selle järgi, et see ei tugine minevikus toimunud või praegustele sündmustele. Nii nagu kõik prognoosid, on need oma olemuselt ebakindlad ja sõltuvad muutuvatest asjaoludest ning Pangal ei ole kohustust ja ta välistab selgesõnaliselt igasuguse kohustuse uuendada või muuta Prospektis sisalduvat tulevikku suunatud informatsiooni muudatuste, uue informatsiooni, järgnevate sündmuste või muu tulemusel.

Kogu tulevikku suunatud informatsiooni kehtivust ja täpsust mõjutab asjaolu, et Grupp tegutseb tiheda konkurentsiga valdkonnas. Seda valdkonda mõjutavad muudatused regulatsioonides (sealhulgas Euroopa Liidus), maksudes, konkurentsi, majanduslike, strateegiliste, poliitiliste ja sotsiaalsete tingimuste arengud, klientide reaktsioon uutele ja olemasolevatele toodetele ning tehnoloogilised arengud ja muud tegurid. Grupi tegelikud tulemused võivad oluliselt erineda Juhatus e ootustest nende tegurite muutumise tõttu. Muud tegurid ja riskid võivad negatiivselt mõjutada Grupi tegevusi, äritegevust või majandustulemusi (vaadake punkti „Riskifaktorid“, et lugeda ülevaadet riskidest, mis on käesoleva seisuga tuvastatavad ja loetakse oluliseks).

2.6. Prospekti kasutamine

Prospekt on koostatud ainult Pakkumise Aktsiate Pakkumiseks, noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks Börsi Balti põhinimekirjas. Pakkumise Aktsiaid ei pakuta avalikult üheski muus jurisdiktsioonis kui Eestis, Lätis ja Leedus ning sellest tulenevalt võib Prospekti levitamine muudes riikides olla seadusega piiratud või keelatud. Prospekti võib kasutada ainult Pakkumises osalemise või Aktsiatesse investeerimise eesmärgil. Keelatud on Prospekti kopeerimine, taasesitamine (muul kui isiklikul või mitteärilisel eesmärgil kasutamiseks) või levitamine ilma Panga selgesõnalise kirjaliku nõusolekuta.

2.7. Prospekti heakskiitmine

Käesolev Prospekt on registreeritud Finantsinspektsiooni 11. novembri juhatuse otsusega numbriga 4.3-4.1/3973 all. Prospekti registreerimine Finantsinspektsiooni poolt kinnitab üksnes, et Prospekt vastab Prospektimääruse poolt esitatud täielikkuse, arusaadavuse ja järjepidevuse nõuetele ning prospekti registreerimist ei tohiks käsitleda kinnituseks Pakkumise Aktsiate kvaliteedi kohta. Investorid peaksid ise hindama Pakkumise Aktsiatesse investeerimise sobivust.

2.8. Prospekti inkorporeeritud dokumendid

Prospekti on inkorporeeritud viitelisena Grupi allpool kirjeldatud leheküljed Grupi järgmistest seadusjärgsetest auditeeritud finantsaruannetest (**Aastaaruanded**):

- 1) Grupi auditeeritud konsolideeritud aastaaruanne majandusaasta kohta, mis lõppes 31. detsembril 2018 (leheküljed 20 – 94), mis on kättesaadav https://www.coopbank.ee/s3fs-public/finantsaruanded/Aastaaruanne_2018_EE.pdf;
- 2) Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruanne majandusaasta kohta, mis lõppes 31. detsembril 2017 (leheküljed 16 – 74) mis on kättesaadav <https://www.coopbank.ee/s3fs-public/Coop%20Pank%20AA%202017.pdf>;

- 3) Grupi auditeeritud konsolideeritud aastaaruanne majandusaasta kohta, mis lõppes 31. detsembril 2016 (leheküljed 21 - 83), mis on kättesaadav <https://www.cooppank.ee/s3fs-public/finantsaruanded/AA2016.pdf>.

Aastaaruanded on auditeerinud sõltumatu audiitor AS PricewaterhouseCoopers (täpsem teave on esitatud peatüki 10 „Juhtimine“ punktis 10.15 „Grupi audiitorid“). Viitelisena inkorporeeritud Aastaaruannetes esitatakse Rakendusmääruse lisa 1 punktides 18.1.1, 18.1.3, 18.1.6 ja 18.3.1 nõutud teave. Aastaaruannete osades, mis ei ole käesolevasse Prospekti viitelisena inkorporeeritud, esitatud teave on käsitletud mujal Prospektis või ei ole tegemist investori jaoks olulise teabega.

2.9. Dokumentide kättesaadavus

Käesolev Prospekt ja selle läti ja leedu keelsed kokkuvõtted on elektroonilises vormis kättesaadavad Finantsinspektsiooni veebileheküljel (<http://www.fi.ee>) ning Börsi veebilehel (<https://www.nasdaqbaltic.com/>). Samuti on Prospekti kehtivusaja jooksul võimalik Panga veebilehekülje vahendusel www.cooppank.ee/pakkumine tutvuda järgmiste dokumentidega:

- Käesoleva Prospektiga (sealhulgas selle läti ja leedu keelsete kokkuvõtetega);
- Panga Põhikirjaga.

Huvitatud isikutel on võimalik Panga veebileheküljelt ülalnimetatud dokumendid tasuta alla laadida või paluda Pangalt või Pakkumise Korraldajalt endale dokumentide elektrooniliste koopiate saatmist. Paberandjal Prospekt saadetakse huvitatud isikule vastavasisulise sooviavalduse saamisel. Prospekti ei saadeta jurisdiktsioonidesse, kus ei toimu Pakkumise Aktsiate avalikku pakkumist (st väljaspoole Eestit, Lätit ja Leedut).

3. KOKKUVÕTE

Sissejuhatus ja hoiatused

Käesolev kokkuvõte (**Kokkuvõte**) on lühiülevaade teabest, mis on esitatud Coop Pank aktsiaseltsi (**Pank**; koos konsolideeritud tütarettevõtjatega Coop Liising AS, Coop Finants AS, Coop Kindlustusmaakler AS, AS Martinoza ja SIA Prana Property nimetatud ka kui **Grupp**) kuni 32 180 155 uue nimiväärtuseta lihtaktsia (**Uued Aktsiad**) ning Panga teatud aktsionäride poolt pakutavate kuni 8 065 700 olemasoleva Panga nimiväärtuseta lihtaktsia (**Olemasolevad Aktsiad**; koos Uute Aktsiatega **Pakkumise Aktsiad**) avalikku pakkumist (**Pakkumine**) ning Panga aktsiate (**Aktsiad**) Nasdaq Tallinna börsi (**Börs**) Balti Põhinimekirjas noteerimist ja kauplemisele võtmist (**Noteerimine**) käsitlevas prospektis, mis kannab kuupäeva 11. november 2019 (**Prospekt**). Pakkumise Aktsiate arvu võidakse suurendada kuni 6 036 878 Olemasoleva Aktsia võrra (**Ülejaotuse Aktsiad**). Kokkuvõttes esitatud andmed on esitatud Panga poolt Prospekti registreerimise seisuga, juhul kui ei ole märgitud teisiti.

Kokkuvõtet tuleb lugeda kui Prospekti sissejuhatus ja investori otsus Pakkumise Aktsiatesse investeerimise kohta peab põhinema Prospekti teabekohal. Tsiiviilõiguslik vastutus Kokkuvõtte (sealhulgas selle tõlgete) pinnalt eraldiseisvalt tekib selle koostanud isikutele üksnes juhul, kui Kokkuvõte on eksitav, ebatäpne või vastuolus Prospekti teiste osadega või kui see ei anna koos Prospekti muude osadega olulist informatsiooni, mis on vajalik Pakkumise Aktsiatesse investeerimise otsuse tegemiseks. Pakkumise Aktsiatesse investeerimine hõlmab endas riske ning investor võib kaotada kogu või osa investeeritud kapitalist. Investor peab arvestama, et kui ta soovib esitada seoses Prospektis sisalduva teabega nõude kohtusse, võib ta olla kohustatud kandma Prospekti tõlkimise kulud.

Väärtpaberite nimetus ja rahvusvaheline väärtpaberite identifitseerimisnumber (ISIN-kood). Coop Pank aktsia, ISIN-kood EE3100007857.

Emitendi nimi ja kontaktandmed, sh tema juriidilise isiku tunnus (LEI). Panga ärinimi on Coop Pank aktsiaselts. Pank on registreeritud Eesti Vabariigi äriregistris registrikoodi 10237832 all ning Panga registrijärgne aadress on Narva mnt 4, 15014, Tallinn, Eesti Vabariik. Panga e-mail on info@cooppank.ee ning kontakttelefon on +372 669 0900. Panga juriidilise isiku tunnus (LEI) on 549300EHNXQVOI120S55.

Prospekti kinnitanud pädeva asutuse nimi ja kontaktandmed, prospekti registreerimise kuupäev. Prospekt on registreeritud Finantsinspektsiooni juhatus 11. novembri 2019 otsusega numbri 4.3-4.1/3973 all. Prospekti Finantsinspektsiooni juhatus poolt registreerimine ei tähenda, et Finantsinspektsioon on kontrollinud Prospektis avaldatud teabe õigsust. Finantsinspektsiooni aadress on Sakala 4, 15030, Tallinn, Eesti Vabariik. Finantsinspektsiooni e-mail on info@fi.ee ning kontakttelefon on +372 668 0500.

Põhiteave Emitendi kohta

„Kes on väärtpaberite emitent?“

Emitendiks on Coop Pank aktsiaselts (Pank), mis on asutatud ning tegutseb Eesti Vabariigi õiguse alusel aktsiaseltsina. Pank on asutatud tähtajatuna. Panga peamiseks ja püsivaks tegevuseks on tegutsemine krediitiasutusena. Pank pakub peamisi pangandusteenuseid (igapäevapangandus ja finantseerimine) Eesti turul nii eraisikutele kui ka juriidilistele isikutele. Pank on Grupi emaettevõtja. Grupi äritegevus jaguneb nelja põhilise ärisuuna vahel, milleks on (i) ärikliendipangandus; (ii) eraikliendipangandus, (iii) liisingfinantseerimine; (iv) tarbimisfinantseerimine. Lisaks ülaltoodule kuulub Grupi tegevuste hulka ka Panga probleemkrediidi tagatiseks olnud kinnisvara haldamine ja realiseerimine läbi Tütarettevõtja AS Martinoza, mis tegeleb Eestis asuva kinnisvara haldamise ja realiseerimisega ning läbi Tütarettevõtja SIA Prana Property, mis tegeleb Lätis asuva kinnisvara haldamise ja realiseerimisega. Kuni 2017.a augustini tegutses Grupp läbi Panga Läti filiaali ka Läti turul, Läti filiaal suleti seoses strateegilise otsusega keskenduda Eesti turule. Lisaks eelnevale on Grupp otsustanud alustada tegevust kindlustuse valdkonnas kindlustusmaaklerina. Grupp on alustanud sellekohaseid ettevalmistusi, asutatud on Tütarettevõtja Coop Kindlustusmaakler AS ning 5. septembril 2019 esitati Finantsinspektsioonile taotlus ühingu kandmiseks kindlustusvahendajate nimekirja.

Panga juhatus ja nõukogu ei ole Prospekti kuupäeva seisuga teadlik ühestki otseselt või kaudselt Panka kontrollivast isikust ega mis tahes kokkulepetest või asjaoludest, mis võivad hilisemal ajal põhjustada muudatuse Panga kontrollimises. Järgmistele aktsionäridele kuulub rohkem kui 5% kõigist Panga aktsiatest, keda Pank loeb oma peamisteks aktsionärideks:

Aktsionär	Osaluse %	Aktsionäri otseselt või kaudselt kontrolliv isik
Coop Investeeringud OÜ	36,38%	Coop Eesti Keskühistu
Andres Sonn	13,42%	Ei ole asjakohane
CM Capital OÜ	9,90%	Ei ole asjakohane
Harju Tarbijate Ühistu	5,46%	Ei ole asjakohane
Eesti Ühistukapital	5,00%	Ei ole asjakohane

Panga juhatus on neljaliikmeline ning sellesse kuuluvad Margus Rink (juhatusesimees, eraikliendipangandus), Kerli Lõhmus (finantsjuhtimine), Hans Pajoma (ärikliendipangandus) ja Janek Uiboupin (riskijuhtimine). Juhatusel on liikmetega

Kerli Lõhmus ja Janek Uiboupin sõlmitud juhatuse liikmete lepingute tähtaeg saabub 12. veebruaril 2020; juhatuse liikmete Margus Rink ja Hans Pajoma sõlmitud lepingute tähtaeg saabub 31. oktoobril 2020. Panga nõukogu on avaldanud soovi Kerli Lõhmuse juhatuse liikme lepingut pikendada. Janek Uiboupin on teavitanud Nõukogu soovist Panga juhatuse liikmena mitte jätkata, mistõttu on Pank alustanud uue riskijuhtimise eest vastutava juhatuse liikme värbamise protsessiga.

Panga nõukogu on viieliikmeline. Nõukogu esimees on Jaanus Vihand ning liikmeteks Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Priit Põldoja ja Märt Meerits. Kõigi nõukogu liikmete volitused kehtivad kuni 09. veebruarini 2022.

Grupi audiitoriks on 2017 - 2019 majandusaastateks Aktsionäride Üldkoosoleku 26.04.2017 otsusega nimetatud AS PricewaterhouseCoopers (registrikood 10142876, aadress Pärnu mnt 15, Tallinn 10141).

„Milline on emitenti puudutav põhiline finantsteave?“

Prospektile on lisatud Grupi konsolideeritud auditeeritud finantsaruanne majandusaastate kohta, mis lõppesid vastavalt 31. detsembril 2018, 31. detsembril 2017 ja 31. detsembril 2016 (**Auditeeritud Finantsaruanded**). Samuti on Prospektile lisatud Grupi konsolideeritud auditeerimata 9-kuu vahearuanne perioodi kohta, mis lõppes 30. septembril 2019 (**Vahearuanne**; koos Auditeeritud Finantsaruannetega nimetatud ka kui **Finantsaruanded**). Auditeeritud Finantsaruanded on koostatud lähtudes Rahvusvahelistest Finantsaruandluse Standarditest (*International Financial Reporting Standards – IFRS*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Vahearuanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standarditega 34, Vahefinantsaruanded (IAS 34). Järgnevates tabelites on esitatud Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse nr 2019/979 lisas III nõutud konsolideeritud finantsteave ning see põhineb Finantsaruannete andmetel või on sellest tuletatud ja seda tuleks lugeda koos Finantsaruannetega, sealhulgas Finantsaruannete lisades toodud selgitustega.

Tabel 1. Konsolideeritud koondkasum (tuhandetes eurodes)

	9 kuud 2019 (auditeerimata)	9 kuud 2018 (auditeerimata)	2018 (auditeeritud)	2017 (auditeeritud)	2016 (auditeeritud)
Neto intressitulu	14 870	11 796	16 779	11 519	7 398
Neto teenustasutulu	1 697	1 839	2 302	2 170	2 737
Muud tulud, neto	396	563	687	3 600	825
<i>sealhulgas netotulem õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt</i>	7	-32	-12	-341	-32
Neto tegevustulud kokku	16 963	14 198	19 768	17 289	10 960
Tegevuskulud	-11 626	-10 008	-13 601	-11 518	-8 088
Kasum enne laenu allahindluskulu	5 337	4 190	6 167	5 771	2 872
Laenu allahindluse kulu	-1 393	-1 080	-1 392	-1 313	-1 009
Tulumaksu kulu	0	0	-22	0	-120
Aruandeperioodi puhaskasum	3 944	3 110	4 753	4 458	1 743
Emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum	3 944	3 110	4 753	4 345	1 529
Tava kasum aktsia kohta (eurodes) ¹	0.07	0.05	0.08	0.09	0.04
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes) ¹	0.06	0.05	0.08	0.09	0.04

¹ emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga.

Tabel 2. Konsolideeritud finantsseisund (tuhandetes eurodes)

	30.09.2019 (auditeerimata)	31.12.2018 (auditeeritud)	31.12.2017 (auditeeritud)	31.12.2016 (auditeeritud)
Klientidele antud laenud ja nõuded klientide vastu (neto)	417 907	328 723	238 282	153 133
Varad kokku	551 298	446 278	371 378	290 170
Klientide hoised	451 017	370 408	312 321	249 015
Kõrgema nõudeõiguse järguga võlakohustused	26 809	14 710	3 649	4 982
Allutatud kohustused	7 111	5 026	5 026	4 039
Omakapital kokku	57 346	49 163	45 176	29 577
Olulised suhtarvud (auditeerimata)				
Viivislaenu (üle 90 päeva viivituses) % laenudest kokku	1,18%	0,45%	1,82%	4,07%
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv	14,72%	16,03%	17,32%	18,84%
Kogu omavahendite suhtarv (kapitali adekvaatus)	16,97%	18,06%	19,90%	21,22%
Finantsvõimenduse määr	7,88%	8,33%	8,47%	8,84%

„Millised on emitendiga seotud konkreetset pöhriskid?“

Grupp on tulenevalt oma äritegevusest avatud vastaspoole krediidiriskile. Krediidirisk väljendub peamiselt selles, et laenusaja ei pruugi saadud krediiti tagastada vastavalt lepingu tingimustele ning ka Grupi nõuete täitmise tagamiseks antud tagatis ei pruugi olla piisav nõude täitmiseks. Krediidiriski realiseerumine võib omada olulist negatiivset mõju Grupi majandustulemustele ja tegevuse kasumlikkusele.

Grupp on avatud kinnisvarasektori ja hulgimüügi sektori riskidele. Kui laenud on kontsentreerunud ühte konkreetsetesse tegevusvaldkonda, ohustavad Gruppi ka selle valdkonnaga seotud riskid. 30. septembri 2019 seisuga on äriühingutele antud laenudest 31% väljastatud kinnisvarasektori ettevõtetele ja 9% hulgimüügi ja jaemüügi ettevõtetele. Kuivõrd Grupi krediiditegevus on suunatud Eesti turule, tähendab see, et Grupp on mõjutatud Eesti majanduse ning eelkõige kinnisvara ja hulgimüügi sektori käekäigust. Oluline langus eelkõige Eesti kinnisvaraturul, aga ka hulgimüügi sektoris, võib kaasa tuua krediidikahjude suurenemise ja täiendavate allahindluste tegemise vajaduse, mis omakorda mõjutaks negatiivselt Grupi tegevustulemusi ja finantsseisundit.

Grupp tegutseb konkurentsivõimelisel turul. Grupp konkureerib mitte ainult krediidiasutustega, vaid ka erinevate krediidiantjate ja makseasutustega. Finantsteenuste turg, kus Grupp tegutseb, on väga konkurentsivõimeline. Tihe konkurents finantssektoris võib tuua kaasa suurema hinnasurve Grupi toodetele ja teenustele, mis võib kahjulikult mõjutada Grupi äritegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Pangale kohalduvad ranged kapitali adekvaatsuse nõuded, mida sageli uuendatakse ja muudetakse. Kapitalinõuete karmistamine võib avaldada olulist kahjulikku mõju Grupi äritegevusele, mis võib tingida vajaduse suurendada kapitali, vähendada finantsvõimendust või riskiga kaalutud varasid, muuta Grupi õiguslikku struktuuri või ärimudelit.

Ebasoodsad arengud Eesti ja maailma majanduses võivad vähendada nõudlust pangandusteenuste järele ja tuua kaasa pangandussektori väiksemad tulud, samuti tekitada Grupi klientidele raskusi maksekohustuste täitmisel, mis põhjustab häireid laenude tagasimaksetes, allahindlusi ja laenukahjumit. Kuigi Grupp jälgib pidevalt nii siseturu kui ka rahvusvahelise turu arenguid, ei ole võimalik prognoosida majanduslike või poliitiliste tingimuste muudatuste aega või ulatust.

Likviidsusrisk ja suutmatus tagada soodsatel tingimustel rahastust. Grupi äritegevus sõltub suutlikkusest oma tegevusi soodsatel tingimustel finantseerida ning täita oma lepingulisi kohustusi õigeaegselt. Pank lähtub likviidsuse planeerimisel hoiustavate klientide käitumise eeldustest ning nõudmiseni hoiuste stabiilsuse analüüsist. Hoiuste mahud sõltuvad aga teguritest, mis ei ole Panga kontrolli all, nagu näiteks muudatused majapidamiste säästudes ning klientide suutlikkus hoiustades säästa. Lisaks hoiuste kaasamisele on Pank saanud laene Euroopa Investeerimisfondilt ning Maaelu Edendamise Sihtasutusest, samuti on Pank emiteerinud võlakirju (sh allutatud võlakirju) Eesti pensionifondidele. Kui Pank ei ole suuteline kaasama raha- ja kapitaliturgudele uusi finantseeringuid või refinantseerima olemasolevaid kohustusi sarnasel soodsatel tingimustel praeguse rahastusega, võib sellel olla oluline negatiivne mõju Grupi äritegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Operatsiooniriski realiseerumine võib põhjustada kahju tekke või häire Grupi igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest Grupi infosüsteemides, personalis, protsessides või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire igapäevases äritegevuses. Grupi töökordasid vaadatakse regulaarselt üle, et tagada inimeste tegematajätmistest ja protsessi vigade ning nendest tuleneva võimaliku kahju minimeerimine, kuid sellise kahju riski ei ole võimalik täielikult välistada. Samuti on Grupi tegevus sõltuvuses infotehnoloogiliste süsteemide toimimisest, ning vead või olulised häired Grupi infotehnoloogiliste süsteemide töös ja nende arendamisel võivad takistada Grupi tegevust.

Grupi tegevused on olemuslikult avatud intressimäära riskile. Grupi tegevused ja ennekõike Panga, Coop Finants ja Coop Liising tegevused on olemuslikult avatud intressimäära riskile. Grupi äriühingute teenitav intressitulu mõjutab oluliselt Grupi tegevuste tulu ja kasumlikkust, mida võivad mõjutada intressimäärade ootamatud ebasoodsad muutused.

Kiire kasvufaasiga kaasnev strateegiline risk. Strateegiline risk on võimalik valede strateegiliste otsuste järgimisest tekkida võiva kahju allikas. Hinnanguliselt ületab kiire kasvufaasis oleva Grupi strateegiline risk stabiilses staadiumis oleva panga strateegilist riski.

Pangandussektoris, kus Grupp tegutseb, on hea maine oluline ning reputatsiooniriski realiseerumine võib vähendada Grupi konkurentsivõimet ja usaldusväarsust. Negatiivse teabe avaldamine Grupi kohta võib mõjutada negatiivselt Grupi mainet avalikkuse, investorite ja partnerite silmis sõltumata selle info vastavusest tegelikkusele ning seeläbi võib vähendada Grupi konkurentsivõimet ja sissetulekuid. Grupp jagab Coop Eesti Keskühistu kaubamärki koos Coop'i jaoks kuuluvate liikmesühistute kauplustega, millega seotud asjaolud ja tegevus võivad samuti mõjutada Grupi mainet. Lisaks on Coop Eesti turul uus kaubamärk, mistõttu on kaubamärgi positiivse kuvandi arendamine eriti oluline ning maineriski realiseerumine mõjutada Grupi tegevust keskmisest rohkem.

Grupi tegevused on avatud kõrgendatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskile. Ülemaailmselt on suurenenud risk, et pankasid võidakse kasutada rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärkidel. Grupp ei pruugi tuvastada kõiki klientide käitumise mustreid ja juhtumeid, mis viitavad kliendipoolsele rahapesu või sanktsioonide õigusaktide rikkumisele. Mis tahes finantssüsteemi kuritarvitamise tõkestamise eeskirjade rikkumine või isegi rikkumise kahtlus võib

tuua Grupile ja selle mainele kaasa tõsised õiguslikud tagajärjed, mis omakorda võib Gruppi olulises osas kahjulikult mõjutada.

Grupi tegevus sõltub olulisel määral Grupi poolt sõlmitud tehingute ja lepingute kehtivusest ning jõustatavusest. Grupp peab oma tegevuse seisukohalt olulisteks lepinguteks koostöö- ja litsentsilepinguid Coop Eesti Keskühistuga ning hoiuste kaasamise lepingut Raisin GmbH-ga, mille opereeritava platvormi vahendusel kaasab Pank hoiuseid Saksamaalt, Austriast, Hispaaniast ja Hollandist. Kuigi kohaldatakse kõiki hoolsusmeetmeid tagamaks, et Grupi ettevõtjate poolt sõlmitud tehingute ja lepingute tingimused on täiel määral jõustatavad neile kohalduvate seaduste kohaselt, võib aeg-ajalt esineda vastuolusid ja erinevusi tõlgendamisel, mille tagajärjel ei pruugi Grupi ettevõtjatel alati olla võimalik teostada oma lepingulisi õigusi.

Grupp tegutseb õiguslikus keskkonnas, kus esinevad märkimisväärsed nõuete, vaidluste ja kohtumenetluste riskid. Selliste vaidluste tulemusi on olemuslikult keeruline ennustada ning ainuüksi vaidluse fakt, mitte ainult vaidluse negatiivne tulemus, võib põhjustada Grupile olulist kahju ja kulutusi, ning kahjustada Grupi reputatsiooni, millel võib omakorda olla oluline negatiivne mõju Grupi majandustulemustele ja tegevuse kasumlikkusele.

Põhiteave väärtpaberite kohta

„Mis on väärtpaberite põhitunnused?“

Pakkumise Aktsiateks on kuni 32 180 155 uut emiteeritavat nimiväärtuseta lihtaktsiat (**Uued Aktsiad**) ja Panga teatud aktsionäride poolt pakutavad kuni 8 065 700 olemasolevat nimiväärtuseta lihtaktsiat (Olemasolevad Aktsiad). Pakkumise Aktsiate rahvusvaheline väärtpaberite identifitseerimisnumber (ISIN kood) on EE3100007857. Panga Aktsiate suhtes ei kohaldu ühtki üldist võõrandamise piirangut, Aktsiad on vabalt võõrandatavad. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Panga registreeritud aktsiakapital 42 400 000,34 eurot, mis on jagatud 62 219 845 nimiväärtuseta lihtaktsiaks, arvestusliku väärtusega 0,68 eurot. Kõigi olemasolevate Aktsiate eest on täies ulatuses tasutud. Pangal on üht liiki Aktsiaid, mis annavad aktsionäridele võrdsed õigused. Pärast Panga aktsiakapitali suurendamise registreerimist Uute Aktsiate ulatuses Äriregistris, kannavad Uued Aktsiad samu õigusi kõigi Panga Aktsiatega.

Aktsionäri õigus osaleda Aktsionäride Üldkoosolekul. Iga Aktsia annab selle omanikule Panga aktsionäride üldkoosolekul (**Aktsionäride Üldkoosolek**) ühe hääle. Aktsionäride Üldkoosolekul osalemise ja hääletamise õiguse on aktsionäridel, kes on kantud aktsionäride nimekirja selle fikseerimise kuupäeval, milleks on seitse päeva enne koosoleku toimumist. Aktsionär, kelle aktsiad on esindajakontol, saab hääleõigust teostada üksnes juhul, kui esindajakonto omanik on Aktsionäri selleks volitanud. Aktsionär võib Aktsionäride Üldkoosolekul osaleda ja hääletada isiklikult või esindaja kaudu. Aktsionäride Üldkoosoleku otsuse vastuvõtmiseks on üldjuhul vajalik koosolekul esindatud häälte enamus, see tähendab üle poole üldkoosolekul esindatud häältest. Panga Põhikirjas ja seaduses ettenähtud juhtudel on teatud küsimustes otsuse vastuvõtmiseks vajalik suurem hääleteenamus (näiteks kaks kolmandikku või kolm neljandikku) Aktsionäride Üldkoosolekul esindatud häältest.

Aktsionäri õigus teabele. Aktsionäridel on õigus saada Aktsionäride Üldkoosolekul Juhatuselt teavet Panga tegevuse kohta. Juhatus võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju Panga huvidele. Kui Juhatus keeldub teabe andmisest, võib aktsionär nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks Aktsionäride Üldkoosolek, või esitada Aktsionäride Üldkoosoleku toimumisest alates kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avaldus kohustamaks Juhatuset andma teavet.

Õigus dividendidele. Kõik Aktsiad annavad õiguse saada dividendi. Pärast Pakkumise Aktsiate registreerimist Äriregistris annavad Pakkumise Aktsiad samasugused õigused nagu olemasolevad Aktsiad, ning Pakkumise Aktsiad annavad õiguse saada dividende, mille maksmine otsustatakse ja mis makstakse 1. jaanuaril 2019.a alanud majandusaasta ning sellele järgnevate majandusaastate eest. 29. aprilli 2019.a aktsionäride üldkoosolek kinnitas dividendipoliitika, mille kohaselt dividende 2020. aastal 2019. majandusaasta kasumi ega eelnevate perioodide jaotamata kasumi arvelt ei maksta.

Aktsiatega seonduvast Panga maksejõuetuse või maksejõuetuse ohu korral. Pangale kohaldub krediidiasutusena finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadus (**FELS**), mis tähendab, et Finantsinspeksioon võib Panga suhtes rakendada kriisilahendusmeetmeid ja -õiguseid, kui on tõenäoline, et Pank on maksejõuetu või võib tulevikus muutuda maksejõuetuks. Kriisilahendusmeetmeid rakendab Finantsinspeksioon üksnes erandjuhul, tingimusel, et täidetud on mitmed eeltingimused ning viimase abinõuna, kuid meetmete rakendamise korral on Finantsinspeksioonil õigus nõuda: (i) Panga Aktsiate alla hindamist või tühistamist; (ii) Panga Aktsiate üleandmist või võõrandamist; (iii) märkimisõiguste tühistamist täiendavate Aktsiate omandamiseks; (iv) uute Aktsiate või muude kapitaliinstrumentide emiteerimist; või (v) Aktsiatega kauplemise või noteerimise peatamist või lõpetamist. Vastavalt Krediidiasutuste seadusele (**KAS**) rahuldatakse Panga maksejõuetuse korral Panga aktsionäride Aktsiatest tulenevad tunnustatud nõuded pärast tähtaegselt esitamata, kuid tunnustatud nõuete rahuldamist koos ülejäänute Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 (**CRR**) artiklites 26–88 sätestatud omavahenditest tulenevate tunnustatud nõuetega.

„Kus väärtpaberitega kaubeldakse?“

Pank esitas 7. novembril 2019 taotluse Nasdaq Tallinn Aktsiaseltsile Aktsiate noteerimiseks Börsi Balti Põhinimekirjas. Taotlust Aktsiate noteerimiseks või kauplemisele võtmiseks mis tahes teisel börsil ei ole esitatud ega ole kavas esitada. Eelduslikult algab Panga aktsiatega kauplemine Börsil 9. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval, pärast Panga aktsiakapitali tingimusliku suurendamise registreerimist Eesti Vabariigi äriregistris (**Äriregister**) ja pärast Pakkumise käigus emiteeritavate Uute Aktsiate registreerimist Nasdaq CSD SE Eesti filiaali (**Nasdaq CSD**) poolt peetavas Eesti Väärtpaberiregistris (**EVR**).

„Mis on väärtpaberitele omased põhiriskid?“

- Aktsiate hind võib olla volatiilne. Aktsiate väärtus väärtpaberiturul võib kõikuda Grupiga seotud sündmuste või riskide realiseerumise tõttu, aga ka Grupi kontrollile mitte alluvate sündmuste tõttu, nagu üldine olukord Eestis või Euroopa majanduses.
- Puudub kindlus selle kohta, et Panga kohta avaldatakse asjakohast sõltumatut turuanalüüsi. Negatiivsed või puudulikud kolmandate osapoolte analüüsid võivad suure tõenäosusega avaldada Aktsiate turuhinnale ja likviidsusele kahjulikku mõju.
- Panga võime maksta tulevikus dividende ei ole tagatud.
- Täiendava omakapitali kaasamine võib vähendada olemasolevate aktsiate osakaalu aktsiakapitalis.
- Kui Pank vastab kriisilahendusmenetluse alustamise tingimustele (st on või tõenäoliselt jääb maksejõuetuks ja teatud muud tingimused on täidetud), võib Finantsinspeksioon pädeva kriisilahendusametina kasutada FELS-is antud õigusi ja nõuda: (i) Panga Aktsiate allahindamist või tühistamist; (ii) Panga Aktsiate üleandmist või võõrandamist; (iii) märkimisõiguste tühistamist täiendavate Aktsiate omandamiseks; (iv) uute Aktsiate või muude kapitaliinstrumentide emiteerimist; või (v) Aktsiatega kauplemise või noteerimise peatamist või lõpetamist.
- Kuigi Pank teeb kõik jõupingutused selleks, et Pakkumine oleks edukas, ei saa Pank tagada Pakkumise edukust ega seda, et investorid saavad nende poolt märgitud Pakkumise Aktsiaid, tagada.
- Kuigi tehakse kõik jõupingutused, tagamaks, et Aktsiad võetakse Börsi Balti Põhinimekirjas kauplemisele, ei saa Pank seda tagada.
- Börsil on piiratud likviidsus ja Aktsionäridel ei pruugi olla võimalik oma Aktsiaid soovitud hinnaga müüa või neid üldse müüa.
- Aktsiatega ei ole varasemalt avalikult kaubeldud ning seega ei ole teada, kas investoritel on huvi Aktsiate või nendega kauplemise vastu.

Põhiteave väärtpaberite avaliku pakkumise ja/või reguleeritud turul kauplemisele võtmise kohta

„Millistel tingimustel ja millise ajakava alusel saan ma sellesse väärtpaberisse investeerida?“

Pakkumise käigus pakub Pank kuni 32 180 155 uut emiteeritavat nimiväärtuseta lihtaktsiat (**Uued Aktsiaid**) ja Panga teatud aktsionärid pakuvad kokku kuni 8 065 700 olemasolevat Panga nimiväärtuseta lihtaktsiat, (**Olemasolevad Aktsiaid**; koos Uute Aktsiatega **Pakkumise Aktsiaid**), mis võib suurened kuni 6 036 878 olemasoleva Panga nimiväärtuseta lihtaktsia võrra (**Ülejaotuse Aktsiaid**), kuni 46 282 733 Pakkumise Aktsiani. Sealjuures pakub Panga Aktsionär AS Inbank kuni 745 151 Olemasolevat Aktsiat, Panga Aktsionär Andres Sonn pakub kuni 4 775 358 Olemasolevat Aktsiat, Roberto de Silvestri pakub kuni 757 806 Olemasolevat Aktsiat ning Panga Aktsionär Luciano Orsero pakub kuni 1 787 385 Olemasolevat Aktsiat (viidatud Aktsionärid ühiselt kui **Müüvad Aktsionärid**).

Õigus osaleda Pakkumises. Pakkumise Aktsiaid pakutakse (i) avalikult Eestis, Lätis ja Leedu jaeinvestoritele (**Jaepakkumine**) ning (ii) mitteavalikult kutselistele investoritele Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 14. juuni 2017 määruse 2017/1129/EL (**Prospektimäärus**) artikli 2(e) tähenduses Eestis ja teatud valitud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides ning ka muudele valitud investoritele toetudes asjakohastele eranditele vastavate liikmesriikide seadusandluses (**Institutsionaalne Pakkumine**). Jaepakkumises on õigus osaleda ning Jaepakkumine on suunatud kõigile jaeinvestoritele Eestis, Lätis ja Leedus. Pakkumise tähenduses loetakse füüsiline isik vastavalt Eestis, Lätis või Leedus olevaks, kui ta omab väärtpaberikontot Nasdaq CSD kontohalduri juures või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures ning isiku aadress, mis on registreeritud isiku väärtpaberikontoga seoses, on kas Eestis, Lätis või Leedus. Juriidiline isik loetakse Eestis, Lätis või Leedus olevaks, kui ta omab väärtpaberikontot Nasdaq CSD kontohalduri juures või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures ning isiku aadress, mis on registreeritud seoses isiku väärtpaberikontoga on Eestis, Lätis või Leedus või isiku registreeritud registrikood on Eesti, Läti või Leedu äriregistri kood.

Pakkumishind. Pakkumishind on vahemikus 1,15 eurot – 1,30 eurot eurot ühe Pakkumise Aktsia eest (**Pakkumise Hinnavahe**). Iga Pakkumise Aktsia eest tasumisele kuuluv lõplik pakkumise hind (**Pakkumishind**) otsustatakse Panga poolt, pärast Institutsionaalse Pakkumise raames institutsionaalsetele investoritele suunatud nõudluse väljaselgitamise protsessi lõppu. Pakkumishind on ühesugune nii Jaepakkumises kui ka Institutsionaalses Pakkumises. Jaepakkumises osalemise õigust omav investor võib esitada märkimiskorralduse Aktsiate märkimiseks üksnes hinnaga, mis vastab Pakkumise Hinnavahe ülemisele tasemele, s.o. 1,30 eurot ühe Pakkumise Aktsia kohta (**Märkimishind**). Pank plaanib lõplikust Pakkumishinnast teatada Börsi infosüsteemi kaudu ja Panga veebilehekülje <https://www.coopbank.ee/pakkumine> vahendusel hiljemalt 2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval, koos Pakkumise tulemuste avaldamisega.

Pakkumisperiood. Pakkumisperiood algab 18. novembril 2019 kell 10:00 Eesti aja järgi ning lõpeb 29. novembril 2019 kell 15:30 Eesti aja järgi, välja arvatud kui seda lühendatakse või pikendatakse.

Märkimiskorralduse esitamine Jaepakkumises. Pakkumise Aktsiate märkimiseks peab investoril olema väärtpaberikonto Nasdaq CSD-s või finantsinstitutsiooni juures, mis on Börsi liige. Investor võib märkimiskorralduse esitada ainult juhul, kui vastava Nasdaq CSD väärtpaberikonto või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures avatud väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol on piisavalt rahalisi vahendeid kogu märkimiskorralduses toodud tehinguväärtuse katmiseks. Eesti investor, kes soovib märkida Pakkumise Aktsiaid, peab pöörduma kontohalduri poole, mis haldab vastava investoril Nasdaq CSD väärtpaberikontot ning esitama Pakkumisperioodi jooksul alltoodud vormis märkimiskorralduse Pakkumise Aktsiate ostmiseks. Märkimiskorralduse esitamisega volitab investor kontohaldurit, kes haldab investoril väärtpaberikontoga seotud arvelduskontot, koheselt blokeerima investoril arvelduskontol tehingu kogusumma, kuni arveldamine on lõpule viidud või raha vabastatakse kooskõlas Prospektis toodud tingimustega.

Väärtpaberikonto omanik:	investori nimi
Väärtpaberikonto:	investori väärtpaberikonto number
Kontohaldur:	investori kontohalduri nimi
Väärtpaber:	Coop Pank täiendav aktsia
ISIN kood:	EE380B007855
Väärtpaberite arv:	Pakkumise Aktsiate arv, mida investor soovib märkida
Hind (aktsia kohta):	1,30 eurot
Tehingu summa:	Pakkumise Aktsiate arv, mida investor soovib märkida, korrutatuna Märkimishinnaga
Tehingu vastaspool:	AS LHV Pank
Tehingu vastaspoole väärtpaberikonto:	99104086627
Tehingu vastaspoole kontohaldur:	AS LHV Pank
Tehingu väärtuspäev:	4. detsember 2019
Tehingu liik:	„märkimiskorraldus“

Läti või Leedu investor, kes soovib märkida Pakkumise Aktsiaid, peab pöörduma Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juurde, mis haldab vastava investoril väärtpaberikontot ning esitama märkimiskorralduse Pakkumise Aktsiate ostmiseks finantsinstitutsiooni poolt aktsepteeritud vormis ja kooskõlas Pakkumise tingimustega.

Kui üks investor esitab mitu märkimiskorraldust, liidetakse need jaotuse määramise eesmärgil üheks korralduseks. Investor peab maksma kõik kulud ja tasud, mis kuuluvad tasumisele seoses märkimiskorralduse esitamisega, tühistamisega ja muutmise vastu vastavalt märkimiskorralduse vastu võtnud Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni hinnakirjale. Pank ei nõua investorilt Pakkumise Aktsiate märkimisel mingite otseste kulude tasumist.

Pakkumise Aktsiate jaotus. Pank koos AS-iga LHV Pank (**Pakkumise Korraldaja**) otsustab Pakkumise Aktsiate jaotuse pärast Pakkumisperioodi lõppu ja hiljemalt 2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval. Pakkumise Aktsiate jaotus Institutsionaalse Pakkumise ja Jaepakkumise vahel ei ole eelnevalt kindlaks määratud ning see määratakse diskretsiooni alusel. Jaepakkumises jaotatakse investoritele üksnes Uusi Aktsiaid. Institutsionaalses Pakkumises jaotatakse investoritele nii Uusi Aktsiaid kui ka Olemasolevaid Aktsiaid. Uusi Aktsiaid jaotatakse Jaepakkumises osalevatele investoritele juhindudes järgmistest põhimõtetest (Pank koos Pakkumise Korraldajaga võib põhimõtteid muuta):

- (i) Igale Jaepakkumises märkimiskorralduse esitanud investorile, kes on avanud Pangas arvelduskonto hiljemalt 29. novembri 2019 kell 15:00 seisuga, on eelduslikult tagatud allokatsioon kuni 10 000 märgitud Pakkumise Aktsia ulatuses;
- (ii) Igale Jaepakkumises märkimiskorralduse esitanud investorile, kes on esitanud Märkimiskorralduse enne 22. novembrit 2019 kell 16:00, on eelduslikult tagatud allokatsioon kuni 5 000 märgitud Pakkumise Aktsia ulatuses. Pärast eelpool toodud tähtaega muudetud või täiendatud märkimiste puhul kehtib käesolev jaotuspõhimõte üksnes enne viidatud tähtaega märgitud Pakkumise Aktsiate osas;
- (iii) Igale Jaepakkumises märkimiskorralduse esitanud investorile on eelduslikult tagatud allokatsioon kuni 2 500 märgitud Pakkumise Aktsiani;
- (iv) Igale Jaepakkumises Märkimiskorralduse esitanud investorile rakendatakse jaotamisel ainult ühte nendest kolmest põhimõttest ning kontrollitakse märkimiste vastavust eelpool toodud järjekorras. See tähendab, et kõigepealt kontrollitakse, kas investoril on punktis (i) mainitud seisuga avatud Pangas arvelduskonto, eitava tulemuse korral kontrollitakse, kas investor esitas Märkimiskorralduse enne punktis (ii) toodud tähtaega ning järgneva eitava tulemuse korral rakendatakse jaotamisel punkti (iii).
- (v) Osas, milles Jaepakkumises esitatud märkimiskorraldused ületavad punktides (i) – (iii) kohaselt investorile jaotatud osa, jaotatakse Pakkumise Aktsiaid astmeliselt.

Pakkumise arveldus. Investoritele jaotatud Pakkumise Aktsiad kantakse nende väärtpaberikontodele eelduslikult 4. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval (kuupäev võib muutuda) „väärtpaberile ülekandmise makse vastu“ meetodit kasutades samal ajal, kui tehakse rahaline ülekandmine Pakkumise Aktsiate eest.

Stabiliseerimine. Pank ja Müüvad Aktsionärid on andnud AS-ile LHV Pank kui stabilisatsiooni korraldajale (**Stabilisatsiooni Korraldaja**) õiguse Pakkumise käigus stabilisatsiooni eesmärgil üle jaotada kuni 15 protsenti rohkem aktsiaid kui Pakkumise Aktsiate koguarv (**Ülejaotuse Aktsiad**) ning õiguse omandada Börsilt kuni 6 036 878 Aktsiat, stabiliseerimaks Aktsiate börsihinda kooskõlas kohalduva õigusega. Müüvad Aktsionärid on andnud Stabilisatsiooni Korraldajale ülejaotamisega võetud lühikese positsiooni katmiseks ülejaotamise optiooni (**Ülejaotamise optioon**), mille kohaselt võib Stabilisatsiooni Korraldaja omandada Müüvatelt Aktsionäridelt täiendavaid Pakkumise Aktsiaid kuni Ülejaotuse Aktsiate ulatuses Pakkumishinnaga. Ülejaotamise optiooni alusel müüdüd aktsiad kannavad samu õigusi Pakkumise Aktsiatega. Stabilisatsiooni Korraldaja võib (kuid ei pruugi) teha stabiliseerimistehinguid Börsil või turuväliselt igal ajal 30 kalendripäeva (kaasa arvatud) jooksul alates Panga Aktsiatega kauplemise algusest Börsil (**Stabilisatsiooniperiood**). Ülejaotamise optioon on kasutatav Stabilisatsiooni Korraldaja poolt vastavasisulisel teavituse alusel igal ajal 30 kalendripäeva jooksul (kaasa arvatud) Stabilisatsiooniperioodi jooksul.

Osaluse lahenemine. Prospekti kuupäeva seisuga on Pangal 62 219 845 Aktsiat. Pakkumise raames pakutavate Uute Aktsiate arv on kuni 32 180 155. Panga Aktsiate arv on seega pärast Uute Aktsiate ulatuses aktsiakapitali suurendamise registreerimist kuni 94 400 000. Sellest tulenevalt väheneksid olemasolevad osalused Pangas Pakkumise tulemusena 34,1% võrra, välja arvatud juhul, kui olemasolev Aktsionär märgib Pakkumise käigus oma osalusele võrdelise arvu Aktsiaid.

„Miks see prospekt koostatakse?“

Pank vajab edasise kasvu ja tegevuse laiendamiseks täiendavat omakapitali ning plaanib Pakkumisega kaasatavaid vahendeid kasutada tegevusmahtude ja turuosa kasvatamiseks, uute kliendisegmentide kaasamiseks ning tehnoloogilise modulaarse platvormi ja Panga infotehnoloogiliste lahenduste arendamiseks. Tegevusmahtude kasvu finantseerimiseks eesmärgiks seatud tempos perioodil 2020 - 2022, tagades samal ajal ka konservatiivse kapitalipuhvri olemasolu, vajab Pank esimese taseme omakapitali (Tier 1 kapital). Pakkumise tulemusena soovib Pank lisaks täiendava kapitali kaasamisele laiendada ka Panga investorbaasi ning noteerimise abil muuta Aktsiad likviidseks, samuti tõsta Grupi mainet olemasolevate ja potentsiaalsete klientide ning koostööpartnerite jaoks.

Panga poolt Uute Aktsiate emiteerimisest saadav hinnanguline kogutulu Pakkumise Hinnavahemiku keskpunkti järgi (1,23 eurot) on 39,6 miljonit eurot (eeldusel, et kõik Uued Aktsiad märgitakse ja emiteeritakse), millest kuuluvad mahaarvamisele Pakkumise korraldamisega seotud kulud. Pakkumise korraldamisega seotud kulud on eelduslikult ligikaudu 0,9 miljonit eurot, järelikult on Pakkumise hinnanguline netotulu Panga jaoks pärast kulude mahaarvamist ligikaudu 38,7 miljonit eurot. Olemasolevate Aktsiate müügist Pank tulu ei saa, kuivõrd vastava tulu teenivad Müüvad Aktsionärid.

AS-i Inbank poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate ning Ülejaotuse Aktsiate (kokku kuni 2 173 073 Aktsiat) hinnanguline netotulu pärast Pakkumisega seotud kulude mahaarvamist on kuni 2,6 miljonit eurot. Inbank plaanib talle kuuluvate Aktsiate müügist saadavat netotulu kasutada investeringuteks oma rahvusvahelisse kasvu. Andres Sonni poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate koos Ülejaotuse Aktsiatega (kokku kuni 8 349 537 Aktsiat) eest saadav hinnanguline netotulu on kuni 10,1 miljonit eurot. Roberto de Silvestri poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate ja Ülejaotuse Aktsiate (kokku kuni 1 065 901 Aktsiat) eest saadav hinnanguline netotulu on kuni 1,3 miljonit eurot. Luciano Orsero poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate ja Ülejaotuse Aktsiate (kokku kuni 2 514 067 Aktsiat) hinnanguline netotulu on kuni 3 miljonit eurot. Andres Sonn, Roberto de Silvestri ja Luciano Orsero plaanivad Pakkumise tulu kasutada üldiseks investeerimistevõimeks. Müüvate Aktsionäride poolt Aktsiate müügist teenitav netotulu on esitatud pärast Pakkumisega seotud kulude mahaarvamist ning arvatud lähtudes Pakkumise Hinnavahemiku keskpunktist (1,23 eurot) ja eeldusel, et kõik Olemasolevad Aktsiad märgitakse ning Stabilisatsiooni Korraldaja kasutab õigust jaotada Pakkumisse Ülejaotuse Aktsiaid ning Stabilisatsiooni Korraldaja ei teosta Stabilisatsiooniperioodil tugioste, mille käigus omandatud Aktsiad tagastatakse Müüvatele Aktsionäridele.

Pangale ja Müüvatele Aktsionäridele teadaolevalt ei ole Pakkumise Aktsiate suhtes võetud siduvaid kohustusi. Pank ja Müüvad Aktsionärid on nimetanud AS-i LHV Pank Pakkumise Korraldajaks ning pooled plaanivad eelduslikult 14. novembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval sõlmida Pakkumisega seotud teenuste osutamise (inglise keeles "*Placement and Services Agreement*"), mis näeb muuhulgas ette Pakkumise Korraldaja kohustuse müüa Pakkumise Aktsiaid "parimate jõupingutuste" kohaselt, korraldada Pakkumise arveldus ning tegutseda Stabilisatsiooni Korraldajana.

Panga Juhatusel ja teatud võtmetöötajatele kuuluvad osalused Pangas ning neile on väljastatud aktsiooptioone ning seega võivad nad olla huvitatud Panga edasisest käekäigust ja edust, sh. Pakkumise õnnestumisest. Panga Juhatusel teadaolevalt ei ole Pakkumisega seotud isikutele Pakkumise seisukohast teisi olulisi isiklikke huve, mis võiksid mõjutada Pakkumist ning ei ole seega teadlik ühestki Pakkumisega seotud huvide konfliktist.

4. RISKID

Pakkumise Aktsiatesse investeerimine ja Grupp oma tegevuses on avatud erinevatele riskidele, mis võivad kas iseseisvalt või koosmõjus avaldada ebasoodsat mõju Panga või Grupi tegevusele ja Panga aktsionäride investeeringu väärtusele või mõjutada Aktsiate realiseeritavust. Iga potentsiaalne Pakkumise Aktsiate investor peaks põhjalikult kaaluma kogu Prospektis esitatud informatsiooni, sealhulgas alljärgnevalt kirjeldatud riskitegureid. Lisaks alljärgnevalt Prospektis nimetatutele võib esineda riske, mis ei ole Pangale hetkel teada või mida Pank peab hetkel ebaoluliseks, kuid mis võivad samuti avaldada mõju Pangale, Grupile või Panga Aktsiate hinnale. Riskide realiseerumise tagajärjel võivad investorid kaotada osa või kogu oma investeeringu väärtusest.

Juhatuse hinnangul kajastab alljärgnev kõige olulisemaid Pakkumise Aktsiatesse investeerimisega kaasnevaid riske. Riskitegurid on jagatud kategooriatesse põhimõtte kohaselt, et vaatamata riskiteguri sobivusele mitmesse kategooriasse on iga riskitegur esitatud vaid ühe korra, kõige asjakohasemas kategoorias. Iga kategooria esimene riskitegur kujutab endast Juhatuse hinnangul kõige olulisemat riski. Ülejäänud riskitegurid ei ole esitatud tähtsuse järjekorras. Näitlikustamiseks riskitegurite olulisust, on riskitegurite puhul, mille osas on see võimalik (näiteks on vastav teave avalikustatud Grupi Auditeeritud Finantsaruannetes) ja kohane, välja toodud riski iseloomustav kvantitatiivne teave. Kui kvantitatiivne hinnang puudub või ei ole kohane, on riskitegurid kvalifitseeritud vastavalt nende eelduslikule esinemise tõenäosusele või võimalikule negatiivsele mõjule, millele on viidatud vastavalt kui „madal“, „keskmine“ või „kõrge“.

Käesolev Prospekt ei ole, ega püüagi olla, investeerimisnõuanne või -soovitus omandada Pakkumise Aktsiaid. Iga potentsiaalne Pakkumise Aktsiate investor peab oma iseseisva ülevaate või analüüsi tulemusel, kaasates vajadusel professionaalse nõustaja, otsustama, kas Pakkumise Aktsiatesse investeerimine vastab investori rahalistele võimalustele ja investeerimiseesmärkidele ning kas selline investering on kooskõlas kõikide reeglite, nõuete ja piirangutega, mis investorile kohalduda võivad.

EMITENDI FINANTSSEISUNDIGA SEONDUVAD RISKID

Grupp on tulenevalt oma äritegevusest avatud vastaspoole krediidiriskile. Laenusaajad ei pruugi saadud krediiti vastavalt lepingu tingimustele tagastada ning ka Grupi nõuete täitmise tagamiseks antud tagatis ei pruugi olla piisav nõude täies ulatuses rahuldamiseks. Samuti kuuluvad Grupi peamiste krediidiriskile avatud varade hulka nõuded keskpankade ja krediidasutuste vastu ning finantsinvesteeringud. Klientidele antud krediidi sissenõutavust võivad kahjulikult mõjutada asjaolud, mis ei ole Grupi kontrolli all, näiteks negatiivne muutus üldises majanduslikus, poliitilises või regulatiivses keskkonnas või tagatise väärtuse vähenemine. Grupi maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest, millele rakendatakse allahindlusmudelit, on bilansilised nõuded summas 422 951 tuhat eurot ning bilansivälised kohustused summas 39 449 tuhat eurot (30.09.2019 seisuga). Krediidiriski suurus väljendab võimalikku kahju, mis võib Grupil tekkida vastaspoole suutmatusest täita endale võetud lepingulisi kohustusi Grupi ühingu ees. Grupp rakendab reserve võimaliku krediidikahju jaoks kooskõlas kohalduvate nõuetega, sealhulgas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) nõuetega, kuid sellised reservid luuakse olemasoleva teabe, hinnangute ja eelduste alusel, mis oma olemuselt sisaldavad määramatust. Grupp on moodustanud võimalike krediidikahjumite katteks allahindlusreservi summas 5 044 tuhat eurot (30.09.2019 seisuga), kuid puudub kindlus, et reservidest piisab võimalike kahjude katmiseks. Lisaks, kuigi Grupp viib regulaarselt läbi krediidiportfelli stressitestimist, hindamaks võimalike negatiivsete stsenaariumine finantsmõju Grupi kapitalile, põhinevad sellised testid olemasoleval teabel ja ajaloolisel turu käitumisel, mis ei pruugi olla adekvaatne tuleviku situatsioonides. Krediidiriski realiseerumine võib omada olulist negatiivset mõju Grupi majandustulemustele ja tegevuse kasumlikkusele.

Grupp on avatud kinnisvarasektori ja hulgi- ja jaemüügi sektori riskidele. Grupp käsitleb kontsentratsiooniriski krediidiriski osana. Kontsentratsioonirisk tuleneb olemasolevate klientide ja klientidega tehtud tehingutest tulenevate nõuete jagunemisest erinevates tegevusvaldkondades tegutsevate klientide vahel. Kui laenud on kontsentreerunud ühte konkreetse tegevusvaldkonda, ohustavad Gruppi ka selle valdkonnaga seotud riskid. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr. 575/2013 (CRR) käsitletakse riskide kontsentreerumisenä ühe kliendi või klientide rühma suhtes võetud riskipositsioone, mis võrduvad või ületavad

10% krediidasutuse aktsepteeritud kapitalist. Grupis jälgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade ja toodete lõikes, ning äriühingutele väljastatud laenude portfelli püütakse hajutada erinevate majandusharude vahel, vältides 10% Panga aktsepteeritud kapitalis ületavaid kontsentratsioone. 30.09.2019 seisuga moodustavad laenud eraisikutele 60% kogu Grupi krediidiportfellist (31.12.2018 seisuga 61%), laenud äriühingutele moodustavad 40% kogu Grupi krediidiportfellist (31.12.2018 seisuga 39%), millest 31% on väljastatud kinnisvarasektori ettevõtetele ja 9% hulgimüügi ja jaemüügi ettevõtetele. Kuivõrd Grupi krediiditegevus on suunatud Eesti turule, tähendab see, et Grupp on mõjutatud Eesti majanduse ning eelkõige kinnisvara ja hulgimüügi sektori käekäigust. Oluline langus eelkõige Eesti kinnisvaraturul, aga ka hulgimüügi ja jaemüügi sektorites, võib kaasa tuua krediidikahjude suurenemise ja täiendavate allahindluste tegemise vajaduse, mis omakorda mõjutaks negatiivselt Grupi tegevustulemusi ja finantsseisundit. Täiendavalt on Pangal 30.09.2019 seisuga 8 juriidilisest isikust kliendigrupi, kelle suhtes võetud riskipositsioon ületab 10% Panga aktsepteeritud kapitalist, väärtusega kokku 42 713 tuhat eurot, suurim üksikpositsioon on summas 6 905 tuhat eurot. Kontsentratsiooniriski realiseerumine võib omada olulist negatiivset mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Likviidsusrisk ja võimalik suutmatus tagada soodsatel tingimustel rahastust. Grupi äritegevus sõltub oluliselt suutlikkusest oma tegevusi soodsatel tingimustel finantseerida ning täita oma lepingulisi kohustusi õigeaegselt. Grupi likviidsusrisk tuleneb varade ja kohustuste sissenõutavaks muutmise tähtaegade vahest. Grupi tähtajavahe (inglise keeles *maturity gap*) kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne summas -213 274 tuhat eurot (30.09.2019 seisuga). See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustusi on Grupil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid vastaspoolte vastu. Negatiivse tähtajavahe põhjuseks on asjaolu, et Pank kasutab äritegevuse finantseerimiseks valdavalt jae- ja äriklientide hoiuseid (kaasates hoiuseid nii koduturult kui läbi Raisini GmbH poolt opereeritava hoiuste kaasamise platvormi (www.weltsparen.de; **Raisini platvorm**) Saksa, Austria, Hollandi ja Hispaania turult kokku ligikaudu 95% ulatuses kogu finantseerimisvajadusest) ning üldjuhul eelistavad kliendid teha tähtajalisi hoiuseid kuni 12-kuuliseks perioodiks, samas kui arvelduskontodel olev raha kajastatakse finantsaruannetes tähtajaga 0 päeva. Sellest on tingitud ka varade ja kohustuste negatiivne tähtajavahe, kus varad ehk klientidele väljastatud laenud on pikema tähtajaga kui kohustused ehk klientidelt saadud hoiused.

Pank lähtub likviidsuse planeerimisel hoiustavate klientide käitumise eeldustest ning nõudmiseni hoiuste stabiilsuse analüüsist. Grupi likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ning käesoleval hetkel on moodustatud likviidsuspuhvid Juhatuse hinnangul piisavad, katmaks ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Hoiuste mahtusid mõjutavad aga ka tegurid, mis ei ole Panga kontrolli all, nagu näiteks muudatused majapidamiste säästudes, klientide suutlikkus hoiustades säästa, ning muudatused panga hoiustele kohalduvas maksuregulatsioonis. Grupi likviidsus- ja rahastamiskava prognoosimisel aluseks võetud klientide käitumise eeldused ei pruugi kriitilistes ja erakordsetes olukordades paika pidada. Pank toetub finantseerimisvajaduse rahuldamisel olulises ulatuses Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiustele, mis moodustavad 30.09.2019.a seisuga 25% kõikidest Panga hoiustest. Likviidsusrisi realiseerumisel (sh hoiuste suuremahulisel väljavoolul) oleks oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Lisaks hoiuste kaasamisele on Pank saanud äritegevuse finantseerimiseks pikaajalisi laene Euroopa Investeeringufondilt ning Maaelu Edendamise Sihtasutuselt, samuti on Pank emiteerinud erinevaid võlakirju (sh seenior ja allutatud) Eesti pensionifondidele. Ligipäasetavus raha- ja kapitaliturgudel finantseeringute kaasamisele ja sellega seonduvad kulud sõltuvad muuhulgas üldistest intressimäärade tasemetest, finantsturgude olukorrast, või langusest teiste turuosaliste tulemuslikkuses ja Panga enda kapitali adekvaatsusest. Seega ei pruugi Pank olla suuteline kaasama raha- ja kapitaliturgudel uusi finantseeringuid või asendama Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiuseid analoogsetel tingimustel või refinantseerima olemasolevaid kohustusi sarnaselt soodsatel tingimustel praeguse rahastusega, millel võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevuse tulemustele.

Grupi kauplemis-, investeerimis- ja laenugevusega kaasneb tururisk. Tururisk tuleneb Grupi kauplemis- ja investeerimistegevusest finantsturgudel, eelkõige intressitoodete ning valuuta- ja aktsiaturgudel, samuti laenugevusest ja muude finantseerimisallikate kaasamisest. Finantsinvesteeringute tururiski

komponentideks on intressirisk, valuutarisk ja hinnarisk, mis tekivad intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Grupisiseliselt kasutatakse sisemisi arvamusi ja oskusteavet, et hinnata ja ennetada võimalikku turukahju, kuid sellised sisemised arvamused võivad osutuda ebatäpseks finantsturgudel toimuvate muutuste tõttu, mida arvamuse koostamise ajal ei olnud võimalik ette näha ning seetõttu hindab Grupp riski oluliseks riskijuhtimise põhimõtetest hoolimata. Tururiski leevendamiseks on Grupi äriühingute kauplemiss portfelli ning avatud välisvaluuta riskidele sätestatud konservatiivsed piirangud, kuid hoolimata Grupi rakendatud meetmetest, võib tururiskil olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Grupi investeringud võlakirjadesse kannavad endas hinnariski. Peamised hinnariski kandvad varad Grupis on investeringud võlakirjadesse. Grupi võlakirjaportfelli maht kokku on 30. septembri 2019 seisuga 4,1 miljonit eurot, millest 34% moodustavad valitsuste võlakirjad ning ülejäänud muude mittefinantsettevõtete võlakirjad; sealhulgas USD nomineeritud võlakirjade maht on 2,7 miljonit eurot. Võlakirjaportfelli hinnariski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg, kupong, valuuta ja võimalik intressimäärade muutumine. Grupp hindab finantsinvesteringute portfelli hinnariski riskiväärtuse meetodiga (inglise keeles *Value at Risk*), mis mõõdab võimaliku finantskahju suurust 12 kuu jooksul. Viidatud meetodi kohaselt arvatud Grupi võlakirjaportfelli suurim võimalik kahjum intressimäärade 100 protsendipunkti tõusu suhtes oli 31. detsembri 2018 seisuga 128 tuhat eurot.

Valuutakursside muutused võivad omada negatiivset mõju Grupi finantstulemustele. Valuutarisk on risk, mis tuleneb Grupi varade ja kohustuste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustuste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Grupp limiteerib valuutariski ning hoiab minimaalseid valuutaposisioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Grupi avatud valuutaposisioonide absoluutsumma oli 30. septembri 2019 seisuga 377 tuhat eurot, Grupi varadest moodustavad varad välisvaluutas kokku 5,5 mln eurot ehk 1% ja sellest tulenevalt ka valuutarisk piiratud. Siiski võivad tulevikus välisvaluutakursse mõjutada keerukad poliitilised ja majanduslikud tegurid (näiteks inflatsiooni suhtelised määrad, intressimäärade tasemed, riikidevaheliste maksete tasakaal, vastavat valuutat kasutavate valitsuste rahandus-, majandus- ja kaubanduspoliitika, valuutakursi devalveerimine või kallinemine). Juhul, kui valuutakursid muutuksid 10%, oleks Grupi võimalik kahju 37 tuhat eurot. Lisaks on Grupi välisvaluuta riski juhtimise aluseks riskipoliitika, piirangud ja sisekorrad, mis võivad aga osutuda ebapiisavaks ning seega võib välisvaluutariski realiseerumine omada negatiivset mõju Grupi finantstulemustele.

Grupi tegevused on olemuslikult avatud intressimäärade riskile. Grupi tegevused ja ennekõike Panga, Coop Finants ja Coop Liising tegevused on olemuslikult avatud intressimäärade riskile. Grupi äriühingute teenitav intressitulu mõjutab oluliselt Grupi tegevuste tulu ja kasumlikkust, mida võivad mõjutada intressimäärade ootamatud ebasoodsad muutused. Grupi intressiriskile avatud finantsvarade positsioon 31. detsembri 2018 seisuga oli 410 006 tuhat eurot ja intressiriskide avatud finantskohustused ulatusid 383 438 tuhande euronile. Intressimäärade väikene tõus omaks negatiivset mõju Grupi netointressituludele ja omakapitali majanduslikule väärtusele. Grupi hinnangute kohaselt mõjutaks intressimäärade tõus 25 baaspunkti võrra 12 kuu perspektiivis netointressitulud negatiivselt summas -122 tuhat eurot ning vastav mõju omakapitali majanduslikule väärtusele on hinnatud summale -137 tuhat eurot (31.12.2018 seisuga). Grupi hinnangute kohaselt omaks intressimäärade suurem tõus või langus grupi netointressitulule ja omakapitali majanduslikule väärtusele positiivset mõju. Intressimäärade languse positiivne mõju tuleneb sellest, et Grupp on sõlminud intressi miinimumtasemega laenulepinguid, millele baasintressimäärade langus mõju ei avalda. Grupp juhib intressiriski läbi erinevates valuutades olevate varade ja kohustuste tähtajalise vahe limiteerimise ja struktuuri jälgimise ning vajadusel võidakse tulevikus kasutada intressimäärade tuletisinstrumente, kuid intressimäärade mõjutab hulk tegureid, mida Grupi äriühingud ei kontrolli ning mida ei pruugita õigesti hinnata. Intressimäärade kõikumise tõttu võib tekkida ebakõla Grupi laenuandmisest teenitud intressitulu ja intressi kandvatelt kohustustelt tasutud intressikulude vahel, millel võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Grupp hindab intressiriski tururiski komponendina keskmiseks, samas valuutariski ning hinnariski madalaks.

EMITENDILE, TÛTARETTEVÕTJATELE JA GRUPI TEGEVUSVALDKONNALE OMASED RISKID

Grupp tegutseb konkurentsitihedal turul. Grupp konkureerib mitte ainult krediidasutustega vaid ka erinevate krediidiandjate ja makseasutustega. Finantsteenuste turg, kus Grupp tegutseb, on väga konkurentsitihe. Turul konkureerivad nii väljakujunenud turuosalised kui ka uued tulijad. Pank konkureerib peamiselt universaalsete pangandustegevuste valdkonnas, kus konkurentide hulgas on nii kodumaised krediidasutused kui ka suured Skandinaavia panganduskontsernid, kes tegutsevad Eesti turul jae-, äri- ja investeerimispanganduse valdkondades. Panga turuosa hoiuste ja laenude mahu järgi oli 31.12.2018 seisuga 2%¹, samas kui varade mahu järgi oli Panga turuosa 1,7%². Võttes arvesse kõikide finantsasutuste suuri investeringuid uutesse tehnoloogiatesse, seisab Pank silmitsi tiheneva konkurentsiga kõigi toodete ja müügikanalite osas. Tihe konkurents finantssektoris võib tuua kaasa ka suurema hinnasurve Grupi toodetele ja teenustele, mis võib kahjulikult mõjutada Grupi äritegevust, finantsseisundit ja tegevuste tulemusi. Näiteks võib tihedam konkurents hoiuste valdkonnas tuua kaasa Grupi rahastamise kulu suurenemise.

Lisaks konkureerivad klientide ja turuosa pärast üha enam uued turule sisenejad, näiteks finantstehnoloogia ettevõtted, mis pakuvad veebipõhiseid finantsteenuseid. Finantstehnoloogia ettevõtete ja traditsiooniliste pankade suhete arenemine on oluline suundumus ning see võib olulisel määral mõjutada pangandustegevuste olemasolevat turustruktuuri.

Samuti tekib täiendav konkurents regulatsioonidest tulenevate muudatuste mõjul. Üheks näiteks on makseteenuste direktiiv (PSD2), mis Eestis on üle võetud peamiselt makseasutuste ja e-raha asutuste seadusesse ja võlaõigusseadusesse ning millega seadusandja avas makseteenuste turu rohkematele osalistele kui seni. Pangad, sh Pank, on kohustatud alates 14. septembrist 2019 andma vastavat tegevusluba omavatele makseteenuste pakkujatele juurdepääsu klientide maksekontodele, kui klient on selleks oma nõusoleku andnud. Seeläbi suureneb eelduslikult konkurents makseteenuste turul ja laienevad klientide võimalused teenusepakkuja valimisel.

Kuna Pank ja finantsteenuseid pakuvad Tütarettevõtjad Coop Finants ja Coop Liising tegutsevad uue kaubamärgi all, võib Grupp olla keskmisest rohkem avatud konkurentsile väiksema kaubamärgi tuntuse ja väiksema kliendibaasi tõttu.

Kui Grupp ei suuda reageerida oma sihtturgude konkurentsitingimustele, pakkudes ligitõmbavaid ja kasumlike toodete ja teenuste lahendusi, võib see mõjutada Grupi konkurentsivõimet, turuosasid, kasvupotentsiaali, kliendibaasi ning sellest tulenevalt mõjutada kahjulikult äritegevust, finantsseisundit ja tegevuste tulemusi. Grupi hinnangul on konkurentsitihedal turul tegutsemise riskitase „kõrge“.

Kiire kasvufaasiga kaasnev strateegiline risk. Strateegiline risk on võimalik valede strateegiliste otsuste järgimisest või suutmatusest strateegiat edukalt ellu viia tekkida võiva kahju allikas. Hinnanguliselt ületab kiire kasvufaasis oleva Grupi strateegiline risk stabiilses staadiumis oleva panga strateegilist riski, mistõttu võib strateegilist riski hinnata kõrgeks. Grupi strateegilist riski püütakse maandada läbimõeldud äriplaanide ja analüüsidega, samuti kaasates pikaajalise pangandus- ja/või ettevõtluskogemusega spetsialiste Grupi äriühingute juhatustesse ja nõukogudesse. Lisaks eelneb alati uutele turgudele ja uutesse sektoritesse sisenemisele põhjalik analüüs, millesse kaasatakse vastava valdkonna spetsialiste, kui selleks on vajadus. Siiski võivad vaatamata Grupi võetavatele meetmetele realiseeruda strateegilised riskid, mis võivad omada olulist negatiivset mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevuste tulemustele.

Operatsiooniriski realiseerumine võib põhjustada kahju tekke või häire Grupi igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest Grupi infosüsteemides,

¹ Finantsinspektsiooni poolt avaldatud ülevaade Eesti finantsteenuste turust 31.12.2018 seisuga. Kättesaadav: <https://www.fi.ee/sites/default/files/Eesti%20finantsteenuste%20turg%2031.%20detsembri%202018%20seisuga.pdf>.

² Finantsinspektsiooni poolt avaldatud pangandussektori IV kvartali 2018 ülevaade põhjal. Kättesaadav: <https://www.fi.ee/et/publikatsioonid/pangandussektori-iv-kvartali-2018-ulevaade>.

personalis, protsessides või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab infosüsteemide riski, infoturberiski, füüsilise turbe riski, protsessiriski, personaliriski, juriidilist riski, *compliance* ehk vastavusriski riski, töökeskkonna riski, välisteguri riski ja vara hävimise riski. Grupp viib läbi operatsiooniriskide enesehindamist, mille käigus tuvastatakse ning hinnatakse peamised grupi tegevuses esinevad operatsiooniriskid ning nende riskide maandamiseks ja vähendamiseks vajalik tegevusplaan. Üheks oluliseks tuvastatud riskiks on alternatiivasukoha ja varuserverite osaline funktsionaalsus ning võime lülitada vajadusel tegevus varuasukohta. Operatsiooniriski katteks eraldatud kapital vastavalt operatsiooniriski hindamise regulatiivsele standardmeetodile oli 31.12.2018 seisuga 1 721 tuhat eurot. 2018. aasta jooksul sai Grupp rahalist kahju operatsiooniriski juhtumitest 29 tuhat eurot. Grupi infosüsteeme ja töökordasid vaadatakse regulaarselt üle, et tagada inimeste tegematajätmistest ja protsessi vigade ning nendest tuleneva võimaliku kahju minimeerimine, kuid sellise kahju riski ei ole võimalik täielikult kõrvaldada. Operatsiooniriski realiseerumisel võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevuste tulemustele.

Grupi tegevus on sõltuvuses infotehnoloogiliste süsteemide toimimisest. Grupp on arendanud ja kasutab oma igapäevases tegevuses mitmeid olulisi infotehnoloogilisi süsteeme ja veebipõhiseid rakendusi, millest Grupi tegevus klientidele teenuste pakkumisel on sõltuvuses. Arvestades Grupi kiiret viimaste aastate kasvu, võib senise kasvu jätkumisel tekkida olukord, kus Grupi olemasolevad infotehnoloogilised süsteemid ei vasta täielikult Grupi vajadustele. Grupp on ümber arendamas senist monoliitset infotehnoloogilist tuumiksüsteemi, asendamaks see modulaarse ja kasvu tingimustes paindlikuma süsteemiga. Vead või olulised häired Grupi infotehnoloogiliste süsteemide töös ja nende arendamisel võivad takistada Grupi tegevust.

Grupi tegevused tuginevad suure hulga, sh sageli konfidentsiaalse teabe õigele ja turvalisele töötlemisele. Osana oma äritegevusest töötleb Grupp isiku- ja pangaandmeid, mis on saadud Grupi klientidelt või seoses Grupi klientidele teenuste osutamisega ning millele kohalduvad andmekaitse eeskirjad ja normid ning pangasaladuse hoidmise regulatsioon. Infoturberiski realiseerumisel ehk juhul, kui andmetele saadakse ebaseaduslikult juurdepääs või neid muudetakse ebaseaduslikult, võib tekkida olulisi kulusid. Grupp kannab kulusid, kaitstes ennast andmekaitse eeskirjade ja pangasaladuse hoidmise regulatsiooni rikkumise vastu ning lahendades probleeme, mida sellised rikkumised on põhjustanud. Probleemide lahendamine võib põhjustada katkestusi või viivitusi Grupi klienditeeninduses, mis võib kahjustada Grupi mainet, vähendada klientide soovi kasutada Grupi teenuseid või panna kliendid esitama Grupi vastu kahjunõudeid. Isikuandmetega seotud infoturberiskid võivad veelgi suureneda andmekaitsealaste õigusaktide ja vastavate süsteemide muutumisel.

Grupp on sõltuv üksikutest võtmeisikutest ja -töötajatest, kelle kaotamisel, või Grupi suutmatusel värvata või tööl hoida pädevaid ja oskuslikke töötajaid, võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevusele. Kuivõrd Grupp tegutseb tiheda konkurentsi tingimustes ja tugevalt reguleeritud finantsvaldkonnas, sõltuvad Grupi ühingute tegevuse tulemused olulisel määral Grupi suutlikkusest värvata ja hoida kvalifitseeritud, oskuslikku ja kogunud tööjõudu. Grupi konkurentsivõime säilitamiseks, strateegiate rakendamiseks ja regulatiivsete nõuetega kooskõlas tegutsemiseks on vaja värvata ja tööl hoida pädevaid ja oskuslikke töötajaid kõigis Grupi ärivaldkondades. Mõningad vajalikud oskused on võtmeisikutel, kes on Grupi konkurentsivõime säilitamise ja parendamise seisukohalt väga olulised. Näiteks, Grupi infotehnoloogilise süsteemi haldamiseks ja arendamiseks kasutab Grupp kolmandast osapooltest teenuspakkuja teenuseid, millise lepingulise suhte lõppedes võib Grupil osutada keeruliseks värvata tööjõudu, kes omaks vastavat oskust ja kogemust. Kui Grupil ei õnnestu värvata oskuslikke töötajaid ja hoida võtmetöötajaid, võib see Grupi olulises osas kahjulikult mõjutada. Grupp on seni suutnud vajalikud töötajad värvata Eestist. Kvalifitseeritud tööjõu riski maandamiseks on võimalik värvata töötajaid ka mujalt Euroopast, arvestades tööjõu vaba liikumist Euroopa Liidu liikmesriikide piires, kuid see võib olla raskendatud arvestades, et Grupi äriühingute töökeel on eesti keel, mis tähendab, et mujalt tööjõu palkamise eeltingimuseks on teatavate muudatuste sisseviimine, sealhulgas ingliskeelse töökeskkonna loomine Grupi äriühingutes.

Grupi hinnangul on operatsiooniriski, sealhulgas infotehnoloogilise ja kvalifitseeritud tööjõu riski, kategooria „keskmine“.

Pangandussektor, kus Grupp tegutseb, on hea maine oluline ning reputatsiooniriski realiseerumine võib vähendada Grupi konkurentsivõimet ja usaldusväarsust. Reputatsioonirisk on risk Grupi mainele,

mis mõjutab Gruppi negatiivselt avalikkuse, investorite ja partnerite silmis sõltumata selle info vastavusest tegelikkusele ning seeläbi võib vähendada Grupi konkurentsivõimet ja vähendada sissetulekuid. Klientide pärast konkureerimisel tugineb Grupp muu hulgas Coop'i kaubamärgile ja mainele. Hea maine on pangandussektoris oluline, sest kuulujutud ja spekulatsioonid maksevõime ja likviidsuse tagamise suutlikkuse kohta mõjutavad eelkõige finantsasutusi. Kuulujutud või spekulatsioonid võivad põhjustada hoiuste väljavoolu, samas on Pangal piiratud võimalus neid takistada või piirata. Grupp jagab Coop Eesti Keskühistu kaubamärki Coop'i jaekabandusvõrku kuuluvate tarbijate ühistutega ja kauplustega, millega seotud asjaolud ja tegevus võivad samuti mõjutada Grupi mainet. Lisaks on Coop uus kaubamärk Eestis, mistõttu on kaubamärgi positiivse kuvandi arendamine eriti oluline ning maineriski realiseerumine mõjutada Grupi tegevust keskmisest rohkem. Samas ei ole Coop tegevusvaldkond jaekabanduses kõrge keskkonnaalase riskiga ning kuvandi arendamisel panustab Coop sotsiaalselt vastutustundlikule ettevõtlusele. Grupp maandab maineriski turul läbipaistva ning avatud, ausa tegutsemise ning piisava avalikkuse teavitamise läbi. Siiski võivad edasised otsused Grupi tegevuse ning toodete ja teenuste valiku osas negatiivselt mõjutada Grupi kaubamärki ja mainet, samamoodi võivad mõjuda vaidlused, milles Grupi äriühingud on osapooleks, ning välised tegurid, mis mõjutavad kogu sektorit ja mille üle Grupil puudub kontroll. Grupi hinnangul on reputatsiooniriski kategooria „keskmine“.

Grupi korporatiivne bränd ja sümbolika on sõltuvuses Coop kaubamärgist, mis ei kuulu Grupile. Grupi korporatiivne bränd ja sümbolika põhineb Coop kaubamärgil, mida Grupp kasutab Coop Eesti Keskühistuga sõlmitud litsentsilepingu alusel. Eelnevast tulenevalt ei ole vastavate kaubamärkide õiguskaitse tagamine (sh registreeringute pikendamine) Grupi kontrolli all. Litsentsileping kehtib tähtajatult, kuid mõlemal poolel on õigus see korraliselt vähemalt 12-kuulise etteteatamisega üles öelda või teatud asjaoludel ka erakorraliselt etteteatamistähtaegu järgimata üles öelda. Samuti võivad pooled vajadusel leppida kokku lepingu kiirema lõpetamise tingimustes, kui Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute osalus Pangas langeb alla 51% Panga aktsiakapitalist. Litsentsilepingu alusel on Grupil õigus kasutada Coop kaubamärki üksnes Eestis. Juhul kui Grupp soovib tegevust laiendada väljaspoole Eestit, on tõenäoliselt vaja jõuda eelnevalt kokkuleppele vastavas riigis Coop kaubamärki omava isikuga kaubamärgi kasutamises, mis ei pruugi olla võimalik. Uue brändi väljatöötamise ja juurutamise vajadus võib omada olulist negatiivset mõju Grupi käibe, tegevusele ja tulemustele. Grupi hinnangul on antud riski kategooria „madal“.

ÕIGUSLIKUD JA REGULATSIOONIGA SEOTUD RISKID

Pangale kohalduvad ranged kapitali adekvaatsuse nõuded, mida sageli uuendatakse ja muudetakse. Baseli Pangajärelevalve Komitees kokku lepitud raamistikuga Basel III kehtestatud kapitalinõuete regulatsioon määratleb peamised kapitalinõuded, millele lisaks kohaldatakse Eestis Finantsinspektsiooni ja Eesti Panga poolt kehtestatud kapitali säilitamise ja süsteemse riski puhvreid. Grupp on seni täitnud kõiki kohaldatavaid kapitalinõudeid. Kapitalinõuete karmistamine võib avaldada olulist kahjulikku mõju Grupi äritegevusele, mis võib tingida vajaduse suurendada kapitali, vähendada finantsvõimendust või riskiga kaalutud varasid, muuta Grupi õiguslikku struktuuri või ärimudelit. Kapitali adekvaatsus võib väheneda ka laenukahjude ja muude kahjude tulemusena või Grupi finantstehingute vastaspoolte madala krediitireitingu tõttu. Vähenenud kapitali adekvaatsus võib piirata Grupile kättesaadavat rahastust ning suurendada rahastamise kulu. Kui Grupp ei suuda täita kapitali adekvaatsuse suhtes kehtestatud nõudeid, võib Grupp olla sunnitud kaasama rohkem omakapitali või allutatud laene, samuti võib olla raskem saavutada oma kasvueesmäärke või strateegilisi eesmäärke. Grupi hinnangul on kapitali adekvaatsuse riski kategooria „kõrge“.

Grupi tegevused on avatud kõrgendatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskile. Finantssektorile kohalduvaid rahapesu, korrupsiooni ja terrorismi rahastamise tõkestamise ning rahvusvaheliste sanktsioonide regulatsioone on karmistatud ja karmistatakse jätkuvalt. Ülemaailmselt on suurenenud risk, et pankasid võidakse kasutada rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärkidel. Finantsasutuste jaoks on alati päevakorras uute rahapesu või terrorismi rahastamisega seotud juhtumite risk. Mis tahes finantssüsteemi kuritarvitamise tõkestamise eeskirjade rikkumine või isegi rikkumise kahtlus võib tuua Grupile ja selle mainele kaasa tõsised õiguslikud tagajärjed, mis omakorda võib Gruppi olulises osas kahjulikult mõjutada.

Grupp keskendub järjepidevalt rahapesu tõkestamisele (**AML**) ja terrorismi rahastamisega võitlemisele (**CFT**) ja rahvusvahelistele sanktsioonidele ning nende valdkondadega seotud meetmete rakendamisele. Sealhulgas

hindavad Grupi ettevõtted jooksvalt oma kliendibaasi ning kooskõlas kliendile määratud AML/CFT riskitasemega kohaldatakse hoolsusmeetmeid, rakendatakse tunne oma klienti (**KYC**) põhimõtet ja uuendatakse kliendiandmeid, kuid risk võib siiski realiseeruda seetõttu, et kliendi riskitase on ebapiisavate andmete alusel väärtalt määratud.

Kuna finantssüsteemi püütakse jätkuvalt ära kasutada rahapesu eesmärkidel, säilib risk, et vaatamata kõigile meetmetele Grupp ei pruugi tuvastada kõiki klientide käitumise mustreid ja juhtumeid, mis viitavad kliendipoolsele AML-i või sanktsioonide õigusaktide rikkumisele. Tänu mitteresidentide teenindamise äriiisist väljumisele 2017 – 2018 on Panga mitteresidentidest klientide hoiuste osakaal (v.a. Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiused) 30.09.2019 seisuga 3,5% kõikidest hoiustest. Pank käsitleb Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiuseid eraldiseisvalt muudest mitteresidentidest klientide hoiustest, kuivõrd neile klientidele ei pakuta tavapäraseid arveldusteenuseid. Vaatamata mitteresidentidest klientide hoiuste väikesele osakaalule, ei ole Grupil võimalik siiski tagada, et enne jaanuaris 2017 toimunud Panga aktsionäride muutust Panga kliendiks olnud isikute ja nende poolt tehtud tehingute osas võeti kasutusele kõik asjakohased meetmed. Ülaltoodud riskide esinemine ja realiseerumine võib Gruppi väga kahjulikult mõjutada riiklike järelevalveametite täitetoimingute ja negatiivse avaliku arvamuse tõttu. Grupi hinnangul on riski kategooria „kõrge“, eelkõige tulenevalt käesoleva hetke üldisest antud riskide käsitlemise aktuaalsusest pangandussektoris (see tähendab mitte Grupi riskiprofiilist tulenevatel põhjustel).

Grupp pakub erinevaid finantsteenuseid ja –tooteid, millest tuleneb kohustus järgida ulatuslikke nõudeid, mille täitmise üle teostatakse regulaarset riiklikku järelevalvet. Mitmed asutused, sealhulgas Finantsinspeksioon, tarbijakaitse, rahapesu tõkestamise, maksu- ja muud asutused, teostavad Grupi äritegevuse üle regulaarset järelevalvet, sealhulgas, kuid mitte ainult seoses kapitalinõuete täitmise, vastutustundliku laenamise nõuete, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisest tulenevate kohustuste, maksu- ja aruandluskohustuste, ühingujuhtimise tavade jne täitmise üle. Riiklike järelevalveasutuste täitetoimingud ja neist tulenev negatiivne avalik arvamus võib negatiivselt mõjutada Grupi finantsseisundit ja tegevustulemusi. Grupi hinnangul on regulatiivse järelevalve riski kategooria „keskmine“.

Grupp tegutseb tugevalt reguleeritud tegevusvaldkondades ning Grupi äriühingute tegevust reguleerivad arvukad seadused, määrused, poliitikad, suunised ja tegevusjuhised, mis võivad muutuda. Viimastel aastatel on pangandustegevuse ja finantssektori regulatsioonid Eestis, Euroopa Liidus ja rahvusvaheliselt üldiselt ulatuslikult muutunud. Regulatiivseid muudatusi, nii teadaolevaid (nt CRR II, CRD V, BRRD II) kui veel teadmata, on oodata ka lähiaastatel. Pankadele ja finantssektoris üldiselt kohalduvaid regulatsioone on pidevalt karmistatud ning reguleerivate asutuste pädevust on suurendatud alates 2008–2009. aasta majanduskriisist. Need muudatused võivad mõjutada näiteks pangandustegevuse kapitali- ja likviidsusnõudeid, tuues Grupile kaasa täiendavad kulud ja kohustused. Muudatusi võidakse teha ka normides, mis kohalduvad Grupi ärijuhtimisele. Uued regulatsioonid võivad kohustada Gruppi vähendama oma riskitaset, äritegevuse mahtu ja laenamise määra teatud tegevustes. Uued regulatsioonid suurendavad enamasti ka halduskoormust, mis toob kaasa suuremad kulud ja väiksema kasumlikkuse. Uute regulatsioonidega kehtestatud rakendustähtaegade mittekohane täitmine võib kaasa tuua sunnimeetmeid (sealhulgas sunniraha kuni 10% kogu aastasest netokäibest) järelevalveasutuste poolt.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (**IASB**) vaatab pidevalt üle finantsaruandluse standardid, mis Grupi raamatupidamisele/aruandlusele kohalduvad. Sellega seotud muudatusi on keeruline prognoosida ja neil võib olla märkimisväärne mõju sellele, kuidas Grupp oma finantsseisundit ja tulemusi esitab ja raporteerib. Teatud juhtudel võib Grupil olla kohustus kohaldada uusi ja muudetud standardeid tagasiulatuvalt, mille tulemusena peab ümber sõnastama varem koostatud finantsteabe. Raamatupidamis põhimõtted ja -meetodid on Grupi finantsseisundi ja tulemuste esitamise ja raporteerimise aluseks. Grupi tegevjuhtkond peab raamatupidamis põhimõtete ja -meetodite tõlgendamisel ja kohaldamisel lähtuma oma äranägemisest, tagamaks et Grupp tegutseb kooskõlas IFRSiga. Grupi üldised arvestuspõhimõtted on seotud tulevikku puudutava informatsiooni arvesse võtmisega õiglase väärtuse hinnangutes, finantsvarade ning laenude ja muude nõuete allahindamisel, materiaalsete ja mittemateriaalsete varade väärtuse languse hindamisel. IASB vaatab üle ja muudab standardeid, mis mõjutavad finantsaruandeid.

Kui IASB teeb muudatusi raamatupidamis-/aruandlusstandardites, mis kohalduvad Grupi aruandlusele ja mille Grupp peab üle võtma, võib see oluliselt mõjutada Grupi aruandes esitatud finantsseisundit ja tulemusi.

Kuivõrd Grupp on fokusseeritud eelkõige igapäevasele universaalpangandusele, ei ole Grupp avatud regulatiivsete muudatuste riskile, mis kaasneb keerukate toodete ja teenustega (sealjuures loobus Pank strateegilistel kaalutlustel investeerimisteenuse osutamise ning ei ole seetõttu mõjutatud MiFID II ja sellega seotud õigusaktidest), mistõttu on Grupi hinnangul regulatiivsete muudatuste riski kategooria „keskmine“.

Grupi tegevus sõltub olulisel määral Grupi poolt sõlmitud tehingute ja lepingute kehtivusest ning jõustatavusest. Grupp peab oma tegevuse seisukohalt olulisteks lepinguteks koostöö- ja litsentsilepinguid Coop Eesti Keskühistuga ning hoiuste kaasamise lepingut Raisin platvormiga, mille vahendusel kaasab Pank hoiuseid Saksamaalt, Austriast, Hispaaniast ja Hollandist. Pank peab Raisin platvormiga sõlmitud lepingut äriliselt oluliseks lepinguks Panga tegevuses, kuivõrd platvormi vahendusel kaasatud hoiused kujutavad endast hetkel olulist tuge laenuportfelli kasvu finantseerimiseks. Panga eesmärk on järjest enam kohalikule Eesti hoiustajale keskenduda ja Raisin platvormi kaudu kaastavate hoiuste osakaalu vähendada. 30.09.2019 seisuga on Raisin platvormi kaudu kaasatud 25% Panga hoiustest. Samas ei ole Raisin ainuke võimalik platvorm välishoiuste kaasamiseks, mistõttu võib hinnata antud lepingu riski „keskmiseks“.

Kuigi kohaldatakse kõiki hoolsusmeetmeid tagamaks, et Grupi ettevõtete poolt sõlmitud tehingute ja lepingute tingimused on täiel määral jõustatavad neile kohalduvate seaduste kohaselt, võib aeg-ajalt esineda vastuolusid ja erinevusi tõlgendamisel. Selle tagajärjel ei pruugi Grupi äriühingutel alati olla võimalik teostada oma lepingulisi õigusi. Lisaks võib muutuda tehingute ja lepingute sõlmimise õiguslik keskkond nii uute seaduste ja regulatsioonide vastuvõtmisel kui ka muutuste tõttu nende tõlgendamisel pädevate ametiasutuste ja kohtute poolt. Seega ei ole võimalik täielikult välistada, et Grupi ettevõtete poolt sõlmitud tehingute ja lepingute teatud tingimused võivad osutuda jõustamatuks, mis omakorda võib kahjulikult mõjutada mõju Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevuste tulemusi.

Grupp tegutseb õiguslikus keskkonnas, kus esinevad märkimisväärsed nõuete, vaidluste ja kohtumenetluste riskid. Selliste vaidluste tulemusi on olemuslikult keeruline ennustada ning ainuüksi vaidluse fakt, mitte ainult vaidluse negatiivne tulemus, võib põhjustada Grupile olulist kahju ja kulutusi, ning kahjustada Grupi reputatsiooni, millel võib omakorda olla oluline negatiivne mõju Grupi majandustulemustele ja tegevuse kasumlikkusele. Sealjuures võib taoline negatiivne mõju reputatsioonile tuleneda ka Grupi äriühingute kui kannatanu positsioonist kriminaalmenetlustes, mis on seotud distantsilt lepingute sõlmimise võimaluse kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamisega (nt identiteedivargus või kelmus). Grupi hinnangul on õigusvaidluste riski kategooria „keskmine“.

2017. aastal omandas Grupi Tütarettevõtja SIA Prana Property (**Prana Property**) avalikult oksjonilt Lätis Panga Läti filiaali probleemplaenu tagatiseks olnud vara, milleks on Riias asuv pooleli olev korterelamu. Kortерelamu oli ühenduses Maxima kaubanduskeskusega, kus toimus 2013.a inimohvritega varing ning seetõttu on ka korterelamu ehitusluba tühistatud. Prana Property on alates 2018. aastast teinud jõupingutusi korterelamu ehitusõiguse taastamiseks, sealjuures on korterelamu kohta koostatud ehitusekspertiis, mis kinnitab, et korterelamu on võimalik lõpuni ehitada. Ekspertiis on esitatud tutvumiseks ka kohalikule omavalitsusele, milleks on Riia linn. Vara bilansiline väärtus 31. detsembri 2018 seisuga oli üle 4 miljoni euro. Arvestades varasemalt probleemplaenust tekkiva võimaliku kahju katteks tehtud allahindlust summas 355 tuhat eurot, on bilansiline netopositsioon kokku ligi 3,7 miljonit eurot. Panga eesmärk on korterelamu ehitusluba taastada ning seejärel objekt müüa bilansilise väärtusega, kuid käesoleval hetkel ei ole teada, kas objekti müük õnnestub. Protsessi täies mahus või osaliselt ebaõnnestumine põhjustaks Pangale olulise rahalise kahju.

Muudatused maksuseadustes ja -regulatsioonides või nende tõlgendamises võivad kahjulikult mõjutada Grupi tegevusi, finantsseisundit ja tegevuste tulemusi. Maksuregulatsioon turgudel, kus Grupp tegutseb, võib muutuda. Osa sellistest muudatustest võivad olla tingitud lühiajalistest poliitilistest vajadustest ning olla seetõttu ootamatud ja ettenägematud. Näiteks 2017. aastal vastuvõetud tulumaksuseaduse muudatuse tulemusena on Eesti krediitiasutustel kohustus alates 2018. aastast maksta avansilist ettevõtte tulumaksu määraga 14%. Maksu arvutatakse ja tasutakse igas kvartalis tekkinud kasumi pealt. Muudatuse eesmärk on tagada regulaarsem tulumaksu laekumine riigieelarvesse. Teiste sektorite äriühingutele kohaldub

endiselt varasem maksukord, mille kohaselt makstakse ettevõtte tulumaksu kasumi jaotamisel dividendide väljamaksetena. Muudatus mõjutab peamiselt kasvufaasis krediitiasutusi, nagu Pank, ning väiksema kapitaliga krediitiasutusi, sest tulumaks vähendab panga omakapitali ning alandab seeläbi kapitali adekvaatsust. Sarnased või muud muudatused maksuseadustes ja -regulatsioonides või nende tõlgendamises võivad kahjulikult mõjutada Grupi tegevusi, finantsseisundit ja tegevuste tulemusi. Grupp on keskendunud lihtsate ja selgete finantstoodete pakkumisele ning ei oma filiaale ega tegevuskohti väljaspool Eestit, maksuriske võib hinnata „keskmiseks“.

POLIITILISED JA MAJANDUSLIKUD RISKID

Ebasoodsad arengud Eesti majanduses võivad vähendada nõudlust pangandusteenuste järele ja tuua kaasa pangandussektori väiksemad tulud. Kõiki Grupi tegutsemisvaldkondi mõjutavad üldised majanduslikud ja geopoliitilised tingimused. Poliitiline ebakindlus piirkondades, mis on olulised ülemaailmsele ja eriti Euroopa majandusele, samuti Suurbritannia lahkumine Euroopa Liidust, poliitiline ebastabiilsus Venemaal ja võimalikud täiendavad majandussanktsioonid, võivad mõjutada kahjulikult Eesti majandust. Eesti majandus on viimase 10 aasta jooksul koos maailmamajandusega kasvanud, sealjuures on inflatsioon viimastel aastatel märkimisväärselt ületanud Euroopa Liidu keskmist. Palgatõus on olnud kiire ning tööpuudus oli eelmisel aastal viimase 10 aasta madalaim. Kuid tulenevalt madalamast tootlikkuse tasemest on Eesti ettevõtete ekspordi konkurentsivõime vähenenud. Maailma ning Euroopa majandus näitab jahenemise märke. 2008. aastal alanud ülemaailmne finantskriis tõi Eestile kaasa majanduslanguse, kõrgemad töötusmäärad, vähenevad laenu demahud ja varade väärtuse vähenemise. Need makromajanduslikud näitajad põhjustasid ka Eesti turul tegutsevatele krediitiasutustele krediitkajahu ning portfelli allahindlusi. Analoozse, aga ka väiksema mõjuga majanduslanguse kordumine võib mõjutada Panga äritegevust negatiivselt mitmel moel, eelkõige võib see tuua kaasa Panga krediitkvaliteedi languse ja väiksema nõudluse Grupi teenuste järele. Kuivõrd Grupi äritegevus on kontsentreerunud vaid Eestisse ning Grupp tegutseb vaid Eesti turul, mõjutavad ebasoodsad muudatused Eesti majanduses Gruppi suuremal määral kui konkurente või teisi finantseerimisasutusi, kelle tegevus on suunatud ka välisriikidesse ning seeläbi hajutatud. Võimalik Eesti majanduse käekäigu halvenemisest tingitud tööpuudus ja töötus võib tuua kaasa Grupi klientidele raskused maksekohustuste täitmisel ning tähendada Grupile allahindlusi ja laenukajumit. Samuti võib klientide laenu teenindamise võimet negatiivselt mõjutada intressimäärade taseme tõus. Kuigi Grupp jälgib pidevalt nii siseturu kui ka rahvusvahelise turu arenguid, ei ole võimalik prognoosida majanduslike või poliitiliste tingimuste muudatuste aega või ulatust.

AKTSIATEGA SEONDUVAD RISKID

Aktsiate hind võib kõikuda. Aktsiate hind võib börsil kõikuda Grupiga seotud sündmuste ja riskide realiseerumise tõttu, aga ka Grupist sõltumatute sündmuste tõttu, näiteks majanduslikud või poliitilised sündmused, üldine finantsmajanduslik keskkond, sh intressimäärade tasemete või valuutakursside muutused, keskpankade poliitika muudatused, samuti teiste sarnaste väärtupaberite või Aktsiate nõudluse või pakkumise muutused. Nasdaq Balti börsi võrdlemisi väike turukapitalisatsioon (Balti turu põhinimekirja emitentide turukapitalisatsioon 30.09.2019 seisuga 5,5 miljardit eurot) ja madal likviidsus (9-kuu 2019 jooksul 93 219 tehingut kogumahuga 199 miljonit) võivad suurendada Aktsiate hinna volatiilsust. Aktsiate hind võib langeda või tõusta vastavalt sellele, milline on turuhinnang Grupi strateegia osas või ka Grupi konkurentide tegevuse tulemusena. Juhul, kui Grupi tegevuste tulemused ja/või väljavaated erinevad turuanalüütikute või aktsionäride ootustest, võivad Aktsia hinda mõjutada spekulatsioonid Grupi äritegevuse, tulemuste, juhtimise ja strateegiliste plaanide kohta, sõltumata sellest, kas need on põhjendatud või mitte. Puudub kindlus selle kohta, et Panga kohta avaldatakse asjakohast sõltumatut turuanalüüsi. Negatiivsed või puudulikud kolmandate osapoolte analüüsid võivad suure tõenäosusega avaldada Aktsiate turuhinnale ja likviidsusele kahjulikku mõju. Lisaks võib aktsiate hinda mõjutada oluliselt üldine turu sentiment. Kuivõrd Nasdaq Tallinna börsi iseloomustatakse kui madala aktiivsusega börsi, siis võib ühe tehingu mõju turusituatsioonile olla märkimisväärne. Hinna kõikumise tõttu peaksid investorid olema teadlikud, et Panga aktsiatesse tehtud investeringu väärtus võib suurenda või vähenda.

Dividendide maksmine ei ole investoritele tagatud. Pank ei ole püsivalt ja siduvalt kohustatud aktsionäridele regulaarselt dividende maksma ning Pank ei anna ühtegi kinnitust võimalike dividendide

maksete ja suuruse kohta. Dividendide maksmine ei ole investorile tagatud ja investorid ei pruugi dividende saada soovitud suuruses või ei pruugi nad neid üldse saada. Dividendi maksmine sõltub Panga ja Tütarettevõtjate majandustulemustest ning ei pruugi olla võimalik isegi juhul, kui Panga finantsseis seda võimaldaks. Juhatare ettepanek dividendide maksmiseks sõltub Panga finantstulemustest, kapitali adekvaatsuse nõuetest, reinvesteeringu vajadusest ning strateegilistest kaalutlustest, mis ei pruugi ühtida kõikide aktsionäride huvidega. Dividendide maksmine ning suurus on küll Aktsionäride Üldkoosoleku kvalifitseeritud enamuse diskretsiooniotsus, kuid Aktsionäride Üldkoosolek võib otsustada teenitud kasumist dividende mitte maksta ka juhul, kui Panga finantsseis seda võimaldaks. Pank on oma arengufaasis kasvuetapis ning seepärast kinnitas 18. aprilli 2018.a Aktsionäride Üldkoosolek dividendipoliitika 2019. aastaks, mille kohaselt ei maksta 2019. aastal 2018. majandusaasta kasumi ega eelnevate perioodide jaotamata kasumi arvelt dividende. 29. aprilli 2019. a Aktsionäride Üldkoosolek kinnitas dividendipoliitika 2020. aastaks, mille kohaselt ei maksta dividende 2020. aastal 2019. majandusaasta kasumi ega eelnevate perioodide jaotamata kasumi arvelt.

Aktsionäridele kuuluva Panga osaluse proportsionaalne suurus võib lahjeneda. Aktsionäridele kuuluva Panga osaluse proportsionaalne suurus võib lahjeneda, kui tulevikus suurendatakse Panga aktsiakapitali ja emiteeritakse uusi Aktsiaid juhul, kui tekib vajadus suurendada Panga aktsiakapitali. Panga Aktsionäride Üldkoosolek või vastava otsusega välistada äriseadustikus ette nähtud aktsionäride eesõigus märkida aktsiaseltsi uusi aktsiaid neile kuuluvate aktsiaseltsi aktsiatega proportsionaalses mahus, kui vastava otsuse poolt antakse vähemalt 3/4 Aktsionäride Üldkoosolekul esindatud häälest. Seega puudub kindlus, kas aktsionäridel on õigus märkida tulevikus väljastatavaid uusi Panga Aktsiaid, millest tulenevalt võib tulevikus väheneda nende osaluste proportsioon Panga aktsiakapitalis.

Kriisilahendusmeetmete kohaldamisega võib kaasneda Panga aktsionäridele oluline kahju. Pangale kohaldub krediitiasutusena finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadus (FELS), mis tähendab, et Finantsinspeksioon võib Panga suhtes rakendada kriisilahendusmeetmeid ja -õiguseid, kui Finantsinspeksiooni hinnangul on tõenäoline, et Pank on maksejõuetu või võib muutuda tulevikus maksejõuetuks. Kriisilahendusmeetmeid rakendab Finantsinspeksioon üksnes erandjuhul, mitmete eeltingimuste täidetavuse korral ning viimase abinõuna, kuid meetmete rakendamise korral on Finantsinspeksioonil õigus muuhulgas nõuda: (i) Panga Aktsiate allahindamist või tühistamist; (ii) Panga Aktsiate üleandmist või võõrandamist; (iii) märkimisõiguste tühistamist täiendavate Aktsiate omandamiseks; (iv) uute Aktsiate või muude kapitaliinstrumentide emiteerimist; või (v) Aktsiatega kauplemise või noteerimise peatamist või lõpetamist. Kui kriisilahendusmenetluse algatamise otsuses ei ole sätestatud teisti, peatuvad muuhulgas Panga aktsionäride hääleõigused ning Panga kõigi või mõne juhtorganite liikme volitused kriisilahendusmenetluse ajaks. Seega kui Pank peaks vastama kriisilahendusmenetluse algatamise tingimustele, võib kriisilahendusmeetmete rakendamine põhjustada Panga aktsionäridele olulist kahju.

RISKID MIS ON SEOTUD PAKKUMISE, KAUPLEMISELE VÕTMISE JA NOTEERIMISEGA

Pakkumise tühistamine ja alamärkimine. Kuigi Pank teeb kõik jõupingutused selleks, et Pakkumine oleks edukas, ei saa Pank tagada Pakkumise edukust ega seda, et investorid saavad nende poolt märgitud Pakkumise Aktsiad. Pangal on õigus Pakkumine tühistada kuni jaotuse otsustamiseni. Pakkumise võib tühistada ka Pakkumise käigus märkimata jäänud osas. Alamärkimise ja Pakkumise osalise tühistamise korral on Pangal vajalik leida Prospektis avaldatud planeeritava kasvustrateegia finantseerimiseks alternatiivsed allikad või muuta kasvustrateegia konservatiivsemaks, kärpida tehnoloogiliste investeeringute mahtu või pikendada investeeringute ajakava.

Aktsiate noteerimine ja kauplemisele võtmine Nasdaq Tallinna börsil. Pank kavatseb taotleda kõigi Aktsiate (sealhulgas Pakkumise Aktsiad, mis on märgitud ja Panga poolt investoritele Pakkumise tulemusena jaotatud) noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna börsil niipea kui võimalik pärast Pakkumise Aktsiate registreerimist EVR-is ja Eesti Äriregistris. Pank võtab kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tegutseda kooskõlas Nasdaq Tallinna börsi eeskirjadega selleks, et Panga taotlus kiidetaks heaks. Kuigi Pank plaanib teha kõik endast oleneva Aktsiate noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks, ei ole Emitendil võimalik tagada, et Aktsiad (sealhulgas Pakkumise Aktsiad) noteeritakse ja kauplemisele võetakse.

Nasdaq Tallinna Börs on märkimisväärselt vähem likviidne ning rohkem volatiilne kui pikema ajalooga väljakujunenud väärtpaberiturud teistes riikides. Nasdaq Tallinna Börsi võrdlemisi väike turukapitalisatsioon ja madal likviidsus võivad negatiivselt mõjutada aktsionäride võimalusi Aktsiad Nasdaq Tallinna Börsil võõrandada või suurendada Aktsiate hinna volatiilsust, sealhulgas võib ühe tehingu mõju turusituatsioonile olla märkimisväärne. Madal aktiivsus võib põhjustada suure erinevuse ostu ja müügitehingu vahel ehk millist hinda aktsiate eest küsitakse ja millise hinnaga lõpuks aktsiaid müüakse. Juhul kui mõni suur äriühing, kes on käesoleva Prospekti kuupäeval noteeritud Nasdaq Tallinna börsil, otsustab noteerimise lõpetamise kasuks, siis võib see mõjuda olulisel määral turu kapitalisatsioonile ning Nasdaq Tallinna börsi likviidsusele üldiselt. Samuti ei ole Aktsiatega varasemalt avalikult kaubeldud ning seega ei ole teada, kas investoritel on huvi Aktsiate või nendega kauplemise vastu.

5. PAKKUMISE TINGIMUSED

5.1. Pakkumine

Pakkumise käigus pakub Pank kuni 32 180 155 uut emiteeritavat nimiväärtuseta lihtaktsiat (**Uued Aktsiad**) ja Panga teatud aktsionärid pakuvad kokku kuni 8 065 700 olemasolevat Panga nimiväärtuseta lihtaktsiat (**Olemasolevad Aktsiad**; koos Uute Aktsiatega **Pakkumise Aktsiad**). Sealjuures pakub Panga Aktsionär Inbank kuni 745 151 Olemasolevat Aktsiat, Panga Aktsionär Andres Sonn pakub kuni 4 775 358 Olemasolevat Aktsiat, Roberto de Silvestri pakub kuni 757 806 Olemasolevat Aktsiat ning Panga Aktsionär Luciano Orsero pakub kuni 1 787 385 Olemasolevat Aktsiat (ühiselt **Müüvad Aktsionärid**). Pakkumise Aktsiate koguarv võib Ülejaotamise opsiooni kasutamise tulemusena suureneeda kuni 6 036 878 Olemasoleva Aktsia võrra 46 282 733 Pakkumise Aktsiani.

Pakkumise Aktsiaid pakutakse (i) avalikult Eesti, Läti ja Leedu jaeinvestoritele (**Jaepakkumine**) ning (ii) mitteavalikult kutselistele investoritele Prospektimääruse artikli 2(e) tähenduses Eestis ja teatud valitud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides ning ka muudele valitud investoritele toetudes asjakohastele eranditele vastavate liikmesriikide seadusandluses (**Institutsionaalne Pakkumine**).

Jaepakkumine toimub Läti Vabariigis ja Leedu Vabariigis pärast seda kui Finantsinspeksioon on Prospekti heaks kiitnud ning teavitanud Läti finantsjärelevalve asutust (**FCMC**) ja Leedu finantsjärelevalve asutust (**BoL**) Prospekti heakskiitmisest ning Prospekt koos selle kokkuvõtte tõlgetega läti ja leedu keelde on avaldatud Läti Vabariigis ja Leedu Vabariigis.

Pakkumine viiakse läbi ja vastav arv Uusi Aktsiaid emiteeritakse Panga 8. novembril 2019 toimunud Aktsionäride Üldkoosoleku otsuse alusel, millel kiideti heaks Panga aktsiakapitali tingimuslik suurendamine kuni 32 180 155 uue emiteeritava lihtaktsia ulatuses ning välistati Aktsionäride eelismärkimise õiguse kohaldamine. Aktsiakapitali tingimuslik suurendamine Uute Aktsiate ulatuses registreeritakse Äriregistris eelduslikult 18. novembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval (kuupäev võib muutuda).

Pakkumise Aktsiate jagunemine Institutsionaalse Pakkumise ja Jaepakkumise vahel ei ole eelnevalt kindlaks määratud ning selle otsustab Pank konsulteerides Pakkumise Korraldajaga vastavalt punktis 5.6 „Pakkumise Aktsiate jaotus“ kirjeldatud põhimõtetele. Pakkumise Aktsiate koguarv võib väheneda, kui mis tahes Pakkumise osa tühistatakse – üksikasjalikumalt on seda kirjeldatud käesoleva peatüki alapunktis 5.12 „Pakkumise edasilükkamine või tühistamine“.

Pank on 7. novembril 2019 esitanud Nasdaq Tallinna börsile (**Börs**) noteerimistaotluse Panga kõigi aktsiate, sh Pakkumise Aktsiate, noteerimiseks Börsi Balti põhinimekirjas. Eelduslikult algab Panga Aktsiatega kauplemine Börsil 9. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval.

Pakkumise indikatiivne ajakava on järgmine:

Pakkumisperioodi algus	18. novembril 2019 kell 10:00
Pakkumisperioodi lõpp	29. novembril 2019 kell 15:30
Pakkumishinna ja Pakkumise tulemuste avalikustamine	2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval
Pakkumise arveldus	4. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval
Esimene kauplemispäev Börsil	9. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval

5.2. Institutsionaalne Pakkumine

Õigus osaleda Institutsionaalses Pakkumises

Institutsionaalne Pakkumine on suunatud kutselistele investoritele nii Eestis kui ka mujal Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides Prospektimääruse artikli 2(e) tähenduses ning ka teatud valitud muudele

investoritele toetudes asjakohastele eranditele vastavate riikide seadusandluses. Institutsionaalne Pakkumine toimub mitteavalikult.

Märkimisperiood

Institutsionaalne Pakkumine toimub paralleelselt Jaepakkumisega traditsioonilise nõudluse väljaselgitamise protsessi (inglise keeles *bookbuilding*) kaudu. Märkimine ja avalduste esitamine Institutsionaalse Pakkumise raames algab eelduslikult 18. novembril 2019 kell 10:00 ja lõppeb 29. novembril 2019 kell 15:30 (**Märkimisperiood**). Pank koos Pakkumise Korraldajaga võivad vajadusel muuta Märkimisperioodi algus- ja lõpukuupäevi Pakkumisperioodi jooksul, sealhulgas võib see toimuda mitu korda ning ilma muid Pakkumise olulisi kuupäevi muutmata.

Avalduste esitamine Institutsionaalses Pakkumises

Pakkumise Aktsiate märkimiseks Institutsionaalses Pakkumises tuleb esitada avaldus Märkimisperioodi jooksul teavitades Pakkumise Korraldajat või investori väärtpaberikontot haldavat Börsi liikmeks olevat finantsinstitutsiooni või Nasdaq CSD kontohaldurit mitu Pakkumise Aktsiat investor soovib märkida ning millise Pakkumise Hinnavaheemikku kuuluva hinnaga avaldus esitatakse (**Avaldus**). Investor peab Avalduse esitama väärtuspäevaga, mis võimaldab „makse vastu“ arveldamist 4. detsembril 2019.

Pakkumise Korraldaja võtab vastu institutsionaalsete investorite Avaldused, kellega on sõlmitud omavaheline maaklertegevuse leping (inglise keeles *brokerage agreement*). Institutsionaalsed investorid, kellel puudub Pakkumise Korraldajaga maaklertegevuse leping, peaksid pöörduma Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni poole, kes haldab vastava investori väärtpaberikontot, ning esitama vastava kontohalduri või finantsinstitutsiooni poolt aktsepteeritud vormis Avalduse Pakkumise Aktsiate märkimiseks. Investor võib kasutada Avalduse esitamiseks mis tahes kontohalduri või finantsinstitutsiooni pakutavat meetodit (nt füüsiliselt maakleri või panga klienditeeninduse asukohas, internetipanga vahendusel või muul viisil). Investor võib Avaldust Märkimisperioodi jooksul muuta või selle tühistada igal ajal enne Märkimisperioodi lõppu. Märkimisperioodi lõppemisega muutuvad kõik Avaldused, mida ei ole tühistatud, investorile siduvaks.

Avalduse esitamiseks volitab investor Pakkumise Korraldajat muutma avaldusel märgitud Pakkumise Aktsiate ISIN-koodi vastavalt asjaoludele kas Uute Aktsiate ISIN koodiks (Pakkumise arvelduse ajal kannavad Uued Aktsiad ajutist ISIN-koodi EE380B007855, mis muudetakse alaliseks ISIN-koodiks pärast Uute Aktsiate registreerimist EVR-is) või Olemasolevate Aktsiate ISIN koodiks (Pakkumise Aktsiate alaline ISIN kood on EE3100007857). ISIN-koodi muutmine toimub vastavalt sellele, kas investorile jaotatakse Uusi Aktsiaid või Olemasolevaid Aktsiaid kooskõlas käesoleva peatüki punktiga 5.6. Avalduse esitamiseks volitab investor oma Nasdaq CSD kontohaldurit sisestama „makse vastu“ tehingukorralduse alalise ISIN koodiga, juhul kui investorile jaotatakse Olemasolevaid Aktsiaid kooskõlas käesoleva peatüki punktiga 5.6.

Investor võib Avaldust muuta või selle tühistada igal ajal enne Pakkumisperioodi lõppu. Selleks peab investor pöörduma kontohalduri/finantsinstitutsiooni poole, kelle kaudu on vastav Avaldus esitatud, ning tegema kontohalduri/finantsinstitutsiooni nõutud toimingud Avalduse muutmiseks või tühistamiseks.

Investor võib Avalduse esitada esindajakonto kaudu ainult siis, kui investor volitab esindajakonto omanikku kirjalikult avaldama investori isiku vastavalt Nasdaq CSD-le või Börsile (vastavalt sellele, kas Avaldus esitatakse Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni vahendusel). Esindajakonto kaudu esitatud Avaldusi võetakse jaotamisel arvesse ainult siis, kui esindajakonto omanik on kirjalikus vormis avaldanud Nasdaq CSD-le või Börsile investori isiku ning selle isiku asukoha ja registrikoodi, märgitud väärtpaberite arvu ja tehingu koguväärtuse. Muu hulgas on vaja avaldada isiku juriidilise isiku registrijärgne aadress.

Avalduse esitamisel peab investor arvestama, et krediidasutuste seadus ning CRR näevad ette teatud erireeglid pangas (sealhulgas Pangas) osaluse omandamisele. Muuhulgas on isik, kes soovib omandada otsese või kaudse olulise osaluse pangas või suurendada osalust nii, et see ületab 10, 20, 30 või 50 protsenti panga aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust, või teha tehingu, mille tulemusel muutuks pank tema kontrollitavaks äriühinguks, kohustatud teavitama eelnevalt oma kavatsusest Finantsinspektsiooni ning

esitama õigusaktides loetletud dokumendid. Finantsinspeksioon edastab teavituse dokumendid Euroopa Keskpangale, kes otsustab olulise või kontrolliva osaluse omandamise loa andmise või sellest keeldumise. Juhul kui oluline või kontrolliv osalus pangas omandatakse ilma sellest Finantsinspeksiooni ette nähtud korras teavitamata, ei omanda isik aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning aktsiatega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvoorumisse.

5.3. Jaepakkumine

Õigus osaleda Jaepakkumises

Jaepakkumine on suunatud kõigile jaeinvestoritele Eestis, Lätis ja Leedus. Jaepakkumise tähenduses loetakse füüsiline isik „Eestis olevaks“, kui ta omab väärtpaberikontot Eesti väärtpaberiregistrilt (**EVR**) pidava Nasdaq CSD SE Eesti filiaali (aadress Maakri tn 19/1, 10145, Tallinn, Eesti) (**Nasdaq CSD**) kontohalduri juures ning isiku aadress, mis on kantud EVR-i seoses isiku väärtpaberikontoga, on Eestis. Juriidiline isik loetakse „Eestis olevaks“, kui ta omab väärtpaberikontot EVR-is ning isiku aadress, mis on kantud EVR-i seoses isiku väärtpaberikontoga on Eestis või EVR-is registreeritud registrikood on Äriregistri kood.

Jaepakkumise tähenduses loetakse füüsiline isik „Lätis olevaks“ kui ta omab väärtpaberikontot Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures ning isiku aadress, mis on kantud vastava väärtpaberikonto juurde, on Lätis. Juriidiline isik loetakse „Lätis olevaks“, kui ta omab väärtpaberikontot Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juurdes ning isiku aadress, mis on registreeritud seoses isiku väärtpaberikontoga, on Lätis või isiku registreeritud registrikood on Läti äriregistri kood.

Jaepakkumise tähenduses loetakse füüsiline isik „Leedus olevaks“ kui ta omab väärtpaberikontot Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures ning isiku aadress, mis on kantud vastava väärtpaberikonto juurde, on Leedus. Juriidiline isik loetakse „Leedus olevaks“, kui ta omab väärtpaberikontot Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures ning isiku aadress, mis on registreeritud seoses isiku väärtpaberikontoga, on Leedus või isiku registreeritud registrikood on Leedu äriregistri kood.

Pakkumisperiood

Pakkumisperiood on periood, mille jooksul isikud, kellel on õigus osaleda Jaepakkumises, võivad esitada Märkimiskorraldusi (üksikasjalikumalt kirjeldatud alapunktis „Märkimiskorraldused“) Pakkumise Aktsiate kohta. Pakkumisperiood algab 18. novembril 2019 kell 10:00 Eesti aja järgi ning lõpeb 29. novembril 2019 kell 15:30 Eesti aja järgi, välja arvatud kui seda lühendatakse või pikendatakse (üksikasjalikumalt on seda kirjeldatud punktis 5.10).

Märkimiskorraldused

Märkimiskorraldusi võib esitada ainult Pakkumisperioodi jooksul. Pakkumises osalev investor võib taotleda Pakkumise Aktsiaid ainult Pakkumishinna eest. Kui üks investor esitab mitu Märkimiskorraldust, liidetakse need jaotuse määramise eesmärgil üheks korralduseks. Kõik Pakkumises osalevad investorid võivad esitada Märkimiskorraldusi ainult eurodes. Investor maksab kõik kulud ja tasud, mis kuuluvad tasumisele seoses Märkimiskorralduse esitamise, tühistamise ja muutmisega vastavalt Märkimiskorralduse vastu võtnud Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni hinnakirjale.

Pakkumise Aktsiate märkimiseks peab investoril olema väärtpaberikonto Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures. Eesti Jaepakkumises esitatud Märkimiskorraldused registreeritakse Nasdaq CSD-s, Läti ja Leedu Jaepakkumises esitatud Märkimiskorraldused registreeritakse Börsi oksjonisüsteemi vahendusel.

Investorid võivad väärtpaberikonto avada ükskõik millises Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni kaudu. Nasdaq CSD kontohalduritena tegutsevate pankade ja investeerimisühingute nimekiri on kättesaadav <https://nasdaqcsd.com/et/teenused/teenused-turuosalistele/kontohaldurite-nimekiri/>. Börsi liikmeks olevate finantsinstitutsioonide nimekiri on kättesaadav Börsi veebilehel

<https://nasdaqbaltic.com/statistics/et/members> (Börsi liikmete nimekirjaga tutvumiseks tuleb teha valik „Tallinn“).

Märkimiskorralduse esitamisel peab investor arvestama, et krediidasutuste seadus ning CRR näevad ette teatud erireeglid pangas (sealhulgas Pangas) osaluse omandamisele. Muuhulgas on isik, kes soovib omandada otsese või kaudse olulise osaluse pangas või suurendada osalust nii, et see ületab 10, 20, 30 või 50 protsenti panga aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust, või teha tehingu, mille tulemusel muutuks pank tema kontrollitavaks äriühinguks, kohustatud teavitama eelnevalt oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitama õigusaktides loetletud dokumendid. Finantsinspeksioon edastab teavituse dokumendid Euroopa Keskpangale, kes otsustab olulise või kontrolliva osaluse omandamise loa andmise või sellest keeldumise. Juhul kui oluline või kontrolliv osalus pangas omandatakse ilma sellest Finantsinspeksiooni ette nähtud korras teavitamata, ei omanda isik aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning aktsiatega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvoorumisse.

a. Märkimiskorralduste esitamine Eesti Jaepakkumises

Investor, kes soovib märkida Pakkumise Aktsiaid, peab pöörduma kontohalduri poole, mis haldab vastava investori Nasdaq CSD väärtpaberikontot ning esitama Pakkumisperiodi jooksul alltoodud vormis Märkimiskorralduse Pakkumise Aktsiate ostmiseks. Märkimiskorraldus tuleb kontohaldurile esitada hiljemalt Pakkumisperiodi lõpuks. Märkimiskorralduse esitamisega volitab investor kontohaldurit, kes haldab investori väärtpaberikontoga seotud arvelduskontot, koheselt blokeerima investori arvelduskontol tehingu kogusumma, kuni arveldamine on lõpule viidud või raha vabastatakse kooskõlas Prospektis toodud tingimustega.

Investor võib kasutada Märkimiskorralduse esitamiseks mis tahes kontohalduri pakutavat meetodit (nt füüsiliselt kontohalduri klienditeeninduse asukohas, internetipanga vahendusel või muul viisil).

Märkimiskorraldus peab sisaldama järgmiseid andmeid:

Väärtpaberikonto omanik:	investori nimi
Väärtpaberikonto:	investori väärtpaberikonto number
Kontohaldur:	investori kontohalduri nimi
Väärtpaber:	Coop Pank täiendav aktsia
ISIN kood:	EE380B007855
Väärtpaberite arv:	Pakkumise Aktsiate arv, mida investor soovib märkida
Hind (aktsia kohta):	1,30 eurot
Tehingu summa:	Pakkumise Aktsiate arv, mida investor soovib märkida, korrutatuna Märkimishinnaga
Tehingu vastaspool:	AS LHV Pank
Tehingu vastaspoole väärtpaberikonto:	99104086627
Tehingu vastaspoole kontohaldur:	AS LHV Pank
Tehingu väärtuspäev:	4. detsember 2019
Tehingu liik:	„märkimiskorraldus“

b. Märkimiskorralduste esitamine Läti ja Leedu Jaepakkumises

Investor, kes soovib märkida Pakkumise Aktsiaid, peab pöörduma Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juurde, mis haldab vastava investori väärtpaberikontot ning esitama Märkimiskorralduse Pakkumise Aktsiate ostmiseks finantsinstitutsiooni poolt aktsepteeritud vormis ja kooskõlas Pakkumise tingimustega. Investor võib kasutada Märkimiskorralduse esitamiseks mis tahes kontohalduri pakutavat meetodit (nt füüsiliselt kontohalduri klienditeeninduse asukohas, internetipanga vahendusel või muul viisil).

c. Märkimiskorralduste esitamise tingimused

Investor võib Märkimiskorralduse esitada esindajakonto kaudu ainult siis, kui investor volitab esindajakonto omanikku kirjalikult avaldama investori isiku vastavalt Nasdaq CSD-le või Börsile (vastavalt sellele, kas Avaldus esitatakse Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni vahendusel). Esindajakonto kaudu esitatud Märkimiskorraldusi võetakse jaotamisel arvesse ainult siis, kui esindajakonto omanik on kirjalikus vormis avaldanud Nasdaq CSD-le või Börsile investori isiku ning selle isiku elu- või asukoha ja isiku- või registrikoodi, märgitud väärtpaberite arvu ja tehingu koguväärtuse. Muu hulgas on vaja avaldada isiku alaline aadress ja isikukood või juriidilise isiku registrijärgne aadress. Investor võib Märkimiskorralduse esitada isiklikult või esindaja kaudu, keda investor on volitanud Märkimiskorraldust esitama.

Märkimiskorraldus loetakse esitatuks alates hetkest, kui vastavalt Nasdaq CSD või Börs saab kätte nõuetekohaselt täidetud korralduse vastava investori väärtpaberikontot haldavalt kontohaldurilt või finantsinstitutsioonilt. Investor peab tagama, et kõik Märkimiskorralduses esitatud andmed on õiged, täpsed ja arusaadavad. Pank jätab endale õiguse tagasi lükata mis tahes Märkimiskorraldused, mis on mittetäielikud, ebaõiged, ebaselged või loetamatud või mis ei ole täidetud ja esitatud Pakkumisperiodi jooksul kooskõlas kõigi Prospektis tingimustega.

Märkimiskorralduse esitamisega investor:

- (i) kinnitab, et ta on lugenud Prospekti ning selle Kokkuvõtet, sealhulgas (kuid mitte ainult) käesolevas Prospektis toodud riskifaktoreid ja Aktsiate omanisest tulenevate õiguste ja kohustuste kirjeldust;
- (ii) nõustub käesolevas punktis ja ülejäänud Prospektis toodud Pakkumise tingimustega ning nõustub Pangaga, et need tingimused kohalduvad mis tahes Pakkumise Aktsiate omandamisele investori poolt;
- (iii) nõustub, et Pakkumine ei ole käsitletav Panga oferdina Pakkumise Aktsiate müügilepingu sõlmimiseks võlaõigusseaduse § 16 lg 1 ega muus tähenduses ning Märkimiskorralduse esitamine ei anna investorile õigust omandada Pakkumise Aktsiaid ega loo Panga ja investori vahel Pakkumise Aktsiate müügilepingut;
- (iv) nõustub, et investori poolt Märkimiskorralduses märgitud Pakkumise Aktsiate arvu loetakse maksimaalseks Pakkumise Aktsiate arvuks, mida investor soovib omandada (**Maksimumarv**), ning investor võib saada vähem (kuid mitte rohkem) Pakutavaid Aktsiaid kui Maksimumarv (üksikasjalikumalt kirjeldatud punktis 5.6 „Pakkumise Aktsiate jaotus“);
- (v) kohustub omandama mis tahes arvu Pakkumise Aktsiaid, mis talle eraldatakse kooskõlas käesolevate tingimustega kuni Maksimumarvu ulatuses, ja nende eest tasuma;
- (vi) volitab kontohaldurit või Börsi liikmeks olevat finantsinstitutsiooni ja annab talle korralduse edastada registreeritud Märkimiskorraldus vastavalt Nasdaq CSD-le või Börsile;
- (vii) volitab investori väärtpaberikontot haldavat kontohaldurit või finantsinstitutsiooni või vastavalt Nasdaq CSD-d või Börsi muutma investori Märkimiskorralduses toodud andmeid, sealhulgas (a) täpsustama tehingu väärtuspäeva ning (b) täpsustama investori poolt ostetavate Pakkumise Aktsiate arvu ning tehingu kogusummat, mis saadakse Pakkumishinna korrutamisel vastavale investorile eraldatud Pakkumise Aktsiate arvuga.

Investor võib Märkimiskorraldust muuta või selle tühistada igal ajal enne Pakkumisperiodi lõppu. Selleks peab investor pöörduma Nasdaq CSD kontohalduri või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni poole, kelle kaudu on vastav Märkimiskorraldus esitatud, ning tegema kontohalduri nõutud toimingud Märkimiskorralduse muutmiseks või tühistamiseks (kontohalduritel ja finantsinstitutsioonidel võivad olla erinevad protsessid).

5.4. Pakkumishind

Pakkumishind on vahemikus 1,15 eurot – 1,30 eurot ühe Pakkumise Aktsia eest (**Pakkumise Hinnavahe**). Iga Pakkumise Aktsia eest tasumisele kuuluv lõplik pakkumise hind (**Pakkumishind**) otsustatakse Panga poolt koos Pakkumise Korraldajaga pärast Institutsionaalse Pakkumise raames institutsionaalsetele investoritele suunatud nõudluse väljaselgitamise protsessi lõppu lähtudes (i) kogunõudlusest Jaepakkumises ja Institutsionaalses Pakkumises, (ii) iga Institutsionaalses Pakkumises osalenud konkreetse investori nõudluse

suurusest ja hinnatundlikkusest. Müüvad Aktsionärid on volitanud Panka otsustama Pakkumishinna ka Olemasolevate Aktsiate suhtes. Pakkumishind on ühesugune nii Jaepakkumises kui ka Institutsionaalses Pakkumises.

Jaepakkumises osalemise õigust omav investor võib esitada märkimisavalduse Jaepakkumise Aktsiate märkimiseks üksnes hinnaga, mis vastab Pakkumise Hinnavahele ülemisele tasemele, s.o. 1,30 eurot ühe Pakkumise Aktsia kohta (**Märkimishind**).

Pank plaanib lõplikult Pakkumishinnast teatada Börsi infosüsteemi kaudu ja Panga veebilehekülje www.cooppank.ee/pakkumine hiljemalt 2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval, koos Pakkumise tulemuste avaldamisega.

5.5. Tasumine

Investor võib Märkimiskorralduse esitada ainult juhul, kui vastava Nasdaq CSD väärtpaberikonto või Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni juures avatud väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol on piisavalt rahalisi vahendeid kogu Märkimiskorralduses toodud tehinguväärtuse katmiseks.

Jaepakkumises Märkimiskorralduse esitamisega volitab investor Nasdaq CSD kontohaldurit, kes haldab investori väärtpaberikontoga seotud arvelduskontot, koheselt blokeerima investori arvelduskontol tehingu kogusumma, kuni arveldamine on lõpule viidud või raha vabastatakse kooskõlas Prospektis toodud tingimustega. Blokeeritav summa on võrdne summaga, mis saadakse Pakkumishinna korrutamisel Maksimumarvuga.

Sõltuvalt Börsi liikmeks oleva finantsinstitutsiooni tingimustest võib finantsinstitutsioon, mis haldab investori väärtpaberikontoga seotud arvelduskontot, koheselt blokeerida investori arvelduskontol tehingu kogusumma, kuni arveldamine on lõpule viidud või raha vabastatakse vastavalt Prospektis kirjeldatud tingimustele. Investorile jaotatud Pakkumise Aktsiate eest tasumine toimub vastavalt käesoleva peatüki alapunktis 5.7 „Arveldamine ja kauplemisele võtmine“ kirjeldatule.

5.6. Pakkumise Aktsiate jaotus

Pank otsustab Pakkumise Aktsiate jaotuse pärast Pakkumisperioodi lõppu ja hiljemalt 2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval koos Pakkumise Korraldajaga. Müüvad Aktsionärid on volitanud Panka otsustama ka Olemasolevate Aktsiate jaotuse. Pakkumise Aktsiate jaotus Institutsionaalse Pakkumise ja Jaepakkumise vahel ei ole eelnevalt kindlaks määratud. Pank koos Pakkumise Korraldajaga määrab Pakkumise Aktsiate täpse jaotuse kindlaks diskretsiooni alusel.

Jaepakkumises osalenud investoritele jaotatakse üksnes Uusi Aktsiaid. Pakkumise Aktsiad jaotatakse Jaepakkumises osalevatele investoritele juhindudes järgmistest põhimõtetest, mida Pank koos Pakkumise Korraldajaga võib muuta lähtudes nii Jaepakkumise kui ka Institutsionaalse Pakkumise käigus kogutud märkimiskorralduste jaotusest, kogunõudlusest ja muudest asjaoludest:

- (i) Igale Jaepakkumises Märkimiskorralduse esitanud investorile, kes on avanud Pangas arvelduskonto hiljemalt 29. novembri 2019 kell 15:00 seisuga, on tagatud jaotis eelduslikult kuni 10 000 märgitud Pakkumise Aktsia osas;
- (ii) Igale Jaepakkumises Märkimiskorralduse esitanud investorile, kes on esitanud Märkimiskorralduse enne 22. novembrit 2019 kell 16:00, on tagatud jaotis eelduslikult kuni 5 000 märgitud Pakkumise Aktsia osas. Pärast eelpool toodud tähtaega muudetud või täiendatud märkimiste puhul kehtib käesolev jaotuspõhimõte üksnes enne viidatud tähtaega märgitud Pakkumise Aktsiate osas;
- (iii) Igale Jaepakkumises Märkimiskorralduse esitanud investorile on tagatud jaotis eelduslikult kuni 2 500 märgitud Pakkumise Aktsiani;
- (iv) Igale Jaepakkumises Märkimiskorralduse esitanud investorile rakendatakse jaotamisel ainult ühte nendest kolmest põhimõttest ning kontrollitakse märkimiste vastavust eelpool toodud järjekorras. See

- tähendab, et kõigepealt kontrollitakse, kas investoril on punktis (i) mainitud seisuga avatud Pangas arvelduskonto, eitava tulemuse korral kontrollitakse kas investor esitas Märkimiskorralduse enne punktis (ii) toodud tähtaega ning järgneva eitava tulemuse korral rakendatakse jaotamisel punkti (iii);
- (v) Osas, milles Jaepakkumises esitatud Märkimiskorraldused ületavad (i) – (iii) kohaselt investoritele garanteeritud osa, jaotatakse Pakkumise Aktsiaid astmeliselt. Astmelise jaotuse osas jaotatakse igale astmele kindel protsent Pakkumise Aktsiaid lähtudes Märkimiskorralduses märgitud Pakkumise Aktsiate arvust, millest on maha lahutatud Jaepakkumises tagatud osa. Jaotamise astmed on järgmised: (a) kuni 24 999 Pakkumise Aktsiat (kaasaarvatud), (b) alates 25 000 Pakkumise Aktsiast kuni 99 999 Pakkumise Aktsiani (kaasaarvatud) ning (c) investorite, kes on märkinud rohkem kui 99 999 Pakkumise Aktsiat, jaotis otsustatakse Institutsionaalse Pakkumise raames Panga ja Pakkumise Korraldaja poolt individuaalselt diskretsiooni alusel. Jaotamise astmete protsendimäärad ei ole ette fikseeritud ning Pank otsustab need koos Pakkumise Korraldajaga lähtudes Pakkumise kogunõudlusest.

Jaotuse läbiviimisel summeeritakse kõik ühe investori poolt esitatud Märkimiskorraldused. Panga klientidele eelisjaotuse (i) puhul lähtub Pank kliendisuhete olemasolu tuvastamisel märkimisperioodi lõpu seisuga Panga infosüsteemides olevatest andmetest, kusjuures investor peab tagama, et tema poolt Pangale esitatud andmed on korrektsed, tõesed ning täielikud. Ajalise eelisjaotuse (ii) puhul lähtutakse investori poolt ajaliselt kõige varem esitatud Märkimiskorraldusest ning see on investorile tagatud ühekordselt.

Alljärgnevalt on Jaepakkumise jaotuspõhimõtete illustreerimiseks esitatud näited põhimõtete rakendamisest praktikas. Näited on koostatud lähtudes eeldusest, et Pank koos Pakkumise Korraldajaga ei muuda tagatud jaotiste suuruseid.

Näide 1. Investor märgib 1 – 2 500 Pakkumise Aktsiat. Investorile jaotatakse sõltumata ajahetkest, mil Märkimiskorraldus esitati, 1 – 2 500 Uut Aktsiat.

Näide 2. Investor märgib 8 000 Pakkumise Aktsiat, kuid ei ole 29. novembri 2019 kell 15:00 seisuga avanud Pangas arvelduskontot. Investorile jaotatavate Pakkumise Aktsiate arv sõltub järgmistest asjaoludest:

- a. Kui Märkimiskorraldus on esitatud enne kella 16:00 22. novembril 2019, on investori tagatud jaotis 5 000 Uut Aktsiat, millele lisandub kindel protsent vastavalt astmelise jaotuse põhimõtete esimesele astmele ülejäänud 3 000 ($8\ 000 - 5\ 000 = 3\ 000$) märgitud Pakkumise Aktsiast;
- b. Kui Märkimiskorraldus on esitatud pärast kella 16:00 22. novembril 2019, kuid enne Pakkumise perioodi lõppu, on investori tagatud jaotis 2 500 Uut Aktsiat, millele lisandub kindel protsent vastavalt astmelise jaotuse põhimõtete esimesele astmele ülejäänud 5 500 ($8\ 000 - 2\ 500 = 5\ 500$) märgitud Pakkumise Aktsiast.

Näide 3. Investor märgib 25 500 Pakkumise Aktsiat ja on avanud Pangas arvelduskonto. Sõltumata Märkimiseavalduse esitamise ajast eeldusel, et see on esitatud Pakkumisepäeva jooksul, on investorile tagatud jaotis 10 000 Pakkumise Aktsiat, millele lisandub kindel protsent vastavalt astmelise jaotuse põhimõtete esimesele astmele ülejäänud 14 999 ($24\ 999 - 10\ 000 = 14\ 999$) Pakkumise Aktsiast ning lisaks teise astme jaotis, mis on kindel protsent ülejäänud 501 ($25\ 500 - 24\ 999 = 501$) märgitud Pakkumise Aktsiast.

Institutsionaalses Pakkumises osalenud investoritele võidakse jaotada nii Uusi Aktsiaid kui ka Olemasolevaid Aktsiaid. Pakkumise Aktsiate jaotuse Institutsionaalses Pakkumises otsustab Pank koos Pakkumise Korraldajaga individuaalselt diskretsiooni alusel. Pangal koos Pakkumise Korraldajaga on õigus lugeda Jaepakkumises esitatud Märkimiskorraldus, millega on märgitud rohkem kui 99 999 Pakkumise Aktsiat, osaks Institutsionaalsest Pakkumisest ning otsustada investorile jaotatavate Pakkumise Aktsiate arv kooskõlas Institutsionaalse Pakkumise jaotuse põhimõtetega, kuid sellisel juhul jaotatakse investorile üksnes Uusi Aktsiaid.

Pakkumise ülemärkimise korral võib Pank Pakkumise Korraldaja ettepanekul otsustada Pakkumise Aktsiate arvu suurendada Ülejaotuse Aktsiate võrra, mille tulemusena suureneb Pakkumise Aktsiate arv kuni 46 282 733 Pakkumise Aktsiani, mis jaotatakse Pakkumises osalevate investorite vahel käesolevas punktis „Pakkumise Aktsiate jaotus“ toodud põhimõtete alusel. Jaepakkumises osalenud investori arvelduskontol blokeeritud vahendid tagastatakse summas, mis on võrdne Pakkumishinnaga, mis on korrutatud Aktsiate arvuga, mida vastavale investorile ei jaotatud, peatüki „Pakkumise tingimused“ alapunktis „Vahendite tagastamine“ kirjeldatud viisil. Märgitud Pakkumise Aktsiad jaotatakse Pakkumises osalenud investoritele käesolevas punktis „Pakkumise Aktsiate jaotus“ kirjeldatud põhimõtete alusel.

Pank plaanib Pakkumise Aktsiate jaotuse tulemustest teatada Börsi infosüsteemi kaudu ja Panga veebilehekülje vahendusel www.cooppank.ee/pakkumine hiljemalt 2. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval.

5.7. Pakkumise arveldus, Aktsiate noteerimine ja kauplemisele võtmine

Investoritele jaotatud Pakkumise Aktsiad kantakse nende väärtpaberikontodele 4. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval (kuupäev võib muutuda) „väärtpaberülekanne makse vastu“ meetodit kasutades samal ajal, kui tehakse rahaline ülekanne Pakkumise Aktsiate eest. Arvelduse ajal kannavad Uued Aktsiad ajutist ISIN koodi EE380B007855, mis muudetakse alaliseks ISIN koodiks EE3100007857 9. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval.

Kui investor on esitanud mitu Märkimiskorraldust erinevate talle kuuluvate väärtpaberikontode kaudu, kantakse sellele investorile eraldatavad Pakkumise Aktsiad investori väärtpaberikontodele võrdeliselt väärtpaberite arvudega, mis on märgitud investori Märkimiskorraldustes. Igale väärtpaberikontole kantavate Pakkumise Aktsiate arv võidakse ümardada üles- või allapoole vastavalt vajadusele, tagamaks et igale väärtpaberikontole kantakse täisarv Pakkumise Aktsiaid. Kui kannet ei ole võimalik teha, sest investori arvelduskontol puuduvad piisavad vahendid, lükatakse investori Märkimiskorraldus tagasi ning investor kaotab kõik õigused talle eraldatud Pakkumise Aktsiatele.

Pank on 7. novembril 2019 esitanud Börsile noteerimistaotluse Panga kõigi Aktsiate, sh Pakkumise Aktsiate, noteerimiseks Börsi Balti Põhinimekirjas. Pank võtab kasutusele vajalikud meetmed, et Panga taotlus oleks kooskõlas kehtivate nõuetega ning see kiidetaks heaks vastavalt Börsi reglemendile. Aktsiate noteerimise ja Börsi Balti Põhinimekirjas kauplemisele võtmise eeldatav kuupäev on 9. detsembril 2019 või sellele lähedane kuupäev.

5.8. Pakkumisega seonduvad kokkulepped

Pank ja Müüvad Aktsionärid on nimetanud AS-i LHV Pank Pakkumise Korraldajaks ning plaanivad sõlmida 14. novembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval Pakkumisega seoses Pakkumise seotud teenuste osutamise lepingu (inglise keeles "*Placement and Services Agreement*"), mis näeb muuhulgas ette Pakkumise Korraldaja kohustuse müüa Pakkumise Aktsiaid "parimate jõupingutuste" kohaselt, korraldada Pakkumise arveldus ning tegutseda Stabiilsatsiooni Korraldajana (kirjeldatud üksikasjalikumalt käesoleva peatüki punktis 5.9 „Stabiilsatsioon ja ülejaotamine“).

Lisaks on Müüvad Aktsionärid ja Panga teatud Aktsionärid nõustunud olema seotud lukustamiskokkulepetega alljärgnevalt.

Müüvad Aktsionärid on juhul kui pärast Pakkumise lõpuleviimist ületab iga üksiku Müüva Aktsionäri osalus Pangas 1% Panga Aktsiatest, nõustunud mitte müüma, pantima või muul viisil võõrandama Panga Aktsiaid 180 kalendripäeva jooksul arvates Aktsiate esimesest kauplemispäevast Börsil, ilma AS LHV Pank eelneva kirjaliku nõusolekuta. AS LHV Pank otsustab nõusoleku andmise diskretsiooni alusel.

Coop Investeeringud OÜ, kellele kuulub 36,38% Panga Aktsiatest enne Pakkumist, on nõustunud kuni 31. oktoobrini 2020 mitte müüma, pantima või muul viisil võõrandama Panga Aktsiaid, mis kuuluvad talle pärast

Pakkumise lõpuleviimist ilma AS LHV Pank eelneva kirjaliku nõusolekuta. AS LHV Pank otsustab nõusoleku andmise diskretsiooni alusel.

Panga Aktsionärideks olevad Coop Liikmesühistud, kellele kuulub kokku 24% Panga Aktsiatest enne Pakkumist, on nõustunud kuni 31. oktoobrini 2020 mitte müüma, pantima või muul viisil võõrandama Panga Aktsiaid, mis kuuluvad neile pärast Pakkumise lõpuleviimist ilma AS LHV Pank eelneva kirjaliku nõusolekuta. AS LHV Pank otsustab nõusoleku andmise diskretsiooni alusel.

Panga Aktsionäriks olev CM Capital OÜ, kellele kuulub 9,9% Panga Aktsiatest enne Pakkumist, on nõustunud kuni 180 kalendripäeva jooksul arvates Aktsiate esimesest kauplemispäevast Börsil mitte müüma, pantima või muul viisil võõrandama Panga Aktsiaid, mis kuuluvad neile pärast Pakkumise lõpuleviimist ilma AS LHV Pank eelneva kirjaliku nõusolekuta. AS LHV Pank otsustab nõusoleku andmise diskretsiooni alusel.

Panga Aktsionäriks olev TÜ Eesti Ühistukapital, kellele kuulub 5,0% Panga Aktsiatest enne Pakkumist on nõustunud kuni 180 kalendripäeva jooksul arvates Aktsiate esimesest kauplemispäevast Börsil mitte müüma, pantima või muul viisil võõrandama Panga Aktsiaid, mis kuuluvad neile pärast Pakkumise lõpuleviimist ilma AS LHV Pank eelneva kirjaliku nõusolekuta. AS LHV Pank otsustab nõusoleku andmise diskretsiooni alusel.

5.9. Stabilsatsioon ja ülejaotamine

Müüvad Aktsionärid on andnud AS-ile LHV Pank kui stabilsatsiooni korraldajale (**Stabilsatsiooni Korraldaja**) õiguse seoses Pakkumisega üle jaotada kuni 6 036 878 Pakkumise Aktsiat (**Ülejaotuse Aktsiad**), s.o. 15% Pakkumise Aktsiatest. Ülejaotuse Aktsiad kannavad samu õigusi Pakkumise Aktsiatega. Üksikasjalikum teave iga Müüva Aktsionäri poolt Pakkumisse müüdavate Ülejaotuse Aktsiate kohta on esitatud käesoleva peatüki punktis 5.14 „Osaluste lahjenemine“.

Pank ja Müüvad Aktsionärid andnud Stabilsatsiooni Korraldajale õiguse teostada tugioste Börsil või ka turuväliselt Aktsiate börsihinna stabiliseerimiseks kõrgemal tasemel kui see oleks ilma sellise tegevuseta, kooskõlas kehtiva õigusega (sealhulgas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusega 596/2014/EL, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) Ülejaotuse Aktsiate ulatuses. Stabilsatsiooni Korraldaja ei ole kohustatud stabiliseerimistinguid tegema ning on õigustatud igal ajahetkel tugioستude tegemise lõpetama ilma eelneva teavitusega. Lisaks ei pruugi Stabilsatsiooni Korraldaja stabilsatsiooni tehinguid teha ning puudub igasugune garantii tugioستude soovitud mõju osas. Stabilsatsioon käigus ei teostata tugioستude hoidmaks Aktsiate hinda kõrgemal tasemel kui Pakkumishind. Pank ja Stabilsatsiooni Korraldaja teavitavad stabilsatsiooni eesmärgil teostatud tehingutest õigusaktides ettenähtud korras. Stabilsatsiooni Korraldaja võib teostada tugioستude 30 kalendripäeva jooksul (kaasa arvatud) alates Panga aktsiatega kauplemise algusest Börsi Balti Põhinimekirjas (**Stabilsseerimisperiod**).

Stabilsatsiooniperioodil tugioستude tegemise tulemusena omandatud Aktsiad tagastatakse Müüvatele Aktsionäridele proportsionaalsele nende poolt Pakkumisse müüdü Ülejaotuse Aktsiatega. Lisaks on Müüvad Aktsionärid andnud Stabilsatsiooni Korraldajale ülejaotamisega võetud lühikese positsiooni katmiseks ülejaotamise optiooni (**Ülejaotamise optioon**), mille kohaselt võib Stabilsatsiooni Korraldaja omandada Müüvatelt Aktsionäridelt täiendavaid Olemasolevaid Aktsiaid Ülejaotuse Aktsiate ulatuses Pakkumishinnaga, mille tulemusena on Pakkumise Korraldajal võimalik katta ülejaotamisega võetud lühike positsioon juhul, kui Stabilsatsiooniperioodi vältel tugioستude ei tehta. Ülejaotamise optioon on kasutatav Stabilsatsiooni Korraldaja poolt vastavasisulise teavituse alusel igal ajal Stabilsseerimisperiodi jooksul alates Panga aktsiatega kauplemise algusest Börsil.

5.10. Pakkumise Hinnavaheemiku ja Pakkumisperiodi muutmine

Vastavalt Prospektimäärusele võib Pank olla kohustatud koostama Prospekti lisa, kui Pakkumise Hinnavaheemikku muudetakse või Pakkumisperiodi lühendatakse või pikendatakse. Eelkõige võib Prospekti lisa registreerimise kohustus kohalduda juhul kui tulenevalt nõudlusest või turuolukorrast määratakse Pakkumishind kõrgemaks kui Pakkumise Hinnavaheemik või kui Pakkumisperiodi pikendatakse. Prospekti lisa avaldatakse pärast registreerimist samal viisil nagu Prospekt ning selle kokkuvõtted. Juhul kui Pakkumise

Hinnavahehemikku muudetakse, võivad muutuda ka muud käesolevas Prospekti toodud kuupäevad ja tingimused, sh Pakkumise Aktsiate koguarv. Lisaks, vastavalt Prospektimäärusele tuleb kõikidest uutest olulistest asjaoludest, vigadest või ebatäpsustest, mis on seotud käesolevas Prospekti sisalduva informatsiooniga ja mis võivad mõjutada väärtpaperite kohta hinnangu andmist ning mis ilmnevad või millest saadakse teada pärast Prospekti kinnitamist, kuid enne Panga Aktsiate Börsil noteerimist, anda teada Prospekti lisa vahendusel. Kõikidest muudest muudatustest antakse teada Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehe www.cooppank.ee/pakkumine vahendusel.

Juhul, kui Pank on kohustatud avaldama Prospekti lisa, on enne Prospekti lisa avaldamist Pakkumises Märkimiskorralduse või Avalduse esitanud investoritel taganemisõigus 2 tööpäeva jooksul (või muu Prospekti lisa täpsustatud ajaperioodi jooksul) pärast Prospekti lisa avalikustamist kooskõlas punktis 5.3 „Jaepakkumine“ alapunktis „Märkimiskorraldused“ kirjeldatud protseduuriga. Juhul, kui Pakkumise Hinnavahehemikku muudetakse selliselt, et Pakkumishind määratakse kõrgemaks kui esialgne Pakkumise Hinnavahehemik, tühistatakse kõik Jaepakkumises esitatud märkimiskorraldused ning need tuleb uuesti esitada kooskõlas punktis 5.3 „Jaepakkumine“ alapunktis „Märkimiskorraldused“ kirjeldatud protseduuriga.

5.11. Vahendite tagastamine

Kui Pakkumine või osa sellest tühistatakse kooskõlas Prospektis toodud tingimustega, kui investori Märkimiskorraldus lükatakse tagasi või kui jaotamine erineb taotletud Pakkumise Aktsiate arvust, vabastab vastav kontohaldur investori arvelduskontol blokeeritud vahendid või osa neist (summa, mis ületab Pakkumise Aktsiate eest tehtud makset) vastavalt kontohalduri tingimustele eelduslikult ühe tööpäeva jooksul. Pank ei vastuta vastava summa vabastamise eest ja intressi maksmise eest vabastatud summalt aja eest, mil see oli blokeeritud.

5.12. Pakkumise edasilükkamine või tühistamine

Pangal on õigus Pakkumine edasi lükata või täies ulatuses tühistada igal ajal enne Pakkumise Aktsiate Jaotuse avalikustamist. Pakkumise edasilükkamise või tühistamise põhjuseks võivad olla muuhulgas järgmised asjaolud:

- Ootamatu ja oluline muutus Eesti või maailma majanduslikus või poliitilises olukorras, mis võib mõjutada finantsturge, majandusolukorda või Grupi tegevust ja väljavaateid;
- Oluline muutus või areng, mis mõjutab Grupi üldist olukorda, juhtimist, finantspositsiooni, omakapitali või Grupi tulemusi;
- Ebapiisav nõudlus Pakkumise Aktsiate ja Ülejaotuse Aktsiate suhtes.

Pank võib muuhulgas tühistada Pakkumise ebapiisava nõudluse korral, see tähendab olukorras kui Pakkumise kogumahtu (Pakkumise Aktsiaid ja Ülejaotuse Aktsiaid) ei märgita täis. Pakkumise tühistamisest antakse teada Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehe www.cooppank.ee/pakkumine vahendusel. Poolte õigused ja kohustused seoses tühistatud Pakkumise osaga loetakse lõpenuks alates teavituse avaldamisest.

5.13. Huvide konflikt

Panga Juhatusel liikmetele ja teatud Võtmetöötajatele kuuluvad osalused Pangas ja/või on neile väljastatud aktsiaoptsiioone ning seega on Aktsiaid ja optsiioone omavad Panga Juhatusel liikmed ja Võtmetöötajad huvitatud Panga edasisest käekäigust ja edust, sh. Pakkumise õnnestumisest (üksikasjalikumalt on osaluste suurus ja väljastatud optsiioonid kirjeldatud peatüki 9 „Aktsiakapital, aktsiad ja omandistruktuur“ alapunktis 9.5 „Juhatusel ja töötajate optsiiooniprogramm“ ning peatüki 10 „Juhtimine“ alapunktis 10.12 „Juhtide ja Võtmetöötajate osalused Pangas“). Juhatusel teadaolevalt puuduvad Pakkumisega seotud isikutel muud isiklikud huvid, mis võiksid Pakkumist mõjutada. Juhatusel teadaolevalt ei esine muud Pakkumisega seotud huvide konflikti.

5.14. Osaluste lahjenemine

Prospekti kuupäeva seisuga on Pangal 62 219 845 Aktsiat. Pakkumise raames emiteeritavate Uute Aktsiate arv on kuni 32 180 155. Panga Aktsiate arv on seega pärast Uute Aktsiate ulatuses aktsiakapitali suurendamise registreerimist kuni 94 400 000 eeldusel, et Pakkumise Aktsiate arvu ei muudeta kooskõlas käesoleva peatüki punktis 5.12 „Pakkumise edasilükkamine või tühistamine“ toodud tingimustega. Sellest tulenevalt väheneksid olemasolevad osalused Pangas Pakkumise tulemusena 34,1% võrra (eeldusel, et olemasolevad Aktsionärid ei märgi Pakkumise käigus oma osalusele võrdelist arvu Aktsiaid).

Grupi vara puhasväärtus aktsia kohta 30.09.2019 seisuga oli 0,92 eurot. Pakkumise raames Pakkumise Aktsiate hinna kujunemise kohta on üksikasjalikum teave esitatud käesoleva peatüki alapunktis 5.4 „Pakkumishind“.

Järgnevas tabelis on esitatud teave Müüvate Aktsionäride osaluse suuruse kohta Pangas käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga ning eeldusliku suuruse kohta pärast Pakkumise läbiviimist (eeldades, et Müüvad Aktsionärid ei märgi Pakkumise käigus täiendavaid aktsiaid ning Uued Aktsiad emiteeritakse täies mahus). Esitatud teave ei võta arvesse võimalikke Stabiilsatsiooniperioodil tehtud tugiosade tulemusena Müüvatele Aktsionäridele tagastatud Aktsiaid (üksikasjalikum teave Stabiilsatsiooniperioodi kohta on esitatud käesoleva peatüki alapunktis 5.9 „Stabiilsatsioon ja ülejaotamine“).

Aktsionär	Prospekti kuupäeva seisuga		Pärast Pakkumise läbiviimist eeldades Olemasolevate Aktsiate müüki Pakkumisse		Pärast Pakkumise läbiviimist eeldades Olemasolevate Aktsiate ja Ülejaotuse Aktsiate müüki Pakkumisse	
	Aktsiate arv	% häälest	Aktsiate arv	% häälest	Aktsiate arv	% häälest
Andres Sonn	8 349 537	13,42%	3 574 179	3,79%	-	-
AS Inbank	2 173 073	3,49%	1 427 922	1,51%	-	-
Luciano Orsero	2 514 067	4,04%	726 682	0,77%	-	-
Roberto de Silvestri	1 065 901	1,71%	308 095	0,33%	-	-
Kokku	14 102 578	22,67%	6 036 878	6,39%	-	-

6. PAKKUMISE EESMÄRK JA TULU KASUTAMINE

Pank on alates 2017. aastast (omanike vahetuse järgselt) viinud ellu kasvustrateegiat ning kasvatanud seeläbi Panga ärimahte (laenuportfell, klientide arv, hoiused, kasum) 30-50% aastas. Senist kasvu on finantseeritud peamiselt läbi olemasoleva omakapitali ning jooksvalt teenitud kasumiga, aga ka teise taseme omavahenditena käsitletavate allutatud võlakirjade abil. Juhatus usub, et toetudes (i) eristuvale ning tänaseks elujõulisust tõestanud strateegiale, (ii) positiivsele majanduskeskkonnale, (iii) ühiskonnas valitsevale positiivsele ootusele kodumaisel kapitalil põhineva panganduse arenguks, on järgnevatel aastatel võimalik Panga tegevusmahte oluliselt kasvatada. Tegevusmahtude kasvu finantseerimise eesmärgiks seatud tempos perioodil 2020-2022, tagades samal ajal ka konservatiivse kapitalipuhvri olemasolu vajab Pank esimese taseme omakapitali (Tier 1 kapital). Pakkumise tulemusena soovib Pank lisaks laiendada ka Panga investorbaasi ning noteerimise abil muuta Aktsiad likviidseks, samuti tõsta Grupi mainet olemasolevate ja potentsiaalsete klientide silmis ning koostööpartnerite jaoks.

Panga poolt Uute Aktsiate emiteerimisest saadav hinnanguline kogutulu on 39,6 miljonit eurot (eeldusel, et kõik 32 180 155 Uut Aktsiat märgitakse ja emiteeritakse), millest kuuluvad mahaarvamisele Pakkumise korraldamisega seotud kulud. Eelnev on arvatud lähtudes Pakkumise Hinnavaheemiku keskpunktist (1,23 eurot). Pakkumise korraldamisega seotud kulud on eelduslikult ligikaudu 0,9 miljonit eurot, järelikult on Pakkumise hinnanguline netotulu Panga jaoks pärast kulude mahaarvamist ligikaudu 38,7 miljonit eurot. Olemasolevate Aktsiate müügist Pank tulu ei saa, kuivõrd vastava tulu (kui seda tekib) teenivad Müüvad Aktsionärid.

Pank plaanib kasutada Pakkumisega kaasatavat kapitali tegevusmahtude ja turuosa kasvatamiseks, kliendibaasi laiendamiseks ning tehnoloogilise modulaarse platvormi ning Panga infotehnoloogiliste lahenduste arendamiseks, eesmärgiga suurendada pikaajaliselt tegevuse efektiivsust ning kasumlikkust. Pank plaanib hinnanguliselt 30 miljoni euro ulatuses kasutada pakkumise tulu tegevusmahtude ja turuosa kasvatamiseks vajalike omavahendite tagamiseks ja ülejäänud osa kooskõlas Pakkumise üldise eesmärgiga. Kui Pakkumisest saadav tulu erineb oluliselt, plaanib Grupp kasutada alternatiivset kasvustrateegiat ja piiratud kapitali plaani, mis sisaldab täiendava kapitali kaasamist alternatiivsetest allikatest ning Grupi majandustegevuse kasvu piiramist. Alternatiivne strateegia tagab kohalduvate kapitali adekvaatsuse nõuete täitmise täies ulatuses.

AS-i Inbank poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate ning Ülejaotuse Aktsiate (kokku kuni 2 173 073 Aktsiat) hinnanguline netotulu pärast Pakkumisega seotud kulude mahaarvamist on kuni 2,6 miljonit eurot. Inbank plaanib talle kuuluvate Aktsiate müügist saadavat netotulu kasutada investeringuteks oma rahvusvahelisse kasvu. Andres Sonni poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate koos Ülejaotuse Aktsiatega (kokku kuni 8 349 537 Aktsiat) eest saadav hinnanguline netotulu on kuni 10,1 miljonit eurot. Roberto de Silvestri poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate ja Ülejaotuse Aktsiate (kokku kuni 1 065 901 Aktsiat) eest saadav hinnanguline netotulu on kuni 1,3 miljonit eurot. Luciano Orsero poolt Pakkumisse müüdavate Olemasolevate Aktsiate ja Ülejaotuse Aktsiate (kokku kuni 2 514 067 Aktsiat) hinnanguline netotulu on kuni 3 miljonit eurot. Andres Sonn, Roberto de Silvestri ja Luciano Orsero plaanivad Pakkumise tulu kasutada üldiseks investeerimistegevuseks. Müüvate Aktsionäride poolt Aktsiate müügist teenitav netotulu on esitatud pärast Pakkumisega seotud kulude mahaarvamist ning arvatud lähtudes Pakkumise Hinnavaheemiku keskpunktist (1,23 eurot) ja eeldusel, et kõik Olemasolevad Aktsiad märgitakse ning Stabilisatsiooni Korraldaja kasutab õigust jaotada Pakkumisse Ülejaotuse Aktsiaid ning Stabilisatsiooni Korraldaja ei teosta Stabilisatsiooniperioodil tugioste, mille käigus omandatud Aktsiad tagastatakse Müüvatele Aktsionäridele.

7. DIVIDENDIPOLIITIKA

Pärast Pakkumise Aktsiate registreerimist äriregistris annavad Pakkumise Aktsiad samasugused õigused nagu olemasolevad Aktsiad, ning Pakkumise Aktsiad annavad õiguse saada dividende, mille maksmine otsustatakse ja mis makstakse 1. jaanuaril 2019.a alanud majandusaasta ning järgnevate majandusaastate eest.

Kuivõrd Eesti õiguse kohaselt otsustab dividendide maksmise Aktsionäride Üldkoosolek, ei saa Pank tagada, et dividende tulevikus makstakse või kui dividende makstakse, siis millises summas. 29. aprilli 2019.a Aktsionäride Üldkoosolek kinnitas dividendipoliitika 2020. aastaks, mille kohaselt dividende 2020. aastal 2019. majandusaasta kasumi ega eelnevate perioodide jaotamata kasumi arvelt ei maksta. Aktsionäride Üldkoosolek on 8. novembril 2019 kinnitanud Panga dividendipoliitika perioodiks alates 2022, mille kohaselt on Panga eesmärgiks maksta dividendideks koos sisalduva tulumaksuga 25% eelneva majandusaasta Panga aktsionäridele kuuluvast konsolideeritud maksude eelsest aastakasumist.

Dividendide maksmise eeldusteks on (i) väliste ja sisemiste kapitali ja likviidsuse nõuete täitmine ning (ii) jätkusuutlik ja piisav kapitali tase pärast dividendide makseid, tagamaks ärimahtude kasv ning investeringute vajadus. Seega sõltuvad tulevased võimalikud dividendimaksud ja nende summa Grupi majandustulemustest, finantsolukorrast, kapitalinõutest, tulevikuväljavaadetest ja muud aspektidest. Arvestades Panga ja Grupi tegevusele rakenduvaid regulatsioone, peab Grupp tagama piisava kapitaliseerituse (sealhulgas kohustuslike kapitali adekvaatsuse nõuete täitmiseks) ning piisava likviidsuse (sealhulgas kohustuslike likviidsuspuhvrite) taseme.

8. ÜLDINE TEAVE PANGA JA PÕHIKIRJA KOHTA

8.1. Üldine teave Panga kohta

Panga ärinimi on Coop Pank aktsiaselts. Pank registreeriti Äriregistris 19. augustil 1997 registrikoodiga 10237832. Pank on asutatud ning tegutseb Eesti Vabariigi seaduse alusel aktsiaseltsina ning on asutatud tähtajatult. Panga LEI kood on 549300EHNXQVOI120S55.

Panga kontaktandmed on järgmised:

Address: Narva mnt 4, 15014, Tallinn, Eesti Vabariik

E-post: info@coopbank.ee

Telefoninumber: +372 669 0966

Vastavalt Panga viimasele majandusaasta aruandele, s.t. aruandele finantsperioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2018, on Panga tegevusalaks „Krediidiasutused (soolo)” (EMTAK 64191). Grupi konsolideeritud tegevusalaks oli “Krediidiasutused (konsolideeritud)” (EMTAK 64191). Emitendi veebileht on www.coopbank.ee.

8.2. Panga põhikiri

Panga Põhikirja hetkel kehtiv versioon on kinnitatud Üldkoosoleku 6. juuni 2017 otsusega ning selle põhitingimused on järgmised:

- (i) Panga aktsiakapitali miinimumsuurus on 20 000 000 (kaksikümmend miljonit) eurot ja maksimumsuurus 80 000 000 (kaheksakümmend miljonit) eurot.
- (ii) Pangal on nimelised nimiväärtuseta aktsiad, millele vastab võrdne osa aktsiakapitalist. Aktsiaid on ühte liiki ja annavad aktsionäridele ühesugused õigused.
- (iii) Panga nimiväärtuseta aktsiate miinimumarv on 20 000 000 (kaksikümmend miljonit) ja maksimumarv 80 000 000 (kaheksakümmend miljonit). Iga lihtaktsia annab omanikule aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle.
- (iv) Üldkoosoleku otsusega võib Panga aktsiakapitali suurendada täiendavate rahaliste sissemaksetega või, sissemakseid tegemata, jaotamata kasumi või ülekursi arvelt fondi emissiooni teel või, Finantsinspektsiooni eelneval kirjalikul nõusolekul, vahetusvõlakirjade aktsiateks ümbervahetamise teel või allutatud laenu lepingust tuleneva rahalise nõude ja aktsiate väljalaskehinna tasaarvestamise teel. Üldkoosoleku otsusel võib Panga aktsiakapitali suurendamisel krediidiasutuste ühinemise käigus tasuda aktsiate eest mitterahalise sissemaksega.
- (v) Panga aktsiad on vabalt võõrandatavad. Panga suhtes loetakse aktsia üle läinuks omandaja kandmisest Panga aktsiaraamatusse.
- (vi) Panga aktsiat võib pantida.
- (vii) Aktsia annab aktsionäriks vastavalt tema omandis olevate aktsiate arvestuslikule väärtusele õiguse osaleda Panga juhtimises ja kasumi jaotamises ning õiguse Panga lõpetamisel saada vastav osa Panga varast.
- (viii) Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui üldkoosolekul on esindatud üle 2/3 aktsiatega esindatud häältest, kui põhikirja või õigusaktidega ei ole sätestatud suurema osaluse nõuet.
- (ix) Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle 50% kõikide aktsiatega esindatud häältest, välja arvatud juhul kui põhikirja või õigusaktidega on ette nähtud suurema häälteenamise nõue. Järgnevate otsuste vastuvõtmiseks peavad vastava otsuse poolt olema üle 2/3 kõikide aktsiatega esindatud häältest: (i) põhikirja muutmine; (ii) aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine; (iii) Panga lõpetamine, ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine; (iv) Panga ettevõtte või äritegevuse võõrandamine või üleandmine.

- (x) Nõukogu koosseisus on viis liiget, kes valitakse üldkoosoleku poolt lihthäälteenamusega kolmeks aastaks.
- (xi) Nõukogu pädevusse kuuluvad järgmised küsimused: (i) riskiprofiili kinnitamine ja muutmine; (ii) strateegia ja eelarve vastuvõtmine või muutmine, samuti nendest kõrvalekaldumise otsuste heakskiitmine; (iii) juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine, nende tasustamise otsustamine ning nendega õigusvaidluste pidamise otsustamine ja sellises vaidluses Panga esindaja määramine; (iv) oluliste organisatsiooniliste muudatuste läbiviimine; (v) tavapärasest majandustegevusest väljuva tehingu otsustamine või sellise kohtumenetluse või vahekohtumenetluse alustamine, lõpetamine või selles menetluses kokkuleppe sõlmimine; (vi) tütarettevõtjate asutamine, nende ühinemine, jagunemine, ümberkorraldamine ja lõpetamine, samuti Panga esindaja valimine tütarettevõtja osanike koosolekul või aktsionäride üldkoosolekul osalemiseks; (vii) filiaalide ja tütarettevõtjate filiaalide avamine ja sulgemine; (viii) Panga poolt teise äriühingusse investeerimine või selles osaluse omandamine ning Panga poolt mis tahes muus ühissettevõttes või partnerluses või muus organisatsioonis osalemine; samuti sellise osaluse võõrandamine ja osalussuhte lõpetamine, välja arvatud kui tehing seondub Panga kauplemisportfelliga ja tehing tehakse Panga juhatuse kehtestatud Panga kauplemisportfelli põhimõtet alusel, samuti tehingud, mis on osaks tavapärasest majandustegevusest; (ix) Panga ja Aktsionäri, samuti Panga ja juhatuse liikme vaheliste tehingute otsustamine, tehingute sõlmimine või muutmine ning vastavate tehingute tingimuste kindlaks määramine ning tehingu tegemiseks Panga esindaja määramine.
- (xii) Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole nõukogu koosolekul osalenud nõukogu liikmetest, kui õigusaktides või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet. Hääle võrdse jagunemise korral on nõukogu esimehe hääle otsustav hääle. Küsimustes, mis puudutab Panga ja Aktsionäri, samuti Panga ja juhatuse liikme vaheliste tehingute otsustamist, tehingute sõlmimist või muutmist ning vastavate tehingute tingimuste kindlaks määramist ning tehingu tegemiseks Panga esindaja määramist, loetakse nõukogu otsus vastuvõetuks, kui nõukogu otsuse poolt hääletasid kõik hääletamisel osalenud nõukogu liikmed.
- (xiii) Panga juhatuse koosneb kolmest kuni viiest liikmest, kes valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks.
- (xiv) Juhatuse esimees valitakse nõukogu poolt. Panga juhatuse esimees peab omama vähemalt viieaastast rahandusalast praktilise töö kogemust juhtival ametikohal.
- (xv) Juhatuse otsus võetakse vastu lihthäälteenamusega. Poolt ja vastuhääle võrdsuse korral on otsustavaks juhatuse esimehe hääle.
- (xvi) Panga majandusaastaks on kalendriaasta.

Panga Aktsionäride Üldkoosolek on 8. novembril 2019 kinnitanud uue põhikirja redaktsiooni. Uue põhikirja kinnitamise otsuse jõustumise eelduseks on (i) Finantsinspektsiooni poolt muudatustele nõusoleku andmine kooskõlas KAS § 27 lg-ga 1 (ii) uue põhikirja kohta kande Äreregistris registreerimine.

Uue põhikirja redaktsiooni kohaselt on Panga uus ärinimi „Coop Pank AS“ „Coop Pank aktsiaselts“ asemel ning Panga aktsiakapitali miinimumsuurus on 40 000 000 (nelikümmend miljonit) eurot ja maksimumsuurus 160 000 000 (üks sada kuuskümmend miljonit) eurot. Panga nimiväärtuseta aktsiate miinimumarv on 40 000 000 (nelikümmend miljonit) ja maksimumarv 160 000 000 (üks sada kuuskümmend miljonit). Põhikirja täiendatakse ka punktiga, mille kohaselt Pank võib välja anda nimelisi vahetusvõlakirju, mille nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/10 aktsiakapitalist ning mille omanikul on õigus vahetada võlakiri aktsia vastu. Lisaks, uue põhikirja redaktsiooni kohaselt koosneb Panga nõukogu viiest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks ning Panga juhatuse kolmest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks. Uue põhikirja redaktsiooni kohaselt valib juhatuse esimehe nõukogu. Muus osas jäävad põhikirja põhitingimused samaks. Uue põhikirja redaktsiooniga on võimalik tutvuda Panga veebileheküljel www.cooppank.ee/pakkumine.

9. AKTSIAKAPITAL, AKTSIAD JA OMANDISTRUKTUUR

9.1. Aktsiakapital ja aktsiad

Panga registreeritud aktsiakapital on 42 400 000,34 eurot, mis on jaotatud 62 219 845 nimiväärtuseta lihtaktsiaks (**Aktsiad**). Aktsiad on registreeritud ISIN koodiga EE3100007857 registrikande vormis Eesti väärtpaberite registris. Eesti väärtpaberite registrit peab Nasdaq CSD SE Eesti filiaal (registrikood 14306553, aadress Harju maakond, Tallinn, Keslinna linnaosa, Maakri tn 19/1, 10145). Aktsiad on emiteeritud kooskõlas ning neile kohaldatakse Eesti õigust. Aktsiad ei ole noteeritud ega võetud kauplemisele mistahes reguleeritud väärtpaberiturul. Aktsiad on vabalt võõrandatavad.

Finantsaruannetega kaetud perioodil toimusid aktsiakapitalis järgmised muudatused:

Registreerimise kuupäev	Aktsiakapitali uus suurus (eurodes)	Aktsiate arv kokku
02.02.2015	25 000 703,03	39 117 600
24.05.2017	36 118 892,82	55 348 534
28.06.2017	38 199 005,60	58 385 195
14.05.2019	38 373 617,84	58 385 195
01.07.2019	42 400 000,34	62 219 845

9.2. Panga aktsionärid

Käesoleva Prospekti kinnitamisel kuupäeval kuulub üle 5% kõikidest Aktsiatest järgmistele Aktsionäridele:

Aktsionär	Osaluse suurus	Aktsiate arv	Aktsionäri otseselt või kaudselt kontrolliv isik
Coop Investeeringud OÜ	36,38%	22 637 993	Coop Eesti Keskühistu
Andres Sonn	13,42%	8 349 537	Ei ole asjakohane
CM Capital OÜ	9,90%	6 159 765	Ei ole asjakohane
Harju Tarbijate Ühistu	5,46%	3 396 828	Ei ole asjakohane
Eesti Ühistukapital	5,00%	3 110 993	Ei ole asjakohane

Panga juhatus ja nõukogu ei ole käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga teadlik ühestki otseselt või kaudselt Panka kontrollivast isikust ega mis tahes kokkulepetest või asjaoludest, mis võivad hilisemal ajal põhjustada muudatuse Panga kontrollimises. Panga suurematel Aktsionäridel ei ole täiendavaid õigusi võrreldes allpool peatükis 9.3 „Aktsionäride õigused“ kirjeldatuga.

9.3. Aktsionäride õigused

Sissejuhatav märkus. Käesoleva peatüki „Aktsionäride õigused“ eesmärk on anda üldine ülevaade aktsionäride õigustest, mis on Panga aktsionäridel vastavalt Eesti seadustele.

Õigus osaleda Panga juhtimises. Äriseadustiku kohaselt teostavad aktsionärid oma õigusi aktsiaseltsis aktsionäride üldkoosolekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Aktsionäridel on õigus osaleda aktsionäride üldkoosolekul ning hääletada aktsionäride üldkoosoleku päevakorras olevates küsimustes. Seaduse kohaselt kuuluvad üldkoosoleku pädevusse eelkõige järgmised küsimused: põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmine, nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine, audiitori valimine, erikontrolli määramine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, aktsiaseltsi lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise otsustamine ja nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine, tehingu tingimuste määramine, õigusvaidluse pidamise otsustamine ning selles tehingus või vaidluses aktsiaseltsi esindaja määramine.

Aktsionäride üldkoosolek on aktsiaseltsi kõrgeim juhtimisorgan. Korraline üldkoosolek toimub vähemalt üks kord aastas vastavalt seaduses ja põhikirjas sätestatud korrale. Korraline üldkoosolek on üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine. Kuigi äriseadustiku kohaselt kutsub juhatus korralise üldkoosoleku kokku mitte hiljem kui kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest, täpsustab väärtpaperituru seadus, et emitent on kohustatud avalikustama oma majandusaasta aruande nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates. Krediidiasutuste seaduse kohaselt on krediidiasutus kohustatud avalikustama majandusaasta aruande, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning vandeaudiitori aruande mitte hiljem kui neli kuud pärast majandusaasta lõppu. Panga põhikirja kohaselt kutsub juhatus korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppemist.

Äriseadustiku kohaselt vaatab enne üldkoosolekule aruande esitamist majandusaasta aruande läbi nõukogu ja koostab selle kohta kirjaliku aruande, mis esitatakse üldkoosolekule. Aruandes peab nõukogu näitama, kas ta kiidab heaks juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande. Aruandes peab lisaks näitama, kuidas nõukogu on aktsiaseltsi tegevust korraldanud ja juhtinud. Vastav aruanne tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut seaduses sätestatud korras.

Kõik ülejäänud koosolekud on erakorralised. Juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku põhikirjas ettenähtud juhtudel, samuti siis, kui: (i) aktsiaseltsil on netovara vähem kui pool aktsiakapitalist või vähem kui äriseadustikus nimetatud aktsiakapitali suurus või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus või (ii) seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, või (iii) seda nõuab nõukogu või audiitor; (iv) see on aktsiaseltsi huvides ilmselt vajalik. Panga põhikiri ei sätesta täiendavaid aluseid erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumiseks.

Kui juhatus ei kutsu üldkoosolekut kokku ühe kuu jooksul aktsionäride, nõukogu või audiitori nõude saamisest või juhatus ei kutsu seda kokku nõutava päevakorraga, on aktsionäridel, nõukogul või audiitoril õigus üldkoosolek ise kokku kutsuda. Üldkoosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt kolm nädalat. Üldkoosoleku toimumise teade avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes. Lisaks avaldatakse teade ka Nasdaq Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu.

Kui üldkoosoleku kokkukutsumisel on oluliselt rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole üldkoosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui üldkoosolekul osalevad või on esindatud kõik aktsionärid. Sellisel koosolekul tehtud otsused on tühised, kui aktsionärid, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.

Üldreeglina määrab üldkoosoleku päevakorra nõukogu. Kui üldkoosoleku kutsuvad kokku aktsionärid või audiitor, määravad nemad üldkoosoleku päevakorra. Juhatus või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist korralise üldkoosoleku päevakorda. Küsimuse, mida ei olnud eelnevalt üldkoosoleku päevakorda võetud, võib päevakorda võtta vähemalt 9/10 üldkoosolekul osalevate aktsionäride nõusolekul, kui nende aktsiatega on esindatud vähemalt 2/3 aktsiakapitalist.

Panga Põhikirja kohaselt on üldkoosolek otsustusvõimeline, kui üldkoosolekul on esindatud üle 2/3 aktsiatega esindatud häälest, kui põhikirja või õigusaktidega ei ole sätestatud suurema osaluse nõuet. Kui nimetatud kvooruminõue ei ole täidetud, kutsub Panga juhatus kolme nädala jooksul, kuid mitte varem kui seitsme kalendripäeva pärast, kokku uue üldkoosoleku sama päevakorraga. Tingimusel, et aktsionäre on uuest üldkoosolekust nõuetekohaselt teavitatud, on uus üldkoosolek pädev vastu otsuseid sõltumata üldkoosolekul esindatud häälest.

Üldkoosolekust võivad võtta osa ning hääletada üksnes need aktsionärid, kes on kantud aktsionäride nimekirja seitse kalendripäeva enne üldkoosoleku toimumist. Põhikirjas sätestatu kohaselt on üldkoosoleku otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud üle 50% kõikide aktsiatega esindatud häälest. Teatud otsuste vastu võtmiseks, nagu näiteks põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine, Panga lõpetamine või ühinemine, peavad vastava otsuse poolt olema üle 2/3 kõikide aktsiatega esindatud häälest. Panga põhikiri sätestab otsuste vastu võtmiseks kõrgemad hääleteenamuse nõuded kui äriseadustik.

Õigus saada informatsiooni. Äriseadustiku kohaselt on aktsionäri õigus üldkoosolekul saada juhatusest teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta. Juhatuse võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele. Juhul, kui juhatuse keeldub teabe andmisest, võib aktsionär nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks aktsionäride üldkoosolek, või esitada üldkoosoleku toimumisest alates kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse kohustamiseks teavet andma.

Märkimise eesõigus. Vastavalt äriseadustikule on aktsiaseltsi aktsionäri aktsiakapitali suurendamisel ja uute aktsiate väljalaskmisel eesõigus märkida uusi aktsiaid võrdeliselt oma aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse summaga. Aktsionäride eesõiguse võib välistada üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud häälest, mis vastavalt Panga põhikirja häälteenamise nõudele peab moodustama üle 50% kõikide aktsiatega esindatud häälest.

Dividendiõigus. Kõigil Panga Aktsionäridel on õigus osaleda kasumi jaotamisel. Aktsionäri makstakse osa kasumist (dividend) vastavalt tema aktsiate nimiväärtusele või arvestuslikule väärtusele. Dividendide maksmise ja suuruse otsustab üldkoosolek. Dividendi võib maksta kinnitatud majandusaasta aruande alusel, kusjuures nõukoguga kooskõlastatud kasumi jaotamise ettepaneku esitab üldkoosolekule juhatuse kas majandusaasta aruande osana või majandusaasta aruandele lisatud eraldi dokumendina. Nõukogul on õigus teha muudatusi kasumi jaotamise ettepanekus enne selle esitamist üldkoosolekule. Kasumi jaotamise ettepanek peab sisaldama järgmist: (i) puhaskasum; (ii) eraldised reservkapitali; (iii) kasumi kandmine teistesse seaduses või põhikirjaga ettenähtud reservidesse (Panga Põhikirja ei näe ette muid reserve); (iv) aktsionäridele väljamakstava kasumiosa suurus; (v) kasumi kasutamine muuks otstarbeks. Kasumi jaotamises osalevate aktsionäride nimekirja määratakse Nasdaq CSD SE Eesti filiaali poolt peetava aktsionäride nimekirja alusel üldkoosoleku poolt fikseeritava kuupäeva seisuga, kusjuures Nasdaq Tallinna Börsil noteeritud emitendi väärtpaberiomani nimekirja fikseerimise tähtpäev ei tohi olla varem kui kümnenädal tööpäeval pärast üldkoosoleku toimumist, arvates aktsionäride üldkoosoleku toimumise päevast, kus otsustati väärtpaberitest tulenevate tekkivate, muutuvate või lõppevate õiguste iseloom või ulatus (väärtpaberite omanikele antavad õigused või nende ulatus). Kasumi jaotamisel on Pank kohustatud kohtlema kõiki oma aktsionäre võrdselt.

9.4. Aktsionäride lepingud

Juhatusel teadaolevalt on aktsionäride lepingu pooleks Prospekti kuupäeva seisuga järgmised Panga Aktsionärid: Coop Investeeringud OÜ (registrikood 14148083), Antsla Tarbijate Ühistu (registrikood 10240840), Elva Tarbijate Ühistu (registrikood 10023216), Järva Tarbijate Ühistu (registrikood 10097762), Viljandi Tarbijate Ühistu (registrikood 10249309), Harju Tarbijate Ühistu (registrikood 10347236), Tartu Tarbijate Kooperatiiv (registrikood 10151355), Saaremaa Tarbijate Ühistu (registrikood 10044010), Haapsalu Tarbijate Ühistu (registrikood 10202590), Rapla Tarbijate Ühistu (registrikood 10359831), Lihula Tarbijate Ühistu (registrikood 10048611), Jõgeva Majandusühistu (registrikood 10136232), Vändra Tarbijate Ühistu (registrikood 10374019) (viidatud tarbijate ühistud, tarbijate kooperatiiv ja majandusühistu edaspidi ühiselt **Coop Liikmesühistud**), AS Inbank (registrikood 12001988), Andres Sonn (sünniaeg 07.04.1972), Luciano Orsero (sünniaeg 23.03.1940), Roberto de Silvestri (sünniaeg 30.04.1977), TÜ Eesti Ühistukapital (registrikood 129899447), ja Aleksander Kostin (sünniaeg 08.08.1984).

Juhatusel teadaolevalt on aktsionäride lepingu pooleks olevad Panga Aktsionärid leppinud kokku lepingu lõppemises Panga Aktsiate noteerimisel Börsil selliselt, et leping lõpeb automaatselt hetkest, kui Panga Aktsiad on Börsil noteeritud.

Lepingu eesmärk. Lepingus sätestatud eesmärgi kohaselt reguleerivad selle pooleks olevad Aktsionärid lepinguga omavahelisi suhteid seoses nende aktsionäriks olemisega Pangas ning samuti sätestavad Aktsionäride vastastikused õigused, kohutused ja vastutuse lepingu kehtivuse ajal.

Nõukogu liikmete määramine. Lepinguga on määratud, et Panga nõukogu koosneb 5 liikmest, kes valitakse üldkoosoleku poolt lihthäälteenamisega kolmeks aastaks võttes arvesse järgmist: Coop Investeeringud OÜ-l on õigus nimetada kuni kaks nõukogu liiget, AS-il Inbank on õigus nimetada üks nõukogu liige, Panga Aktsionärideks olevatel Coop Liikmesühistel on õigus ühiselt nimetada üks nõukogu liige. Aktsionärid kohustuvad hääletama üldkoosolekul Coop Investeeringud OÜ, AS Inbank ja Aktsionäriks olevate Coop

Liikmesühistute poolt nimetatud nõukogu liikme kandidaatide poolt, samuti vastavasisulisel korraldusel Aktsionäride poolt nimetatud nõukogu liikme tagasikutsumise ja uue vastava liikme valimise poolt. Üks nõukogu liige on mitte-seotud Coop Investeeringud OÜ-ga, AS-iga Inbank ja Coop Liikmesühistutega (sõltumatu nõukogu liige).

Lepingu kohaselt aktsionärid tagavad, et nõukogu liikmetel on piisavad ametialased teadmised ja kogemused, et tagada Panga töö edukas organiseerimine ja kontroll. Nõukogu liikme kandidaadiks ei esitata ja aktsionärid ei ole kohustatud nõukogusse valima ühtegi isikut, (a) keda seaduse kohaselt pole lubatud valida krediidasutuse nõukogu liikmeks või (b) kelle eelnev tegevus mis tahes ettevõtja juhtorgani liikmena on näidanud, et ta ei suuda korraldada ettevõtja juhtimist selliselt, et piisavalt tagada ettevõtja aktsionäride/osanike/liikmete ja võlausaldajate huvide kaitstus või (c) kes on süüdi mõistetud majandus- või ametialases kuriteos või (d) kelle eelnev tegevus on muul viisil näidanud, et ta ei sobi Panka juhtima ja nõukogu tegevuses osalema muudel mõjuvatel põhjustel.

Aktsionärid on kokku leppinud, et nõukogu esimeheks valitakse Coop Investeeringud OÜ poolt esitatud kandidaatide seast valitud nõukogu liige.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga koosneb Panga nõukogu 5 nõukogu liikmest, kellest Jaanus Vihand (nõukogu esimees) ja Jaan Marjundi on Coop Investeeringud OÜ poolt nimetatud esindajad, Priit Põldoja on AS-i Inbank poolt nimetatud esindaja ja Roman Provotorov on Coop Liikmesühistute poolt nimetatud nõukogu liige. Viieks nõukogu liikmeks on Märt Meerits, kes ei ole seotud Coop Investeeringud OÜ-ga, AS-ga Inbank ega Coop Liikmesühistutega, kuid kelle nõukogu liikmeks valimise ettepaneku tegi Panga Aktsionär Andres Sonn.

Seoses Jaanus Vihandi lahkumisega Coop Investeeringud OÜ juhi kohalt ja Inbank AS ning Andres Sonni kavatsusega pakkuda Olemasolevad Aktsiaid Pakkumise raames, võib pärast Pakkumist toimuda Panga Nõukogu koosseisus muudatusi.

Lisaks, muu hulgas sisaldab leping aktsiate võõrandamise tingimusi ja piiranguid, mille kohaselt:

- (i) juhul, kui Aktsionär soovib võõrandada kolmandast isikust omandajale oma aktsiad, siis teistel Aktsionäridel on õigus ise omandada vastavad aktsiad samadel tingimustel, kui toimuks võõrandamine omandajale vastavalt võõrandava Aktsionäri ja kolmandast isikust omandaja vahel algselt kokku lepitud tingimustel (eelisostuõigus);
- (ii) juhul, kui Aktsionär soovib võõrandada aktsiad, mis moodustavad vähemalt 10% Panga aktsiakapitalist kolmandast isikust omandajale ning teised Aktsionärid ei soovi kasutada eelisostuõigust, on teistel Aktsionäridel õigus müüa oma aktsiad kolmandast isikust omandajale koos võõrandava Aktsionäri samadel tingimustel (kaasamüügiõigus). Kui kolmandast isikust omandaja ei soovi osta aktsiaid, mida Aktsionär soovib temale kaasamüügiõiguse alusel võõrandada, ei ole võõrandaval Aktsionäril lubatud oma aktsiaid omandajale võõrandada. Kui võõrandav Aktsionär keelule vaatamata siiski võõrandab oma aktsiad, on võõrandav Aktsionär kohustatud kaasamüügiõigust teostada soovinud Aktsionäri vastaval kirjalikul nõudmisel ostma kaasamüügiõigust teostada soovinud Aktsionäri tema aktsiad tingimustel, nagu oli võõrandava Aktsionäri ja omandaja vahel kokku lepitud ning võõrandamisteates märgitud.

Lepingu sisu on siinkohal esitatud lühendatult ja kokkuvõtvalt ning selle sõnastus ei kajasta vastavat lepingutingimuste terviklikku sisu.

9.5. Juhatuse ja töötajate optsooniprogramm

Nõukogu kiitis 28. oktoobril 2019. a heaks uue Panga Aktsiate optsooniprogrammi (**Optsooniprogramm**) ning see on kinnitatud ka 08. novembril 2019 toimunud Aktsionäride Üldkoosoleku poolt. Optsooniprogrammi eesmärgiks on ühildada Panga Juhtkonna ja võtmetöötajate huvid Panga Aktsionäride pikaajaliste huvidega ettevõtte väärtuse kasvatamisel. Optsooniprogrammi raames väljastatakse optsoone kolm aastat alates aprillist 2020 kuni aprillini 2022 (k.a.), igal aastal maksimaalselt kuni 1% ulatuses vastava ajahetke Panga aktsiate koguarvust. Optsooniprogrammi ning eelneva optsooniprogrammi raames väljastamisele kuuluvate

aktsiate arv kokku ei tohi ühelgi ajahetkel ületada 5% Panga aktsiate arvust. Optsioonide väärtuse määramisel kasutatakse *Black-Scholes* mudelit, mille sisendid määrab Nõukogu. Optsioonid väljastatakse õigustatud isikutele tasuta. Optsioonide tähtaeg on kolm aastat alates optsioonide andmise hetkest. Aktsia ostuhind, mille optsiooni saaja kohustub tasuma Aktsiate märkimisel, on optsioonide väljastamise hetkel kehtinud Aktsia raamatupidamislik väärtus (book value), v.a. juhul, kui Aktsia arvestuslik väärtus Aktsiate emiteerimise ja märkimise hetkel on kõrgem, millisel juhul loetakse Aktsia ostuhinnaks viimane.

Eelmise Panga Aktsionäride Üldkoosoleku 11. detsembril 2017. aastal kinnitatud optsiooniprogrammi (**2017 – 2019 Optsiooniprogramm**) alusel anti optsioone välja alates programmi kinnitamisest kuni 30. aprillini 2019 ning selle maht oli kuni 3,5% Panga aktsiatest programmi kinnitamise hetkel (s.o. kuni 2 043 480 Aktsiat). Optsiooni realiseerimise tähtaeg optsioonisaajale on kolm aastat ning optsioonide alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub iga-aastaselt Aktsionäride korralisel üldkoosolekul või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedasel Aktsionäride erakorralisel koosolekul.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Pank andnud välja optsioone kokku 2 014 780 Aktsiale (3,24% kõigest Panga Aktsiatest käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga). Koondinfo välja antud optsioonidega esindatud Aktsiate arvust ning hinnast on esitatud järgnevas tabelis.

Väljastamise aeg	Aktsiate arv	Aktsia hind
September 2017	1 167 700	0,7305 eurot
Veebruar 2018	657 080	0,7660 eurot
August 2018	120 000	0,8057 eurot
Jaanuar 2019	70 000	0,8420 eurot

9.6. Muud instrumendid

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on kehtivad järgmised Panga poolt emiteeritud allutatud võlainstrumendid, mida Pank käsitleb teise taseme (Tier 2) omavahenditena.

Detsembris 2017 emiteeris Pank 5000 allutatud võlakirja nimetusega COOP PANK allutatud võlakiri 04.12.2027, nimiväärtusega 1000 eurot, lunastamisega tähtajaga 04.12.2027, intressimääraga 6,75% aastas, intressimaksetega iga aasta 04.06 ja 04.12. Allutatud võlakirjad on registreeritud EVR-is ISIN-i EE3300111384 all, emissiooni kogumaht oli 5 miljonit eurot.

Märtsis 2019 emiteeris Pank 2000 allutatud võlakirja nimetusega COOP PANK allutatud võlakiri 29.03.2029, nimiväärtusega 1000 eurot, lunastamisega tähtajaga 29.03.2029, intressimääraga 7.58% aastas, intressimaksetega iga aasta 29.09 ja 29.03. Allutatud võlakirjad on registreeritud EVR-is ISIN-i EE3300111699 all, emissiooni kogumaht oli 2 miljonit eurot.

Ülalkirjeldatud võlakirjad on emiteeritud suunatud emissioonidena pensionifondivalitseja, AS LHV Varahaldus (registrikood 10572453) poolt valitsetavatele pensionifondidele.

10. JUHTIMINE

10.1. Panga juhtimisstruktuur

Panga juhtorganiteks on Juhatus ja Nõukogu ning kõrgeimaks juhtimisorganiks on Aktsionäride Üldkoosolek. Juhatus vastutab ja korraldab Panga igapäevast tegevust ja esindab Panka tehingute ja toimingute tegemisel kooskõlas seaduse ja Põhikirjaga. Nõukogu vastutab Panga tegevuse strateegilise planeerimise ja juhtimise eest ning juhatus tegevuse üle järelevalve teostamise eest. Aktsionäride Üldkoosolek moodustab otsuseid vastuvõtva foorumi, mille kaudu aktsionärid teostavad oma põhilisi aktsionäriõigusi. Aktsionäride Üldkoosoleku pädevuse kohta on täiendav teave esitatud peatüki 9 „Aktsiakapital, Aktsiad ja Omandistruktuur“ alapunktis 9.3 „Aktsionäride õigused“).

Täiendavalt on Pangas moodustatud Nõukogu juurde nõuandva rolliga auditikomitee (sealhulgas riskikomitee pädevusega) ja töötasukomitee ning Juhatus juurde otsustuspädevusega krediitikomitee, aktive ja passivate juhtimise komitee, kontode komitee ja arendusprojektide komitee.

Juhatus ja Nõukogu tegevuse asukohaks on Panga registreeritud aadress – Narva mnt 4, Tallinn, 15014, Eesti Vabariik.

10.2. Juhatus

Roll. Juhatus juhib Panga igapäevast tegevust, lähtudes Nõukogu poolt kinnitatud strateegiast ning tegevuse üldistest põhimõtetest ning kontrollib Panga töötajate igapäevast tegevust. Juhatus allub Nõukogule ning peab juhinduma selle seaduslikest instruksioonidest. Juhatus rolliks on valmistada ette ka üldkoosolekul arutamisele tulevad küsimused ning koostada otsuste projektid ja tagada Aktsionäride Üldkoosoleku otsuste täitmine.

Ülesanded. Vastavalt Krediidiasutuse seadusele peab Juhatus esitama Nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate Panga tegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teavitama Nõukogu liikmeid koheselt Panga majandusliku seisundi halvenemisest, selle ohust või usaldatavusnormatiividest kõrvalekaldumisest. Juhatus võib Panga igapäevasest majandustegevusest väljuvaid tehinguid teha üksnes Nõukogu eelneval otsusel.

Lisaks on Juhatus vastavalt Panga Põhikirjale ja Krediidiasutuste seadusele kohustatud täitma järgimisi ülesandeid:

- a) välja töötama Panga kolme aasta strateegia ning esitama väljatöötatud strateegia Nõukogule kinnitamiseks;
- b) töötama välja äriplaani Nõukogu poolt kinnitatud strateegia elluviimiseks ning esitama Nõukogule igal aastal koos järgneva kalendriaasta eelarve ja investeringute plaaniga ülevaate strateegia täitmisest ja/või muutmise vajadusest;
- c) saatma Nõukogule igakuiselt ülevaate möödunud kuu majandustegevusest ja majandustulemustest ning võrdluses möödunud kalendriaastaga Panga bilansi, kasumiaruande ja Panga majandustulemusi selgitava kuuraporti;
- d) esitama hiljemalt iga kalendriaasta novembrikuus Nõukogule heakskiitmiseks Panga järgneva kalendriaasta strateegia ja eelarve;
- e) kehtestama ja regulaarselt üle vaatama Panga riskide võtmise, juhtimise, jälgimise ning maandamise põhimõtted ja protseduurid, mis hõlmavad nii olemasolevaid kui ka potentsiaalseid riske, sealhulgas makromajanduskeskkonnast tulenevaid riske;
- f) kindlaks määrama Panga riskitaluvuse kõigi asjasse puutuvate äriiinide ja äriüksuste kaupa;
- g) kehtestama Panga kauplemisportfelli juhtimise põhimõtted ja protseduurid;
- h) heaks kiitma ja esitama Finantsinspeksioonile FELS-i alusel koostatud finantsseisundi taastamise kava ja regulaarselt teadmiseks võtma asjakohase informatsiooni;
- i) pidevalt kindlaks määrama ja hindama kõiki Panga tegevusega kaasnevaid riske ning tagama nende suuruse jälgimise ning kontrollimise;

- j) tagama kõigi Panga jaoks oluliste riskide juhtimiseks ja nende riskidega seotud varade hindamiseks ning väliste krediitkvaliteedi hinnangute ja sisemudelite rakendamiseks piisavate finantsvahendite ja töötajate või kolmandate isikute olemasolu;
- k) kujundama Panga organisatsioonilise struktuuri Põhikirjas sätestatud põhimõtete alusel ning kinnitama Panga struktuuri;
- l) lähtudes Nõukogu poolt kehtestatud põhimõtetest töötama välja ning rakendama Panga tegevuse kontrollimise süsteemid, tagama nende järgimise, pidevalt hindama nende piisavust ning vajadusel neid täiustama;
- m) tagama, et kõik Panga töötajad oleksid teadlikud nende töökohustustega seotud õigusaktide sätestest ning Panga juhtimisorganite kinnitatud dokumentides sätestatud põhimõtetest;
- n) korraldama Panga sisekontrolli süsteemi tõhusa toimimise ja tagama kontrolli selle üle, et Panga, selle juhtide ning töötajate tegevus oleks kooskõlas õigusaktidega ning Panga juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidega ja heade pangandustavadega;
- o) tagama süsteemide olemasolu ning töötamise, mis tagaksid Panga töötajatele nende tööülesannete täitmiseks vajaliku informatsiooni õigeaegse edastamise;
- p) tagama Panga poolt kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning klientide vara hoidmiseks kasutatavate süsteemide turvalisuse ning nende regulaarse kontrollimise;
- q) teavitama Nõukogu tema kehtestatud ulatuses ja korras kõigist avastatud õigusaktide ja Panga juhtimisorganite poolt kehtestatud sise-eeskirjade ja muude reeglite rikkumistest;
- r) jälgima, et Panga kõigi tegevuste puhul oleks tagatud piisav funktsioonide lahusus, ning vältima huvide konflikti tekkimist;
- s) korraldama Panga poolt teabe avalikustamise.

Seadusest tulenevalt on Juhatus ülesandeks korralda ka Panga raamatupidamist ja esitada aastaaruanded Nõukogule ülevaatamiseks ning Aktsionäride Üldkoosolekule heakskiitmiseks. Juhatus peab tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, iga juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

Juhatusel liikmed. Vastavalt 8. novembril 2019 toimunud Aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks esitatud Põhikirja muudetud versioonile koosneb Juhatus kolmest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse Nõukogu poolt kolmeks aastaks. Käesoleva Prospekti kuupäeval koosneb Panga Juhatus neljast liikmest, kelle kohta täpsem informatsioon on esitatud alljärgnevalt.

Nimi	Sünni-aasta	Roll Pangas	Juhatusel liige alates	Volituste kehtivuse lõppkuupäev	Vastutusala
Margus Rink	1972	Juhatusel esimees	13.02.2017	31.10.2020	Erakliendipangandus
Hans Pajoma	1974	Juhatusel liige	19.04.2017	31.10.2020	Ärikliendipangandus
Janek Uiboupin	1976	Juhatusel liige	01.04.2009	12.02.2020	Riskijuhtimine
Kerli Lõhmus	1977	Juhatusel liige	13.02.2017	12.02.2020	Finantsjuhtimine

Margus Rink. Hr Rink omandas 2000. aastal ärijuhtimise magistrikraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast ning 1994. aastal finantsarvestuse ja -analüüsi bakalaureusekraadi samast ülikoolist. Margus Rink on pangandussektoris töötanud rohkem kui 15 aastat, alustades 1994. aastal tellerina aktsiaseltsis Eesti Ühispank (praeguse ärinimega AS SEB Pank) ning töötades aastatel 1996 – 2008 erinevatel positsioonidel aktsiaseltsis Hansapank (praeguse ärinimega AS Swedbank), muuhulgas Viljandi kontori juhatajana, kliendihaldurina, personaalpankanduse juhina ning jaepanganduse tegevdirektorina. 2008. aastal siirdus Margus Rink Eesti Energia AS-i juhatuse liikme positsioonile, kus töötas 2015. aastani. Perioodil 2015 – 2016 oli Margus Rink aktsiaseltsi Magnum juhatuse esimees ning mitmete kontserni tütarettevõtjate nõukogu liige.

Käesoleval hetkel on Margus Rink Panga juhatuse esimees ning lisaks ka Grupi Tütarettevõtjate Coop Finants, Coop Liising, Martinoza ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige, sealjuures Coop Finants nõukogu esimees.

Lisaks kuulub Margus Rink mittetulundusühingu Pangaliit juhatusse ning on Heateo Sihtasutuse nõukogu esimees.

Hans Pajoma. Hr Pajoma omandas bakalaureusekraadi ärijuhtimise alal 1999. aastal Eesti-Ameerika Ärikolledžist. Hans Pajoma on töötanud aastatel 2001 – 2006 erinevatel ametikohtadel AS-is Hansa Liising (praegune ärinimi Swedbank Liising Aktsiaselts) ning AS-is Hansapank (praeguse ärinimega AS Swedbank). Aastatel 2006 – 2008 oli Hans Pajoma AS DnB NORD Banka Eesti filiaali juhataja, aastatel 2006 – 2008 ja 2012 – 2013 DNB Pank aktsiaseltsi (praeguse ärinimega Luminor Bank AS) juhatuse liige, s.h. tegevjuht ning aastatel 2010 – 2012 nõukogu liige. Vahemikus 2008 – 2013 oli Hans Pajoma ka DNB Invest Denmark A/S Eesti filiaali juhataja ning aastatel 2013-2015 DNB Bank ASA Baltikumi divisjoni korporatiivpanganduse üksuse juht. Perioodil 2009 – 2014 kuulus Hans Pajoma mittetulundusühingu Pangaliit juhatusse, aastatel 2008 – 2014 tegutses ta AS DnB NORD Banka Eesti filiaali likvideerijana. 2016 – 2017 töötas Hans Pajoma, aktsiaseltsi Olerex investeringute juhina.

Käesoleval hetkel on Hans Pajoma lisaks Tütarettevõtjate Coop Finants, Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige, sealjuures Coop Liising nõukogu esimees ning mittetulundusühingu Tallinna Võrkpalli klubi juhatuse liige.

Kerli Lõhmus. Pr Lõhmus omandas sotsiaalteaduste bakalaureusekraadi 2000. aastal Tallinna Tehnikaülikoolist ärikorralduse alal (ametlikult võrdsustatud magistrikraadiga). Kerli Lõhmus omab ligi 20 aastast töökogemust finantssektorist ning on alates 1997. aastast töötanud erinevatel ametikohtadel nii AS-is Hansapank (aastatel 1997 – 2000 telleri ja elukindlustuse nõustajana), AS-is LHV Pank (aastatel 2002 – 2015 muuhulgas pearaamatupidaja ja finantsjuhina) kui ka AS-is LHV Varahaldus (2008 – 2015 pearaamatupidaja ja finantsjuhina). Kerli Lõhmus oli perioodil 2007 – 2015 AS LHV Pank juhatuse liige ning perioodil 2008 – 2015 AS LHV Varahaldus juhatuse liige. Vahemikus 2013 – 2014 oli Kerli Lõhmus Mustamäe Gümnaasiumi sihtasutuse juhatuse liige ning vahemikus 2015 – 2016 SLICE OÜ juhatuse liige ja OÜ Lucrativo juhatuse liige.

Käesoleval hetkel on Kerli Lõhmus lisaks Tütarettevõtjate Coop Finants, Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige, sealjuures Martinoza nõukogu esimees.

Kerli Lõhmuse volitused juhatuse liikmena lõppevad 12. veebruaril 2020.a. Nõukogu on avaldanud soovi Kerli Lõhmuse volitusi pikendada.

Janek Uiboupin. Hr Uiboupin omab alates 2005. aastast doktorikraadi majandusteaduses Tartu Ülikooli majandusteadukonnast. Eelnevalt omandas Janek Uiboupin ka bakalaureusekraadi (rahanduse, panganduse ja välismajanduse erialal) ja magistrikraadi majandusteaduses samast ülikoolist vastavalt aastatel 1998 ja 2000. Aastatel 2003 – 2005 töötas Janek Uiboupin Tartu Ülikooli majandusteaduskonnas teadurina, vahemikus 2006 – 2007 vanemteadurina Turku Majanduskooli (inglise keeles *Turku School of Economics*) Pan-Euroopa instituudis Soomes. Pangas töötab Janek Uiboupin riskijuhina alates 2007. aastast, sealjuures alates 2009. aastast juhatuse liikmena.

Käesoleval hetkel on Janek Uiboupin lisaks Tütarettevõtjate Coop Finants, Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige ja Prana Property juhatuse liige.

Janek Uiboupinini volitused juhatuse liikmena lõppevad 12. veebruaril 2020.a. Janek Uiboupin on teavitanud Nõukogu soovist Panga juhatuse liikmena mitte jätkata, mistõttu on Pank alustanud uue riskijuhi/juhatuse liikme värbamise protsessiga.

10.3. Nõukogu

Roll. Nõukogu rolliks on planeerida Panga tegevust ja korraldada Panga juhtimist ning teostada järelevalvet Panga ja juhatuse tegevuse üle. Nõukogu on vastutav Panga aktsionäride ees (kes teostavad oma õigusi läbi Aktsionäride Üldkoosoleku) ning Nõukogu informeerib Aktsionäride Üldkoosolekut oma järelevalve tulemustest.

Ülesanded. Nõukogu kohustuste hulka kuuluvad vastavalt õigusaktidele ja Põhikirjale muuhulgas järgmised ülesanded:

- a) Panga strateegia ja tegevuse üldpõhimõtete kinnitamine;
- b) Panga üldiste riskijuhtimise põhimõtete kinnitamine;
- c) Panga juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtete kinnitamine ja nende rakendamise hindamine;
- d) Panga organisatsioonilise struktuuri põhimõtete kinnitamine;
- e) Panga tegevuse kontrollimise üldpõhimõtete kinnitamine;
- f) Panga siseauditi üksuse põhimääruse kinnitamine;
- g) Panga juhatuse esimehe ja juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine;
- h) Panga siseauditi üksuse juhi ametisse nimetamine ja vabastamine ning siseauditi üksuse juhi ettepanekul siseauditi üksuse töötajate ametisse nimetamine ja vabastamine;
- i) Panga eelarve ja investeeringute kava kinnitamine;
- j) välisriigis filiaalide asutamise ja sulgemise otsustamine;
- k) krediitkomitee tegevuse üldpõhimõtete ja pädevuse kinnitamine;
- l) tehingute, mis väljuvad Panga igapäevase majandustegevuse raamidest, tegemise otsustamine;
- m) juhatuse liikmetega tehingute tegemise otsustamine ja nendes tehingutes Panga esindaja määramine;
- n) juhatuse liikme vastu nõude esitamine ja selles nõudes Panga esindaja määramine;
- o) FELS-i alusel koostatud finantsseisundi taastamise kava kinnitamine;
- p) muude põhikirjaga või õigusaktidega nõukogu pädevusse antud küsimuste otsustamine, sh Panga riskiprofiili kinnitamine ja muutmine ning Panga äriplaani ja aastaeelarve vastuvõtmine või muutmine, ning Panga poolt teise äriühingusse investeerimine või selles osaluse omandamine.

Vastavalt 08.11.2019 toimunud aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks esitatud Põhikirja muudetud versioonile, koosneb Nõukogu viiest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse Üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Nõukogul viis liiget, kelle täpsem informatsioon on esitatud alljärgnevalt.

Nimi	Sünniaasta	Roll Pangas	Nõukogu liige alates	Volituste kehtivuse lõppkuupäev
Jaanus Vihand	1973	Nõukogu esimees	10.02.2017	09.02.2022
Priit Põldoja	1969	Nõukogu aseesimees	10.02.2017	09.02.2022
Roman Provotorov	1966	Nõukogu liige	10.02.2017	09.02.2022
Märt Meerits	1974	Nõukogu liige	11.12.2017	09.02.2022
Jaan Marjundi	1952	Nõukogu liige	10.02.2017	09.02.2022

Jaanus Vihand. Hr Vihand omandas bakalaureuse kraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast (ametlikult võrdsustatud magistriskraadiga). Alates 2012 aastast kuni 2019.a augustini oli Jaanus Vihand Coop Eesti Keskühistu juhatuse esimees, olles nimetatud positsiooniga seotult ka perioodil 2016 - 2019 Coop Investeeringud OÜ juhatuse liige ning perioodil 2012 – 2016 Coop Kaubanduse AS nõukogu liige. Aastatel 2012 – 2016 oli ta Coop Finants AS-i nõukogu liige. Perioodil 2008 – 2011 töötas Jaanus Vihand Bauhof Group AS-i juhatuse liikmena ning enne seda 2004 – 2008 Rakvere Piim AS-i juhatuse esimehena, 2001 – 2004 Rocca al Mare Suurhall AS-i juhatuse esimehe ja 1999 – 2001 Ekspress Grupp AS-i juhatuse liikmena. Aastatel 2008 – 2017 oli Jaanus Vihand Turms Innova OÜ ja aastatel 2013 – 2016 OÜ Sefri juhatuse liige.

Käesoleval hetkel on Jaanus Vihand lisaks Panga Nõukogule ka Apollo Group OÜ juhatuse esimees ning Apollo Group OÜ-ga samasse gruppi kuuluvate erinevate ettevõtjate juhatuse liige (Piano Group OÜ, Piano Solaris OÜ, PIANO Foorum OÜ, Vapi People OÜ, Piano Ülemiste OÜ, Piano Tartu OÜ). Veel kuulub Jaanus Vihand Eesti Kaupmeeste Liidu (alates 2014. aastast) ja mittetulundusühingu Eesti Elava Ajaloo Keskus juhatustesse.

Märt Meerits. Hr Meerits omandas bakalaureusekraadi rahvusvahelise ärijuhtimise erialal 1996. aastal Estonian Business School'ist ning magistrikraadi ärijuhtimises 2005. aastal Stockholm School of Economics'i ülikoolist Riias. Märt Meerits on töötanud konsultatsiooniettevõtte Rainbow Holding direktorina (2008-2010) ja Trilliane Capital'i direktorina (2006 – 2008) Šveitsis, Ühispanga Varahalduse AS-i (praeguse ärinimega aktsiaselts SEB Varahaldus) juhatuse liikmena ning Ühispank AS-i (praeguse ärinimega aktsiaselts SEB Pank) privaatpanganduse osakonna juhina. Perioodil 2010 – 2015 oli Märt Meerits börsiettevõtja Silvano Fashion Group AS-i juhatuse liige, perioodil 2016 - 2018 kuulus ta Crowdestate OÜ juhatusse ning oli samas ajavahemikus selle erinevate tütarühingute juhatuse liige (Crowdestate TST47D OÜ, Crowdestate SA2 OÜ, Crowdestate MKV25 OÜ, Crowdestate TST16 OÜ, Crowdestate PTR98 OÜ, Crowdestate MTS31 OÜ, Crowdestate TBS3 OÜ, Crowdestate TST47B OÜ, Agenskalna 24 OÜ, BAL7 OÜ, Crowdestate AST19 OÜ, Crowdestate LKS5 OÜ, Crowdestate Collateral Agent OÜ, Crowdestate KZB14 SPV OÜ). Lisaks oli ta vahemikus 2017 – 2018 Vakning OÜ juhatuse liige, vahemikus 2010 – 2015 OÜ Linret EST juhatuse liige, vahemikus 2015 – 2017 Eurex Capital OÜ nõukogu liige.

Käesoleval hetkel on Märt Meerits lisaks Panga Nõukogule ka osaühingute Placebo ja Terviston juhatuse liige ning osaühingu Saue Spordirajatised nõukogu liige.

Jaan Marjundi. Hr Marjundi omandas akadeemilise kraadi 1979. aastal Tallinna Polütehnilisest Instituudist ühiskondliku toitlustamise tehnoloogia ja organiseerimise alal. Vahemikus 2000 – 2007 töötas Jaan Marjundi Eesti Tarbijate Ühistute Keskühistu (praeguse ärinimega Coop Eesti Keskühistu) jaekaubanduskettide direktorina. Aastatel 2007 - 2017 kuulus Jaan Marjundi OÜ Puidu Apartments juhatusse, aastatel 2005 – 2014 Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ juhatusse ning aastatel 1997 – 2014 Eesti Kaupmeeste Liidu juhatusse. Perioodil 2011 – 2019 oli Jaan Marjundi Coop kaubanduse AS-i nõukogu esimees.

Käesoleval hetkel on Jaan Marjundi lisaks Panga Nõukogule ka Harju Tarbijate Ühistu juhatuse esimees, Coop Eesti Keskühistu nõukogu liige ning mittetulundusühingu Eesti ODD Fellow Ühing juhatuse liige.

Priit Põldoja. Hr Põldoja omandas bakalaureuse kraadi 1994. aastal Mount Saint Mary's College Ülikoolist Ameerika Ühendriikides äri ja finantsi ala. 2006. aastal lõpetas Priit Põldoja Advanced Management programmi INSEADi ülikoolis Prantsusmaal. Priit Põldoja alustas oma karjääri 1995. aastal finantsanalüütikuna Dai-Ichi Kangyo pangas San Francisco kontoris. Aastatel 1996 – 1998 töötas Priit Põldoja erinevatel juhtivatel kohtadel Tallinna Pangas (praeguse ärinimega AS SEB Pank). Vahemikus 1998 – 2008 töötas Priit Põldoja Hansapank AS-i (praeguse ärinimega Swedbank AS) erinevatel ametikohtadel, sealhulgas aastatel 2005 – 2008 Hansapank AS-i tegevjuhina ning aastatel 2004 – 2005 jaepanganduse juhina. Perioodil 2008 – 2009 töötas Priit Põldoja Alta Capital Partners'i tegevjuhina. 2010. aastal asutas Priit Põldoja AS Cofi, millest sai 2015. aastal AS Inbank, kus ta töötab tänaseni. Aastatel 2012 – 2015 oli ta Alexela Energia AS nõukogu liige.

Käesoleval hetkel kuulub Priit Põldoja lisaks Panga Nõukogule ka äriühingute Cofi Investeeringud OÜ, Maksekeskus Holding OÜ ja Lamu Investeeringud OÜ juhatustesse ning on äriühingute AS Inbank, AS SmartCap ja Maksekeskus AS nõukogude liige. Lisaks on Priit Põldoja MTÜ „FinanceEstonia“ juhatuse liige ja MTÜ Eesti Tennise Liit juhatuse liige.

Roman Provotorov. Hr Provotorov omandas akadeemilise kraadi 1993. aastal Eesti Põllumajandusülikoolist ökonomika ja juhtimise erialal. Roman Provotorov on alates 1995. aastast Antsla Tarbijate Ühistu juhatuse liige ning alates 1998. aastast ka Antsla Gümnaasiumis majandusõpetuse ja turunduse õpetaja. Aastatel 2016 – 2019 oli Roman Provotorov Coop Investeeringud OÜ nõukogu liige.

Käesoleval hetkel kuulub Roman Provotorov lisaks Panga Nõukogule ka Coop Eesti Keskühistu ja AS-i Eesti Pagar nõukogusse.

10.4. Muud Panga võtmetöötajad

Kaarel Loigu. Hr Loigu on alates 2018. aastast Panga krediidiriski juht ja krediidikomitee liige. K. Loigu omab keskharidust. Kaarel Loigu on oma professionaalse karjääri vältel töötanud erinevatel ametikohtadel mitmetes Eesti krediidiastutustes (sh kliendihaldurina ja restruktureerimise osakonna juhina). Aastatel 2012 – 2014 töötas Kaarel Loigu aktsiaseltsis DNB Pank (praeguse ärinimega Luminor Bank AS) krediidijuhina, seejärel perioodil

2014 – 2015 Baltikumi divisjoni liisingu juhina. 2016. aastal töötas Kaarel Loigu 4 kuud Citadele banka Eesti filiaali riskijuhina ning 2017. aastal Versobank AS-i krediidijuhina ja krediidi osakonna juhina.

Käesoleval hetkel on Kaarel Loigu veel Martinoza juhatuse liige ning kuulub samuti mittetulundusühingute Eesti Korvpalliliit ja MTÜ Tabasalu Palliklubi juhatustesse.

Helo Koskinen. Pr Koskinen töötab 2017. aastast Panga ärikliendi finantseerimise äriiini juhina. Helo Koskinen omab alates 2002. aastast bakalaureusekraadi Tartu Ülikooli õigusinstituudist õigusteaduse erialal. Ta on töötanud vahemikus 2000 – 2001 Lääne-Viru Maakohtus kohtutäiturina ning perioodil 2002 - 2006 Virumaa Pensioniametis nii juristi kui ka direktori asetäitjana. Helo Koskinen liitus Pangaga 2007. aastal ning on töötanud erinevatel ametikohtadel, sh Rakvere filiaali juhataja, projektijuhina ja äriiini tiimijuhina. Samuti oli ta aastatel 2016 - 2017 Panga juhatuse liige ning aastatel 2014 - 2017 kooristuudio SO-LA-RE juhatuse liige.

Karin Ossipova. Pr Ossipova töötab alates 2017 Panga erakliendi kinnisvarafinantseerimise äriiini juhina. Ta on 1993. aastal lõpetanud Eesti Põllumajandusülikoolis põllumajanduse ökonoomika ja organiseerimise eriala. Aastatel 1993 - 1999 töötas Karin Ossipova erinevatel ametikohtadel aktsiaseltsis ERA PANK, perioodil 1996 – 1997 ka lektorina AS-i Audentes Tartu esinduses. Karin Ossipova on töötanud alates 1999. aastast Pangas erinevatel ametikohtadel, perioodil 2013 - 2015 oli ta AS Krediidipank Finants nõukogu liige, perioodil 2015 – 2017 AS Krediidipank Finants juhatuse liige ning perioodil 2016 - 2017 Panga juhatuse liige. Lisaks oli Karin Ossipova aastatel 2017 - 2018 Coop Finants juhatuse liige.

Martin Ilves. Hr Ilves on alates 2017. aastast Coop Liising juhatuse liige ning äriiini juht. Ta omandas 1995. aastal Tallinna Majandustehnikumis (praegu Tallinna Majanduskool) keskeri hariduse (õigus) ning 2001. aastal bakalaureusekraadi rahvusvahelises ärijuhtimises Concordia Rahvusvahelisest Ülikoolist Eestis. Aastatel 1997-1998 töötas ta AS-is Hoiupank laenude järelevalve osakonna spetsialistina ning perioodil 1998 - 2006 erinevatel ametikohtadel AS-is Hansapank (praegune ärinimi AS Swedbank) ning AS-is Hansa Liising (praegune ärinimi Swedbank Liising AS). Vahemikus 2007 - 2014 töötas Martin Ilves AS-is DnB NORD Liising peamiselt liisingu riskijuhina ning aastal 2016.a oli ta osaühingu Citadele Leasing&Factoring tegevdirektor. Aastatel 2015 – 2016 kuulus Ilves osaühingu Milves juhatusse.

Rasmus Heinla. Hr Heinla on alates 2017. aastast Coop Finants'i juhatuse liige. Ta on 2009. aastal omandanud Tartu Ülikoolis õigusteaduse bakalaureusekraadi. Perioodil 2007 – 2009 töötas Rasmus Heinla juristina kahes notaribüroos (Priidu Pärna, Lee Mõttus (Jäetma), Maarika Pihlak notaribüroos ja Liivi Laos, Tea Tüرنpuu notaribüroos). Aastatel 2009 - 2013 oli Rasmus Heinla OÜ-s BCP Kindlustusmaakler võtmekliendi haldur ning aastatel 2013 - 2017 AS-i Creditstar Group äriarendusjuht. Lisaks oli ta aastatel 2013 - 2016 Balkantrade OÜ juhatuse liige.

Käesoleval hetkel kuulub Rasmus Heinla lisaks ka JARH Invest OÜ ning MTÜ Keila JK juhatustesse.

10.5. Auditikomitee

Roll. Pangas on kooskõlas krediidasutuste seaduse ja audiitortegevuse seaduse sätetega moodustatud auditikomitee. Auditikomitee on Panga Nõukogu poolt moodustatud ja Nõukogu järelevalvele alluv nõuandev organ, mille rolliks on nõustada Nõukogu raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Auditikomitee ülesandeks on vastavalt õigusaktidele jälgida ja analüüsida:

- 1) rahandusinformatsiooni töötlemist;
- 2) riskijuhtimise ja sisekontrolli ja -auditeerimise tõhusust;
- 3) raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi;
- 4) audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust audiitortegevuse seaduse nõuetele.

Pangas ei ole moodustatud Nõukogu juurde eraldi riskikomiteed, vaid riskikomitee ülesandeid täidab auditikomitee. Kooskõlas krediidasutuste seadusega on selline tegevuse korraldus lubatud, kui see on

proportsionaalne krediidasutuse tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega ning eeldusel, et auditikomitee liikmetel on riskikomitee ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused ja kogemused. Nii auditikomitee kui ka riskikomitee pädevuse, õigused ja tegevuse põhimõtted määrab Panga Nõukogu.

Riskikomitee ülesandeid täites on auditikomitee pädevuses:

- 1) nõukogu ja juhatuse nõustamine krediidasutuse riskijuhtimise põhimõtete ja riskitaluvuse alal;
- 2) järelevalve riskijuhtimise põhimõtete rakendamise üle juhatuse poolt vastavalt nõukogu juhiste;
- 3) krediidasutuse klientidele kehtestatud tasudes krediidasutuse ärimudeli ja riskijuhtimise põhimõtete arvestamise kontrollimine ja puuduste korral paranduskava esitamine nõukogule.

Auditikomitee liikmed. Vastavalt Panga auditikomitee relemendile on auditikomitee koosseisus vähemalt kaks liiget, kes valitakse Panga Nõukogu liikmete seast ja Nõukogu poolt. Auditikomitee liikmeteks võivad Nõukogu liikmete asemel olla ka muud Nõukogu määratud isikud, välja arvatud Panga juhatuse liikmed ja töötajad, kellel on komitee liikmelt nõutavad teadmised, oskused ja kogemused. Riskikomitee liikmetel peavad olema vajalikud teadmised, oskused ja kogemused, et mõista ja pidevalt jälgida Panga riskijuhtimise põhimõtteid ja riskitaluvust. Käesoleval hetkel on Panga auditikomitee neljaliikmeline ning sellesse kuuluvad Paavo Truu (esimees), Priit Põldoja, Jaanus Vihand ja Märt Meerits. Täiendav teave Priit Põldoja, Jaanus Vihand'i ja Märt Meerits'a kohta on kajastatud käesoleva peatüki alapunktis 10.3 „Nõukogu“.

Paavo Truu. Hr Truu on sündinud 1974. aastal ning omandas bakalaureusekraadi 1996. aastal Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast turunduse, raha ja panganduse erialal ning on pärast seda osalenud mitmel erialastel täiendkoolitustel. Paavo Truu töötab alates 2018. aastast Coop Eesti Keskühistu juhatuse liikmena ja finantsdirektorina. Aastatel 2013 – 2018 oli ta AS-i Magnum juhatuse liige ning kuulus samal ajavahemikus ka mitme AS-i Magnum tütarettevõtja nõukogusse (Magnum Dental OÜ, Aktsiaselts Magnum Veterinaaria) Aastatel 2012 – 2013 oli Paavo Truu Alexela Group OÜ finantsdirektor ning aastatel 1998 – 2007 AS-i Ühendatud Kapital finantsdirektor (1998 – 2002) ja juhataja (2002 – 2007).

Lisaks on Paavo Truu olnud AS-i Krulli Kvartal nõukogu liige (2013 – 2015), AS Wasa nõukogu liige (2014 – 2016), Benita Kodu AS-i nõukogu liige (2014 – 2015), OmaKoduMaja AS nõukogu liige (2013 – 2014), MyInvest Estonia OÜ nõukogu liige (2013 – 2015), Paldiski Arendamise AS nõukogu liige (2013 – 2015). Hr Truu on tegutsenud ka BacterField OÜ juhatuse liikmena (2016), MMGR Consulting & Holding OÜ juhatuse liikmena (2016), FreshGo OÜ juhatuse liikmena (2017), OÜ HETMAN INVEST juhatuse liikmena (2001 - 2018), Transgreen OÜ juhatuse liikmena (2014 – 2018), OÜ freshgo.ee juhatuse liikmena 2017 – 2018), UP Invest OÜ juhatuse liikmena (2014-10.01.2017).

Käesoleval hetkel on Paavo Truu lisaks Coop Eesti Keskühistu ja Coop Investeeringud AS juhatustele ka osaühingu Solaris Konsult juhatuse liige ja Reval Auto Esindused OÜ nõukogu liige.

10.6. Töötasukomitee

Roll. Kooskõlas krediidasutuste seadusega on Pangas moodustatud Nõukogu liikmetest koosnev töötasukomitee. Töötasukomitee on Panga tööorgan, mis hindab Pangas tasustamise põhimõtete rakendamist ning tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Töötasukomitee allub Panga Nõukogule.

Töötasukomitee:

- 1) teostab järelevalvet juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle;
- 2) hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks;
- 3) valmistab Nõukogule ette tasustamisalased otsuse projektid.

Töötasukomitee lähtub oma tegevuses krediidasutuse aktsionäride või liikmete ja klientide pikaajalistest huvidest ning avalikust huvist. Käesoleval hetkel on töötasukomitee kolme liikmeline ning sinna kuuluvad Nõukogu liikmed Priit Põldoja, Jaanus Vihand ja Jaan Marjundi, kelle kohta täiendav teave on kajastatud käesoleva peatüki alapunktis 10.3 „Nõukogu“.

10.7. Krediidikomitee

Roll. Kooskõlas krediidasutuste seadusega on Pangas moodustatud Krediidikomitee. Krediidikomitee on Panga tööorgan, mille ülesandeks on läbi enda otsuste tagada kontserniüleselt ühtse krediidipoliitika järgimine. Krediidikomitee annab oma tegevustest aru Juhatusesele.

Krediidikomitee tegutseb Nõukogu poolt kinnitatud põhimääruse (edaspidi **Krediidikomitee Põhimäärus**) alusel, mille kohaselt on krediidikomitee ainupädevuses krediidilepingute sõlmimise, muutmise ja täitmisega seonduvate otsuste tegemine, kui kliendi ja temaga seotud osapoolte kogurisk ületab 250 000 eurot. Juhul, kui kliendi ja temaga seotud osapoolte kogurisk ületab 6 000 000 eurot vajab vastav krediidiotsus Panga Nõukogu heakskiitu. Teatud juhtudel on krediidikomiteel õigus delegerida oma otsustuspädevus madalamale otsustustasandile, sealhulgas kinnitades kliendipõhise, toodete lõikes, summaga piiratud ning tähtajaga maksimaalselt üks aasta määratud riskilimiidi või kehtestades otsustamiseks paindlikkuse reeglid tingimusel, et krediidiriski suurenemine jääb alla 10% viimasest krediidikomitees kehtestatud summast ning täiendav otsus ei muuda kliendi riskiprofiili, mitte rohkem kui täiendavalt 250 000 eurot.

Samuti on krediidikomitee pädevuses erinevad krediidilepingute seotud küsimused, muuhulgas krediidilepingu probleemplaenuks tunnistamine ja restruktureerimisega seotud küsimused, lepingu erakorraline ülesütlemine, probleemplaenude tagatiste realiseerimise tegevuskava ja müügihindade kinnitamine, probleemplaenu haldamise lõpetamine, krediidinõuete hindamine, ebatõenäoliselt laekuvaks hindamise ja maha kirjutamise; krediidiklientide rahapesu tõkestamise riski hindamiseks ja vastavate otsuste tegemiseks, sh konto avamise ja sulgemise otsustamine.

Krediidikomitee liikmed. Krediidikomitee moodustatakse vastavalt Põhikirjale ja Krediidikomitee Põhimäärusele Juhatusese otsusega vähemalt viieliikmelises koosseisus. Krediidikomitee liikmeks võib määrata Panga töötajaid ja Panga ning Tütarettevõtjate juhatuse liikmeid. Krediidikomitee liikmed jagunevad ametikohajärgseteks liikmeteks ja nimelisteks liikmeteks. Ametikohajärgsed liikmed on Panga Juhatusese liikmed. Ametikohajärgsetele liikmetele võib Panga Juhatus määrata nimelised asendusliikmed. Asendusliikmetel on hääletamise õigus. Nimeliste liikmete määramisel lähtutakse määratava isiku ja tema ametikohast tulenevast lisaväärtusest krediidikomitee tööle. Nimelistele liikmetele asendusliikmeid ei määrata. Panga Juhatus määrab krediidikomitee liikmete hulgast krediidikomitee esimehe, kelleks ei tohi olla Panga Juhatusese esimees.

Käesoleva hetkel on krediidikomitee liikmeteks ametikoha järgi Juhatusese liikmed Janek Uiboupin (komitee aseesimees), Margus Rink (asendusliige Karin Ossipova), Hans Pajoma (asendusliige Helo Koskinen) ja Kerli Lõhmus. Nimeline liige on krediidiriski juht Kaarel Loigu (komitee esimees). Täiendav teave Juhatusese liikmete kohta on esitatud käesoleva peatüki alapunktis 10.2 „Juhatus“ ning Kaarel Loigu, Karin Ossipova ja Helo Koskineni teave käesoleva peatüki alapunktis 10.4 „Muud Panga võtmetöötajad“.

10.8. Aktivate ja passivate juhtimise komitee

Roll. Aktivate ja passivate juhtimise komitee (**APJK**) on Panga Juhatusese moodustatud organ, mille peamiseks ülesandeks on Panga ja Grupi aktive ja passivate struktuuri kujundamine, arvestades nõutavat likviidsust, riskiisu ja kasumlikkust. APJK täpsem pädevus, õigused ja tegevuse põhimõtted on määratud Juhatusese otsusega, komitee annab aru Juhatusesele ning lähtub oma töös Aktivate ja passivate juhtimise komitee reglemendist.

APJK pädevusse kuuluvad alljärgnevalt kirjeldatud küsimused:

- 1) Grupiülene likviidsuse juhtimine, sealhulgas (i) lühi- ja pikaajalise likviidsuse hindamine, planeerimine ja kasutatavate meetmete kavandamine ning elluviimine, finantseerimisallikate struktuuri, dünaamika ja hajutatuse jälgimine; (ii) varade ja kohustuste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse

optimeerimine strateegiliste eesmärkide saavutamiseks; (iii) likviidsuspositsiooni dünaamika ja likviidsusriski limiitide täitmise monitooring ning otsuste vastuvõtmine likviidsuspositsiooni kindlustamiseks; (iv) likviidsuse stressitestimise tulemuste regulaarne üle vaatamine; (v) hoiuste intressimäärade kinnitamine, hoiuste kaasamise kampaaniate ja klientidele suunatud eripakkumiste mahu ja intressimäärade väljatöötamine.

- 2) Panga tulude ja tururiskide juhtimine, sealhulgas (i) varade tootluse ja ressursside hinna juhtimine (sh riskide tuvastamine, hindamine, kontrollimeetmete rakendamine ning monitooring); (ii) varade ja kohustuste valuutastruktuuri juhtimine; (iii) krediiditoodete baasintressimäärade kinnitamine; (iv) väärtpaperiportfelli limiitide määramine, sh limiitide määramine turgude, võimalike instrumentide ja konkreetsete väärtpaperite/emitentide lõikes.
- 3) Vastaspoole krediidiriski juhtimine, sealhulgas finantseerimisasutustele ja tehingupartneritele tähtajaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine ja regulaarne üle vaatamine.

APJK liikmed. APJK moodustatakse Juhatuse otsusega vähemalt viieliikmelises koosseisus ning selle koosseisu kuuluvad ametikoha järgselt kõik Panga juhatuse liikmed ning Treasury osakonna (eesti keeles rahaliste varade halduse) juht. Käesoleval hetkel on APJK viieliikmeline ning selle liikmed on Margus Rink, Hans Pajoma, Kerli Lõhmus, Janek Uiboupin (kelle kohta täiendav teave on kajastatud ülal käesoleva peatüki alapunktis 10.2 „Juhatus“) ning Panga Treasury juht Roman Migunov.

Roman Migunov. Hr Migunov töötab alates 2019. aastast Panga Treasury juhina. Roman Migunov omab alates 2008. aastast bakalaureusekraadi Tartu Ülikooli majandusteaduse ja ettevõtluse erialal. Roman Migunov'i varasema töökogemuse hulka kuulub töötamine fondijuhina AS-is Danske Capital aastatel 2011 - 2016 ning töötamine OÜ Eziil Production nõustaja ja analüütikuna vahemikus 2016 - 2018. Lisaks on Roman Migunov töötanud 2019 aastal kolm kuud Transferwise Ltd. Treasury spetsialistina. Käesoleval hetkel on Roman Migunov lisaks ka OÜ Puhas Maailm tegevjuht ja juhatuse liige (alates 2016. aastast).

10.9. Kontode komitee

Roll. Kontode komitee on Panga Juhatuse loodud otsustuspädev tööorgan, mille eesmärgiks on tagada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest tulenevate hoolsusmeetmete rakendamine kliendisuhete loomisel, ülevaatusel ja vajadusel lõpetamisel. Kontode komitee täpsem pädevus, õigused ja tegevuse põhimõtted on määratud Juhatuse otsusega, kontode komitee annab aru Juhatusele.

Riskipõhisest lähenemisest lähtuvalt on kontode komitee pädevuses järgnevate otsuste tegemine:

- 1) kliendisuhete loomine kliendiga või sellest keeldumine juhul, kui kliendi riskiaste on kõrge või ülikõrge;
- 2) kõrge või ülikõrge riskiastmega klientide kliendisuhete regulaarne või erakorraline ülevaatamine ning vajadusel lõpetamine.

Kontode komitee liikmed. Kooskõlas Juhatuse otsusega on kontode komiteel vähemalt kolmeliikmeline. Käesoleval hetkel on komitee neljaliikmeline ning sinna kuuluvad Janek Uiboupin ja Hans Pajoma (täiendav teave on kajastatud ülal peatüki alapunktis 10.2 „Juhatus“) ning Mari-Liis Stalde ja Teet Kerem.

Teet Kerem. Hr Kerem on Panga erakliendi igapäevapanganduse juht alates 2017. aastast. Ta on sündinud aastal 1986 ning omab bakalaureusekraadi (2004) ja magistrakraadi (2014) keskkonnatehnoloogias Tartu Ülikoolist. Teet Keremi eelnev töökogemus hõlmab töötamist projektijuhina, tootejuhina ja tootearendusjuhina AS-is Eesti Energia (vahemikus 2012- 2017). Varasemalt on ta olnud OÜ Lotik juhatuse liige.

Mari-Liis Stalde. Pr Stalde liitus Pangaga aastal 2017 ning töötab äriklientide igapäevapanganduse juhina. Ta on sündinud 1984 aastal ning omandas 2005. aastal bakalaureusekraadi maamajandusliku ettevõtluse ja finantsjuhtimise erialal Eesti Põllumajandusülikoolist. Perioodil 2005 – 2010 töötas Mari-Liis Stalde erinevatel ametikohtadel Nordea Bank Finland plc Eesti filiaalis (sealhulgas erakliendihalduri, investeerimisenõustaja ja SME kliendihaldurina) ning perioodil 2010 – 2016 privaatpanganduse ja äripanganduse haldurina AS-is LHV Pank.

10.10. Arendusprojektide komitee

Roll. Arendusprojektide komitee (APK) on Panga Juhatuse moodustatud otsustuspädevusega organ, mille peamiseks ülesandeks on Panga ja Tütarettevõtjate eesmärkide täitmiseks vajalike arendusprojektide juhtimise korraldamine, juhtimisotsuste vastuvõtmine ning arendustegevuste seire. APK täpsem pädevus, õigused ja tegevuse põhimõtted on määratud Juhatuse otsusega.

APK ülesandeks on Grupi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike arenduste juhtimine läbi arendusprojektide prioriseerimise ning arenduseks vajalike investeeringute otsustamise.

Arendusprojektide komitee liikmed. Kooskõlas Juhatuse otsusega on APK viieliikmeline. Käesoleval hetkel on APK liikmed Margus Rink, Hans Pajoma, Janek Uiboupin, Kerli Lõhmus (kelle kohta täiendav teave on kajastatud käesoleva peatüki alapunktis 10.2 „Juhatus“) ning Madis Tapupere ja Martin Kuustik.

Martin Kuustik. Hr Kuustik töötab Panga IT arendusjuhina alates 2018. aastast. Ta on sündinud 1986. aastal ning omandanud bakalaureusekraadi rahvusvahelises ärijuhtimises Alma College'ist Ameerika Ühendriikides 2010. aastal. Enne Pangaga liitumist töötas Martin Kuustik AS-is Eesti Energia tootejuhina ning Coop Finantsi äriprotsesside juhina. Martin Kuustik kuulub ka MTÜ Eesti Lacrossiliit juhatusse.

Madis Tapupere. Hr Tapupere töötab alates 2018 aastast Panga IT-juhina. Madis Tapupere on sündinud 1968. aastal ning omandas 1993. aastal bakalaureusekraadi Tallinna Tehnikaülikoolist süsteemiinseneri erialal. Enne Pangaga liitumist töötas ta 2018. aastal IT juhina AS-is Versobank, 2017. aastal osakonna juhina Telia Eesti AS-is ning 2016. aastal valdkonna juhina osaühingus Icefire. Samuti on Madis Tapupere töötanud vahemikus 2007 – 2011 erinevatel juhtivatel IT ametikohtadel Swedbank AS-is (sh eelmise nimega Hansapank AS-is) ning vahemikus 1998 – 2002 IT-konsultandina Hewlett-Packard OY Eesti filiaalis.

10.11. Töötasud ja hüvitised

Grupis kehtivad ühtsed Panga Nõukogu poolt kinnitatud tasustamise põhimõtted, mille kohaselt koosneb töötajale makstav tasu põhitöötasust ja muutuvtasust, mis on vastava Grupi liikme otsuse alusel määratav täiendav tasu (müügiboonus, tulemustasu või aktsiaoptsoon). Juhatuse ja Nõukogu liikmetele ning Grupi Võtmetöötajatele välja makstud töötasude ja hüvitiste brutosumma kokku majandusaastal, mis lõppes 31. detsembril 2018, oli 1 059 tuhat eurot. Sealhulgas Juhatusele ja Nõukogule makstud tasude brutosumma kokku samal perioodil ulatus 521 tuhande euronit (sh põhitasu ja tulemustasu 2017. aasta eest). Lisaks töötasule ja rahalistele hüvitistele, on mitmetele Juhtkonna liikmetele ja töötajatele väljastatud Panga aktsiaoptsoone 2017. aasta Optsiooniprogrammi alusel, mida on kirjeldatud täpsemalt käesoleva peatüki alapunktis 10.12 „Juhtide ja Võtmetöötajate osalused Pangas“.

Panga ja Juhatuse liikmete vahel sõlmitud lepingud näevad ette lahkumiskompensatsiooni maksmise, mille suurus võrdub lepingu erakorralisel lõpetamisel kuue kuu töötasuga ning lepingu tähtaja mittepikendamisel kolme kuu töötasuga. Eelmise majandusaasta lõpu seisuga oli kõigile Juhatuse liikmetele maksimaalselt makstav lahkumiskompensatsioon kokku 175 tuhat eurot. Juhatuse ja Nõukogu liikmetele 2018. aasta eest makstud tasude brutosummad on esitatud järgnevas tabelis.

Nimi	2018.a põhitasu	Tulemustasu 2018.a eest
Margus Rink	108 000 EUR	31 500 EUR
Hans Pajoma	108 000 EUR	31 500 EUR
Janek Uiboupin	67 200 EUR	19 600 EUR
Kerli Lõhmus	67 200 EUR	19 600 EUR
Jaanus Vihand	24 000 EUR	-
Priit Põldoja	24 000 EUR	-
Jaan Marjundi	12 000 EUR	-
Roman Provotorov	12 000 EUR	-
Märt Meerits	12 000 EUR	-

10.12. Juhtide ja Võtmetöötajate osalused Pangas

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga Panga Juhatusel liikmetele ja Võtmetöötajatele kuuluvate Panga osaluste suurused on esitatud järgnevas tabelis.

	Aktsiate arv	Osaluse %
Kerli Lõhmus (läbi OÜ Lucrativo)	2 488	0,0059%
Margus Rink	2 487	0,0059%
Hans Pajoma	2 487	0,0059%
Rasmus Heinla	2 487	0,0059%
Karin Ossipova	2 333	0,0055%

Lisaks on Juhatusel liikmetele ja töötajatele väljastatud optsoone Panga aktsiate omandamiseks 2017 – 2019 Optsooniprogrammi alusel, mille täpsemad tingimused on kirjeldatud peatüki 9 „Aktsiakapital, aktsiad ja omandistruktuur“ alapunktis 9.5 „Juhatusel ja töötajate optsooniprogramm“. Juhatusel ja töötajatele on väljastatud optsoone kokku 2 014 780 Panga aktsiale, mille täpsemad detailid on kajastatud järgnevas tabelis.

Optsooni saaja	Optsooni alusvaraks olevate aktsiate arv	Aktsiate emiteerimine	Aktsia ostuhind, mille optsoonisaaja tasub märkimisel
Margus Rink	583 850	2020. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg septembris 2020)	0,7305 EUR
Hans Pajoma	583 850	2020. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg septembris 2020)	0,7305 EUR
Janek Uiboupin	233 540	2021. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg mais 2021)	0,7660 EUR
Kerli Lõhmus	233 540	2021. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg mais 2021)	0,7660 EUR
Töötajatele väljastatud veebruar 2018	190 000	2021. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg mais 2021)	0,7660 EUR
Töötajatele väljastatud august 2018	120 000	2021. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg septembris 2021)	0,8057 EUR
Töötajatele väljastatud jaanuar 2019	70 000	2022. aasta korralisel üldkoosolekul (märkimise tähtaeg mais 2022)	0,8420 EUR

10.13. Huvide konflikti ja muud deklaratsioonid

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga ei esine Juhatusel teadaolevalt ühtegi tegelikku või potentsiaalset huvide konflikti Panga või Tütarettevõtjate juhatuse ja nõukogu liikmete kohustuste ja nende erahuvide ja kohustuste vahel. Juhatusel teadaolevalt ei ole ükski Juhatusel või Nõukogu liige või Võtmetöötaja eelnenud viie aastal vältel saanud kriminaalkorras karistada või mõistetud süüdi pettuse või kelmuse eest. Juhatusel teadaolevalt ei ole ükski Juhatusel või Nõukogu liige või Võtmetöötaja olnud eelneva viie aasta vältel pankroti-, saneerimis- või likvideerimismenetluse algatamise hetkel ühegi juriidilise isiku juhtorgani liige, välja arvatud Juhatusel liige Hans Pajoma ning Võtmetöötaja Kaarel Loigu on osalenud likvideerijatena Bank DnB NORD Eesti filiaali likvideerimismenetluses seoses ümberkorraldustega DnB panga grupis, mille tulemusena alustas tegevust AS DNB Pank ning Võtmetöötaja Rasmus Heinla, kes tegutses Tütarettevõtja CP Vara likvideerijana (täiendav informatsioon CP Vara likvideerimisega seotud asjaolude kohta on esitatud peatüki „Peamised tegevusalad ja turud“ punktis 11.3 „Grupi liikmed“). Juhatusel teadaolevalt ei ole kohus või muu pädev järelevalve organ keelanud käesolevas alapunktis käsitletud isikutel tegutseda ühegi emitendi juhtorgani liikmena või keelanud osaleda ühegi emitendi tegevuse juhtimises. Finantsinspektsiooni järelevalve Panga üle hõlmab muuhulgas ka Panga Juhatusel ja Nõukogu liikmete sobivuse hindamist kooskõlas õigusaktidega.

10.14. Hea Ühingujuhtimise Tava järgimine

Pank järgib Eesti Vabariigis ühingujuhtimisele kehtivaid õigusnorme. Sealjuures ei järgi Pank Finantsinspektsiooni poolt vastuvõetud juhises „Hea Ühingujuhtimise Tava“ sätestatud põhimõtteid, kuna need juhised ei ole Pangale kohustuslikud. Panga Nõukogu on 07. augustil 2019 võtnud vastu otsuse rakendada „Hea Ühingujuhtimise Tava“ Pangale alates Aktsiate noteerimisest ja kauplemisele võtmisest Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas, pärast mida on Hea Ühingujuhtimise Tava aruande avaldamine Pangale kohustuslik.

10.15. Grupi audiitorid

Panga Põhikirja kohaselt on audiitorite valimine Aktsionäride Üldkoosoleku pädevuses. 26. aprillil 2017 toimunud Üldkoosolek valis Panga ja Grupi audiitoriks 2017 - 2019 majandusaastateks AS-i PricewaterhouseCoopers (registrikood 10142876, asukoht Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Eesti). AS PricewaterhouseCoopers on Eesti Audiitorite Kogu liige. Käesolevale Prospektile lisatud Auditeeritud Finantsaruanded ning Aastaruanded on auditeeritud AS-i PricewaterhouseCoopers poolt.

11. PEAMISED TEGEVUSALAD JA TURUD

11.1. Grupi ajalugu ja kujunemine

Pank alustas tegevust 1992. aastal aktsiaseltsi Krediidipank nime all ning omab krediidiasutuse tegevusluba alates 13. veebruarist 1993. Grupi põhitegevus on ajalooliselt olnud Eesti pangandusturul krediidiasutusena tegutsemine, mida toetavad Tütarettevõtjate poolt pakutavad liisingu, tarbijakrediidi ja kinnisvara haldustegevused. Grupi tegevusele selle tänasel kujul pandi alus 2017. aasta alguses, mil Coop Eesti Keskühistu ja Inbank AS omandasid 70% Panga aktsiatest. Uued omanikud seadsid eesmärgiks luua Krediidipanga põhjal tugev Eesti turule keskendunud pank, mis kasutab ära tänu strateegilisele partnerlusele Coop Eesti Keskühistu kui Eesti suurima jaekaubandusketiga tekkivat sünergia kaubanduse ja panganduse vahel.

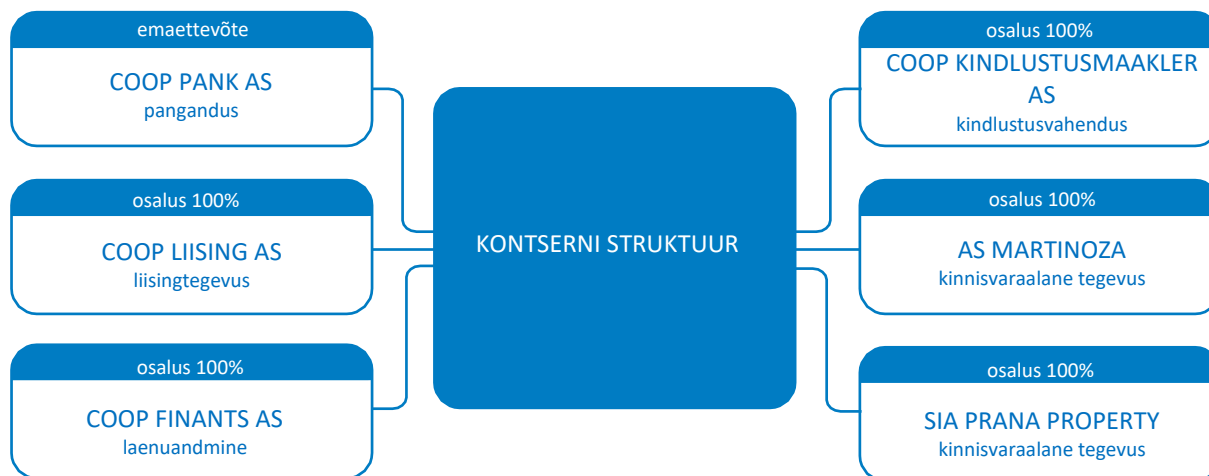
30. septembri 2019.a seisuga oli Pangal üle 56 tuhande kliendi ning tütarettevõtjal Coop Finants 87 tuhat kliendilepingut ja kokku üle 100 tuhande Säästukaart+ kasutaja. Sama kuupäeva seisuga on Grupil 251 töötajat (taandatuna täistööajale).

Grupi arengus alates asutamisest on olnud järgmised põhilised verstapostid:

1992	Panga asutamine
1993	Krediidiasutuse tegevusloa saamine Pangainspeksioonilt (praeguse nimega Finantsinspeksioon)
1996	Tütariühingute Krediidipanga Liisingu AS (praegune ärinimi Coop Liising AS) ja aktsiaselts Martinoza asutamine
2010	Krediidipank AS Läti filiaali registreerimine Läti Vabariigis
2013	AS Krediidipank Finants (viimase ärinimega CP Vara AS, käesolevaks hetkeks Äriregistrist kustutatud) asutamine koostöös AS-iga Inbank (osaluste jagunemine asutamisel vastavalt 51% ja 49%)
Jaanuar 2017	Coop Eesti Keskühistu strateegilise investorina ja Inbank AS finantsinvestorina omandasid 70% Panga aktsiatest
Mai 2017	Pank omandas 100%-lise osaluse tarbijakrediidiandjas Coop Finants AS
Mai 2017	Tütarettevõtja SIA Prana Property asutamine Lätis probleemplaenu tagatisena omandatud kinnisvara haldamiseks
Juuni 2017	Pank sai AS Krediidipank Finants ainuaktsionäriks omandades vähemusosaluse Inbank AS-ilt
August 2017	Lähtuvalt uuest strateegiast sulges Pank Läti filiaali
September 2017	Lähtuvalt strateegiast lõpetas Pank investeerimisteenuste pakkumise
Oktoober 2017	Kaubamärgi Coop Pank lansseerimine
Oktoober 2017	AS Krediidipank Finants äritegevuse üleandmine Coop Finants AS-ile; AS Krediidipank Finants nime vahetamine CP Vara AS-iks ning likvideerimismenetluse alustamine)
Oktoober 2017	Uue internetipanga, mobiilipanga ning veebilehe kasutusele võtmine
Detsember 2017	Elektronilise kliendisuhete loomise platvormi lansseerimine (nn elektroniline <i>onboarding</i>)
Mai 2018	Coop Sula toote pakkumise alustamine, mille tulemusena on võimalik välja võtta sularaha Coop Eesti kaupluse kassadest
Detsember 2018	Lähtuvalt uuest strateegiast loobus väärtpaberikontode halduri staatusest
Märts 2019	Lähtuvalt uuest strateegiast väljus Pank kõrge riskiastmega mitteresidentide kliendisegmendi teenindamisest (protsess sai alguse 2017 alguses)
Mai 2019	Coop Sula tootele sularaha sissemakse võimaluse lisamine

11.2. Grupi struktuur ja Grupi liikmed

Käesoleva Prospekti kuupäeval on Emitendi Grupis järgmised liikmed ning Grupi struktuur on järgmine (Coop Kindlustusmaakler ei ole veel tegevust alustanud):

11.3. Grupi liikmed

Coop Pank aktsiaselts. Coop Pank aktsiaselts (Pank) on Grupi emaettevõtja. Pank omab krediidasutuse tegevusluba krediidasutuste seaduse (**KAS**) alusel. Panga põhituruks on Eesti; käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga pakub Pank eraisikutele igapäevapanganduse teenuseid (kontod, maksed, pangakaardid, sularaha teenused ja hoiused) ning finantseerimistooteid (väikelaen, krediitkaart, eluasemelaen, liising); juriidilistele isikutele pakutakse samuti igapäevapanganduse teenuseid (arveldused, hoiustamine, pangalingi teenus, pangakaardid, sularaha teenused) ning finantseerimistooteid (laen, arvelduskrediit, pangagarantiid).

Perioodil 2010 – 2017 tegutses Pank ka Läti turul, teenindades kliente läbi Läti filiaali, kuid seoses strateegia muutumisega ja otsusega keskenduda klientide teenindamisele Eesti turul, lõpetas Läti filiaal 31. augustil 2017 tegevuse.

Pangal on üle 56 tuhande kliendi. Pank teenindab kliente 15 pangakontoris üle Eesti ning interneti- ja mobiilipanga vahendusel. Pank on oma klientidele loonud suurima sularahavõrgustiku Eestis - Panga kliendid saavad sularaha välja võtta ja sularaha sissemaksid teha Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kaupluste (330 kauplust) kassades ning ka Swedbank AS-i, SEB Pank AS-i, Luminor Pank AS-i ja AS-i LHV Pank sularahaautomaatidest üle Eesti.

30. septembri 2019 seisuga oli Panga eraisikute neto laenuportfell 155,2 miljonit eurot ning 31. detsembri 2018 seisuga 125,5 miljonit eurot (2017. aastal 100,3 miljonit eurot, 2016, aastal 84,8 miljonit eurot), juriidiliste isikute neto laenuportfell 30. septembri 2019 seisuga 137,3 ning 31. detsembri 2018 seisuga 103,7 miljonit eurot (2017. aastal 67,9 miljonit eurot, 2016. aastal 31,1 miljonit eurot).

Coop Liising AS. Coop Liising AS-i (Coop Liising) põhitegevuseks on liisingfinantseerimine, sh laofinantseering. Coop Liising omab õigust pakkuda krediiti Eesti tarbijatele ning on alates 09.05.2016.a kantud Krediidiandjate ja vahendajate seaduse (**KAVS**) § 2 lg 8 sätestatud erandi alusel tegutsevate krediidiandjate nimekirja. Coop Liising pakub eraisikutele ja juriidilistele isikutele nii uute kui ka kasutatud sõidukite liisingfinantseerimist. Ettevõtjatele pakutakse lisaks põhiliselt kommertssõidukite finantseerimist, lisaks ka registervara, veokite, haagiste, metsa- ja põllumajandustehnika ja seadmete finantseerimist.

30. septembri 2019 seisuga oli Coop Liisingu neto liisingportfell 57,6 miljonit eurot, millest liisingud eraisikutele moodustasid 24,3 ning liisingud juriidilistele isikutele 33,3 miljonit eurot. 31. detsembri 2018 seisuga oli portfell

40,3 miljonit eurot, millest liisingud eraisikutele moodustasid 16,8 miljonit eurot (2017. aastal 8,6 miljonit eurot, 2016. aastal 5,4 miljonit eurot), samas kui liisingud juriidilistele isikutele ulatusid 23,5 miljoni euroni (2017. aastal 9,9 miljonit eurot, 2016. aastal 4,3 miljonit eurot). Lisaks omab Coop Liising 30. septembri 2019 seisuga eraisikute eluaseme- ja tarbimislaenude portfelli netoväärtuses 11,8 miljonit eurot, 31. detsembri 2018.a seisuga 12,6 miljonit eurot (2017. aastal 13,4 miljonit eurot, 2016. aastal 14,1 miljonit eurot). Coop Liisingul on rohkem kui 3 tuhat klienti.

Coop Finants AS. Coop Finants AS (Coop Finants, varasema ärinimega ETK Finants AS) on alates 16.05.2017 Panga Gruppi kuuluv tütarettevõtja, mille põhitegevuseks on erinevate tagamata väikefinantseerimistoodete, summas kuni 15 tuhat eurot pakkumine tarbijatele Eesti turul ning kaardimaksetele krediitlimiidi pakkumine Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kauplustes.

Coop Finants omab alates 07. detsembrist 2011 makseasutuse tegevusluba makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse alusel (**MERAS**), Coop Finantsi tegevusluba on piiratud järgmiste tegevustega: (i) teenused, mis võimaldavad sularaha väljavõtmist maksekontolt ja teha kõiki maksekonto pidamiseks vajalikke toiminguid; (ii) maksetehingu täitmine, sealhulgas rahaliste vahendite ülekandmine makseteenuse pakkuja juures avatud maksekontole; (iii) maksetehingu täitmine, kui rahalised vahendid on makseteenuse pakkuja kliendile antud laenuna; (iv) võlaõigusseaduse § 709 lõikes 8 nimetatud makseinstrumentide väljastamine ja maksetehingute vastuvõtmine. Samuti omab Coop Finants alates 08. veebruarist 2016 krediidiandja tegevusluba KAVS-i alusel, mis tunnistati kehtetuks samaaegselt Coop Finants'i Panga Tütarettevõtjaks saamisega ja sellest tulenevalt alates 14.08.2017 KAVS § 2 lg 8 sätestatud erandi alusel tegutsevate krediidiandjate nimekirja lisamisega. Coop Finants omab seeläbi õigust pakkuda tarbijakrediiti Eesti turul.

Oktoobris 2017 omandas Coop Finants Krediidipank Finants AS-i väikelaenuportfelli brutosummas 16,8 miljonit eurot (30. septembri 2017 seisuga) bilansilise jääkväärtusega. 30. septembri 2019 seisuga oli Coop Finants neto laenuportfell 56,0 ning 31. detsembri 2018 seisuga 46,6 miljonit eurot (2017. aastal 38,2 miljonit eurot, 2016. aastal kuulus konsolideerimisgruppi vaid Krediidipank Finants AS portfelliga 13,3 miljonit eurot). Coop Finantsil on üle 100 tuhande klienti.

AS Martinoza. AS Martinoza (Martinoza) on asutatud oktoobris 1996 Panga probleemkrediidi tagatisvara haldamiseks ja võõrandamiseks. Käesoleva Prospekti kuupäeval kuulub Martinozale 7 erinevat kinnisvaraobjekti, millest suurim on arenduskruntide kogum Viimsi vallas, Äigrumäel, lisaks 3 äripinda/korteriomandit Tallinnas ning 3 maaobjekti mujal Eestis. Martinoza tegeleb aktiivselt kinnisvaraobjektidele ostjate otsimisega ning on seadnud eesmärgiks 2019. aasta lõpuks vähendada portfell miinimumini. Martinoza kahjum 2018. aastal oli 391 tuhat eurot, mis tulenes peamiselt kinnisvaraobjektide allahindlustest (2017. aastal kasum 649 tuhat eurot, 2016. aastal kasum 31 tuhat eurot).

SIA Prana Property. SIA Prana Property (Prana Property) on mais 2017 asutatud Panga tütarettevõtja, mille tegevuseks on Panga endise Läti filiaali probleemkrediidi tagatisena omandatud kinnisvara haldamine ja realiseerimine. Käesoleva Prospekti kuupäeval kuulub Prana Property'le 1 kinnisvaraobjekt, milleks on Riias asuv pooleli olev korterelamu. Kortereelamu oli ühenduses Maxima kaubanduskeskusega, kus toimus 2013.a inimohvritega varing ning seetõttu on ka korterelamu ehitusluba tühistatud. Pank tegeleb aktiivselt korterelamu ehitusõiguse taastamisega, et oleks võimalik objekt müüa. 31. detsembri 2018 seisuga ei ole Prana Property'l käivet, ettevõttes tegutseb lepingu alusel juhatuse liige. Prana Property 2018. aasta kahjum oli 307 tuhat eurot (2017.aastal kahjum 115 tuhat eurot).

Coop Kindlustusmaakler AS. Coop Kindlustusmaakler AS (Coop Kindlustusmaakler) on augustis 2019 asutatud Panga tütarettevõtja, mis käesoleva Prospekti registreerimise kuupäeva seisuga ei oma iseseisvat majandustegevust. Coop Kindlustusmaakler esitas 5. septembril 2019 Finantsinspeksioonile taotluse Coop Kindlustusmaakleri kandmiseks kindlustusvahendajate nimekirja. Vastavalt kindlustustegevuse seadusele teeb Finantsinspeksioon otsuse vahendajate nimekirja kandmise või sellest keeldumise kohta kolme kuu jooksul kõigi nõutud andmete ja dokumentide esitamisest arvates. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on menetlus pooleli ning samuti on käimas ettevalmistused koostöölepingute sõlmimiseks kindlustusandjatega. Coop Kindlustusmaakler loodab tegevust alustada käesoleva aasta lõpus, pärast kindlustusvahendajate nimekirja kandmist ning vastutuskindluse lepingu sõlmimist. Esmajärjekorras plaanitakse alustada tegevust

Tütarettevõtja Coop Liisingu klientidele liiklus- ja kaskokindlustuse pakkumisega, hiljem on plaanis tooteportfelli lisada ka reisikindlustuse ja kodukindlustuse vahendus.

Varasemalt oli Panga tütarettevõtjaks ka CP Vara AS (endise nimega AS Krediidipank Finants), mis oli asutatud oktoobris 2013 ning tegutses kuni oktoobrini 2017 väikelaenuade väljastamise valdkonnas. Grupi tegevuste korrastamiseks anti CP Vara AS-i väikelaenuportfell summas 16,8 miljonit eurot üle Coop Finants AS-ile. CP Vara AS ainuaktsionär (Pank) võttis 04. septembril 2018 vastu otsuse CP Vara AS-i lõpetamise kohta läbi vabatahtliku likvideerimise ning CP Vara kustutati Äriregistrist 14. augustil 2019.

11.4. Ärisegmendid

Grupi ärisegmendid ning finantstulemused segmentide kaupa kohta on täpsemalt kirjeldatud Grupi Auditeeritud Finantsaruannete lisas 4. Grupp jaotab oma äritegevuse neljaks põhiliseks segmendiks: (i) erakliendipanganduse segment; (ii) ärikliendipanganduse segment; (iii) tarbimisfinantseerimise segment ja (iv) liisingfinantseerimise segment. Finantsaruandluses on segmendiaruandluse täiendava osana näidatud „muud segmendid“, mille hulka kuuluvad muuhulgas Panga Treasury (rahaliste varade halduse) funktsioon ning Tütarettevõtjad Martinoza ja Prana Property, mis eraldiseisvalt ükski ei ületa mõõtmiseks olulist kriteeriumi ja on seetõttu näidatud kogumina. Jaotus põhineb nii Grupi juriidilisel struktuuril kui ka Panga sisemisel kliendipõhiseal jaotusel.

Juriidilise struktuuri järgi omab Grupp tarbimislaenuade ning liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimislaene eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka juriidilistele isikutele. Tarbimislaenuade segment teenib intressituluseid ning teenustasutuluseid laenuade ning järeelmaksukaartide väljastamiselt, Liisingu segment teenib intressituluseid laenuade väljastamiselt.

Kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab Grupp ärikliendipanganduse (juriidilised isikud) ja erakliendipanganduse (eraisikud) segmente. Mõlemad segmendid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenuotooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmendid teenivad intressituluseid laenuade väljastamiselt ning teenustasutuluseid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt. Grupil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist.

11.5. Geograafilised turud

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga tegutseb Grupp ning teenib tuluseid üksnes Eesti turul. Grupp sulges 2017. aasta augustis Panga Läti filiaali, mistõttu teeniti 2016. ja 2017. aastal vähesel määral intressi- ja teenustasutuluseid ka Lätist (2016. aastal intressituludest 2% ja teenustasutuludest 4% ning 2017. aastal intressituludest 1% ja teenustasutuludest 2%). Grupp teenis ülejäänud tulud Eestist.

Hoiuste kaasamise platvormi Raisin vahendusel välisturgudel hoiuste kaasamiseks omab Pank alates 12. septembrist 2017 õigust võtta vastu hoiuseid ja muid tagasimakstavaid vahendeid Austria Vabariigis ja Saksamaa Liitvabariigis ning alates 06. augustist 2019 ka Hollandi Kuningriigis ja Hispaania Kuningriigis. Tuluseid antud turgudel ei teenita. Panga eesmärk on siiski järjest enam kohalikule Eesti hoiustajale keskenduda ja Raisin platvormi kaudu kaasatavate hoiuste osakaalu vähendada.

11.6. Panga strateegia

Panga strateegia perioodiks 2019 – 2022 näeb ette olla kiirelt kasvav pank Eesti turul. Grupi tulemusnäitajate parandamiseks on Pank seadnud eesmärgiks nn. mastaabiefekti saavutamise, mis eeldab klientide arvu kasvatamist vähemalt 100 000 igapäevapanganduse kliendini, laenuportfelli kasvatamist vähemalt 1 miljardi euroni, finantseerimiskulu alandamist alla 0,7% ning teenustasutulude osakaalu hoidmist üle 10% netotuludest. Nimetatud tulemusnäitajate saavutamiseks loodab Pank langetada kulu / tulu suhte alla 50% ning tõsta omakapitali tootluse 15%-ni. Pank loodab läbi strateegiliste eesmärkide saavutada väärtuse kasvu Aktsionäridele.

Panga käekiri strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on järgmine.

Pingutada kliendi nimel. Pank on väike, kuid suure kasvuambitsiooniga. Kasvustrateegiat evides näeb Pank oma tugevusena tahet ja võimekust süveneda klientide soovidesse, läheneda neile personaalselt ning leides kliendi soovidele sobiva lahenduse. Pank hinnastab igapäevapanganduse teenused paketi põhisel võimaldades fikseeritud kuutasu eest kasutada kõiki kliendile igapäevaselt vajalikke pangateenuseid. Pank maksab klientide nõudmiseni hoiustele ning tähtajalistele hoiustele kõrgemat intressi kui konkurentideks olevad teised universaalpangad.

Julgus teha teisiti. Pank lansseeriti 2017. aastal, et tuua turule esimene pank Eestis, mis loob sünergia kaubanduse ja panganduse vahel. Eraklient (Eesti resident, ID kaardi või mobiil ID-ga) saab avada pangakonto panga veebilehel. Panga pangakaart toimib Coop jaekaubandusvõrgu kauplustes kliendikaardina. Pangal ei ole oma sularahaautomaate, vaid sularaha käitlus toimub läbi Coop jaekaubandusvõrgu kaupluste kassade. Samuti saavad Panga kliendid kasutada teiste pankade sularahaautomaate.

Edendada uut reaalsust, kus klient valib erinevad finantstooted erinevatest finantsasutustest. Panga põhiteenusteks on igapäevapangandus ja finantseerimine. Grupp ei tegutse varahalduse, privaattanganduse ja investeerimisteenuste tegevusalal ning ei eelda, et klient oleks 100% Panga või Grupi klient. Grupp plaanib ehitada üles modulaarse tehnoloogilise platvormi, integreerimaks kliendipakkumisse kolmandate osapoolte teenuseid (kuhu võivad kuuluda näiteks varakindlustus, elukindlustus, investeerimiskonto, pensionifondid). Esimese sammuna uue strateegia elluviimiseks on Grupp asutanud augustis 2019 Tütarettevõtja Coop Kindlusmaakler AS, mis plaanib alustada varakindlustuse vahendamist Grupi kodulaenu ja autoliisingu klientidele (täiendav informatsioon Coop Kindlustusmaakler AS-i kohta on kirjeldatud peatükis „Peamised tegevusalad ja turud“ punktis 11.3 „Grupi liikmed“).

Eestimaine ettevõtte. Kõik Grupi otsused tehakse Eestis. Grupi töötajad, juhatus, nõukogu istuvad ühe laua taga, kasvõi iga nädal. Sektori viimase aja sündmuste valguses võib näha ühiskondlikku poolehoidu kodumaisel kapitalil põhinevate pankade suhtes. Pank soovib oma tegevusega anda panuse Eesti ettevõtluse arengusse ning seeläbi toetada Eesti majanduse arengut. Selle missiooni täitmisel on proaktiivselt tegevuses koostöö Eestimaa ettevõtjatega, kes vajavad finantseerimistuge oma äriplaanide realiseerimisel maapiirkondades ja ka suuremates linnades nagu Tallinn ja Tartu, aga ka teistes Eestimaa piirkondades. Toetades ettevõtete arengut, aitab Pank kaasa Eesti regionaalsesse arengusse ning loob inimestele võimaluse elada just sellistes Eestimaa paikades, kus nad soovivad.

Panganduse ja kaubanduse integratsioon - hoiame seeläbi elu igas Eestimaa nurgas. Tänu strateegilisele partnerlusele Coop Eesti Keskühistu ja selle 19 liikmesühistuga saab Grupp lisaks tavapärasele müügi- ja teeninduskanalitele (kontorid, internetipank, mobiilipank) pakkuda finantsteenuseid ka Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute 330 kaupluses üle kogu Eesti. See väljendub eelkõige läbi Coop Sula teenuse kaudu ehk võimalus teostada sularaha väljamakse pangakontolt või sissemakse pangakontole Coop kaupluste kassades. Seega on Pangal võimalik teenindada kliente üle Eesti, nii nagu lubab ka Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute sõnum „Hoiame elu igas Eestimaa nurgas“.

Strateegiliste eesmärkide saavutamine sisaldab tulevikku suunatud avaldusi, mis hõlmavad endas riske ja ebakindlusi. Tegelikud tulemused võivad mitmetel põhjustel oluliselt erineda sellistes avaldustes esitatud tulemustest, kaasa arvatud peatükis 4 „Riskid“ ja peatüki 2 „Sissejuhatav informatsioon“ alapunktis „Tulevikku suunatud avaldused“ ja „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“ kajastatud tegurite tõttu.

11.7. Investeeringud

Grupi tegevus eeldab pidevalt investeeringuid infotehnoloogiasse – seda nii klientidele pakutavate teenuste parendamise eesmärgil, uute toodete ja teenuste väljatöötamisel, kui ka regulatiivsete nõuete täitmise eesmärgil. Grupp otsib pidevalt võimalusi ärimahtude kasvatamiseks läbi orgaanilise kasvu, kuid Grupp ei välista nende eesmärkide saavutamise nimel ka omandamise tehinguid. Käesoleva Prospekti kuupäeval ei ole Grupp võtnud siduvaid kohustusi täiendavate investeeringute teostamiseks.

Finantsaruannetega kaetud perioodil on Grupp suurendanud oma turuosa tarbimislaenude segmendis, omandades 2017. aastal 100% Coop Finants aktsiatest tehinguhinnaga 11 miljonit eurot ning 49% suuruse vähemusosaluse Krediidipank Finants AS-is aktsiakapitalist tehinguhinnaga 2,1 miljonit eurot. Kuna Pangale kuulus eelnevalt 51% Krediidipank Finants AS-i aktsiatest, sai Pangast tehingu tulemusena Coop Finants'i ainuaktsionär. Tehingu täpsemad tingimused on kirjeldatud Auditeeritud Finantsaruannete lisas 3. Finantsaruannetega kaetud perioodil ei ole Grupp teinud muid tavapärasest majandustegevusest väljuvaid olulisi investeeringuid.

11.8. Töötajad ja suhted töötajatega

2018. aastal oli Grupi keskmine täistööajale taandatud töötajate arv 211 (2017. aastal 174, 2016. aastal 166). Töötajate arv Grupi ärisegmentide lõikes on esitatud järgnevas tabelis. Muude tegevuste all on esitatud tegevuse lõpetanud Läti filiaali ja Martinoza töötajad. Käesoleval hetkel tegutsevad kõik Grupi töötajad Eestis.

Ärisegment	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	30.09.2019
Erakliendipangandus	72	76	97	112
Ärikliendipangandus	38	42	49	53
Liising	11	12	18	21
Tarbimisfinantseerimine	17	30	45	44
Muud tegevused	28	14	2	1
Keskmine töötajate arv	166	174	211	230

11.9. Intellektuaalne omand

Grupp kasutab kaubamärki „Coop Pank“ ainulitsentsi ja kaubamärke „Coop“ ja „Säästukaart+“ Coop Eesti Keskühistult saadud lihtlitsentsi alusel. Viidatud litsentsilepingu tingimused on kirjeldatud käesoleva peatüki punktis 11.10 „Olulised lepingud“. Lisaks kuuluvad Grupi nimel registreeritud domeenid coopbank.ee ja martinoza.ee. Lisaks omab Pank kehtivaid registreeringuid teatud varasema ärinimega seotud domeenidele, mida praeguseks enam ei kasutata ning mida ei ole plaanis pärast registreeringu kehtivuskuupäeva saabumist pikendada.

11.10. Olulised lepingud

Grupi liikmed ei ole üldjuhul sõlminud lepinguid väljaspool nende igapäevast majandustegevust, erandiks on Panga poolt sõlmitud litsentsileping Coop Eesti Keskühistuga kaubamärgi „Coop“ kasutamiseks, mis on aluseks Grupi korporatiivsele identiteedile ja Panga ja Coop Finants'i koostöölepingud Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistutega.

Käesolevas punktis esitatud teabe detailsus on piiratud, et tagada Grupi ärisaladuse kaitse ning pidada kinni lepingutes sisalduvast konfidentsiaalsuskohustusest. Juhatuse hinnangul on siin esitatud teave siiski piisav kokkulepete üldise olemuse mõistmiseks.

Coop Eesti Keskühistu ja Panga vahel 03.10.2017.a sõlmitud litsentsileping. Litsentsilepinguga annab Coop Eesti Keskühistu Pangale ainulitsentsi kaubamärgile „Coop Pank“ ning lihtlitsentsid kaubamärkidele „Coop“ ja „Säästukaart+“. Leping on sõlmitud tähtaega määramata. Lepingu pooltel on õigus Leping igal ajal korraliselt üles öelda, teavitades teist poolt vähemalt 12 kuud ette. Lepingu kohaselt võivad pooled juhul kui Coop Eesti Keskühistu tütarettevõtjale ja liikmesühistute osalus Panga aktsiakapitalis langeb alla 51%, kokku leppida lepingu kiirema lõpetamise tingimustes. Samuti on teatud piiratud juhtudel mõlemal lepingu poolel õigus leping erakorraliselt üles öelda, 12-kuulist etteteatamistähtaega järgimata. Sellisteks olukordadeks on lepingu tahtlik, teise lepinguosalise majandustegevust takistav rikkumine või pooltest sõltumata erakorraline asjaolu.

Panga ja Coop Eesti Keskühistu vahel on 06.10.2017.a sõlmitud koostööleping, millega on ühinenud kõik Coop Eesti liikmesühistud. Lepingus lepikse kokku Panga finantsteenuste pakkumise põhimõtted Coop Eesti

müügivõrgus ning koostöö täiendavate finantsteenuste väljaarendamisel ja turule toomisel. Koostööleping on raamlepinguks muuhulgas järgmistele Panga toodetele ja teenustele: (i) Coop Deebetkaart, mille puhul on tegemist pangakaardiga, millel on Coop Eesti kliendikaardi funktsionaalsus; (ii) Pangateenused Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kauplustes (kauplused kui pangapunktid, arvelduskonto avamine, sularaha väljavõtmine ja sissemaksmine). Leping kehtib tähtajatult, kuid nii Pank kui Coop Eesti Keskühistu võivad lepingu igal ajal üles öelda, teatades sellest teisele osapoolle ning kõikidele liikmesühistutele vähemalt 3 (kolm) kuud ette, samuti on liikmesühistel õigus lõpetada ja/või olemasolevale teeninduskohale valitud teenustasemest loobuda, teatades sellest Pangale vähemalt kaks kuud ette.

Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 08.04.2011.a sõlmitud Koostööleping. Leping on raamlepinguks, mis reguleerib poolte vastastikust koostööd Coop Finantsi poolt Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kauplustes erinevate finantsteenuste pakkumisel. Mõlemal pooltel on õigus leping igal ajal korraliselt üles öelda, teatades sellest teisele poolele vähemalt kolm kuud ette.

Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 27.10.2011.a sõlmitud Maksekaarditeenuse osutamise leping. Lepingu sisuks on Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute klientidele maksekaarditeenuse („Säästukaart+“) pakkumine. Maksekaart „Säästukaart+“ on Coop Finantsi poolt väljastatud maksefunktsiooniga (sh nii makse- kui ettemaksu funktsiooniga) Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute püsikliendikaart. Leping kehtib kuni Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 08.04.2011.a sõlmitud Koostöölepingu kehtivuse lõpuni.

Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 27.03.2013.a sõlmitud Teenuse osutamise leping. Leping lepitakse kokku Coop Finantsi väikelaenu teenuse pakkumise põhimõtted Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute müügivõrgus. Leping kehtib kuni Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 08.04.2011.a sõlmitud Koostöölepingu kehtivuse lõpuni.

11.11. Varad

Grupi liikmetel ei ole oma tegevuse iseloomu tõttu olulist materiaalsel põhivara. IFRS16 esmasel rakendamisel võeti 01.01.2019 arvele renditav vara Panga tegutsemise asukohtades 1,7 miljoni euro väärtuses. Lisaks on kapitaliseeritud remondikulutusi ning arvele võetud infotehnoloogilist vara. Kuni 2017. aastani kuulus Pangale registrijärgseks asukohaks olev kontorihoone Tallinnas, mille Pank 2017. aastal võõrandas ning Pank tegutseb samas hoones edasi rentnikuna (leping kehtib kuni 01.09.2022). Grupi varad ei ole koormatud ning puuduvad ka keskkonnategurid, mis mõjutaksid eelmainitud varade materiaalse põhivarana kasutamist.

11.12. Kohtuvaidlused

Grupi liikmed on oma igapäevase äritegevuse käigus osalised mitmetes tsiviil- ja haldusmenetlustes. Üldjuhul tegutsevad Grupi liikmed kohtumenetlustes hagejatena, kes soovivad kohustuste täitmist võlgnike ja teiste Grupi klientide poolt. Võttes arvesse Grupi tegevuse iseloomu, on võlgade sissenõudmise kohtumenetlustes hagejana osalemine Grupi igapäevase majandustegevuse osaks. Lisaks tegutsevad Pank, Coop Finants ja Coop Liising laialdaselt reguleeritud valdkondades ning nende üle teostab finantsjärelevalvet Finantsinspeksioon, peamiselt tavapärase finantsjärelevalve haldusmenetluse kaudu. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga ei ole Juhatus teadlik ühestki pooleliolevast või tõenäolisest tsiviil- või haldusmenetlusest, mis omaks olulist mõju Grupi finantsseisundile või kasumlikkusele või mis oleks sellist mõju omanud eelneva 12 kuu jooksul.

Valdavalt on käimasolevates kohtumenetlustes Grupi ühingud hageja rollis ning valdavalt on menetlused seotud võlgade sissenõudmisega. Tavapärastest kohtumenetlustest erinevate menetlustena võib välja tuua allpool kirjeldatud menetlused:

- (i) Pank on kostjaks Harju Maakohtu menetluses olevas tsiviilasjas nr 2-19-11195. Eesti Vabariik (Keskkonnaministeeriumi kaudu) esitas hagi Eleon Green OÜ, Panga, SIA UniCredit Leasing ja Lüganuse vald vastu hoonestusõiguste omanikule langemise nõusoleku andmise kohustuse tuvastamise ja kinnistusraamatu kannete muutmiseks tahteavalduste asendamise ning ebaseaduslike

ehitiste likvideerimise nõuetes. Hageja nõuab kohtult, et kohus tuvastaks Panga kohustuse anda nõusolek Panga poolt väljastatud krediidi tagatiseks oleva hoonestusõigusele seatud hüpoteegi kustutamiseks. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on tsiviilasi esimese astme kohtu menetluses ning selle tulemus ei ole teada. Juhul kui kohus teeb otsuse, millega kohustab Panka hoonestusõigusele seatud hüpoteegi kustutamiseks nõusoleku andma, võib see tuua kaasa Pangale laenukahju tagatise ebapiisavuse tõttu (hüpoteegi hoonestusõiguselt kustutamise tulemusena väheneks Pangale antud tagatised kohtuvaidluse esemeks oleva hüpoteegi, hüpoteegisummaga 2,99 miljonit eurot, võrra). Pank on võimaliku laenukahjumi katteks moodustanud reservi, mis on Vahearuaandes kajastatud.

- (ii) Coop Finants on kannatanuks mitmes kriminaalmenetluses. Kriminaalmenetlused on seotud isikutuvastuseks kasutatavate vahendite kuritarvitamisel teel (teise isiku ID-kaarti või dokumente kasutades) Coop Finants'ilt võetud laenudega. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Coop Finantsi poolt nimetatud menetlustes esitatud tsiviilhagide summa kokku 9 760 eurot, Coop Finants on hinnanud summade tagasisaamise vähetõenäoliseks.

11.13. Tehingud seotud isikutega

Grupi liikmed on sõlminud mitmeid lepinguid seotud isikutega. Grupi liikmete poolt seotud isikutega sõlmitud lepingud on sõlmitud toodete ja teenuste osas, mis on iseloomulikud vastava Grupi liikme tegevusalale. Sõlmitud lepingute tingimused ei erine oluliselt kolmandate isikutega sõlmitud sarnaste toodete või teenuste lepingute tingimustest. Täpsem informatsioon seotud isikutega sõlmitud lepingute mahtude kohta on kättesaadav Auditeeritud Finantsaruannete lisast 23.

12. FINANTSTEAVE

Järgnevat ülevaadet tuleb lugeda koos Finantsaruannete ja nendes sisalduvate märkustega ning muu Prospektis sisalduva teabega. See osa sisaldab tulevikku suunatud avaldusi, mis hõlmavad endas riske ja ebakindlusi. Tegelikud tulemused võivad mitmetel põhjustel oluliselt erineda sellistes avaldustes esitatud tulemustest, kaasa arvatud peatükis 4 „Riskid“ ja peatüki 2 „Sissejuhatav informatsioon“ alapunktis „Tulevikku suunatud avaldused“ ja „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“ kajastatud tegurite tõttu.

See peatükk sisaldab teatud andmeid, mida Pank peab alternatiivseteks tulemuslikkusnäitajateks (APM) ESMA suuniste „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“ tähenduses. APM-e ei ole defineeritud IFRS-is ning neid ei arvutata vastavalt IFRSile. Pank usub siiski, et APM-id annavad investoritele kasulikku teavet Panga finantsseisundi ja majandustulemuste ning varade hindamiseks. Panga poolt APM-ide kasutamine ja arvutusmeetodid võivad siiski erineda teiste ühingute poolt APM-ide kasutamisest ja arvutamisest.

12.1. Valitud ajalooline finantsteave

Alljärgnevalt on esitatud valikuline kokkuvõte Grupi konsolideeritud finantsinformatsioonist ning seda tuleks lugeda koos Finantsaruannetega, sealhulgas Finantsaruannete lisadega. All esitatud tabelid annavad üksnes teatud valikulise ülevaate finantsinformatsioonist majandusaastate kohta, mis lõppesid 31. detsembril 2018, 31. detsembril 2017 ja 31. detsembril 2016 ning 9-kuulisest perioodist, mis lõppesid 30. septembril 2019 ja 30. septembril 2018.

Prospektile lisatud Auditeeritud Finantsaruanne on koostatud Prospekti lisamise eesmärgil ning see ei asenda Grupi majandusaastate, mis lõppesid vastavalt 31. detsembril 2016, 31. detsembril 2017 ja 31. detsembril 2018 kohta koostatud Grupi seadusjärgseid auditeeritud konsolideeritud finantsaruandeid. Auditeeritud Finantsaruannete koostamise peamiseks põhjuseks on eesmärk esitada finantsinfo lugejale kompaktselt ja lihtsasti jälgitavalt ning tagada parem finantsinfo võrreldavus perioodide vahel. Samuti on Auditeeritud Finantsaruannetesse lisatud täiendav informatsioon lähtuvalt nõuetest, mis kehtivad ettevõtetele, mille aktsiad on noteeritud ja kauplemisele võetud reguleeritud turul ning mida Grupi aruannetes varasemalt ei esitatud, kuna see ei olnud nõutud. Selleks on täiendatud Grupi konsolideeritud kasumiaruannet kirjetega tava ning lahustatud puhaskasum aktsia kohta (esitatud ka Auditeeritud Finantsaruande lisa 24) ning esitatud teave tegevussegmentide kohta 2016 ja 2017 majandusaastate kohta (Auditeeritud Finantsaruande lisa 4).

Võrreldes 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta kohta koostatud seadusjärgse auditeeritud konsolideeritud aastaaruandega on Auditeeritud Finantsaruandes osaliselt täiendatud krediidiriski juhtimise peatükis esitatud informatsiooni, muuhulgas on lisatud info Grupis kasutatavate krediidiriski klasside ja jälgimise meetodi ning maksejõuetuse tõenäosuse seoste kohta, samuti on viidud laenuõuete jaotumine faaside lõikes varasema riskiklasside kaupa grupeerimise asemel jälgimise meetodi põhiseks (Auditeeritud Finantsaruande lisa 2).

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne (tuhandetes eurodes)

	30.09.2019 auditeerimata	31.12.2018 auditeeritud	31.12.2017 auditeeritud	31.12.2016 auditeeritud
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	105 533	88 030	98 873	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	11 060	11 421
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	503	503
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	4 114	9 130	0	0
Müügivalmis finantsvarad	0	0	13	13
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	13	13	0	0
Laenuid ja nõuded klientidele	417 907	328 723	238 282	153 133
Muud finantsvarad	898	333	477	714
Varad müügiks	6 774	6 697	7 323	4 279
Firmaväärtus	6 757	6 757	6 757	0
Renditav vara	1 595	0	0	0
Muud materiaalsed põhivarad	2 494	2 465	2 434	4 512
Immateriaalsed põhivarad	3 084	2 289	1 166	687
Kinnisvarainvesteeringud	594	904	2 398	9 105
Muud varad	1 535	937	2 092	254
Varad kokku	551 298	446 278	371 378	290 170
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenuid	477 826	385 118	315 970	253 997
Rendivaraga seotud finantskohustised	1 598	0	0	0
Muud finantskohustised	5 156	4 126	3 216	1 433
Muud kohustised	2 261	2 845	1 990	1 124
Allutatud kohustised	7 111	5 026	5 026	4 039
Kohustised kokku	493 952	397 115	326 202	260 593
Omakapital				
Aksiakapital	42 400	38 199	38 199	25 001
Ülekurss	0	175	175	174
Kohustuslik reservkapital	2 526	2 288	2 070	1 970
Jaotamata kasum	12 258	8 552	4 732	2 146
Muud reservid	162	-51	0	0
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	57 346	49 163	45 176	29 291
Mittekontrolliv osalus	0	0	0	286
Omakapital kokku	57 346	49 163	45 176	29 577
Kohustised ja omakapital kokku	551 298	446 278	371 378	290 170

*Raha ja raha ekvivalendid sisaldab kohustuslikku reservkapitali keskpangas ning tähtajalisi hoiusid teistes krediidiasutustes, mis rahavoogude aruandes on eemaldatud raha ja raha ekvivalentide jäägist.

Konsolideeritud koondkasumi aruanne (tuhandetes eurodes)

	9 kuud 2019 auditeerimata	9 kuud 2018 auditeerimata	2018 auditeeritud	2017 auditeeritud	2016 auditeeritud
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil	16 295	12 736	17 561	12 367	8 091
Muud samalaadsed intressitulud	2 003	1 284	2 294	1 076	1 028
Intressi- ja sarnased kulud	-3 428	-2 224	-3 076	-1 924	-1 721
Neto intressitulu	14 870	11 796	16 779	11 519	7 398
Teenustasutulud	2 686	2 807	3 669	3 190	3 488
Teenustasukulud	-989	-968	-1 367	-1 020	-751
Neto teenustasutulu	1 697	1 839	2 302	2 170	2 737
Varade müük	140	473	648	1 141	975
Müüdnud varade kulu	-134	-461	-662	-1 389	-809
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	27	62	77	523	753
Kinnisvara haldusega seotud kulud	-67	-90	-127	-302	-304
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	-20	75	-187	262	108
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest	0	-8	-6	3 185	-12
Netotulu/kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt	7	-32	-12	-341	-32
Nõuete menetlemine	391	449	599	250	29
Muud tulud	52	95	357	271	117
Muud tulud, neto	396	563	687	3 600	825
Tööjõukulud	-7 169	-6 046	-8 177	-6 962	-5 160
Tegevuskulud	-3 197	-3 396	-4 628	-4 110	-2 474
Põhivara kulum	-1 260	-566	-796	-446	-454
Tegevuskulud kokku	-11 626	-10 008	-13 601	-11 518	-8 088
Kasum enne laenude allahindluse kulu	5 337	4 190	6 167	5 771	2 872
Laenude allahindluse kulu	-1 393	-1 080	-1 392	-1 313	-1 009
Kasum/kahjum enne tulumaksu	3 944	3 110	4 775	4 458	1 863
Tulumaksu kulu	0	0	-22	0	-120
Aruandeperioodi puhaskasum	3 944	3 110	4 753	4 458	1 743
Muu koondkasum / koondkahjum					
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:					
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi	121	-151	-239	-	-
Aruandeperioodi koondkasum	4 065	2 959	4 514	4 458	1 743
Puhaskasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud	3 944	3 110	4 753	4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus	0	0	0	113	214
Aruandeperioodi puhaskasum	3 944	3 110	4 753	4 458	1 743
Koondkasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud	4 065	2 959	4 514	4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus	0	0	0	113	214
Aruandeperioodi koondkasum	4 065	2 959	4 514	4 458	1 743
Tava kasum aktsia kohta	0.07	0.05	0.08	0.09	0.04
Lahustatud kasum aktsia kohta	0.06	0.05	0.08	0.09	0.04

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (tuhandetes eurodes)

	9 kuud 2019 auditeerimata	9 kuud 2018 auditeerimata	2018 auditeeritud	2017 auditeeritud	2016 auditeeritud
Rahavood äritegevusest					
Saadud intressid	18 097	14 051	19 790	12 361	8 571
Makstud intressid	-2 916	-1 534	-2 239	-1 761	-2 293
Saadud teenustasud	2 686	2 807	3 669	3 190	3 488
Makstud teenustasud	-989	-968	-1 367	-1 020	-751
Muud saadud tulud	414	484	882	232	754
Makstud tööjõukulud	-7 265	-6 024	-8 042	-6 481	-4 995
Makstud muud tegevuskulud	-3 197	-3 206	-4 665	-4 170	-3 945
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	6 830	5 610	8 028	2 351	829
Äritegevusega seotud varade muutus					
Laenuõuded klientidele	-90 289	-68 452	-92 315	-85 900	-1 462
Keskpanngas oleva kohustusliku reservi muutus	-609	-434	-135	-688	-302
Muud varad	-1 149	564	1 731	-1 601	1 909
Äritegevusega seotud kohustuste muutus					
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus	92 281	50 604	68 311	61 797	-12 940
Muud kohustused	365	2 244	1 543	3 475	-2 381
Neto rahavood äritegevusest	7 429	-9 864	-12 837	-20 566	-14 347
Rahavood investeerimistegevusest					
Soetatud põhivara	-1 707	-1 622	-2 476	-2 249	-144
Müüdüd põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud	226	1 871	2 232	13 484	37
Soetatud võlakirjainvesteeringud	0	-2 544	-2 632	-6 286	-8 578
Müüdüd ja lunastatud võlakirjainvesteeringud	4 930	4 216	4 738	6 807	2 538
Tütarettevõtete soetus, neto rahavoog	0	0	0	-10 672	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3 449	1 921	1 862	1 084	-6 147
Rahavood finantseerimistegevusest					
Aksiikapitali sissemakse	4 026	0	0	13 198	0
Vähemusesaniku sissemakse tütarettevõtte aksiikapitali	0	0	0	0	31
Tütarettevõtte osaluse vähemusesanikult väljaostmine	0	0	0	-2 058	0
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	-1 095
Allutatud laenu tagasimakse	0	0	0	-4 000	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	2 000	0	0	5 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	6 026	0	0	12 140	-1 064
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele	-5	4	4	-11	-5
Raha ja raha ekvivalentide muutus	16 889	-7 939	-10 971	-7 353	-21 563
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses	84 797	95 768	95 768	103 121	124 684
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus	101 696	87 829	84 797	95 768	103 121
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:					
Sularaha	22 154	22 525	21 721	22 771	22 337
Nõudmiseni hoiused keskpangades	76 916	46 978	49 321	42 208	42 000
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes	2 626	18 326	13 755	30 789	38 784

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne (auditeeritud)

	Aktsia- kapital	Üle- kurs	Kohus- tuslik reserv- kapital	Muud reservid	Ümber- hindlus- reserv	Jaota- mata kasum	Emä- ettevõtte aktsionäride osa kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2015	25 001	174	1 844	0	0	1 838	28 857	41	28 898
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	0	-1 095	-1 095	0	-1 095
Muutus reservides	0	0	126	0	0	-126	0	0	0
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütaretevõtte aktsiakapitali	0	0	0	0	0	0	0	31	31
Puhaskasum	0	0	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Omakapital seisuga 31.12.2016	25 001	174	1 970	0	0	2 146	29 291	286	29 577
Aktsiakapitali suurendamine	13 198	1	0	0	0	0	13 199	0	13 199
Mittekontrolliva osaluse omandamine	0	0	0	0	0	-1 659	-1 659	-399	-2 058
Muutus reservides	0	0	100	0	0	-100	0	0	0
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	4 732	45 176	0	45 176
IFRS 9 esmarakendamise mõjud:									
Laenuportfell, laenukohustised	0	0	0	0	0	-630	-630	0	-630
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	105	-85	20	0	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	0	105	4 017	44 566	0	44 566
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-218	0	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	103	0	0	103	0	103
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 753	4 753	0	4 753
Muu koondkasum	0	0	0	0	-259	0	-259	0	-259
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	0	-259	4 753	4 494	0	4 494
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	0	49 163

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 2019 (auditeerimata)

Omakapital seisuga 01.01.2019	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	0	49 163
Aktsiakapitali suurendamine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemaksed	4 026	0	0	0	0	0	4 026	0	4 026
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	92	0	0	92	0	92
Puhaskasum	0	0	0	0	0	3 944	3 944	0	3 944
Muu koondkasum	0	0	0	0	121	0	121	0	121
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	0	121	3 944	4 065	0	4 065
Omakapital seisuga 30.09.2019	42 400	0	2 526	195	-33	12 258	57 346	0	57 346

12.2. Finantsseisund ja tegevustulemused

Grupp on viimasel kolmel aastal viljelenud aktiivset kasvule suunatud strateegiat, mis lähtub 2017. aasta alguses vahetunud aktsionäride ootustest. Eelkõige näitavad kasvu suurust Panga laenuportfellide aastased kasvuprotsendid. 2019. aasta esimese 9 kuuga on laenuportfell kasvanud 27% jõudes 418 miljoni euroni. 2018.aastal kasvas laenuportfell 38% võrra võrreldes 2017. aastaga, 238 miljoni eurolt 329 miljoni euroni. 2017. aastal kasvas laenuportfell 55,7% võrreldes 2016. aastaga, kuivõrd portfelli maht 2016. aasta lõpu seisuga oli väike – portfell kasvas 153 miljoni eurolt 238 miljoni euroni.

30. septembri 2019 seisuga pakub Grupp finantsteenuseid 56 tuhandele panga kliendile, 3 tuhandele liisingu kliendile ning 106 tuhandele tarbimisfinantseerimise kliendile. Panga 56 tuhande kliendi hulgast 51 tuhat on jaekliendid ja 5 tuhat on ärikliendid. Panga klientide arv on 2019. aastal 9 kuuga kasvanud 25% (45 tuhandelt 56 tuhandele), 2018. aastal 25% (36 tuhandelt 45 tuhandele) ning 2017. aastal 15% (31 tuhandelt 36 tuhandele). Klientide arvu järsk kasv algas 2017. aasta neljandas kvartalis, pärast uue kaubamärgi Coop Pank kasutusele võtmist.

Grupi Tütarettevõtja Coop Finants 106 tuhandest kliendist 19 tuhat kasutavad väikelaenutooteid ning 87 tuhat Säästukaart+ järelmaksu funktsiooniga kliendikaardi teenuseid Coop Eesti Keskühistu liikmete kauplustes. Coop Finants omas 31.12.2018 seisuga kokku 102 tuhat laenuklienti ja Säästukaart+ kasutajat (31.12.2017 vastavalt 97 tuhat ja 31.12.2016 seisuga 86 tuhat).

Panga hoiuste baas kasvas 2019. aasta esimese 9 kuuga 24%, 2018. aastal 22% ning 2017. aastal 24% võrreldes aasta varasemaga. Seisuga 30.09.2019 on panga hoiuste ning saadud laenude ja emiteeritud võlakirjade baas 478 miljonit eurot (31.12.2018 seisuga 385 miljonit eurot, 31.12.2017 seisuga 316 miljonit eurot, 31.12.2016 seisuga 254 miljonit eurot). Seejuures on hoiuste struktuuris toimunud oluline muutus – Pank on väljunud mitteresidentide teenindamisest ning kasvuks vajaliku hoiuste baasi kasvatanud lisaks kohalikule turule Saksamaalt ja Austriast (alates 2017. aastast) ning Hispaanias ja Hollandist (alates 2019. aastast) kaasatud jaehoiuste abil. Panga eesmärk on kasvatada kohalikul turul kaasatud hoiuste mahtu ning seetõttu maksab Pank ka arvelduskontol olevale rahale intressi.

Grupi netointressitulu ulatus 2019. aasta esimese 9 kuuga 14,9 miljoni euroni. 2018. aastal kokku oli netointressitulu 16,8 miljonit eurot, samas kui 2017. aastal oli neto intressitulu 11,5 miljonit eurot ja 2016. aastal 7,4 miljonit eurot, mis tähendab 46% kasvu 2018. aastal ja 56% kasvu 2017. aastal võrreldes eelneva aastaga. Grupi neto teenustasutulu oli 2019. aasta esimese 9 kuuga 1,7 miljonit eurot. Neto teenustasutulud 2018. aastal kokku olid 2,3 miljonit eurot ja 2017. aastal 2,2 miljonit eurot, olles vähenenud võrreldes 2016. aasta 2,7 miljoni euroga tulenevalt mitteresidentide teenindamise lõpetamisest.

Tegevussegmentide löikes jagunesid neto intressitulud ja neto teenustasutulud järgnevalt:

miljonites eurodes	Neto intressitulud				Neto teenustasutulud			
	9k 2019	2018	2017	2016	9k 2019	2018	2017	2016
Ärikliendipangandus	4,1	4,6	2,1	1,7	0,2	0,7	0,9	1,0
Erakliendipangandus	2,9	3,4	3,0	2,8	0,3	0,3	0,3	0,3
Tarbimisfinantseerimine	6,6	7,4	5,2	2,4	1,0	1,1	0,7	0,4
Liising	1,0	0,9	0,4	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Muud	0,3	0,5	0,8	0,3	0,1	0,2	0,3	1,0

Grupp on kasvatanud puhaskasumit 2016. aasta 1,7 miljoni euro tasemelt 2017. aasta 4,5 miljoni euro tasemele ja 2018. aasta 4,8 miljoni euro tasemele (2017. aastal oli kasumi kasv 156% ning 2018. aastal 7%). 2017. aasta kasumis sisaldub erakorraline kasum kinnisvara müügist 3 miljonit eurot. 2018. aasta kasum koosneb juba täielikult tavapärasest pangandustegevuse kasumist. Grupi jätkuvaks eesmärgiks on efektiivsuse saavutamine, mille oluliseks näitajaks on kulu/tulu suhe ja see on langenud 2016. aasta 74%

tasemelt 69% tasemele 2018. aasta lõpuks (2017. aastal langes koguni 7% võrra põhjustatuna erakorralistest tuludest seoses kinnisvara müügiga ja 2018. aastal kasvas 2% võrra). 2019. aasta esimese 9 kuuga teenis Grupp 3,9 miljonit eurot puhaskasumit. Detailsem ülevaade Grupi olulistest finantsnäitajatest on esitatud Finantsaruannetes.

Olulisemate finantsnäitajate kokkuvõte

Kasumiaruanne, tEUR	9 kuud 2019 <i>auditeerimata</i>	9 kuud 2018 <i>auditeerimata</i>	31.12.2018 <i>auditeeritud</i>	31.12.2017 <i>auditeeritud</i>	31.12.2016 <i>auditeeritud</i>
Neto intressitulud	14 870	11 796	16 779	11 519	7 398
Neto teenustasutulu	1 697	1 839	2 302	2 170	2 737
Muud tulud, neto	396	563	687	3 600	825
<i>Sealhulgas netotulem õiglases väärtuses kajastatavate finantsvaradelt</i>	7	-32	-12	-341	-32
Neto tegevustulud kokku	16 963	14 198	19 768	17 289	10 960
Tegevuskulud kokku	-11 626	-10 008	-13 601	-11 518	-8 088
Kasum enne laenude allahindluskulu	5 337	4 190	6 167	5 771	2 872
Laenude allahindluse kulu	-1 393	-1 080	-1 392	-1 313	-1 009
Tulumaksu kulu	0	0	-22	0	-120
Aruandeperioodi puhaskasum	3 944	3 110	4 753	4 458	1 743
sh emaettevõtte omanikele kuuluv	3 944	3 110	4 753	4 345	1 529

Ärimahud, tEUR	30.09.2019 <i>auditeerimata</i>	30.09.2018 <i>auditeerimata</i>	31.12.2018 <i>auditeeritud</i>	31.12.2017 <i>auditeeritud</i>	31.12.2016 <i>auditeeritud</i>
Laenud ja nõuded klientidele, neto	417 907	305 710	328 723	238 282	153 133
sh üle 90 päeva viivituses laenude osakaal	1,18%	0,63%	0,45%	1,82%	4,07%
Klientide hoiused ja saadud laenud	477 826	367 178	385 118	315 970	253 997
Omakapital kokku	57 346	47 579	49 163	45 176	29 577

Suhtarvud (<i>auditeerimata</i>)	9 kuud 2019	2018	2017	2016
Keskmine omakapital (emettevõtte osa), tuhat eurot	53 254	47 169	37 234	29 074
Omakapitali tootlus (ROE), % (<i>puhaskasum / keskmine omakapital</i>)	9,9	10,1	11,7	5,3
Koguvaram, keskmine, tuhat eurot	498 788	408 828	330 774	297 760
Varade tootlus (ROA), % (<i>puhaskasum / koguvaram, keskmine</i>)	1,1	1,2	1,3	0,6
Sularaha ja intressitootvad varad*, keskmine, tuhat eurot	470 158	393 073	314 933	282 711
Neto intressimarginaal (NIM), % (<i>neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine</i>)	4,2	4,3	3,7	2,6
Kulude ja tulude suhe, % (<i>tegevuskulud kokku / neto tegevustulud kokku</i>)	68,5	68,8	66,6	73,8
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv**	14,72%	16,03%	17,32%	18,84%
Kogu omavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)**	16,97%	18,06%	19,90%	21,22%
Likviidsuse katekordaja (LCR)**	965%	1 375%	728%	1 164%

*Sularaha ja intressitootvate varade koosseisu kuuluvad sularaha, hoiused keskpangas ja teistes krediidiasutustes, võlakirjainvesteeringud ning väljastatud laenud klientidele.

**CET1, kapitali adekvaatsus ja LCR on arvatud vastavalt CRDIV-le

Grupp on eesmärgiks seadnud järgnevatel aastatel veelgi jõulisema turuosa ja ärimahtude kasvatamise, saavutamaks efektiivsust ning paremat omakapitali tootlust. Tulude mitmekesistamise eesmärgil asutas Grupp 2019. aastal Tütarettevõtja Coop Kindlustusmaakler OÜ, mis ei ole käesoleva Prospekti kuupäeval veel tegevust alustanud, kuid mille kaudu plaanib Grupp pakkuda liiklus- ja kaskokindlustust Coop Liisingu klientidele (üksikasjalikumalt kirjeldatud peatüki 11 „Peamised tegevusalad ja turud“ punktis “Grupi struktuur ja Grupi liikmed”). Perioodil 2016 – 2018 on Grupp strateegiliste eesmärkide saavutamiseks suurendanud töötajate arvu (163 töötajalt 2016. aastal kuni 220 töötajani 2018. aastal) ja teinud investeeringuid infotehnoloogiasse, samuti otsinud võimalusi sisemiste protsesside parendamiseks ning keskendunud Grupi kaubamärgi tuntuse kasvatamisele. Juunis 2019 suurendas Pank kasvueesmärkide täitmise toetamiseks aktsiakapitali 4 miljoni euro võrra.

Oluliste muudatuste puudumine. Grupi finantsseisundis ei ole pärast 30. septembrit 2019 toimunud olulisi muudatusi.

12.3. Tegevustulemusi mõjutavad asjaolud

Grupi tegevust ja finantsseisundit mõjutavad mitmed erinevad tegurid, kuid Juhtkond peab eriti olulisteks allpool kirjeldatud tegureid. Nende ja teiste tegurite mõju võib tulevikus oluliselt erineda.

Makromajanduslikud mõjutused. Grupi tegevust mõjutab oluliselt makromajanduslik keskkond Eestis, sealhulgas kuid mitte ainult, sellised näitajad nagu SKP kasv, inflatsioonimäärad, intressimäärad, töötuse määrad, tarbijate ja ettevõtjate sissetulekud ning üldine finantsseisund.

Kuigi üldiselt võib hetke majanduslikku keskkonda hinnata stabiilseks, on Eesti Panga prognooside põhjal oodata mõningast majanduse jahtumist. SKP kasv oli 2018. aastal 3,9%, samas kui 2017.aastal 4,9% ja 2016. aastal 4,9%. Tööjõukulude kasv Eestis on olnud kiire ning töötuse määr langenud ca 5% tasemele. Kuigi seni on keskkond soosinud Grupi tegevust, võivad edasised arengud põhjustada Grupi tulemustes kõikumisi. Grupi tegevust mõjutavad samuti muutused rahvusvahelistel finantsturgudel. Tulenevalt Euroopa Keskpannga rahanduspoliitikast on euroalal madalad intressimäärad, mis omavad olulist mõju Panga netointressimarginaalile. Euroopa Keskpannga kehtiva rahanduspoliitika muutumine võib põhjustada intressikulude kasvu – finantseerimine võib muutuda Grupi jaoks kulukamaks, samas kui laenuklientidele intressimarginaalide tõstmine ei ole koheselt võimalik. Madalate intressimäärade keskkonnas on pangandussektori üheks oluliseks kasumlikkuse mõjutajaks võimalikud laenude allahindlused. Vaata täiendavalt peatükk 4 „Riskid“ alapunkti „Poliitilised ja majanduslikud riskid“.

Muutused regulatiivses keskkonnas. Grupi tegevust mõjutavad nii Eesti kohalik regulatiivne keskkond kui ka Euroopa Liidu regulatiivne keskkond. Olulised muudatused regulatsioonides võivad omada ka olulist mõju Grupi ühingute tegevusele ja finantstulemusele. Pank on kohustatud järgima kindlaid kapitalinõudeid, mida käsitletakse detailsemalt ka peatüki 4 „Riskid“ alapunktis „Õiguslikud ja regulatsiooniga seotud riskid“. Grupi tegevust mõjutavad ka muud seadusandlikud muudatused kas läbi Grupi ühingute või klientide või koostööpartnerite. Üheks väga oluliseks mõjuriks on Eestis kehtiv maksupoliitika. Ettevõtte tulumaksu rakendatakse üldiselt ettevõtete jaotatud kasumilt, kuid pangandussektorile rakendub tulumaks juba jaotamata kasumile.

Muutused konkurentsiolekorras. Konkurentsiolekord mõjutab Grupi tegevust oluliselt, Eestis on 9 litsentseeritud krediitiasutust ning lisaks 8 välisriigi krediitiasutuste filiaali, millest üks on oma tegevust lõpetamas. 31.12.2018 seisuga olid krediitiasutuste varad kokku 26 miljardit eurot, mis võrdub Eesti SKP tasemega ja on Euroopa Liidus üks madalamaid. Pangandussektor Eestis on väga kontsentreeritud – 2/3 turust jaguneb kahe suurema panga vahel. Grupi turuosa laenude ja hoiuste osas on ca 2%. Grupp on kasvatanud turuosa 1% tasemelt 2016. aastal kaks korda ning usub jätkuvasse turuosa kasvatamisesse lähiaastatel. Samas võib konkurentsi tase mõjutada Grupi tegevuse tulemusi märkimisväärselt.

Krediidiportfelli kvaliteet ja allahindluste maht. Laenu allahindluste maht ning laenukahjumid sõltuvad oodatavast tagasisaadava summa määrast ning tagatise olemasolust. Grupp järgib üldisi rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites sätestatud maksejõuetuse määratluse kriteeriume, mida on täpsemalt käsitletud finantsaruannete peatükis „Riskide juhtimine“. Alates 1. jaanuarist 2018 jõustunud uus standard IFRS9 nõuab allahindlusmudelites ka tulevikku vaatavate prognooside arvestamist. Lisainfo IFRS9 standardi esmase rakendamise mõju kohta on kajastatud Auditeeritud Finantsaruannete lisa 1 „Raamatupidamisarvestuse põhimõtted“ punktis 1.18 ning Vahearuaude lisa 1. Siiski võivad majanduskeskkonna olulisel halvenemisel muutuda ka tulevikku vaatavad prognoosid, mille tõttu võib olla vajalik täiendavate laenude allahindluspuhvrite loomine.

12.4. Muutused tegevustulemustes

Finantsaruannetes kajastatud perioodil nähtub kasv Grupi tuludes ja ärimahtudes. 2016. aastal teatas eelmine Panga suuraktsionär kavatsusest oma osalus Pangas müüa ning sellest tulenevalt oli ka äritegevus suhteliselt staatiline – tegutseti marginaalse kasumlikkusega ja laenuportfellide kogumaht püsis eelneva aastaga samal tasemel. Tulude jõulisema kasvatamisega alustas Grupp 2017. aasta alguses, mil vahetus Grupi strateegiline omanik. Uus juhatuse asus teostama uut strateegiat ühendades pangandust jaekaubandusega. Grupp kasvas organisatsiooni töötajate arvu ning käivitas aktiivse müügi laenutoodetes ning igapäevapanganduses. Esimesena Eestis pakkus Pank klientidele võimalust avada pangakonto veebi vahendusel. Ärimahtude kasvu toetamiseks tegid Panga aktsionärid 13 miljoni suuruse sisse makse Panga aktsiakapitali. Grupi laenuportfell kasvas aastaga 85 miljoni euro võrra, 153 miljonilt eurolt 2016. aastal 238 miljonini euroni 2017. aastal. Grupi neto intressitulu kasvas aastaga 55,7%, 7,4 miljonilt eurolt 2016. aastal 11,5 miljoni euroni 2017. aastal.

2017. aasta tulemusi mõjutas lisaks tavapärasest pangandustegevusest erinev ühekordne tulu kinnisvara müügist (3 miljonit eurot), Pank võõrandas Panga peakontori aadressil Narva mnt 4, Tallinn ning kasutab sama pinda edasi üürilepingu alusel.

2017. aasta kevadel omandas Pank 100% tarbimislaenudega tegeleva Tütarettevõtja Coop Finants aktsiatest. Coop Finantsi finantstulemused on konsolideeritud Grupi Finantsaruannetesse pärast omandamistehingu toimumist alates 01.06.2017 ning seega ei kajastu Coop Finantsi tulemused Grupi eelnevate perioodide finantstulemustes. Perioodil 01.06.2017 – 31.12.2017 olid Coop Finantsi eraldiseisvad netotulud, mis koosnevad neto intressituludest, neto teenustasutuludest ja neto muudest tuludest 2,9 miljonit eurot ja puhaskasum 1,6 miljonit eurot. Lisaks ostis Pank 49% suuruse vähemosaluse Tütarettevõtja Krediidipank Finants AS, tehingu tulemusena omab Pank 100% Krediidipank Finants AS-i aktsiatest. Tehingute tulemusel suurendas Grupp oluliselt oma turuosa tarbimislaenude segmendis. Täiendav informatsioon tehingute mõju kohta Grupi finantstulemusele on kajastatud Auditeeritud Finantsaruannete lisa 3 toodud selgitustes.

Grupi tegevustulemusi 2017. aastal mõjutas ka suvel Panga Läti filiaal sulgemine, mis oli seotud Eesti turule keskendumise strateegia rakendamisega.

2017. aasta oktoobris võttis Grupp kasutusele uue kaubamärgi „Coop“ ning „Coop Panga“ lansseerimine pärjati „Aasta turundustegu“ tiitliga.

2018. aastal jätkas Grupp eelneval aastal alustatud strateegiaga. Grupp panustas jõulisemalt tehnoloogiliste lahenduste täiustamisse ning lisaks eraklientidele võttis rohkem fookusesse ka ettevõtteid, pakkudes arvelduskontol olevale rahale intressi. Panga üheks tugevuseks on oskus ja suutlikkus pakkuda paindlikke lahendusi, nähes selgemalt kliendi vajadust, seda nii era- kui ärikliendi suunal erinevate toodete lõikes ning pakkudes kiireid ja mugavaid lahendusi. Grupi neto intressitulu jätkas kiiret kasvu, 46% aastast ning jõudis 16,8 miljoni euroni. Grupi laenuportfell kasvas aastaga 91 miljoni euro võrra (238 miljonilt 329 miljonini).

Grupi 2018. a tegevustulemusi mõjutas Panga poolt uuest strateegiast lähtudes mitteresidentide teenindamisest väljumine, millega kaasnes Grupile ka vastavalt segmendiit teenitud teenustasutulude vähenemine. Lisaks põhjustas teenustasutulude vähenemist USA dollarites (USD) välismaksete tegemise

lõpetamine ja valuuta konverteerimise tulude vähenemine, mis on seotud tänase turuolukorraga, kus USD makseid vahendavate korrespondentpankadega on keeruline koostöösuhteid luua. Grupi netoteenustasu tulu 2018. aastal oli 2,3 miljonit eurot, samas kui 2017. aastal 2,17 miljonit eurot.

2018. aasta kevadel lansseeris Pank Coop Sula teenuse ning 2019. aasta kevadel teenuse täienduse, mis võimaldab Coop jaekaubandusketi poodides nii sularaha välja võtta kui ka sisse maksta. Panga hinnangul on teenus klientide poolt väga hästi vastu võetud. Lisaks hakkas Pank maksma erakliendi arvelduskontole intressi Rändrahnu arvelduspaketis.

Alates 2019. aasta suvest alustas Grupp kindlustusega tegeleva äriiini arendamist, mille eesmärk on Grupi teenustasutulude kasvatamine ning läbi teenuste portfelli kasvatamise klientidele paremate lahenduste pakkumine. Tütarettevõtja Coop Kindlustusmaakler AS registreeriti Äriregistris augustis 2019. Coop Kindlustusmaakler esitas 5. septembril 2019 Finantsinspeksioonile taotluse Coop Kindlustusmaakler AS kandmiseks vahendajate nimekirja ning plaanib alustada tegevust käesoleva aasta lõpus. Plaanide kohaselt saab Coop Kindlustusmaakleri tegevuseks olema kindlustusmaakleri teenuse pakkumine. Esmajärjekorras alustatakse tegevust Tütarettevõtja Coop Liisingu klientidele liiklus- ja kaskokindlustuse pakkumisega, hiljem on plaanis tooteportfelli lisada ka reisikindlustuse ja kodukindlustuse vahendus.

Grupp pakub nii eraklientidele kui äriklientidele peamisi igapäevapanganduse teenuseid ja laenutooteid. Finantsaruannetes kajastatud perioodil on Grupi laenuintresside tulud kasvanud kõigis laenutoodetes – eraklientidele pakutakse eluasemelaenu, hüpoteeklaenu, tarbimislaene ja liisingut, äriklientidele pakutakse investeerimislaene, käibekapitalilaene, liisingut ja laofinantseeringut.

12.5. Kapitaliressursid

Grupp on käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga hästi kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse tasemed olid 31. detsembri 2018 ning 30. septembri 2019 seisuga vastavalt 18,06% ja 16,97%. Grupp on Prospektile lisatud Finantsaruannetega kaetud perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid. Grupp viib igal aastal läbi kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi, mille eesmärk on teha kindlaks võimalikud kapitalivajadused lisaks õigusaktidega ettenähtud kapitalinõuetele. 30.09.2019 seisuga oli Grupi finantsvõimenduse määr 7,88% ning 31.12.2018 seisuga 8,33% (31.12.2017: 8,47% ja 31.12.2016: 8,84%). Finantsvõimendus väljendab Grupi 1. taseme omavahendite ja koguriskpositsiooni (krediidiriski kandvad bilansilised varad ja bilansivälised kohustused) suhet.

Kapitalibaas, tEUR	30.09.2019	31.12.2018
Aktiivkapitali sissemaksed, sh ülekurs	42 400	38 374
Kohustuslik reservkapital	2 526	2 288
Jaotamata kasum	12 258	8 552
Muud reservid	162	-51
Omakapital kokku	57 346	49 163
Allutatud kohustused	7 000	5 000
Klientide hoiused ja saadud laenud	477 826	385 118
Muud kohustused	9 126	6 997
Kohustused kokku	493 952	397 115

Grupi ärimahtude kasvatamise eelduseks on krediitiasutusele esitatud esimese taseme omavahendite nõuete täitmine, mille olulisim allikas on aktiivkapital. 2019. teise poolaasta laenukasvu finantseerimiseks suurendas Pank 2019. aasta juunis aktiivkapitali 4 miljoni euro võrra (täiendav teave Panga aktiivkapitali muutumise kohta on esitatud peatüki „Aktiivkapital, aktsiad ja omandistruktuur“ punktis 9.1 „Aktiivkapital ja aktsiad“). Pank korraldab käesoleva Pakkumise oma tulevase kasvu toetamiseks vajaliku kapitalitaseme tagamiseks. Grupi saab aruandeperioodi kasumi esimese taseme omavahendite koosseisu arvata üksnes CRR-is sätestatud tingimuste täitmisel, mis muuhulgas hõlmavad Finantsinspeksiooni nõusolekut ning kasumi auditeerimist.

Grupi teise taseme omavahendite vajaduse katmiseks on Pank emiteerinud allutatud võlakirju, mille kaasatud allutatud rahaliste vahendite maht 30.09.2019 seisuga on 7 miljonit eurot. Allutatud võlakirjade intressitase on oluliselt kõrgem hoiustest ja sarnastest finantseerimisallikatest ning jääb vahemikku 6,75%-7,58% (täiendav teave Panga poolt emiteeritud allutatud võlakirjade kohta on esitatud peatüki „Aktsiakapital, aktsiad ja omandistruktuur“ punktis 9.6 „Muud instrumendid“). Allutatud võlakirjade kasutamise ulatust teise taseme omavahenditena piirab regulatiivne nõue, mille kohaselt väheneb allutatud võlakirjade teise taseme omavahendina kasutamise ulatus 5% võrra igas kvartalis, alates hetkest, mil võlakirjade lõpptähtajani on jäänud 5 aastat.

Grupi äritegevuse finantseerimine on korraldatud Panga poolt ning Grupi peamiseks rahavoogude allikaks laenude väljastamise finantseerimisel on klientide hoiused (30.09.2019 seisuga summas 451 miljonit eurot), mis moodustavad ligikaudu 95% ulatuses kõigist finantseerimisallikatest. Ülejäänud osa finantseerimisallikatest moodustavad Euroopa Investeeringufondilt ning Maaelu Edendamise Sihtasutuselt saadud laenud ning Eesti pensionifondidele emiteeritud senior võlakirjadega kaasatud rahalised vahendid. Pank maksab erinevalt suurtest pankadest Eestis klientide arvelduskontodele intressi ning Panga poolt pakutud tähtajaliste hoiuste intressipakkumine on Eesti turu üks parimaid. Saadud laenude ning emiteeritud võlakirjade intressitase on sarnane tähtajaliste hoiuste intressitasemele. Pank on stabiilsema finantseerimise tagamiseks sõlminud lepingud Raisini platvormiga hoiuste kaasamiseks väljastpoolt Eestit ning toetub Pank finantseerimisvajaduse rahuldamisel olulises ulatuses Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiustele, mis moodustavad 30.09.2019.a seisuga 25% kõikidest Panga hoiustest. Panga finantseerimiskulu on käesoleval aastal 1%, samas kui 2018. aastal oli 0,8%. Kulu kasv on seotud kiirelt kasvava laenuportfelli finantseerimisvajadusega – klientide nõudmiseni hoiuste kasv ei ole olnud piisav ning finantseeringuna on kasutatud rohkem tähtajalisi hoiuseid, millele eest makstav intress on kõrgem kui nõudmiseni hoiustel.

Grupi kapitaliressursside kasutamist võib piirata suur ühe kliendi hoiuste kontsentratsioon, mistõttu on Grupis rakendatud sisemised limiidid ressursside kasutamise ulatusele. Euroopa Investeeringufondilt saadud laenu, summas 8 miljonit eurot, edasi laenamine on piiratud teatud sektoritega ning Pank on seotud kohustusega finantseerida vähemalt 50% väljaantavast laenust. Muude saadud laenude või hoiuste lepingutes Grupile siduvaid finantskovenante ei ole. Prospekti kuupäeva seisuga puuduvad Grupil täiendavad kasutamata likviidsusallikaid, mis näeksid ette kohustuse vahendid kasutusele võtta. Juhatuse hinnangul on Grupi likviidsuspuhver ehk likviidsete varade osakaal koguvaradest optimaalne ning Grupp kaasab hoiuseid vastavalt vajadusele. Grupi likviidsusjuhtimist teostatakse valuutade põhiselt jälgides varade ja kohustuste mahte erinevates valuutades. 99% Grupi varadest on noteeritud eurodes ja 1% muudes valuutades. Vahendid eurodes kohustuste täitmiseks saab Grupp klientide laenude tagasimaksetest, mis on samuti eurodes. Klientide dollari hoiuste tagasimakse kohustuste täitmisel kasutab Pank dollaris nomineeritud võlakirjade müügist saadud vahendeid. Panga likviidsusriski ja intressiriski juhtimisega tegelevad Treasury osakond ning Aktivate ja passivate juhtimise komitee. Grupi likviidsus- ja intressiriskide kohta üksikasjalikum teave on esitatud Prospekti peatüki 4 „Riskid“ alapunktis „Emitendi finantsseisundiga seotud riskid“

Grupi äritegevuse rahavoog 2018. aastal oli negatiivne, kuna Grupp väljastas laene rohkem, kui kaasas ressursse finantseerimiseks. Käesoleva aasta esimese 9 kuuga on äritegevuse rahavoog positiivne, see tähendab laene on väljastatud vähem kui kaasatud ressursse. Investeeringutegevuse rahavood väljendavad valdavalt võlakirjainvesteeringute lunastusi või müüke perioodil 2018 - 2019. Finantseeringutegevuse rahavoogudes kajastub Panga aktsiakapitali suurendamine ning allutatud võlakirjade emiteerimine.

Rahavood, tEUR	9 kuud 2019	2018
Neto rahavood äritegevusest	7 429	-12 837
Rahavood investeeringutegevusest	3 449	1 862
Rahavood finantseeringutegevusest	6 026	0
Valuutakursi muutuste mõju	-5	4
Raha ja raha ekvivalentide muutus	16 899	-10 971

12.6. Kapitalisatsioon ja võlad

Järgnevas tabelites on esitatud Grupi kapitaliseeritus ja kohustused 30. septembri 2019.a seisuga, mis põhineb Prospektile lisatud Vahearuanandel. Esitatud teave ei võta arvesse Pakkumist, mis mõjutab Grupi kapitaliseeritust ja kohustusi oluliselt. Investorid peaksid lugema seda osa koos Prospekti peatükiga 12 „Valitud finantsteave“.

Kapitalisatsioon, tEUR	30.09.2019
Lühiajalised võlakohustused	400 388
sh garanteeritud (Tagatisfondi garantii)	296 468
sh tagatud	0
sh tagamata ja garanteerimata	103 920
Pikaajalised võlakohustused	93 564
sh garanteeritud (Tagatisfondi garantii)	66 213
sh tagatud	0
sh tagamata ja garanteerimata	20 351
sh allutatud, tagamata ja garanteerimata	7 000
Kohustused kokku	493 952
Aktiivkapitali sissemaksud	42 400
Kohustuslik reservkapital	2 526
Jaotamata kasum	12 258
Muud reservid	162
Omakapital kokku	57 346
Kapitalisatsioon kokku	551 298
Neto võlakohustused, tEUR	30.09.2019
A. Sularaha	22 154
B. Raha ekvivalendid	83 379
C. Kaubeldavad väärtpaberid	4 114
D. Likviidsed vahendid kokku (A)+(B)+(C)	109 647
E. Lühiajalised finantsnõuded	87 107
F. Kohustused pankadele	10 453
G. Pikaajaliste kohustuste lühiajaline osa	169
H. Muud lühiajalised kohustused	389 766
I. Lühiajalised finantskohustused (F)+(G)+(H)	400 388
J. Neto lühiajalised finantskohustused (I)-(E)-(D)	203 634
K. Pikaajalised pangalaenud	0
L. Emiteeritud võlakirjad	21 000
M. Muud pikaajalised laenud	72 564
N. Pikaajalised finantskohustused (K)+(L)+(M)	93 564
O. Neto finantskohustused kokku (J)+(N)	297 198
Kaudsed ja tingimuslikud võlakohustused	
Finantsgarantiid	3 901
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	35 548
Kokku kaudsed ja tingimuslikud võlakohustused	39 449

Käibekapitali aruanne. Juhatus usub, et võttes arvesse Grupi olemasolevaid varasid, finantsseisundit, plaane ja Grupi igapäevase äritegevuse positiivset tulu, on Grupi käibekapital piisav kõigi kohustuste katmiseks 12 kuu jooksul pärast käesoleva Prospekti kuupäeva ning täiendav võõrkapitali kaasamine käibekapitali vajaduse katmiseks ei ole vajalik.

Käibekapital väljendab lühiajaliste varade ja lühiajaliste kohustuste vahet ja seisuga 30.09.2019 on käibekapital negatiivne summas -203,6 miljonit eurot. Krediidiasutuste puhul ei anna käibekapitali aruanne ülevaadet likviidsuse tegelikust olukorrast, mis tuleneb asjaolust, et krediidiasutuste põhitegevuseks on lühiajaliste hoiuste sisse võtmine ning selle raha pikaajaline välja laenamine. Ka Pank finantseerib oma tegevust peamiselt klientide hoiuste kaudu ning klientide arvelduskontodel olev raha, seisuga 30.09.2019 summas 127 miljonit eurot, loetakse lühiajaliste kohustuste hulka, kuid on oma olemuselt stabiilne finantseerimisallikas. Tähtajaliste hoiuste valikul eelistavad kliendid valdavalt kuni 1-aastase tähtajaga hoiust, mida Grupil oli 30.09.2019 seisuga 256 miljonit eurot, mis loetakse samuti lühiajaliste kohustuste hulka. Toetudes varasemale kogemusele, hindab Grupp tõenäoliseks, et suur osa hoiuste tähtajad pikendatakse järgmiseks perioodiks.

30.09.2019 seisuga oli Grupi laenude ja hoiuste suhtarv 87% ja likviidsuspuhver moodustas 20% koguvaradest. Grupi likviidsusjuhtimine põhineb riskipoliitikal, millega on kehtestatud mitmed likviidsusjuhtimise meetmed ning piirangud. Likviidsusjuhtimine hõlmab regulaarset stressitestimist ning kehtestatud on talitluspidevuse plaanid. Lisaks sisemistele mõõdikutele jälgib Grupp ka regulatiivseid suhtarve – likviidsuskattekordajat ning tulevikus jõustatavat stabiilse netorahastamise kordajat. Likviidsuskattekordaja standardi eesmärk on tagada, et Grupil oleks piisavalt raha ja muud likviidset koormamata vara, mida saab ilma suuremat kahju kandmata rahaks muuta, et täita 30-päevase stressistsenaariumi likviidsusnõue. Grupp täidab likviidsuse kattekordaja (LCR) miinimumnõuet (100%) olulise üle kattega - seisuga 30.09.2019 oli suhtarv 965%. Stabiilse netorahastamise kordaja eesmärk on tagada, et Grupil oleks piisavalt stabiilseid rahastamisallikaid, et rahastada pikaajalisi varasid. Baseli Pangajärelevalve Komitee ettepanekute järgi arvutatud Grupi stabiilse netorahastamise kordaja (NSFR) oli 30.09.2019 seisuga 136% (miinimum piirmäär 100%).

Auditeeritud finantsaruannetes ja vahearuanDES ei erista Grupp finantsseisundi aruanDES lühiajalisi ning pikaajalisi varasid ja kohustusi, vaid esitab varad ja kohustused nende likviidsuse järjekorras, kuivõrd krediidiasutuse puhul on taoline esitusviis usaldusväärsem ja asjakohasem. Täpsem informatsioon Grupi finantsvarade ja -kohustuste kohta järelejäänud tähtaegade lõikes on kättesaadav Auditeeritud Finantsaruannete lisa 2 „Riskide juhtimine“ alapeatükis „Likviidsusriski juhtimine“. VahearuanDES on sama info esitatud lisa 10.

13. MAKSUD

Sissejuhatus. Käesoleva peatüki eesmärk on anda ülevaade sellistest maksustamise põhimõtetest, mida kohaldatakse Pangale ning selle aktsionäridele. Alltoodud kokkuvõte ei ole kõikehõlmav ning seda ei tohiks tõlgendada professionaalse maksunõustamisena. Iga investor peaks temale konkreetselt Pakkumise või Aktsiate omandamise maksumõjude hindamise küsimustes pöörduma professionaalsete maksunõustajate poole. Investori liikmesriigi õigus ja Panga asutamisriigi õigus võib mõjutada väärtpaberilt teenitavat tulu.

Äriühingu tulumaks. Hetkel Eestis kehtiv äriühingu tulu maksustamise süsteem erineb traditsioonilisest äriühingu tulu maksustamisest selle poolest, et maksustamine on lükatud tulu teenimise ajalt kasumi jaotamise hetkele. Seetõttu tekib Eestis äriühingul tulumaksu maksmise kohustus alles kasumi jaotamisel, kusjuures reinvesteeritud kasum jääb maksustamata kuni selle väljamaksmiseni. Äriühingu tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel, näiteks dividendide maksmisel, aktsiakapitali vähendamisel ning oma osade tagasiostmisel (kui see toimub jaotamata kasumi arvel), samuti kaudsel kasumi jaotamisel, sh erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt ning ettevõtlusega mitteseotud kuludelt ja maksetelt. Äriühingu tulu maksustatakse kasumi jaotamisel määraga 20/80 (25%) väljamakse netosummast, st 20% brutosummast. Nimetatud äriühingu tulumaks kuulub tasumisele ainult kasumit jaotava äriühingu tasemel, s.t kohustus maksude arvestuse, deklareerimise ning maksmise osas lasub äriühingul endal. Äriühingu poolt kasumi jaotamisel tasumisele kuuluv tulumaks ei ole kinnipeetav maks ning seetõttu ei kohaldu sellele rahvusvaheliste maksulepingute dividendide maksustamist puudutavad sätted. Aktsiakapitali vähendamisel ning oma aktsiate tagasiostmisel tehtavad väljamaksed maksustatakse äriühingu tasemel ainult juhul, kui selliste väljamaksete summa ületab aktsionäride poolt äriühingusse tehtud varasemate rahaliste ja mitterahaliste sissemaksete summat.

Dividendide maksustamine. Tulumaksuseaduse kohaselt dividendide saajal reeglina ei lasu Eesti äriühingult saadud dividendidelt Eestis tulumaksu tasumise kohustus, sõltumata saaja juriidilisest staatusest või sellest, kas saaja on Eesti või mõne muu riigi resident. Seetõttu dividendisaajale tehtavatelt dividendimaksetelt üldjuhul tulumaksu kinni ei peeta ning dividende maksustatakse üksnes kasumit jaotanud Eesti äriühingu tasemel. Siiski võib mitteresidentidest dividendide saajatel tekkida tulumaksu deklareerimise ja tasumise kohustus nende residentriigis. Iga investor peaks mitteresidentidest isiku residentriigi maksumõjude küsimuses pöörduma professionaalse maksunõustaja poole.

Alates 1. jaanuarist 2018.a kehtima hakanud tulumaksuseaduse muudatuse tagajärjel toimub tulumaksu kinnipidamine siiski ka füüsilisest isikust dividendi saaja (nii residentide kui mitteresidentide) tasemel olukorras, kus dividende jaotav Eesti äriühing on teostanud regulaarseid dividendiväljamakseid või muid kasumieraldisi, mida maksustatakse 14%-se alandatud tulumaksumääraga. Juhul, kui Eesti äriühing on teinud regulaarseid dividendimakseid, siis tuleb füüsilisest isikust aktsionärile makstavalt dividendilt täiendavalt kinni pidada 7% tulumaksu. Regulaarse kasumieraldisena käsitatakse summat, mis on väiksem või võrdne äriühingu eelneva kolme aasta keskmise Eestis maksustamisele kuulunud jaotatud kasumiga. Kuna esimene arvestusaasta on 2018, siis esimest korda on võimalik rakendada alandatud 14%-st maksumäära ning 7% tulumaksu kinnipidamist 2019. aastal tehtud dividendi väljamaksetelt.

Kapitalitulu Aktsiate müügil või vahetusel. Kasum, mida Eesti residentidest isik saab väärtpaberite (sealhulgas Aktsiate) müügist või vahetamisest, maksustatakse 20% tulumaksu määraga. Maksed, mida Eesti residentidest isik saab aktsiakapitali vähendamisel või aktsiate tagasiostmisel, maksustatakse samuti kapitalituluna, kui saadud maksete summa ületab vastava osaluse soetusmaksumust, välja arvatud ulatuses, milles see makse on juba äriühingu tasandil maksustatud. Eesti juriidilisest isikust investori puhul ei maksustata kapitalitulu selle saamise hetkel, vaid väljamaksmisel, tulenevalt asjaolust, et kogu juriidilise isiku poolt teenitud kasum, s.h kapitalitulu, maksustatakse ainult selle jaotamisel. Üldiselt ei maksustata Eestis mitteresidentide väärtpaberite müügist või vahetusest saadud kapitalitulu (välja arvatud teatud Eesti kinnisvaraga seotud väärtpaberite puhul). Aktsiate müügist või vahetusest kapitalitulu teeninud mitteresidentidel võib olla kohustus deklareerida ja tasuda tulumaksu oma residentriigis. Kapitalitulu maksustamise eesmärgil loetakse väärtpaberite

(sealhulgas Aktsiate) müügist saadud tuluks nende väärtpaberite soetusmaksumuse ja müügihinna vahet. Kasum, mis saadakse väärtpaberite vahetusest, on vahetatavate aktsiate soetusmaksumuse ning vahetusest saadud vara turuväärtuse vahe. Kulud, mis on otseselt seotud väärtpaberite müügi või vahetusega, on lubatud aktsionäri kasumist maha arvata.

Investeeringukonto. Eesti residendist isikud võivad vastavalt tulumaksuseaduse regulatsioonile tulumaksukohustuse edasi lükata, kasutades teatud finantsinstrumentidega (sealhulgas Aktsiatega) tehingute tegemiseks spetsiaalset investeeringukontot. Investeeringukonto on Euroopa Majanduspiirkonna või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi krediitiasutuses avatud rahakonto, mille kaudu saab teatud finantsinstrumentidega kauplemisest tekkivat tulumaksukohustust (nt kapitalitulult jms) edasi lükata. Investeeringukontol hoitavale finantsinstrumendile kohalduv tulumaksukohustus on edasi lükatud, kuni investeeringukontolt väljamaksete tegemiseni (s.o. kuni kontolt väljamakstud summa ületab kontole sisse makstud summat). Seega võib investeeringukontol hoitava vara reinvesteeringu maksuvabalt, kuni see kontolt välja makstakse.

14. MÕISTED

Mõisted

Mõiste	Definitsioon
Aastaaruanded	on Grupi auditeeritud konsolideeritud aastaaruanded majandusaastate kohta, mis lõppesid vastavalt 31. detsembril 2018, 31. detsembril 2017 ning 31. detsembril 2016, mis viitelisena inkorporeeritud Prospekti vastavalt punktile 2.8.
Aksia	on Panga nimiväärtuseta lihtaktsia, mis on registreeritud EVR-is ISIN koodiga EE3100007857.
Aksionär	on füüsiline või juriidiline isik (isikud), kellele kuulub mis tahes ajahetkel Panga Aktsia(id).
Aksionäride Üldkoosolek	on Panga aktsionäride üldkoosolek, Panga kõrgeim juhtorgan.
Auditeeritud Finantsaruanded	on Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruanded kolme majandusaasta kohta, mis lõppesid 31. detsember 2018, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 (koostatud käesoleva Prospekti jaoks ning auditeeritud sõltumatu audiitori poolt) ning mis on audiitori aruandega lisatud Prospektile Lisas 1.
BRRD	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Direktiiv 2014/59/EL, 15. mai 2014, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012.
Börs	on Nasdaq Tallinn AS-i (registrikood 10359206) poolt korraldatav reguleeritud turg Eestis.
Coop Finants	on Coop Finants AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 12087992 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Coop Liikmesühistud	Antsla Tarbijate Ühistu (registrikood 10240840), Elva Tarbijate Ühistu (registrikood 10023216), Järva Tarbijate Ühistu (registrikood 10097762), Viljandi Tarbijate Ühistu (registrikood 10249309), Harju Tarbijate Ühistu (registrikood 10347236), Tartu Tarbijate Kooperatiiv (registrikood 10151355), Saaremaa Tarbijate Ühistu (registrikood 10044010), Haapsalu Tarbijate Ühistu (registrikood 10202590), Rapla Tarbijate Ühistu (registrikood 10359831), Lihula Tarbijate Ühistu (registrikood 10048611), Jõgeva Majandusühistu (registrikood 10136232), Vändra Tarbijate Ühistu (registrikood 10374019).
Coop Liising	on Coop Liising AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10079244 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Coop Kindlustusmaakler	on Coop Kindlustusmaakler AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 14790046 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
CRD IV	on Euroopa Liidu õigusaktide pakett, mis sisaldab pankade, ehituslaenuettevõtjate ja investeerimisühingute usaldatavusnõudeid. CRD IV sisaldab järgmisi õigusakte - Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse

	direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (CRD) ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrus 575/2013, 26. juuni 2013, krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (CRR).
CRR	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrus 575/2013, 26. juuni 2013, krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta.
EBA	on Euroopa Pangandusjärelevalve Asutus, sõltumatu Euroopa Liidu asutus, mille ülesanne on tagada kogu Euroopa pangandussektoris tõhus ja ühtne usaldatavusnormatiivide kehtestamine ja nende täitmise järelevalve ning mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrusega (EL) 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ.
Euro	on euroala riikide, sealhulgas Eesti, Läti ja Leedu, ühtne valuuta euro.
Euroala	on Euroopa Liidu liikmesriikide majandus- ja rahaliit, mis on oma ühise valuutana kasutusele võtnud euro.
EVR	on Eesti väärtpaberite register, mida peab Nasdaq CSD SE Eesti filiaal, mis on registreeritud Eesti äriregistris registrikoodiga 14306553 ja mille registreeritud aadress on Maakri 19/1, 10145 Tallinn, Eesti.
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutus (inglise keeles <i>European Securities Market Authority</i>)
Finantsaruanded	Auditeeritud Finantsaruanded ja Vahearuanne.
FI	on Eesti Finantsinspeksioon, finantsjärelevalve asutus, millel on autonoomne pädevus ja eraldiseisev eelarve, mis teeb järelevalvet Finantsinspeksioonilt tegevusloa saanud krediidiasutuste, kindlustusseltside, kindlustusvahendajate, investeerimisühingute, fondivalitsejate, investeerimis- ja pensionifondide, makseasutuste, e-raha asutuste, krediidandjate ja -vahendajate ning väärtpaberituru üle ning on oma tegevustes ja otsustes sõltumatu.
FELS	on Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadus käesoleva Prospekti kuupäeval kehtivas redaktsioonis.
Grupp	on Pank ja selle Tütarettevõtjad.
IFRS	on rahvusvaheline finantsaruandluse standard nagu on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.
Institutsionaalne Pakkumine	on Pakkumise Aktsiate mitteavalik pakkumine kutselistele investoritele Prospektimääruse artikli 2(e) tähenduses Eestis ja teatud valitud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides ning ka muudele valitud investoritele toetudes asjakohastele eranditele vastavate liikmesriikide seadusandluses.
Jaepakkumine	on Pakkumise Aktsiate avalik pakkumine Eesti, Läti ja Leedu jaeinvestoritele.
Juhtkond	on Panga juhatus ja nõukogu.
Juhatus	on Panga juhatus.
Kokkuvõte	on Prospekti kokkuvõte.

KAS	on Krediidiasutuste seadus käesoleva Prospekti kuupäeval kehtivas redaktsioonis.
Martinoza	on aktsiaselts Martinoza, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10078109 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Märkimiskorraldus	on investori esitatud korraldus Pakkumise Aktsiate ostmiseks kooskõlas Pakkumise tingimustega.
Müüvad Aktsionärid	on Inbank AS (Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 12001988 all ja mille registreeritud aadress on Niine tn 11, 10414, Tallinn, Eesti), Andres Sonn (sünniaeg 07.04.1972), Roberto de Silvestri (sünniaeg 30.04.1977) ja Luciano Orsero (sünniaeg 23.03.1940) ühiselt.
Nõukogu	on Panga nõukogu.
Olemasolevad Aktsiad	on kuni 8 102 578 Müüvatele Aktsionäridele kuuluvat Panga Aktsiat, mida Müüvad Aktsionärid pakuvad Pakkumise käigus.
Opsiooniprogramm	Panga Nõukogu poolt heaks kiidetud Panga Aktsiate opsiooniprogrammi, mis on esitatud 08.11.2019 toimuva Aktsionäride Üldkoosoleku päevakorda kinnitamiseks.
Pakkumishind	on iga Pakkumise Aktsia lõplik hind, mille Pank avalikustab eeldavalt 02. detsembril 2019 või sellele lähedasel kuupäeval.
Pakkumine	on Jaepakkumine ja Institutsionaalne Pakkumine.
Pakkumise Aktsiad	on kuni 40 195 777 Aktsiat, mis koosneb kuni 32 180 155 Uuest Aktsiast ja kuni 8 102 578 Olemasolevast Aktsiast, mida pakutakse investoritele Pakkumise käigus.
Pakkumise Korraldaja	on AS LHV Pank, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10539549 all ja mille registreeritud aadress on Tartu mnt 2, 10145, Tallinn, Eesti.
Pakkumisperiood	on ajavahemik, mille jooksul investoritel on võimalik esitada Märkimiskorraldusi Jaepakkumises ning mis algab 18. novembril 2019 kell 10:00 ja lõpeb 29. novembril 2019 kell 15:30.
Pank	on Coop Pank aktsiaselts, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10237832 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Peatükk	on Prospekti peatükk.
Prospekt	on käesolev dokument, mis on registreeritud Finantsinspektsiooni juhatuse 11. novembri 2019 otsusega registreerimisnumbri 4.3-4.1/3973 all.
Prospektimäärus	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 14. juuni 2017 määrusega 2017/1129/EL, mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistati kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ.
Põhikiri	on Panga põhikiri, mis on kehtiv Prospekti kuupäeva seisuga.
Prana Property	on SIA Prana Property, Läti äriühing, mis on registreeritud Läti Vabariigi äriregistris numbri 40203072018 all ja mille registreeritud aadress on Alauksta iela 9 - 6, LV-1009, Riia, Läti.
Rakendusmäärus	on Euroopa Parlamendi ja Komisjoni 14. märtsi 2019 määrus nr 2019/980, millega täiendatakse Prospektimäärust seoses väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004.

Raisini platvorm	on hoiuste kaasamise platvorm, mida opereerib Raisin GmbH (Saksa äriühing, mis on registreeritud Berlin-Charlottenburgi kohtu poolt peetavas äriregistris koodi HRB 146726 B all ja mille registreeritud aadress on Immanuelkirchstr. 14A, 10405, Berliin, Saksamaa) ning mille veebileht on (www.weltsparen.de).
SKP	on sisemajanduse koguprodukt, ühes riigis aasta või muu perioodi jooksul toodetud kõigi ametlikult tunnustatud lõpphüviste turuväärtus.
Tier 1	on esimese taseme omavahendid, panga põhikapital, mis sisaldab omakapitali ja avaldatud reserve, mis on täpsemalt defineeritud CRRis.
Tier 2	on teise taseme omavahendid, panga täiendav kapital, mis sisaldab ümberarvestuse reserve, avaldamata reserve, üldsätteid, hübriidinstrumente ja tähtjalisi allutatud laene, mis on täpsemalt defineeritud CRRis.
Tütarettevõtjad	on Coop Finants, Coop Liising, Martinoza, Coop Kindlustusmaakler ja Prana Property.
Uued Aktsiad	on kuni 32 180 155 nimiväärtuseta Panga emiteeritavat lihtaktsiat, mida Pank pakub Pakkumise käigus.
Vahearuanne	on Grupi auditeerimata konsolideeritud 9 kuu vahearuanne perioodi kohta, mis lõppes 30. septembril 2019 ning mis on lisatud Prospektile Lisas 2.
Võtmetöötajad	on Kaarel Loigu, Karin Ossipova, Rasmus Heinla, Martin Ilves, Helo Koskinen, Teet Kerem, Mari-Liis Stalde, Madis Tapupere, Paavo Truu, Roman Migunov, Martin Kuustik.
Äriregister	Eesti Vabariigi äriregister

15. LISAD

Lisa 1 - Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruanded kolme majandusaasta kohta, mis lõppesid 31. detsember 2018, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016.

Lisa 2 – Grupi konsolideeritud auditeerimata 9 kuu vahearuanne perioodi kohta, mis lõppes 30. septembril 2019.

Pank

Coop Pank aktsiaselts

(Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Estonia)

PAKKUMISE KORRALDAJA

AS LHV Group

(Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Estonia)

EMITENDI ÕIGUSNÕUSTAJA

Advokaadibüroo Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ

(Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn, Estonia)

AUDIITORID

Aktsiaselts PricewaterhouseCoopers

(Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Estonia)

Konsolideeritud finantsaruanded
2016-2018

Üldine teave

Ärinimi	Coop Pank AS
Asutatud	15.03.1992 Tallinnas
Address	Narva mnt. 4, Tallinn 15014, Eesti Vabariik
Registrikood	10237832 (EV ärireister)
Esmakande aeg	19.08.1997
Telefon	+ 372 669 0900
Faks	+ 372 661 6037
SWIFT/BIC	EKRDEE22
e-posti aadress	info@coopbank.ee
Interneti kodulehekülg	www.coopbank.ee
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV ärireister)
Audiitori aadress	Pärnu mnt 15, Tallinn 10141
Aruande bilansipäev	31.12.2018
Aruandeperiood	01.01.2018- 31.12.2018
Aruandevaluuta	euro (EUR), tuhanded ühikud

Nõukogu liikmed: Jaanus Vihand (esimees), Priit Põldoja, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Märt Meerits

Juhatus liikmed: Margus Rink (esimees), Hans Pajoma, Janek Uiboupin, Kerli Lõhmus

Sisukord

Üldine teave	2
Sisukord	3
Juhatuse kinnitus	4
Konsolideeritud finantsaruanded	5
Konsolideeritud kasumiaruanded ja muu koondkasumi aruanded	5
Konsolideeritud finantsseisundi aruanded	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanded	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded	8
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	9
Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	9
Lisa 2 Riskide juhtimine	31
Lisa 3 Tütarettevõtted ja firmaväärtus	64
Lisa 4 Tegevussegmentid	65
Lisa 5 Neto intressitulu	69
Lisa 6 Neto teenustasutulu	69
Lisa 7 Tööjõukulud	69
Lisa 8 Tegevuskulud	70
Lisa 9 Raha ja raha ekvivalendid	70
Lisa 10 Finantsinvesteeringud	70
Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele	71
Lisa 12 Laenude allahindlused ja laenukahjumid	71
Lisa 13 Muud finantsvarad ja muud varad	72
Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud	72
Lisa 15 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad	73
Lisa 16 Klientide hoiused ja saadud laenud	74
Lisa 17 Muud finantskohustised ja muud kohustised	74
Lisa 18 Allutatud kohustised	75
Lisa 19 Omakapital	75
Lisa 20 Tingimuslikud kohustised	76
Lisa 21 Kohtuvaidlused	76
Lisa 22 Rendile võetud varad	76
Lisa 23 Seotud osapooled	77
Lisa 24 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta	77
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	78

Juhatuse kinnitus

Coop Pank AS 2016-2018. aasta konsolideeritud finantsaruannetes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik, esitatud andmetest ja informatsioonist ei ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Konsolideeritud finantsaruanded kajastavad õigesti ja õiglaselt Coop Pank AS kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on järgitud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standardite sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Käesolevad konsolideeritud finantsaruanded vastavad Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. Kontsern on jätkuvalt tegutsev.

Coop Pank AS 2018. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 29.04.2019. Eelmine, 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 18.04.2018. 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 26.04.2017.

Käesolev konsolideeritud 2016-2018 aruanne on koostatud eesmärgiga lisada kolme perioodi finantsaruanne aktsiate avaliku pakkumise esmaemissiooni prospekti. Kolme perioodi aruanne esitab finantsinfo lugejale oluliselt kompaktsemalt ja lihtsamini jälgitavalt ning tagab parema võrreldavuse perioodide vahel. Samuti on käesolevasse 2016-2018 aasta finantsaruandesse lisatud täiendav informatsioon lähtuvalt noteeritud ettevõtte nõuetest, mida varasemates auditeeritud majandusaasta aruannetes ei olnud esitatud, kuna see ei olnud eelnevalt nõutud ning selleks on kasumiaruannet täiendatud kirjetega tava ning lahustatud puhaskasum aktsia kohta (esitatud ka lisa 24). Tegevussegmentide kohta ei olnud 2016 ja 2017 aasta majandusaasta aruannetes informatsiooni esitatud ning see on lisatud käesolevasse aruandesse (lisa 4). Võrreldes kinnitatud 2018. aasta majandusaasta aruandega on käesolevas aruandes osaliselt täiendatud krediidiriski juhtimise peatükis esitatud informatsiooni, muuhulgas on lisatud info kontsernis kasutatavate krediidiriski klasside ja jälgimise meetodi ning maksejõuetuse tõenäosuse seoste kohta, samuti on viidud laenuõuete jaotumine faaside lõikes varasema riskiklasside kaupa grupeerimise asemel jälgimise meetodi põhiseks (lisa 2).

/allkirjastatud digitaalselt/
Margus Rink
juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/
Hans Pajoma
juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/
Janek Uiboupin
juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/
Kerli Lõhmus
juhatuse liige

04.11.2019

Konsolideeritud finantsaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanded ja muu koondkasumi aruanded

	Lisa	2018	2017	2016
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil		17 561	12 367	8 091
Muud samalaadsed intressitulud		2 294	1 076	1 028
Intressi- ja sarnased kulud		-3 076	-1 924	-1 721
Neto intressitulu	5	16 779	11 519	7 398
Teenustasutulud		3 669	3 190	3 488
Teenustasukulud		-1 367	-1 020	-751
Neto teenustasutulu	6	2 302	2 170	2 737
Varade müük		648	1 141	975
Müüdnud varade kulu		-662	-1 389	-809
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt		77	523	753
Kinnisvara haldusega seotud kulud		-127	-302	-304
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	14	-187	262	108
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest		-6	3 185	-12
Netotulu/kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		-12	-341	-32
Muute menetlemine		599	250	29
Muud tulud		357	271	117
Muud tulud, neto		687	3 600	825
Tööjõukulud	7	-8 177	-6 962	-5 160
Tegevuskulud	8	-4 628	-4 110	-2 474
Põhivara kulum	15	-796	-446	-454
Tegevuskulud kokku		-13 601	-11 518	-8 088
Kasum enne laenude allahindluse kulu		6 167	5 771	2 872
Laenude allahindluse kulu	12	-1 392	-1 313	-1 009
Kasum/kahjum enne tulumaksu		4 775	4 458	1 863
Tulumaksu kulu		-22	0	-120
Aruandeperioodi puhaskasum	4	4 753	4 458	1 743
Muu koondkasum / koondkahjum				
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:				
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi		-239	-	-
Aruandeperioodi muu koondkasum / koondkahjum		-239	-	-
Aruandeperioodi koondkasum		4 514	4 458	1 743
Puhaskasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		4 753	4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus		0	113	214
Aruandeperioodi puhaskasum		4 753	4 458	1 743
Koondkasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		4 514	4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus		0	113	214
Aruandeperioodi koondkasum		4 514	4 458	1 743
Tava puhaskasum aktsia kohta	24	0,08	0,09	0,04
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta	24	0,08	0,09	0,04

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanded

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	9	88 030	98 873	105 549
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	10	0	11 060	11 421
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	10	0	503	503
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	10	9 130	0	0
Müügivalmis finantsvarad	10	0	13	13
Omakapitalinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	10	13	0	0
Laenud ja nõuded klientidele	11,12	328 723	238 282	153 133
Muud finantsvarad	13	333	477	714
Varad müügiks	13	6 697	7 323	4 279
Firmaväärtus	3	6 757	6 757	0
Materiaalsed põhivarad	15	2 465	2 434	4 512
Immateriaalsed põhivarad	15	2 289	1 166	687
Kinnisvarainvesteeringud	13,14	904	2 398	9 105
Muud varad	13	937	2 092	254
Varad kokku		446 278	371 378	290 170
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	16	385 118	315 970	253 997
Muud finantskohustised	17	4 126	3 216	1 433
Muud kohustised	17	2 845	1 990	1 124
Allutatud kohustised	18	5 026	5 026	4 039
Kohustised kokku		397 115	326 202	260 593
Omakapital				
Aksiakapital	19	38 199	38 199	25 001
Ülekurss		175	175	174
Kohustuslik reservkapital		2 288	2 070	1 970
Jaotamata kasum		8 552	4 732	2 146
Muud reservid		-51	0	0
Emettevõtte omanikele kuuluv omakapital		49 163	45 176	29 291
Mittekontrolliv osalus		0	0	286
Omakapital kokku		49 163	45 176	29 577
Kohustised ja omakapital kokku		446 278	371 378	290 170

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanded

	Lisa	2018	2017	2016
Rahavood äritegevusest				
Saadud intressid		19 790	12 361	8 571
Makstud intressid		-2 239	-1 761	-2 293
Saadud teenustasud		3 669	3 190	3 488
Makstud teenustasud		-1 367	-1 020	-751
Muud saadud tulud		882	232	754
Makstud tööjõukulud		-8 042	-6 481	-4 995
Makstud muud tegevuskulud		-4 665	-4 170	-3 945
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		8 028	2 351	829
Äritegevusega seotud varade muutus				
Laenuõuded klientidele		-92 315	-85 900	-1 462
Keskpangas oleva kohustusliku reservi muutus	9	-135	-688	-302
Muud varad		1 731	-1 601	1 909
Äritegevusega seotud kohustuste muutus				
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		68 311	61 797	-12 940
Muud kohustused		1 543	3 475	-2 381
Neto rahavood äritegevusest		-12 837	-20 566	-14 347
Rahavood investeerimistegevusest				
Soetatud põhivara		-2 476	-2 249	-144
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		2 232	13 484	37
Soetatud võlakirjainvesteeringud		-2 632	-6 286	-8 578
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud		4 738	6 807	2 538
Tütarettevõtete soetus, neto rahavoog	3	0	-10 672	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest		1 862	1 084	-6 147
Rahavood finantseerimistegevusest				
Aksiakapitali sissemakse	19	0	13 198	0
Vähemusesosaniku sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali		0	0	31
Tütarettevõtte osaluse vähemusesosanikult väljaostmine	3	0	-2 058	0
Dividendide väljamakse		0	0	-1 095
Allutatud laenu tagasimakse	18	0	-4 000	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	18	0	5 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		0	12 140	-1 064
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele		4	-11	-5
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-10 971	-7 353	-21 563
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses		95 768	103 121	124 684
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus		84 797	95 768	103 121
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:				
Sularaha		21 721	22 771	22 337
Nõudmiseni hoiused keskpankades	9	49 321	42 208	42 000
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidasutustes	9	13 755	30 789	38 784

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded

	Aksia- kapital	Üle- kurs	Kohus- tuslik reserv- kapital	Muud reservid	Ümber- hindlus- reserv	Jaota- mata kasum	Emä- ettevõtte aksionäride osa kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2015	25 001	174	1 844	0	0	1 838	28 857	41	28 898
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	0	-1 095	-1 095	0	-1 095
Muutus reservides	0	0	126	0	0	-126	0	0	0
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali	0	0	0	0	0	0	0	31	31
Puhaskasum	0	0	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Koondkasum kokku	0	0	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Omakapital seisuga 31.12.2016	25 001	174	1 970	0	0	2 146	29 291	286	29 577
Aktsiakapitali suurendamine	13 198	1	0	0	0	0	13 199	0	13 199
Mittekontrolliva osaluse omandamine tütarettevõttes	0	0	0	0	0	-1 659	-1 659	-399	-2 058
Muutus reservides	0	0	100	0	0	-100	0	0	0
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Koondkasum kokku	0	0	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	4 732	45 176	0	45 176
IFRS 9 esmarakendamise mõjud:									
Laenuportfell, laenukohustised	0	0	0	0	0	-630	-630	0	-630
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	105	-85	20	0	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	0	105	4 017	44 566	0	44 566
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-218	0	0	0
Aktsiaoptioonid *	0	0	0	103	0	0	103	0	103
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 753	4 753	0	4 753
Muu koondkasum	0	0	0	0	-259	0	-259	0	-259
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-259	4 753	4 494	0	4 494
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	0	49 163

*vt lisa 19

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Coop Pank AS (reg. nr. 10237832, endise ärinimega AS Eesti Krediidipank), on Tallinna linnas (Eesti), Narva mnt 4 registreeritud krediidasutus. Coop Pank AS-i 2016-2018. aasta konsolideeritud finantsaruanded on kinnitatud Coop Pank AS-i juhatuse poolt 04.11.2019.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Coop Pank kontserni arvestusvaluutaks on euro ning 2016-2018. aasta konsolideeritud finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes, välja arvatud juhul, kui on märgitud teisiti.

1.1 Koostamise alused

Coop Panga konsolideeritud finantsaruanded on koostatud akstiate avaliku pakkumise Prospekti lisamiseks, kooskõlas punktiga 18.1, Lisa 1, Komisjoni Delegeeritud Määrus (EL) 2019/980, 14. märts 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1129 seoses väärtpaperite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004 (edaspidi nimetatud „Delegeeritud Määrus 2019/980“).

Coop Panga kontserni konsolideeritud finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS, International Financial Reporting Standards). Käesoleva konsolideeritud finantsaruannete koostamisel rakendatud peamised raamatupidamis-arvestuse põhimõtted on esitatud allpool. Kui ei ole näidatud teisiti, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta. Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil, välja arvatud mõnedel juhtudel, kui alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (nt finantsvarad õiglasel väärtuses). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt, kontsern liigitab oma tulud ja kulud vastavalt nende olemusele. Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes on ümber klassifitseeritud ka vastavad eelmiste perioodide summad, va juhul kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on teisiti sätestatud.

Muutused esitusviisis. Kontserni 2018. aasta majandusaasta aruandes olid Konsolideeritud rahavoogude aruandes finantseerimistegevuse rahavoogude koosseisus näidatud saadud laenud ja emiteeritud võlakirjad kogusummas 9 000 tuhat eurot. Käesolevas aruandes on nimetatud summa tõstetud äritegevuse rahavoogude koosseisu, kuna iseloomustab paremini kaasatud ressursi olemust. Kontsern kajastab finantseerimistegevuse rahavoogude all vaid selliseid laene ja emiteeritud võlakirju, mis on allutatud ja omavahendite koosseisu kaasatud instrumendid.

1.2 Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste, juhtkonnapoolsete raamatupidamis-arvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud

tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangutel, mis on tehtud parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- laenude allahindlused, sh tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2; lisa 11,12);
- kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine (lisa 2);
- finantsvarade ja kohustiste õiglase väärtus (lisa 2);
- firmaväärtuse hindamine (lisa 3).

Kõige olulisemad juhtkonna - poolsed hinnangud on seotud uue standardi IFRS 9 kasutuselevõtuga. Juhtkond on hinnanud ärimudelit erinevate finantsvarade klassifitseerimiseks. Klientidele väljastatud laenude äriine eesmärk on lepinguliste rahavoogude kogumine, sealjuures võib selle mudeli alusel laene ka müüa krediidiriski vähendamise eesmärgil. Finantsinvesteeringuid võlainstrumentidesse tehakse likviidsete vahendite paigutamise eesmärgil, mistõttu on ka võlainstrumentidesse investeerimise äriine eesmärk lepinguliste rahavoogude kogumine ning müük vastavalt vajadusele. Täiendavalt on hinnatud, kas lepingulised rahavood sisaldavad vaid põhiosa ja intressimakseid, sh on intressirahavood tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusriski eest ning katavad muuhulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kõik kajastatavad finantsvarad vastavad sellele kriteeriumile.

Juhtkond teeb ka hinnanguid finantsvarade oodatava krediidikahju mudeli sisendite osas. Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaadatakse regulaarselt üle kontserni riskijuhtimise funktsiooni poolt.

Juhtkonna hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud kontserni majandusaasta finantsaruanded kajastavad kontserni finantsseisundit ja majandustulemusi õiglaselt.

1.3 Konsolideerimine

Coop Panga kontserni konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad emaettevõtte Coop Pank AS ja kõigi tema tütaretevõtete – Coop Liising AS, Coop Finants AS, CP Vara AS (endine AS Krediidipank Finants, likvideerimisel), AS Martinoza ja SIA Prana Property – finantsaruandeid seisuga 31.12.2018. Kontsernile kehtivad ühtsed arvestuspõhimõtted. Konsolideerimisgrupp Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-le kattuvad. Konsolideerimisel liidetakse panga ja tütaretevõtete finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed, tulud-kulud ja realiseerimata kasumid-kahjumid kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt.

Tütaretevõtted

Tütaretevõtted on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada kasumi suurust, kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütaretevõtted konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Emettevõtte eraldiseisvates põhjaruannetes on investeringud tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mittekontrolliv osalus

Mitte-kontrolliv osalus on see osa tütarettevõtte aruandeperioodi tulemusest ja netovaradest, mida Kontsen otseselt või kaudselt ei oma. Mitte-kontrolliv osalus moodustab eraldi osa Kontserni omakapitalist. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatakse mitte-kontrolliv osalus eraldi emettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist. Konsolideeritud kasumi- ja muus koondkasumiaruandes kajastatakse mitte-kontrolliva osaluse osa kasumist eraldi emettevõtte omanikele kuuluvast osast.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpannga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalisi varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), kajastatakse tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursi alusel ja hiljem neid ümber ei hinnata.

1.6. Finantsvarad

1.6.1 Arvestuspõhimõtted alates 01. jaanuarist 2018

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglases väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande)
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases

väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni ärimudelilist finantsvarade haldamisel (Kontserni eesmärk on vaid hoida varasid rahavoogude sissenõudmise eesmärgil või hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, või muul eesmärgil) ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest (kas rahavood sisaldavad vaid põhiosa- ja intressimakseid, intress sisaldab vaid tasu krediidiriski eest, raha ajaväärtuse eest, muid tavalisi laenu riskide ning kasumimarginaali). Finantsvarad, mis sisaldavad tuletisinstrumente, hinnatakse ühtse instrumendina lepinguliste põhiosa- ja intressimaksude rahavoogude analüüsimisel.

Kontserni võlainstrumendid jagunevad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 olid järgnevad Kontserni finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias:
 - Raha;
 - Hoiused keskpankades;
 - Laenud ja nõuded krediidiasutustele;
 - Laenud ja nõuded klientidele;
 - Muud finantsvarad.

- Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande: Varad, mida hoitakse rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, kuid varade rahavood on vaid põhiosa- ja intressimaksed, mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande. Väärtuse muutused kajastatakse koondkasumis, välja arvatud väärtuse langusest tulenevad kahjumid või kasumid, intressitulud ja valuutakursimuutused, mis kajastatakse kasumiaruandes. Kui finantsvara kajastamine lõpetatakse, siis koondkasumiaruandes kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muud tulud/(kulud). Nimetatud finantsvarade intressitulu kajastatakse finantstulude real sisemise intressimäära meetodil. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning väärtuse languse kulu kajastatakse eraldi real kasumiaruandes.

Kontsern kajastab järgmisi finantsvarasid õiglasest väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande:

 - Investeeringud võlainstrumentidesse.

- Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglasest väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/-kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja -kohustistelt. Sellised

õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavate instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse. Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 ei kajastatud Kontserni finantsvarasid vastavas mõõtmiskategoorias.

Omakapitaliinstrumendid

Kontsern kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Kui Kontsern on võtnud vastu pöördumatu otsuse kajastada mitte-kauplemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi koondkasumiaruande, siis ei ole võimalik omakapitali instrumendi kajastamise lõpetamisel õiglase väärtuse muutuseid ümber klassifitseerida ning kajastada läbi kasumiaruande. Sellistelt investeringutelt saadud dividendid kajastatakse jätkuval kasumiaruandes real muud tulud.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud omakapitaliinstrumendist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muu tulu/kulu. Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentide allahindluseid (ning allahindluse tühistamisi) ei kajastata eraldi õiglase väärtuse muutusest.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Kontsern kasutab kõikide korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande võlainstrumentide puhul kolmefaasilist mudelit, mis võtab arvesse krediidikvaliteedi muutust alates esmasest kajastamisest.

- Faas 1 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk ei ole suurenenud alates arvele võtmise hetkest. Eeldatavaks krediidikahjumiks on kogu lepinguperioodi eeldatavast krediidikahjust see osa, mis tuleneb kohustuse võimalikust täitmata jätmisest järgmise 12 kuu jooksul või kuni lepingu lõppemiseni, kui see on lühem (12 kuu eeldatav krediidikahjum).
- Faas 2 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk on oluliselt suurenenud alates arvele võtmise hetkest, kuid mille puhul ei ole veel objektiivseid põhjuseid lootusetuks tunnistamiseks. Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse, võttes aluseks eeldatavaid krediidikahjumeid kogu eeldatava lepinguperioodi jooksul.
- Faas 3 – sisaldab finantsvarasid, mille väärtus on langenud (näiteks, 90 päeva võlas, võlgnik on maksejõuetu, on tõenäoline, et võlgnik alustab pankroti menetlusega või ümberstruktureerimisega, mitte-töötav nõue). Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse kogu eeldatava lepinguperioodi kohta.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlainstrumentid kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes neto väärtuses, võttes arvesse eeldatavat krediidikahjumit. Laenukohustised Laenukohustised ja laenugarantiide puhul moodustatakse eraldi eeldatava krediidikahju osas ning kajastatakse kohustusena konsolideeritud finantsseisundi aruandes. Õiglas väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud võlainstrumentide korrigeeritud soetusmaksumuse ja eeldatava krediisikahjumi netoväärtuse muutus kajastatakse kasumiaruandes ning muud väärtuse muutused kajastatakse muus koondkasumiaruandes real kasumid ja kahjumid õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande võlainstrumentidelt.

Lepingutel, mis sisaldavad nii laenu kui ka laenu kohustust (kasutamata limiit) ja Kontsernil ei ole võimalik väljastamata osa komponenti eeldatavast krediidikahjumist eristada laenu komponendist, kajastatakse laenu kohustuse allahindlus koos laenu allahindlusega. Juhul kui kombineeritud eeldatavad krediidikahjumid ületavad laenu brutosummat, kajastatakse neid kohustusena.

Juhul, kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Laenukahjumid“ tuluna.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 „Riskide juhtimine“. Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu efektiivse intressimäära meetodil“.

Raha ja raha ekvivalendid

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja raha ekvivalentidena sularaha, keskpankades (va Eesti Pangas hoitav kohustuslik reserv) ja krediitiasutustes hoitavaid nõudmiseni ning kuni 3-kuulise tähtajaga hoiuseid, mida saab ilma märkimisväärsete piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Liisingnõuded

Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad Kontsernilt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingumaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustiste poolel ostjate ettemaksetena real „Muud finantskohustised“. Liisinguettevõtte poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolel real „Muud finantsvarad“.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringutehinguteks loetakse finantseerimistinguid, mille korral Kontsern finantseerib oma koostööpartneritest müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Kontsern soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringulepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring). Juhul kui liisinguettevõtte ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistingut (st nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktooringu ehk nõude soetamise hetkest.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

1.6.2 Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2017

Coop Pank AS kontsern klassifitseerib oma finantsvarasid ja -kohustisi vastavalt nende omadustele ning nende kohta avaldatavale informatsioonile. Klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IAS 39 järgi

Klass kontserni määratluses

Kategooria IAS 39 järgi		Klass kontserni määratluses	
Finantsvarad	Laenud ja nõuded	Nõuded krediitiasutustele	
		Laenud ja nõuded klientidele	Laenud ja nõuded eraisikutele
		Laenud ja nõuded juriidilistele isikutele	
	Muud finantsvarad		
	Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemiseks hoitavad intressimäära vahetuslepingud - tuletistingud	
		Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad võlakirjad	
Lõpptähtajani hoitavad finantsvarad	Lunastustähtajani hoitavad võlakirjad		
Müügiootel finantsvarad	Investeeringuväärtpaberid – aktsiad		

Laenud ja nõuded klientidele

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumendid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Need tekivad siis, kui kontsern annab raha, kaupu või teenuseid võlgnikule, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda.

Laenud võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglasest väärtusest koos tehingukuludega väärtuspäeval, mil raha laenusaajale välja makstakse või ajal, kui on tekkinud makse nõudeõigus ning kajastatakse kuni nende tagasimaksmiseni või mahakandmiseni, vaatamata sellele, et osa laenusummast võib olla kantud läbi laenu allahindluse kuludesse. Laenude allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Laenud on finantsseisundi aruandes kajastatud korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Tekkepõhiselt arvestatud ja laekumata laenuintressid kajastatakse finantsseisundi aruandes vastaval

varakirjel. Arvelduslaenu ja krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus. Kasutamata krediidilimiit on kajastatud panga tingimusliku kohustusena. Laenude restruktureerimine tähendab laenuitingimuste (lõpptähtaeg, maksegraafik, intressimäär) muutmist tulenevalt laenusaaaja riskitaseme muutumisest. Restruktureeritud laenude arvestamise ja kajastamise põhimõtted ei erine teistest laenudest.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistinguid, mille korral Kontsern finantseerib oma koostööpartneritest müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Kontsern soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring). Juhul kui liisinguettevõtte ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistingut (st nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumusena. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktooringu ehk nõude soetamise hetkest.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

Laenude ja nõuete väärtuse langus

Kontsern on hinnanud järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud. Finantsvara väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahju on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid halvenemisest ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esialgset arvelevõtmist (edaspidi kahjujuhtum) ja sellel kahjujuhtumil on mõju finantsvara või finantsvarade rühma tuleviku eeldatavatele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Laenude hindamisel on konservatiivselt arvestatud mitmesuguste riskidega. Ettevõtulaenu hindamisel on kontsern tuginenud nõuete klassifitseerimise süsteemile, mille kohaselt nõuete hindamise aluseks on juriidilisest isikust ettevõtja majanduslik seisund, laenuvõtja usaldusväärsus, laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsus ning muud tegurid, mis koosmõjus on aidanud hinnata laenuvõtja väärtust ja laenuportfellis tekkinud kahju summat. Füüsilisest isikust laenusaaajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet ja tagatisi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Esmalt on kontsern hinnanud, kas on olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis on individuaalselt olulised ja individuaalselt või ühiselt nende finantsvarade suhtes, mis ei ole individuaalselt olulised. Kui kontsern on kindlaks teinud, et individuaalselt hinnatud finantsvara suhtes ei ole olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta, on vara kaasatud sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade rühma ja hinnatud nende allahindlust grupipõhiselt. Varasid, mis on individuaalselt hinnatud ja mille allahindlusest tulenevat kahju on tulnud jätkuvalt kajastada, ei ole kaasatud grupipõhisesse hindamisse. Grupipõhise allahindluse otstarbel on grupeeritud finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal (s.t.

kontserni hindamisprotsessi alusel, mis võttis arvesse varade liiki, majandusharu, tagatise liiki, maksepraktikat ja muid asjakohaseid tegureid). Nimetatud tunnused on olulised selliste varagruppide tuleviku rahavoo hindamiseks.

Grupipõhiselt hinnatud laenugruppide allahindlusmäärad on leitud varade ajalooliste maksejõuetuks muutumise tõenäosuste ja ajalooliste kahjumäärade põhjal, mille krediidiriski tunnused sarnanevad kontsernis olemasolevatele varadele. Ajaloolisi laenukahjumeid on korrigeeritud kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mida hetkel ei esine. Kontsern on vaadanud regulaarselt üle nõuete hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Hinnanguliste laenukahjumite arvestamiseks on hinnatud laenude ja intressinõuete laekumise tõenäosust järgnevatel perioodidel ning eeldatavate laekumiste diskonteeritud nüüdisväärtust, mis on diskonteeritud finantsvara kliendi kehtiva kaalutud keskmise intressimääraga ning samuti diskonteeritud eeldatavaid laekumisi tagatiste realiseerimisest, mis kõik koos aitavad hinnata tekkinud laenukahjumi suurust. Kahjumi suurust mõõdetakse kui vahet vara bilansilise maksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoo nüüdisväärtuse vahel. Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluskonto abil ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes. Individuaalsed allahindlused on moodustatud individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhised allahindlused homogeensetele laenugruppidele.

Juhul, kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Laenukahjumid“ tuluna.

Kui laen on ebatõenäoliselt laekuv, kantakse see maha laenu vastava allahindluse arvelt. Sellised laenud kantakse maha pärast kõikide nõutavate protseduuride läbiviimist ja kahjusumma kindlakstegemist.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 „Riskide juhtimine“. Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu efektiivse intressimäära meetodil“.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad hõlmavad soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid väärtpabereid ja kauplemise eesmärgil soetatud väärtpabereid (sh tuletisinstrumendid).

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid määratakse siia kategooriasse lõplikult nende esmasel arvelevõtmisel. See väärtpaberite klass on kaasatud likviidsete võlakirjade portfelli. Investeeringu eesmärk on hoida likviidseid reserve likviidsetes väärtpaberites, mida on võimalik rahalise likviidsuse loomiseks keskvangale pantida või müüa.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid hinnatakse õiglasest väärtuses, mille aluseks võetakse väärtpaberi ostunoteering. Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud ei ole piisavalt regulaarsed, siis hinnatakse finantsinstrumendid ümber õiglasest väärtusesse, võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni emitendi kohta, et hinnata finantsinstrumendi hinda õiglase väärtuse määramiseks sarnaste, turul saadaolevate instrumentide hinnaga.

Intressitulud finantsinvesteeringutelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu“. Nende väärtpaberite ümberhindamisest saadud realiseeritud ja realiseerimata tulemit kajastatakse kasumiaruande real „Neto tulu/kulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt“.

Kauplemisväärtpaberid on väärtpaberid, mis on soetatud peamiselt edasimüügi- või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa iseseisvast finantsinstrumentide portfelist, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest ning tuletisväärtpaberid. Kontsernil ei ole väärtpabereid, mis on soetatud edasimüügi- või tagasiostu eesmärgil.

Tuletisinstrumendid (SWAP-tehingud) võetakse arvele õiglasest väärtuses tehingupäeval, arvestamata tehingukulusid, edasine kajastamine toimub nende õiglasest väärtuses. Juhul, kui tuletisinstrumendid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid. Kasumid/kahjumid tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulu või kuluna koondkasumiaruande real „Neto tulu/kulu õiglasest väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt“.

Tuletisinstrumendid kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansiliste varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Müügiootel finantsvarad

Investeeringud väärtpaberitesse klassifitseeritakse müügiootel finantsvarana. Müügiootel finantsvarad on investeeringud, mida Kontsern plaanib hoida määramatu aja ning mis võidakse müüa tulenevalt likviidsuse vajadusest või muutunud instressidest, valuutakurssidest või omakapitali hinnast.

Nimetatud väärtpaberid võetakse tehingupäeval arvele õiglasest väärtuses. Edaspidi kajastatakse neid kontserni aruannetes õiglasest väärtuses. Juhul kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kajastatakse need väärtpaberid soetusmaksumuses. Müügiootel väärtpaberite õiglase väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu ja kulu kajastatakse koondkasumiaruandes finantsvarade ümberhindlusena.

Kontsern hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid, et müügiootel finantsvara väärtus on langenud. Müügiootel aktsiainvesteeringute puhul loetakse väärtpaberi õiglase väärtuse olulist või pikaajalist langust alla tema soetusmaksumuse vara väärtuse langust määravaks teguriks. Võlainstrumendi väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Müügiootel vara kohta sellise trendi esinemisel eemaldatakse kumulatiivne kahju – mõõdetuna kui vahe soetusmaksumuse ja hetke õiglase väärtuse vahel, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev kahju selle finantsvara kohta, mis eelnevalt on kajastatud kasumi või kahjumina – koondkasumist ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahju, mis on kajastatud kasumiaruandes, ei kanta tagasi läbi kasumiaruande. Kui järgmisel

perioodil müügiotel olevaks klassifitseeritud võlainstrumendi õiglane väärtus tõuseb ja tõusu võib objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast väärtuse langusest tingitud kahju kajastamist kasumis või kahjumis, kantakse väärtuse langusest taastamine tagasi läbi kasumiaruande.

Varade müügist saadav kasum/kahjum kajastatakse koondkasumi vähenemisenä ulatuses, mille võrra on varasemalt kajastatud väärtuse tõus samalt instrumendilt ja ülejäänud osa kasumiaruandes.

Müügiotel finantsvarade efektiivse intressi meetodiga arvestatud intress ja valuutakursi muutusest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Dividendid müügiotel omakapitaliinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad

Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad on aktiivsel turul noteeritud finantsinstrumendid, millel on kindel tähtaeg ja mille osas juhtkonnal on kavatsus ja võimalus hoida neid lõpptähtjani. Nendeks ei ole:

- investeeringud, mis on soetusel defineeritud kui õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad;
- investeeringud, mis on klassifitseeritud kui müügiotel varad;
- investeeringud, mis vastavad laenude ja nõuete kriteeriumitele.

Need investeeringud on algselt arvele võetud õiglasel väärtuses koos kõigi soetusega otseselt seotud kuludega ning edasi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu lunastustähtjani hoitavatele investeeringutele kajastatakse koondkasumiaruandes intressitulude koosseisus. Allahindlused lahutatakse investeeringu bilansilisest väärtusest ja allahindluse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real „Muud ärikulud“.

1.7. Materiaalsed- ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutusega varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ning mille hulka aruande kuupäeva seisuga kuulub soetatud tarkvara.

Materiaalsed põhivarad ja immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmisele järgnevast kuust ja arvestatakse vara täieliku amortiseerumiseni. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset amortisatsioonimeetodit. Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid.

Põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil põhivara kasutusele võtmisele järgnevalt kuust vastavalt põhivara hinnangulisele kasutusajale:

- ehitised 2-5% aastas,
- sõidukid 15% aastas,
- inventar 12,5% aastas,
- kontoritehnika 25% aastas,
- arvuti riist- ja tarkvara 10-25% aastas.

Piiramatu kasutuseaga põhivara (maa) ei amortiseerita. Põhivara kulum on näidatud kasumiaruande real „Põhivara kulum“. Amortisatsiooni arvestus lõpetatakse, kui vara on arvestuslikult täielikult amortiseeritud, vara ümberklassifitseerimisel müügiootel põhivaraks või vara lõplikul eemaldamisel kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara müügist saadav kasum või kahjum määratakse kindlaks müügitulu ja põhivara bilansilise maksumuse vahega. Müügitulu või -kulu kajastatakse kasumiaruandes vastavalt ridadel „Muu äritulu“ või „Muu ärikulu“.

Kulude kapitaliseerimine

Kontserni kasutuses olevate rendipindade rekonstrueerimisväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt vastavalt rendilepingu kestvusele.

Arenguväljaminekud

Tarkvaraprogrammide arendamise kulud, kui nendega kaasneb täiendav funktsionaalsus ja mis vastavad immateriaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel), kajastatakse immateriaalse põhivarana. Tarkvaraprogrammide kasutamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamisväljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil. Ettevõttesiseselt arendatavate kaubamärkidega jm. seotud väljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil.

Firmaväärtus

Firmaväärtust kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kontsern viib läbi firmaväärtuse testi vähemalt kord aastas või koheselt juhul, kui on ilmnunud väärtuse langusele viitavad asjaolud. Firmaväärtus jaotatakse tulu teenivatele üksustele või -üksuste rühmade vahel, kes saavad kasu äriühenduse sünergiast. Kasum või kahjum rahavoogusid genereeriva üksuse lõpetamisest või müügist, millele firmaväärtus on allokeeritud, sisaldab selle üksusega seotud firmaväärtuse bilansilist jääkväärtust.

1.8 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt, mida ettevõtte hoiab eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, kuid mitte objektid, mida kasutatakse tavapärase äritegevuse käigus.

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, milleks on ostuhind ja otseselt soetamisega kaasnevad kulutused. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse sõltumatute ekspertide hinnanguid, mis põhinevad kas tulumeetodil (väärtus leitakse varast genereeruvate tuleviku rahavoogusid diskonteerides) või võrdlusmeetodil (analüüsitakse sarnaste objektidega toimunud turutehinguid) või kahe eelnimetatud meetodi kombinatsioonil. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutustest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse nende tekkimise perioodi kasumiaruandes vastavalt real „Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus“.

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber juhul, kui toimub muutus tema kasutamise eesmärgis. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objektile selle varade grupi põhimõtteid, kuhu ta ümber klassifitseeritakse. Juhul, kui kinnisvarainvesteering võetakse kontsernis kasutusele põhivarana, klassifitseeritakse kinnisvarainvesteering ümber põhivaraks, mille soetatismaksumuseks on ümberklassifitseerimise hetke õiglase väärtus. Kontserni poolt kasutatava põhivara muutumisel kinnisvarainvesteeringuks kajastatakse ümberklassifitseerimise päeval eksisteerinud vahe põhivara bilansilise jääkmaksumuse ja vara õiglase väärtuse vahel kasumiaruandes.

Kui kinnisvarainvesteeringu kasutamises on toimunud muutus, mille tõenduseks on arendustegevuse alustamine eesmärgiga valmistada vara ette müügiks, siis klassifitseeritakse objekt ümber varuks, mille soetusmaksumuseks varuna on ümber klassifitseerimise päeva õiglase väärtus.

1.9 Varad müügiks

Varad müügiks on varad, mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus ja mis võetakse arvele soetusmaksumuses.

Soetusmaksumus on vara omandamise või töötlemise ajal vara eest makstud raha või üleantud mitterahalise tasu õiglase väärtus. Bilansipäeval hinnatakse müügiks hoitavaid varasid ning kajastatakse neid bilansis nende soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Netorealiseerimisväärtus on müügihind, millest on maha arvatud eeldatavad müügiga seotud kulud.

1.10 Mittefinantsvara väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle vara võimalikku väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse.

Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, va finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.11 Rendiarvestus - kontsern kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsernil ei ole aruandeperioodil ega sellele eelneval aruandeperioodil kapitalirendile võetud vara. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Kontsern kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Üld- ja halduskulud“.

Alates 01.01.2019 rakendus finantsaruandluse standard IFRS 16 „Rendilepingud“, mille kohaselt kõik rendilepingud loetakse kapitalirentideks ja kajastatakse bilansis vastavalt IFRS 16 nõuetele.

Kontsern ei ole rakendanud antud standardit varasematel aruandeperioodidel. Kontsern rakendas standardi alates 01.01.2019. IFRS 16 standardi rakendamise mõju on kirjeldatud käesoleva lisa punktis 1.18.

1.12 Finantskohustised

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IFRS 9 järgi

Klass kontserni määratluses

Finantskohustised	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised	Klass kontserni määratluses	
		Klientide hoiused ja saadud laenud	Eraisikud
		Allutatud võlakohustised	Krediitiasutused
		Muud finantskohustised	
Tingimuslikud kohustised	Tingimuslikud laenukohustised		
	Finantsgarantiid		

Klientide hoiused

Hoiused võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse bilansireal „Klientide hoiused ja saadud laenud“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustiste kirjetel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressi- ja sarnased kulud“.

Saadud laenud

Võlakohustised võetakse esialgselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul, kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, kajastatakse seda tingimusliku varana.

Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad väljamaksmata palgakohustisi, tulemustasude tingimuslikku reservi koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga ning kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga koos puhkusetasu kohustiselt arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga. Kohustised töövõtjatele kajastatakse bilansis lühiajalise kohustisena ning koondkasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna. Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi.

Kontsernil puudub juriidiline või faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

Laenukohustised

Kontsern väljastab kohustusi laenude andmiseks. Laenukohustised on tühistamatud või tühistatavad ainult oluliselt kahjulike muutuste tõttu. Sellised kokkulepped võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, mis tavaliselt väljendub saadud tasude summana. Seda summat amortiseeritakse lineaarsel meetodil kohustuse kogu eluea jooksul, välja arvatud selliste laenukohustiste puhul, mille osas on tõenäoline, et Kontsern sõlmib konkreetse laenulepingu ega kavatse seda laenu müüa vahetult peale sõlmimist; sellise laenukohustiste tasud kajastatakse tulevikus ja lisatakse laenu kajastamisel algselt bilansilisele väärtusele. Iga aruandeperioodi lõpus kajastatakse laenukohustised (i) mitteamortiseeritud jääkväärtuses esialgselt arvelevõtmise summast, millele on lisatud (ii) oodatava krediidikahjumi mudeli alusel arvatud allahindlus, välja arvatud juhul, kui kohustus on väljastada turuintressimäärast madalama intressimääraga laen, mille puhul kajastatakse väljastamata laen nimetatud väärtustest kõrgeimas summas. Väljastamata laenu jääkväärtus väljendab kohustust.

1.13 Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustise tingimustele. Selliseid finantsgarantiisid antakse klientide nimel pankadele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude panga rahaliste vahendite ja kohustiste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse panga antud garantiist tulenevaid kohustisi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Juhtudel, kus teenustasusid rakendatakse järelejäänud kohustise osas perioodiliselt, kajastatakse need tuluna proportsionaalselt vastava kohustise perioodi jooksul. Iga aruandeperioodi lõpul kajastatakse kohustised kas lepingu väärtuses aruande koostamise hetkel või lepingu väärtuses ja täiendavalt eraldisena bilansis. Garantiikohustise tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.14 Tulude ja kulude kajastamine

Arvestuspõhimõtted alates 01.01.2018

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäär meetodit.

Efektiivse intressimäär meetod on finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäär arvutamisel hindab kontsern rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäär lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Teenustasutulude all kajastatakse müügitulu lepingutest klientidega. See ei rakendu müügitulule rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustustest, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendusallas. Laenude/ liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Teenustasutulud kajastatakse lineaarselt kogu teenuse osutamise perioodi jooksul, kui klient samaaegselt saab ja tarbib Kontserni tegevusest tulenevaid eeliseid. Muutuvtasu kajastatakse ainult sellises ulatuses, mille osas juhtkonna otsuse alusel on väga tõenäoline, et tagasipööramist ei toimu.

Muud teenustasutulud kajastatakse hetkel, mil Kontsern täidab oma täitmiskohustuse, mis tavaliselt toimub selle aluseks oleva tehingu teostamisel. Saadud või saadav tasu väljendab tehingu hinda konkreetsete täitmiskohustuse teenuste eest. Selline tulu tekib siis kui tehakse ära kliendi eest välisvaluuta ostu või müügi tehing, töödeldakse maksetehinguid, arveldatakse sularahas, kogutakse või makstakse välja sularaha.

Tulu varade müügist

Tulu varade müügist kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab tulu kaupade müügist siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2017

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab kontsern rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik

lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkinud intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Tulud kajastatakse kontserni tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Teenustasutulu ja komisjonitasutulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel (nt pangakaartide teenustelt). Laenude/ liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Väärtpaperihalduse tasud kajastatakse tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt tehingute toimumise hetkel.

Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.15 Maksustamine

Tulumaksuseaduse muudatustega seoses kehtib alates aastast 2018 residendist krediidasutustele kohustus tasuda tulumaksu avansilisi maksed määraga 14% eelmises kvartalis teenitud maksukohustuste täitmise-eelselt kasumilt. Tasutud avansilist tulumaksu saab krediidasutus arvesse võtta kasumi jaotamisel ja sellega kaasneva tulumaksukohustuse arvutamisel. Tulumaksu arvestamisel vähendatakse kasumit saadud dividendide ja püsivale tegevuskohale omistatud kasumi võrra, millele rakendatakse vabastusmeetodit, et vältida topelt maksustamist. Teiseks vähendatakse kasumit eelmistel kvartalitel teenitud kahjumite võrra. Tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, mil tekib avansilise tulumaksu arvutamise arvestuslik alus, sõltumata sellest, millal toimub tulumaksu maksmine.

Dividendide väljamaksmisega või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, mil dividendid või muud omakapitali vähendavad väljamaksed välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest on dividendid välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates aastast 2019 on dividendide väljamaksetele võimalik rakendada maksumäära 14/86. Kehtiva seaduse kohaselt saab dividendide maksmisel soodsamat maksumäära kasutada kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamaksumise ulatuses, mis on eelnevatel aastatel maksustatud maksumääraga 20/80. Esimeseks arvesse võetavaks aastaks keskmise dividendimakse leidmisel on aasta 2018.

1.16 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10

aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

1.17 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamispäeva vahemikus, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

1.18 Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine.

Välja antud uued või muudetud standardid, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2018 aruandeperioodist:

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses; varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelil finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (nt derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemise eesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemise eesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikast tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendinõuete ja ostjate vastu olevate nõuete osas.

- Muudeti riskimaandamise arvestuse nõudeid, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamise arvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamise instrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makroriski maandamisarvestust.

IFRS 9 standardi esmase rakendamise järgselt kasutas kontsern 2018 aastaaruandes vabastust 2017 aasta võrdlusandmeid mitte korrigeerida.

Kuni 31.12.2017 kehtinud regulatsiooni kohase ja alates 01.01.2018 kehtiva regulatsiooni kohase finantsvarade mõõtmise erinevuse mõju kirjeldab alljärgnev tabel.

	Mõõtmine vastavalt		IFRS 9 rakendamise mõju			
	IAS 39	IFRS 9	IAS 39 lõppsaldo 31.12.2017	Ümberliigitamine (kohustuslik)	Ümberhindamine (ECL)	IFRS 9 algsaldo 01.01.2018
Sularaha	L&R	AC	22 771	0	0	22 771
Nõuded keskpankadele	L&R	AC	44 815	0	0	44 815
Nõuded krediidasutustele	L&R	AC	31 287	0	0	31 287
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	FVPL	FVOCI	11 060	0	0	11 060
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	HTM	FVOCI	503	20	0	523
Investeeringud omakapitali instrumentidesse	AFS	FVOCI	13	0	0	13
Laenud ja nõuded klientidele	L&R	AC	238 282	0	-630	237 652
Muud finantsvarad	L&R	AC	477	0	0	477
Finantsvarad kokku			349 208	20	-630	348 598

Lühendite selgitused:

AC - finantsvara mõõdetud korrigeeritud soetusmaksumuses

FVPL - finantsvara mõõdetud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

FVOCI - finantsvara mõõdetud õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi

HTM - lunastustähtajani hoitav finantsvara

AFS - müügivalmis finantsvara

L&R - laenud ja nõuded

Standardi esmakordse rakendamisega 01.01.2018 kaasnes negatiivne mõju omakapitalile tulenevalt allahindluste algsaldode ümberhindamisest. Täpsemad mõjud IFRS 9 standardi rakendamisest on esitatud käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aruandes ja aruande lisades. Eesmärgiga vältida negatiivset mõju kapitali adekvaatsusele seoses IFRS 9 rakendamisega, kasutas kontsern määruse 575/2013 (CRR) artikliga 473a lubatud üleminekuperioodi, mille kohaselt võib IFRS 9-le üleminekust tingitud laenude allahindluse mõju leevendamiseks 5-aastase perioodi vältel allahindluste summat omavahenditest lahutada osaliselt.

IAS 40 muudatus - „Kinnisvarainvesteeringud“ (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):

Muudatus selgitab, et kinnisvarainvesteeringute klassi või klassist ümberklassifitseerimiseks peab olema toimunud muudatus objekti kasutamises. Muudatuse kohta peab olema tõendusmaterjali, pelgalt muudatuskavatsus ei ole piisav kinnisvarainvesteeringu ümberklassifitseerimiseks.

Muudatus ei avaldanud mõju kontserni finantsaruannetele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):

Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdnud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

Kontsern ei oma IFRS 15 üleminekust tulenevat olulist mõju finantsaruannetele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):

Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (*principal*) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

Kontserni hinnangul ei mõjuta IFRS 15 muudatused oluliselt finantsaruandlust.

Ülejäänud muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima alates 01.01.2018 ei ole kontsernile olulist mõju.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2019 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

IFRS 16 - „Rendilepingud“ (rakendus 01.01.2019):

Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul, kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks, nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega ehk rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

IFRS 16 standardi esmase rakendamise järgselt kavatseb kontsern 2019 aastaaruandes kasutada vabastust 2018 aasta võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Standardi rakendamise mõju ilmneb kasumiaruandes seeläbi, et kajastatavad kulud rendilepingu esimesel aastal on suuremad, samas kui kulud rendilepingu viimasel aastal on väiksemad. Mõju kasumiaruandes ja muu koondkasumi aruandes kajastatavatele kulude 2019. aastal on 12 tuhat eurot (erinevus võrreldes IAS 17 alusel kajastamisega). Alates 01.01.2019 kajastatakse finantsseisundi aruandes 1,8 miljonit eurot vara kasutusõigusena ja rendikohustusena, mille tulemusel suurenes Kontserni bilansimaht.

IFRS 16 standardi rakendamisel kasutab kontsern lihtsustatud meetodit, s.t. jäeti välja väheväärtuslikud objektid turuväärtusega alla 5 tuhat euro ja lühiajalised, kuni 12-kuulised lepingud.

Vara kasutusõiguse ja rendikohustuse kajastamisel lähtub kontsern alljärgnevatest arvestuspõhimõtetest:

1. Rendileandjaga sõlmitud rendilepinguga seotud renditavat vara ja rendikohustust kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi kirjetel.
2. Renditava vara hulka kuuluvad panga kontoripinnad, mida pank kasutab rendileandjaga sõlmitud rendilepingu alusel teatud perioodi jooksul pangateenuste osutamiseks või halduseesmärkidel ning kavatab rendipindu kasutada pikema perioodi kui üks aasta jooksul (s.t. ei ole lühiajaline rendileping) ning mille turuväärtus ületab väheväärtusliku vara summa kriteeriumit 5 tuhat eurot.
3. Vara kasutusõigus võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb rendiperioodi jooksul rendileandjale tehtavate rendimaksete nüüdisväärtusest ja rendilepingu sõlmimisega kaasnenud otsekuludest.
4. Renditav vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Renditavat vara amortiseeritakse lineaarselt, amortisatsiooni periood on üldjuhul arvestuslik rendiperiood.
5. Rendikohustused võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb rendiperioodi jooksul rendileandjale tehtavate rendimaksete nüüdisväärtusest.
6. Rendikohustused kajastatakse finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades rendimaksete diskonteerimisel alternatiivset laenuintressimäära.
7. Kui rendimaksete hinnang muutub (nt. rendilepingu pikendamise või katkestamise optioonide kasutamise suhtes), siis rendikohustus hinnatakse finantsseisundi aruandes ümber, s.t. uued rendimaksed diskonteeritakse uue diskontomääraga ja koos rendikohustusega korrigeeritakse ka renditava vara bilansilist väärtust. Sellest muutusest tuleneva vahe võrra korrigeeritakse vara kasutusõigust.

IFRS 9 muudatused - „Ennetähtaegne tagasimakse negatiivse kompensatsiooniga“ (rakendus 01.01.2019):

Muudatus võimaldab kajastada teatud laene ja võlaväärtpabereid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil ka juhul, kui neid võib ennetähtaegselt tagasi maksta summas, mis on väiksem kui korrigeeritud soetusmaksumus, näiteks kui tagasimakse toimub õiglasel väärtuses või kui tagasimakse sisaldab mõistlikku kompensatsiooni laenuandjale, olles mõõdetud selle instrumendi järelejäänud elueal toimuva turuintresside kasvu mõju nüüdisväärtuse summas. Lisaks on standardi otsuste aluste (basis of conclusions) osasse lisatud info, mis kinnitab kehtivaid IFRS 9 juhiseid, mis sätestavad, et kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid finantskohustusi muudetakse või vahetatakse selliselt, et neid finantsseisundi aruandest ei eemaldata, tuleb tekkinud kasum või kahjum kajastada kasumiaruandes. Seetõttu ei saa ettevõtteid enamustel juhtudel muuta laenu sisemist intressimäära laenu järelejäänud elueaks, et vältida laenuitingimuste muutmise hetkel mõju kasumiaruandele. Kontsern hindab standardi muudatuse mõju finantsaruandele.

Muudatused IFRS-ides 2015-2017 (rakendus 01.01.2019):

Piiratud ulatusega muudatused mõjutavad nelja standardit. IFRS 3-s selgitati, et omandaja peab ümber hindama oma varasema osaluse ühiselt kontrollitavas tegevuses, kui ta omandab selle äri üle kontrolli. Vastupidiselt, IFRS 11-s on nüüd selgesõnaliselt öeldud, et investor ei tohi ümber hinnata oma varasemat osalust, kui ta omandab või kaotab ühise kontrolli ühiselt kontrollitava tegevuse üle. Muudetud IAS 12 selgitab, et dividendide tulumaksu mõju tuleb kajastada vastavalt sellele, kuidas on tekkinud jaotatav kasum, näiteks kasumiaruandes või muus koondkasumiaruandes. Nüüd on arusaadav, et see nõue rakendub kõikides olukordades, kui omakapitalina klassifitseeritud finantsinstrumentidelt tehtud maksed on käsitletavad kasumi jaotamisena ning mitte ainult siis,

kui maksumõjud tekivad seetõttu, et jaotatavale ja jaotamata kasumile rakenduvad erinevad maksumäärad. Muudetud IAS 23-s on nüüd selgesõnalised juhised, et laenuid, mis on võetud konkreetse vara ehitamise finantseerimiseks, tuleb üldiste laenukulude kogumist välja võtta ainult seni, kuni selle konkreetse vara ehitus on sisuliselt lõpetatud.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Äritegevuse mõiste“ – IFRS 3 muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):

Muudatustega on korrigeeritud äritegevuse mõistet. Äritegevusel peavad olema sisendid ja sisuline protsess, mis koos aitavad oluliselt kaasa võimele luua väljundeid. Uus juhendmaterjal annab raamistiku hindamiseks, millal sisend ja sisuline protsess on olemas, sh varajases staadiumis olevate ettevõtete puhul, mis ei ole väljundeid tekitanud. Kui väljundeid ei ole, siis äritegevusena klassifitseerumiseks on vajalik organiseeritud tööjõu olemasolu. Väljundi mõistet on kitsendatud ja see keskendub nüüd klientidele pakutavatele kaupadele ja teenustele ning investeerimistulu ja muu tulu teenimisele; mõiste ei hõlma enam kulude kokkuhoidu ja muud majanduslikku kasu. Samuti ei pea enam hindama, kas turuosalisel on võimelised puuduvaid osi asendada või omandatud tegevusi ja varasid integreerima. Ettevõtte võib läbi viia „konsentratsioonitesti“ – omandatud varad ei vasta äritegevuse mõistele, kui omandatud brutovarade sisuliselt kogu õiglane väärtus kontsentreerub ühele varale (või ühesuguste varade kogumile).

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni finantsaruandlusele.

Lisa 2 Riskide juhtimine

Riskijuhtimise põhimõtted

Risk on defineeritud kontsernis kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Riskijuhtimine on protsess, mille eesmärk on tegevuse efektiivsus ja kasumlikkus, mis vastaks strateegias määratletud aktsionäride ootustele. Kuivõrd riskid kaasnevad kõikide äritegevustega ja kõikidel tegevustasanditel, siis on riskijuhtimisse kaasatud juhtkonna kõrval kõik kontserni töötajad läbi sisekontrolli süsteemi. Riskijuhtimise ülesanneteks on äritegevusega seotud riskide tuvastamine ja mõõtmine, riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine, riskide seire ning raporteerimine riskijuhtimise tulemuslikkuse kohta.

Riskijuhtimise struktuur ja vastutus

Kontserni riskijuhtimise süsteem on juhtimistasandil tsentraliseeritud – riskijuhtimist reguleerivad poliitika ja põhimõtted kehtestatakse kontserniülesena panga nõukogu või juhatuse poolt, et tagada Coop Pangas ja tütarettevõtetes ühtsete riskijuhtimise põhimõtete elluviimine ning kiire ja efektiivne reageerimine majanduskeskkonna või kontserni ärimudeli muutustele. Riskijuhtimise korraldus peab vastama kehtivatele seadusandlikele regulatsioonidele ja normatiividele.

Panga juhatuse vastutab riskide juhtimise, kontrollimise, riskijuhtimise põhimõtete ja -meetodite juurutamise ning riskijuhtimise tulemuslikkuse eest. Juhatuse võib riskide juhtimise korraldamisel delegeerida piiratud ulatuses ja piiratud otsustuspädevusega juhatuse poolt moodustatavatele kollegiaalsetele otsustusorganitele riskide võtmise, kontrollimise ja jälgimise.

Panga juhatuse poolt on moodustatud järgmised piiratud otsustuspädevusega komiteed ja komisjonid:

Aktivite ja passivate juhtimise komitee (APJK) ülesanded, koosseis ja tegevus on määratletud tema reglemendiga. Komitee ülesandeks on jälgida, kontrollida, analüüsida, hinnata ja juhtida riske, vastu võtta otsuseid ning viia neid ellu järgmistes vastutusvaldkondades:

- panga ja kontserni likviidsusrisk, lühi- ja pikaajalise likviidsuspositsiooni hindamine ja juhtimine;
- panga varade ja kohustuste tähtjastruktuuri jälgimine;
- intressitulude ja -kulude tasakaalu planeerimine ja intressiriski juhtimine;
- vastaspooltega seotud tähtjaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine;
- võlakirjaportfelli juhtimine.

Krediidikomitee on panga kõrgeim organ krediidiotsuste tegemisel, riskide juhtimise eest vastutav tööorgan, mis on moodustatud kooskõlas krediidasutuste seadusega ja panga põhikirjaga, tagamaks panga krediidipoliitika elluviimist läbi krediteerimisotsuste vastuvõtmise ning tagatiste nõuetele vastavuse hindamise.

Krediidikomisjon täidab Krediidikomitee funktsioone väiksema riskiga krediteerimisotsuste vastuvõtmisel.

Kontode komitee ülesandeks on läbi oma otsuste juhtida ja kontrollida kõrgema rahapesu tõkestamise riskiga klientidega kliendisuhete loomist ja kliendisuhete monitoorimist ning vajadusel kliendisuhete lõpetamist.

Riskijuhtimise efektiivsuseks elluviimiseks kasutatakse kolmetasandilise kaitseliini põhimõtet kooskõlas panga nõukogu poolt kinnitatud sisekontrollisüsteemi põhimõtetega.

Otsest riskikontrolli funktsiooni kandvad struktuuriüksused:

Esimene kaitseliin

Esimese kaitseliini moodustavad müügi- ja tugiüksused ning tütaretevõtted. Esimese kaitseliini ülesanne on tagada oma vastutusalas olevate tegevuste, toodete ja protsessidega seotud riskide tuvastamine, hindamine ning riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine.

Teine kaitseliin

Teise kaitseliini rolli kannavad riskijuhid ja analüütikud riskijuhtimise ja krediidiriski osakonnas.

Teise kaitseliini peamisteks funktsioonideks on:

- kontserniülese vaadena regulaarne riskide tuvastamine, hindamine ja monitoorimine;
- stressitestimine, sh likviidsuse-, krediidi- ja tururiskide osas ning vastavate riskireportite koostamine;
- juhatuse ja nõukogu informeerimine riskidest;
- riskijuhtimise meetodika arendamine, esimese kaitseliini nõustamine riskijuhtimise valdkonnas;
- koolituste läbiviimine riskijuhtimise valdkonnas;
- sisereeglite- ja õigusaktidele vastamise kontroll ja monitooring;
- plaaniliste- ja erakorraliste sisekontrollide läbiviimine organisatsioonis.

Kolmas kaitseliin

Siseauditi üksus

Siseauditi üksus auditeerib kontserni tegevuse vastavust õigusaktidele ja juhenditele, äriprotsesside ning sisekontrollisüsteemi toimimist ning efektiivsust, panga struktuuriüksuste poolt panga pädeva organi vastu võetud otsuste täitmist, samuti kehtestatud reglementidest, limiitidest ja muudest sisemistest normidest kinnipidamist. Siseauditi üksuse tegevus on suunatud panga aktsionäride, hoiustajate ja muude kreditoride huvide kaitsmisele.

Kapitali juhtimine

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Kapitalina käsitletakse kontserni omavahendeid, mis koosnevad esimese taseme ja teise taseme omavahenditest. Ülevaade regulatiivsetest omavahenditest on esitatud järgnevas tabelis.

Kapitalibaas	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Esimese taseme omavahendid			
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurs	38 374	38 374	25 175
Kohustuslik reservkapital	2 288	2 070	1 970
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	3 799	387	617
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	3 989	1 932	0
Muu akumuleeritud koondkasum	-154	0	0
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757	0
Immateriaalne põhivara (-)	-2 290	-1 166	-687
Tulevasel kasumlikkusel põhinev tulumaksuvara (-)	0	0	-1
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-10	-14	-21
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-313	-1 388	-1 019
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	598	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	39 524	33 438	26 034
Allutatud kohustised	5 000	5 000	3 299
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	5 000	5 000	3 299
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	44 524	38 438	29 333
Kapitali adekvaatsus (%)	18,06%	19,90%	21,22%
Tier I kapitali suhtarv (%)	16,03%	17,32%	18,84%

Alates 2016. aastast arvestatakse omavahendite arvutamisel Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse nr 183/2014 suunistega, mille kohaselt majandusaasta jooksul kajastatud mis tahes summasid võib kaasata üldiste ja spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste arvutamisse üksnes juhul, kui vastavad summad on maha arvatud krediidasutuse esimese taseme põhiomavahenditest.

Kontsern on 31.12.2018, 31.12.2017 ning 31.12.2016 seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega.

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Kapitali planeerimine toimub kontserni strateegiat, tulevikuootusi ja riskiprofiili ning riskiisu arvesse võtvate finantsseisundi aruande ja kasumi prognooside alusel. Kapitali planeerimise eest vastutab panga juhatus.

Sisemine kapitali adekvaatsuse tagamine (ICAAP) on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata kontserni riskiprofiili ja sellele vastavat kapitali vajadust – ICAAP on aluseks regulaarsele kapitali planeerimisele kontsernis.

Kapitali vajaduse planeerimine ja prognoosimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, mis võtab arvesse ICAAPist ja Finantsinspektsiooni järelevalvelisest hinnangust (SREP) tulenevaid kapitalinõudeid ning millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks, mida pole regulatiivsete kapitalinõuete raames arvestatud.

Kontserni riskiprofiili hinnatakse eelkõige järgmiste riskide lõikes: krediidirisk, kontsentratsioonirisk, likviidsusrisk, tururiskid, sh finantsinvesteeringute portfelist tulenev risk, pangaportfelli intressirisk, operatsioonirisk, strateegiline risk, reputatsioonirisk.

Minimaalne soovitud kapitali adekvaatsuse tase on SREP hinnangus leitud minimaalne nõutav kapitali adekvaatsuse tase, millele liidetakse vastavalt kontserni kehtivale tegevusstrateegiale ja finantsprognosidele vajaduspõhiselt tegevusmahtude kasvuks, strateegia elluviimiseks ja stabiilse finantsseisundi tagamiseks vajalik varu.

Kapitali vajaduse leidmiseks prognoositakse finantspositsioone, võttes aluseks muutusi riskipositsioonide ja omakapitali kirjete lõikes. Finantsseisundi aruande ja kasumiaruande prognoose vaatab regulaarselt üle ja kinnitab panga juhatuse. Lisaks arvestatakse strateegilise riski ja reputatsiooniriski võimaliku mõjuga kontserni tegevuse edukusele ning leitakse vajalik omakapitali puhver, et tagada sisemiselt soovitud kapitali adekvaatsuse tase alternatiivsete ja riskistsenaariumite realiseerumisel. Ülevaade kapitali adekvaatsuse kujunemisest koos SREP hinnangust tulenevate kapitalinõuetega esitatakse panga juhatusele ja nõukogule kvartaalselt.

Kontsern tagab, et kõik riskid oleksid igal ajal kaetud piisava kapitaliga.

Krediidiriski juhtimine

Krediidiriski suurus väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest krediidiriskile avatud nõuete puhul kontserni ees.

Coop Pank lähtub krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel standardmeetodist. Kapitalinõuete arvutamisel kasutab kontsern aktsepteeritud reitinguagentuuride reitinguid Finantsinspektsiooni poolt kehtestatud korra järgi.

Krediidiriski juhtimise aluseks on kontserni krediidipoliitika. Krediidipoliitika põhieesmärkideks on saavutada krediiditegevusest jätkusuutlikult aktsionäride nõutavat tulunormi tagav kontserni varade tootlikkus, järgides konservatiivsuse ja riskide hajutatuse põhimõtteid ning võttes mõõdukaid riske, mis oleksid hinnatavad ning juhitavad.

Kontserni peamised krediidiriskile avatud varad on järgmised:

- raha ja raha ekvivalendid (s.h nõuded keskpankadele ja krediidasutustele, lisa 9);
- finantsinvesteeringud (lisa 10);
- laenu ja nõuded klientidele (lisa 11);
- muud finantsvarad (lisa 13).

Rahapaigutused krediidasutustesse ning finantsinvesteeringud väärtapaberitesse tehakse vastavalt APJK poolt kinnitatud vastaspoole limiidile. Vastaspoole krediidikõlblikkuse hindamisel ja krediidilimiidi määramisel võetakse arvesse tema asukohariik ja hinnang vastaspoole finantsseisundile, juhtimisele, juriidilisele staatusele ning turupositsioonile. Völakirjainvesteeringute puhul hinnatakse täiendavalt likviidsust ja reitingut.

Krediidiriski mõõtmine

Kontsern kasutab sisemisi krediidiriski klasse mis peegeldavad hinnangut iga vastaspoole maksejõuetuse tõenäosusele.

Panga krediidiinõuete klassifitseerimine ja grupeerimine toimub kord kuus. Krediidiinõuete krediidiriski klassid sõltuvalt laenusaaaja maksedistsipliinist ja finantsmajanduslikust seisundist:

- A – ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võiksid põhjustada laenu mittelaekumist vastavalt laenulepingu tingimustele ehk korras laen, tähtjaks tasumata põhiosa maksed ja intressid puuduvad või on kuni 14 päeva vanad;
- B – sisaldab potentsiaalseid nõrkusi, mille kõrvaldamata jätmine võib tulevikus mõjutada laenusaaaja krediidiivõimelisust põhiosa või intressimaksetega on viivitatud 15-30 päeva;
- C – sisaldab selgelt identifitseeritavaid puudusi, mille alusel võib arvata, et laenu täielik tagasimaksmine on kaheldav või laenu on restruktureeritud makseraskuste tõttu, makseviivitus 31-60 päeva;
- D – laenusaaaja ebapiisav krediidiivõimelisus, mille alusel võib arvata, et laenu lepingujärgne tagasimaksmine on ebatõenäoline, kui olukord oluliselt ei muutu ehk kahtlane laen, makseviivitus 61-90 päeva;
- E – laenusaaaja ei suuda laenu lepingu-kohaselt kokkulepitud tingimustel püsivalt täita ehk maksejõuetusega laen, makseviivitus 91-180 päeva;
- F – laenu teenindamine on lõppenud ning väljavaated maksevõime taastumiseks puuduvad ja/või leping on erakorraliselt ülesõeldud ehk lootusetu laen, makseviivitus 181 päeva ja enam või makseviivitus 91 päeva ja enam ning tagasimaksete summa 3 kuu jooksul on olnud 0 eurot.

Makseviivituseks loetakse laenu põhiosa või intressimaksetega viivitust enam kui kolm (3) eurot lepingu kohta.

Kontsern jaotab laenud krediidikvaliteedi klassidesse järgnevalt:

Riskiklass	Jälgimine	PD%	Moody´ s	S&P
A	Tavaline jälgimine	0.01%- 1%	Baa1, Baa2, Baa3	BBB, BBB+, BBB-
B		1%-2%	Ba1, Ba2, Ba3	BB+, BB, BB-
C	Spetsiifiline jälgimine	2%-5%	B1, B2	B+, B
D		5%-40%	B3	B-
E	Maksejõuetus	40%-80%	Caa, Ca	CCC, C
F		100%	C	D

Maksejõuetuse tõenäosuse (PD) määrad on arvatud lähtudes kaalutud keskmisest Kontserni laenutoodete portfelist ja võib varieeruda teistsuguse portfelli jaotuse korral toodete lõikes. S&P või Moody´ s reitinguklassid A kategoorias määratakse ainult aktiivsel turul kaubeldavatele võlakirjadele, mistõttu ei ole neid ülaolevas tabelis laenude jaotuse kohta esitatud.

Oodatava krediidikahju (ECL) mõõtmine

Krediidiinõuete hindamise aluseks on kolme faasiline oodatava krediidikahjumi mudel (ECL), mis arvestab muutusi krediidikvaliteedis alates laenu algsest arvelevõtmisest. Kontsern kasutab sisemiselt arendatud mudeleid, mis võtavad arvesse väliseid makromajanduslikke tegureid (sealhulgas töötuse määr, majanduskasv).

Vastavalt IFRS 9 standardile jaotatakse finantsvarad kolme faasi lähtuvalt viivituspäevade arvust, juriidilise isiku finantsseisundist ja muudest muutustest nõude kvaliteedis, kas töötavaks nõudeks (*performing*, faas 1), kvaliteedi langusega nõudeks (*under-performing*, oluline krediidiriski suurenemine, faas 2) või mittetöötavaks nõudeks

(*non-performing*, maksejõuetus, faas 3). Faas 1 nõuetele leitakse allahindlusmäär 12 kuu oodatava krediidikahju alusel. Faas 2 ja faas 3 nõuetele leitakse allahindlusmäär lepingu eluea jooksul oodatava krediidikahju alusel. Faas 3 nõuetele leitakse allahindlus, eeldades nõude maksejõuetust (*default*).

Oodatav kahju on leitav maksejõuetuse tõenäosuse (PD), kahjumäär (LGD) ja maksejõuetuse hetke oodatava nõudejäägi (EAD) korrutisena diskonteerituna tänapäeva. Laenukahjude hindamiseks võetakse arvesse laenu ja intressimaksete laekumised tulevastel perioodidel, samuti oodatavad laekumised tagatisvara müügist, laenu nõude müügist või tulevikus taastuvast maksevõimest, diskonteerides finantsvara algse sisemise intressimääraga, mille tulemusel leitakse laenu tagasisaadav summa.

Lepingu eluea jooksul oodatava krediidikahju arvutamiseks korrigeeritakse nõude oodatavat 12 kuulist PD-d vastavalt makromajanduslikule prognoosile.

Kõikide toodete puhul on PD'de korrigeerimiseks kasutatud makromajanduse stsenaariumite valik baseerunud ekspertarvamusele ja kvalitatiivsele analüüsile. Makronäitajatest kasutab pank töötuse määra ja SKP muutust. Regressioonanalüüs koostati seejuures Eesti viivislaenude ja makronäitajate vahel. Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 80%-st määra ning positiivse ja negatiivse stsenaariumi korral 10%-st määra ning seda kõigi toodete puhul. Kaalude määramisel on kasutatud ekspertarvamusi. Lähtudes konservatiivsuse printsiibist on makrostsenaariumites eeldatud, et maksejõuetuse hetke oodatav nõudejääk (EAD), kahjumäär (LGD) ja maksejõuetuse tõenäosus (PD) ei muutu, kuni stsenaariumi tulemusena püsib majanduskasv positiivne.

Individaalne ja grupiviisiline hindamine ning grupeerimine

Individaalselt hinnatakse äriklientide nõudeid, mille puhul kliendi kogurisk (nõuete kogusumma, kui risk kuulub konsolideerimisele regulatiivse kontsentratsiooniriski mõistes) ületab krediidikomitee poolt sätestatud olulise riski piiri 500 tuhat eurot ning riskiklassidesse D, E ja F kuuluvaid nõudeid alates summast 50 tuhat eurot. Individaalselt hinnatakse eraklientide nõudeid alates summast 50 tuhat eurot juhul, kui nõue on riskiklassis E või F.

Krediidinõudeid hinnatakse vastavalt klassifitseerimise ja grupeerimise tulemustele grupipõhiselt või individaalselt. Nõuete grupeerimise eesmärgiks on koondada sarnast krediidiriski omavad nõuded, hindamaks neid grupipõhiselt arvestades laenu liiki, laenu tagatust, krediidireitingut. Grupeerimise eelduseks on piisava ja statistiliselt usaldusväärse informatsiooni olemasolu. Nõuete gruppide tunnuste ja allahindlusmäärade arvestamise aluseks on laenuportfelli statistilise käitumise, reaalsete kahjujuhtumite ja majanduse üldise olukorra muudatuste analüüs, majandusprognoosid ja vastavate makronäitajate mõju klientide maksevõimele.

Nõuete hindamise sagedus:

- grupipõhist hindamist teostatakse igakuiselt;
- individaalset hindamist teostatakse kvartaalselt panga krediidikomitees.

Märkimisväärne krediidiriski suurenemine

Märkimisväärseks krediidiriski suurenemiseks, loetakse ühe või mitme alloleva kriteeriumi esinemist:

- kui klient on olnud viimase kolme kuu jooksul vähemalt üks kord üle 30-päevases võlgnevuses;
- märkimisväärne maksejõuetuse tõenäosuse suurenemine alates laenu esmasest väljastamisest – tõus 1,2% ja 2,5 korda samaaegselt
- kui mõni kliendi nõuetest on restsruktureeritud makseraskuste tõttu või sisaldab intressi maksepuhkust või intressi ajatamist;
- klient on pideva jälgimise all.

Kõik sama laenusaja nõuded hinnatakse samasse klassi madalaima riskiklassi järgi.

Maksejõuetuse definitsioon ja mittetöötavad varad

Kontsern defineerib finantsvara maksejõuetuna, lähtudes kvalitatiivsetest või kvantitatiivsetest kriteeriumitest.

Kvantitatiivsed kriteeriumid:

- vähemalt üks kliendile väljastatud nõuetest on üle 90 päeva viivituses lepinguliste maksetega (põhiosa või intress); ja
- võlgnevuse suurus on üle 3 euro.

Kvalitatiivsed kriteeriumid:

- ettevõtte finantsseisundi oluline halvenemine ulatuses, kus klient ei ole võimeline laenu teenindama ning tagasi maksma;
- finants- või muude kovenantide rikkumine ulatuses, mis mõjutab olulises osas kliendi maksevõimet ning laenude tagasimaksmise võimet;
- saadud finantseeringu mittesihipärane kasutamine võrreldes laenulepingus kokkulepituga sellises ulatuses, mis mõjutab olulises osas kliendi maksevõimet ning laenude tagasimaksmise võimet;
- klient on esitanud (või tema vastu on esitatud) pankrotiavaldus või sarnast juriidilist kaitset otsiv avaldus (nt saneerimine);
- kliendi rahavoog/sissetulek on ebapiisav kohustuste täielikuks teenindamiseks ning kliendi tagatisvara on asunud realiseerima täite- või pankrotimenetluses;
- nõuet on makseraskuste tõttu restruktureerimise käigus vähendanud rohkem kui 1% nõude summast ning makseraskuste tõttu restruktureerimise tunnused on jätkuvalt alles;
- eraisikust klient on surnud ning nõue ei ole uuele laenusaja (näiteks pärija) ümber vormistatud;
- klient on toime pannud pettuse;
- finantsvarad on ostetud suure allahindlusega, mis peegeldab tekkinud krediidikahjumeid.

Kui laenu on vähemalt 6 kuud korrektselt teenindatud ning ühtegi ülaltoodud kriteeriumitest enam ei esine, võib laenu arvata tagasi faasi 1 või faasi 2 kuuluvaks.

Sensitiivsusanalüüs

Kontsern kasutab sensitiivsusanalüüsi läbiviimisel makronäitajaid – eraisikute laenude puhul töötuse määra muutumist ja ettevõtete laenude puhul SKP muutust.

Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 80%-st määra ning positiivse ja negatiivse baasstsenaariumi korral 10%-st määra ning seda kõigi toodete puhul. Allpool olev tabel näitab baasstsenaariumi kaalude muutuste mõju kontserni laenuportfellile seisuga 31.12.2018.

Stsenaariumi kaalude muutus (baas-positiivne-negatiivne)	Mõju laenuportfellile
80%-5%-15%	-38
80%-15%-5%	38

Alljärgnev tabel näitab ECL-i muutus juhul, kui toimuksid alljärgnevad muutused töötuse määras ja SKP puhul:

	Mõju laenuportfellile
Juriidiliste isikute laenud: SKP muutus -2%	-16
Eraisikute laenud: töötuse määr +2%	-61

Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest, millele rakendatakse allahindlusmudelit:

31.12.2018	Faas 1	Faas 2	Faas 3	2018 kokku
Raha ja raha ekvivalendid	88 030	-	-	88 030
Võlainstrumentid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	9 130	-	-	9 130
Laenud eraisikutele				
Tarbimisläenu	57 606	1 780	615	60 001
Liisingfinantseerimine	16 625	245	5	16 875
Eluasemelaenu ja muud laenud	123 232	3 541	354	127 127
Laenud juriidilistele isikutele				
Liisingfinantseerimine	20 645	2 986	4	23 635
Muud laenud	98 864	5 797	262	104 923
Kokku	316 972	14 349	1 240	332 561
Allahindlus	-2 112	-1 109	-617	-3 838
Neto laenud kokku	314 860	13 240	623	328 723
Bilansivälised kohustised				
Finantsgarantiid	2 186	-	-	2 186
Kasutamata krediidilimiidid	18 075	-	-	18 075
Kasutamata arvelduskrediidid	16 842	-	-	16 842
Bilansivälised kohustised kokku	37 103	-	-	37 103

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest seisuga 31.12.2017

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud		Tähtajaks tasumata		Allahindlused		Kokku
	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individu-aalsed	Grupi-põhised	
Raha ja raha ekvivalendid	0	98 873	0	0	0	0	98 873
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	11 060	0	0	0	0	11 060
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	0	42 633	266	8 246			51 145
Liisingfinantseerimine	54	8 225	0	347			8 626
Eluasemelaenud ja muud laenud	69	98 817	464	4 603			103 953
Laenud juriidilistele isikutele							
Liisingfinantseerimine	0	9 292	178	543			10 013
Muud laenud	0	67 153	580	456			68 189
Kokku	123	226 120	1 488	14 195			241 926
Allahindlus					-260	-3 384	-3 644
Neto laenud kokku	123	226 120	1 488	14 195	-260	-3 384	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad							
Müügivalmis finantsvarad	0	13	0	0	0	0	13
Muud finantsvarad	0	477	0	0	0	0	477
Finantsvarad kokku	123	337 046	1 488	14 195	-260	-3 384	349 208
Finantsgarantiid	0	1 187	0	0	0	0	1 187
Kasutamata krediidilimiidid	0	18 529	0	0	0	0	18 529
Kasutamata arvelduskrediidid	0	11 690	0	0	0	0	11 690
Bilansivälised kohustised kokku	0	31 406	0	0	0	0	31 406
Krediidiriskile avatud positsioon	123	368 452	1 488	14 195	-260	-3 384	380 614

Kontserni maksimaalne krediiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest seisuga 31.12.2016

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud		Tähtajaks tasumata		Allahindlused		Kokku
	Individuaalselt allahinnatud	Mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Mitte allahinnatud	Individuaalsed	Grupipõhised	
Raha ja raha ekvivalendid	0	105 549	0	0	0	0	105 549
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	11 421	0	0	0	0	11 421
Laenud eraisikutele							
Tarbimisläenud	1 629	20 063	6	3 468			25 166
Liisingfinantseerimine	0	4 784	0	350			5 134
Eluasemeläenud ja muud laenud	358	83 847	417	4 339			88 961
Laenud juriidilistele isikutele							
Liisingfinantseerimine	0	4 079	0	229			4 308
Muud laenud	857	24 074	4 195	2 691			31 817
Kokku	2 844	136 847	4 618	11 077			155 386
Allahindlus					-763	-1 490	-2 253
Neto laenud kokku	2 844	136 847	4 618	11 077	-763	-1 490	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad							
Müügivalmis finantsvarad	0	503	0	0	0	0	503
Muud finantsvarad	0	13	0	0	0	0	13
Muud finantsvarad	0	714	0	0	0	0	714
Finantsvarad kokku	2 844	255 047	4 618	11 077	-763	-1 490	271 333
Finantsgarantiid	0	1 354	0	0	0	0	1 354
Kasutamata krediidilimiidid	0	539	0	0	0	0	539
Arvelduskrediidid	0	3 169	0	0	0	0	3 169
Bilansivälised kohustised kokku	0	5 062	0	0	0	0	5 062
Krediiriskile avatud positsioon	2 844	260 109	4 618	11 077	-763	-1 490	276 395

Nõuded krediidasutustele ja finantsinvesteeringud jagunevad krediitkvaliteedi lõikes järgnevalt:

31.12.2018	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	3 726	9 297	1 223	0	0	73 784	88 030
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi	1 219	0	3 765	1 751	968	1 427	9 130

31.12.2017	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	5 048	21 633	4 604	2	0	67 586	98 873
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	2 093	3 956	2 224	1 432	1 355	11 060
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	503

31.12.2016	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	20 321	10 595	7 725	607	0	66 301	105 549
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	2 188	5 977	433	1 732	1 091	11 421
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	503

Krediitkvaliteedi hindamisel kasutab kontsern reitinguagentuuride Fitch, Moody's ja Standard & Poor's antud krediitdireitinguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 138 sätestatud. Juhatus on hinnanud, et krediidasutuste nõuded kannavad madalat krediidiriski ning nende oodatavad krediitkahjumid on ebaolulised, arvestades nende tugevat krediitdireitingut, finantsseisundit ja lühiajalist majanduslikku väljavaadet.

Võlainstrumendid on valdavas osas likviidsed, mistõttu hinnatakse nende oodatavaid krediitkahjumeid samuti ebaoluliseks.

Reitinguta raha ja raha ekvivalendid sisaldavad kõrge kvaliteediga nõudeid Euroopa Keskpanga vastu ning sularaha.

Laenude jagunemine krediitkvaliteedi järgi laenu liikide lõikes on esitatud alljärgnevas tabelites:

Eraisikute tarbimisaenu	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	57 606	219	0	57 825
Spetsiifiline jälgimine	0	1 561	0	1 561
Maksejõuetus	0	0	615	615
Kokku	57 606	1 780	615	60 001
Allahindlus	-1 138	-367	-458	-1 963
Netojääk	56 468	1 413	157	58 038

Tarbimisaenudega seotud kasutamata krediitlimiidid on tühistatavad, mistõttu kasutamata limiididelt allahindlusi ei arvestatud.

Eraisikute liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	16 625	2	0	16 627
Spetsiifiline jälgimine	0	243	0	243
Maksejõuetus	0	0	5	5
Kokku	16 625	245	5	16 875
Allahindlus	-43	-16	-1	-60
Netojääk	16 582	229	4	16 815

Eluasemelaenu ja muud eralaenu	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	123 232	983	0	124 215
Spetsiifiline jälgimine	0	2 558	0	2 558
Maksejõuetus	0	0	354	354
Kokku	123 232	3 541	354	127 127
Allahindlus	-225	-175	-85	-485
Netojääk	123 007	3 366	269	126 642

Ettevõtete liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	20 645	1 533	0	22 178
Spetsiifiline jälgimine	0	1 453	0	1 453
Maksejõuetus	0	0	4	4
Kokku	20 645	2 986	4	23 635
Allahindlus	-117	-44	-1	-162
Netojääk	20 528	2 942	3	23 473

Ettevõtete muud laenu	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	98 864	0	0	98 864
Spetsiifiline jälgimine	0	5 797	0	5 797
Maksejõuetus	0	0	262	262
Kokku	98 864	5 797	262	104 923
Allahindlus	-589	-507	-72	-1 168
Netojääk	98 275	5 290	190	103 755

Ettevõtete laenu bilansivälisest osast hinnatakse individuaalselt. Aruandeperioodil kasutamata limiididelt allahindlusi ei arvestatud.

Järgnev tabel analüüsib laenu ülekandmise faaside vahel, bruto jääkärtus, seisuga 31.12.2018

	Ülekandmised 1. ja 2. faasi vahel		Ülekandmised 2. ja 3. faasi vahel		Ülekandmised 1. ja 3. faasi vahel	
	1. faasist 2. faasi	2. faasist 1. faasi	2. faasist 3. faasi	3. faasist 2. faasi	1. faasist 3. faasi	3. faasist 1. faasi
Laenud eraisikutele						
Tarbimislaenu	291	241	234	2	83	17
Liisingfinantseerimine	1 031	175	10	27	75	7
Eluasemelaenu ja muud eralaenu	3 154	1 115	9	36	72	83
Kokku	4 476	1 531	253	65	230	107
Laenud ettevõtetele						
Liisingfinantseerimine	639	58	0	43	4	0
Muud laenu	3 966	1 142	120	0	0	0
Kokku	4 605	1 200	120	43	4	0

Laenu ja nõuded riskiklasside lõikes seisuga 31.12.2017

	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele							
A ja B	146 584	9 267	0	155 851	-2 991	0	152 860
C ja D	3 013	2 126	205	5 344	-79	-30	5 235
E ja F	78	1 803	648	2 529	-14	-162	2 353
Kokku	149 675	13 196	853	163 724	-3 084	-192	160 448
Laenud ettevõtetele							
A ja B	44 927	433	27	45 387	-179	0	45 208
C ja D	31 518	448	460	32 426	-121	-19	32 286
E ja F	0	118	271	389	0	-49	340
Kokku	76 445	999	758	78 202	-300	-68	77 834

Laenu ja nõuded riskiklasside lõikes seisuga 31.12.2016

	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele							
A ja B	106 343	4 492	1 369	112 204	-1 182	-2	111 020
C ja D	2 221	2 036	748	5 005	-112	-79	4 814
E ja F	130	1 629	293	2 052	-85	-116	1 851
Kokku	108 694	8 157	2 410	119 261	-1 379	-197	117 685
Laenud ettevõtetele							
A ja B	24 713	114	810	25 637	-108	-40	25 489
C ja D	3 440	2 578	398	6 416	-3	-50	6 363
E ja F	0	228	3 844	4 072	0	-476	3 596
Kokku	28 153	2 920	5 052	36 125	-111	-566	35 448

Tähtajaks tasumata laenud (bruto jääkväärtus)

31.12.2018				
	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	3 925	4 375	2 120	10 420
31-60 päeva	974	631	3 649	5 254
61-90 päeva	439	252	37	728
üle 90 päeva	703	437	367	1 507
Total	6 041	5 695	6 173	17 909

31.12.2017				
	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	3 296	3 870	1 121	8 287
31-60 päeva	1 020	1 057	162	2 239
61-90 päeva	385	322	125	832
üle 90 päeva	2 905	1 071	349	4 325
Total	7 606	6 320	1 757	15 683

31.12.2016				
	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	1 223	3 495	282	5 000
31-60 päeva	477	893	43	1 413
61-90 päeva	199	380	2 467	3 046
üle 90 päeva	1 007	907	4 322	6 236
Total	2 906	5 675	7 114	15 695

Mittetöötavad laenud (faas 3)

31.12.2018	Laenujääk	Allahindlus	Netojääk	Tagatise õiglase väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislauenud	615	-458	157	0
Liisingfinantseerimine	5	-1	4	16
Eluasemelaenud ja muud laenud	354	-85	269	1 020
Kokku	974	-544	430	1 036
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	4	-1	3	72
Muud laenud	262	-72	190	403
Kokku	266	-73	193	475

Individuaalselt allahinnatud laenud, struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele									
C	90	12	38	0	0	0	140	-29	111
D	0	0	54	11	0	0	65	-1	64
E	0	0	0	0	79	0	79	-9	70
F	33	0	0	0	0	536	569	-153	416
Kokku	123	12	92	11	79	536	853	-192	661
Laenud ettevõtetele									
B	0	27	0	0	0	0	27	0	27
C	0	443	0	0	0	0	443	-17	426
D	0	17	0	0	0	0	17	-2	15
F	0	0	0	0	0	271	271	-49	222
Kokku	0	487	0	0	0	271	758	-68	690

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele									
A	1 362	0	0	0	0	0	1 362	-2	1 360
B	7	0	0	0	0	0	7	0	7
C	619	0	0	0	0	0	619	-76	543
D	0	0	0	129	0	0	129	-3	126
F	0	0	0	0	6	287	293	-116	177
Kokku	1 988	0	0	129	6	287	2 410	-197	2 213
Laenud ettevõtetele									
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	810	0	0	0	0	0	810	-40	770
C	46	101	0	0	0	0	147	-13	134
D	0	0	0	1	0	249	250	-37	213
F	0	0	0	0	0	3 845	3 845	-476	3 369
Kokku	856	101	0	1	0	4 094	5 052	-566	4 486

Finantsvarade tagatus

Kontsern hindab nii laenu taotlemise protsessi käigus kui ka hilisemalt perioodiliselt tagatise väärtust. Kontsernil on sisemised eeskirjad erinevat tüüpi tagatiste maksimaalsele aktsepteerimisväärtusele laenu taotlemise hetkel. Hinnangud tagatise turuväärtusele põhinevad konservatiivsuse printsiibil ja arvestavad tagatise tüüpi, asukohta, likviidsust ja realiseerimise tõenäosust. Kinnisasjade hindamisel kasutatakse eksperthinnanguid. Kommertskinnisvara individuaalseid hinnanguid uuendatakse vähemalt kord aasta või kahe jooksul. Elukondliku ning muud homogeenset tüüpi kinnisvara puhul kasutatakse regulaarseks ümberhindluseks ka statistilisi indekseerimismudeleid.

Põhilised laenude tagatiste tüübid on:

- kinnisvara (hüpoteek)
- nõudeõigus
- kommertspant
- masinad ja seadmed
- KredEx või Maaelu Edendamise Sihtasutuse garantii
- eraisiku või juriidilise isiku käendus või garantii

- pangadeposiit
- aktsiate või osade pant
- kaubeldavad väärtpaberid

Eelistatud on sellised tagatised, kus on madal seos kliendi makseriski ja tagatise turuväärtuse vahel. Tagatiseks panditav vara peab olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu tagastuse tähtaeg ning tagatise turuväärtus peab ületama laenujääki.

Tagamata laenu väljastatakse eraisikutele limiteeritud ulatuses. Juriidilistele isikutele väljastatakse tagamata laenu vaid juhul, kui kliendi krediidirisk on väga madal, maksevõime kõrge ning rahavoo prognoos stabiilne.

Aruandeperioodi jooksul ei ole kontserni sisemised eeskirjad seoses tagatistega oluliselt muutunud ning samuti ei ole olnud märkimisväärset muutust tagatiste üldises kvaliteedis.

Laenu riski taset väljendab tagatisvara turuväärtus laenusumma suhtes ehk LTV suhtarv. Tagatise finantsmõju on oluline laenude ja nõuete puhul, mille teenindamine kliendi esmastest rahavoogudest on ebatõenäoline, mis väljendub pikas (üle 90 päeva) makseviivitus. Ülevaade hüpoteegiga tagatud mittetöötavate laenude laenu jäägi ja tagatise turuväärtuse suhtarvudest ja krediidiportfelli jaotusest tagatiste lõikes on toodud alljärgnevas tabelites.

Hüpoteegiga tagatud mittetöötavate laenude laenu ja tagatise suhtarv (LTV), bruto, seisuga 31.12.2018

LTV	Eraisikutele väljastatud laenude jääk	Ettevõtetele väljastatud laenude jääk	Hüpoteegiga tagatud laenude jääk kokku
< 50%	245	17	262
50% - 60%	60	0	60
60% - 70%	21	0	21
70% - 80%	33	249	282
>80%	0	0	0
Kokku	359	266	625

Laenud ja nõuded klientidele vastavalt tagatusele, bruto

31.12.2017	Tagamata		Alatagatud		Ületagatud	
	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaegsed	34 985	0	21 779	3 157	167 160	442 962
Tähtaja ületanud	7 577	0	833	712	9 592	18 161
Laenud ja nõuded klientidele	42 562	0	22 612	3 869	176 752	461 123

31.12.2016	Tagamata		Alatagatud		Ületagatud	
	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaegsed	13 014	0	7 149	3 526	119 528	435 912
Tähtaja ületanud	2 981	0	464	355	12 250	40 015
Laenud ja nõuded klientidele	15 995	0	7 613	3 881	131 778	475 927

Laenud ja nõuded klientidele tagatiste lõikes

Eraisikud	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Hüpoteegi tagatisel laenud	137 530	112 986	98 479
Liisingvara	16 875	8 626	5 134
Tagatiseta laenud	49 373	41 745	15 147
Käendused, garantiid	224	367	500
Muud	1	0	1
Kokku	204 003	163 724	119 261
Allahindlus	-2 508	-3 276	-1 576
Neto laenud kokku	201 495	160 448	117 685

Ettevõtted	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Hüpoteegi tagatisel laenud	85 698	52 199	30 379
Liisingvara	23 635	10 013	4 308
Tagatiseta laenud	780	817	848
Käendused, garantiid	1 948	1 218	424
Muud	16 497	13 955	166
Kokku	128 558	78 202	36 125
Allahindlus	-1 330	-368	-677
Neto laenud kokku	127 228	77 834	35 448

Finantsvarade allahindlused

Laenude allahindlused aruandeperioodil on mõjutatud erinevatest faktoritest:

- Faasist 1 liikumine faasi 2 või faasi 3 tulenevalt finantsinstrumendi krediidiriski märgatavast suurenemisest (või vähenemisest) või laenu muutumisest mittetöötavaks ning sellele järgnevast liikumisest 12-kuulise või eluaea alusel arvatatud krediidkahju mudelisse.
- Uutest aruandeperioodil arvele võetud finantsinstrumentidest lisandunud allahindlused, samuti allahindluste vähendamised finantsseisundi aruandest välja kantud finantsinstrumentidest.
- Regulaarse allahindlusmudelite sisendite täiendamine ja oodatava krediidkahju (ECL) muutused tulenevalt muutustest maksejõuetuks muutumise tõenäosuses (PD), laenujäagist maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahju suurusest (LGD).
- Mudelite ja eelduste muudatuste mõjud ECL mudelile.
- Diskonteerimise mõju ECL mudelis, kuivõrd ECL mõõdetakse nüüdsväärtuses.
- Valuutakursi muutuse mõjud välisvaluutas nomineeritud finantsvarade puhul.
- Aruandeperioodil maha kantud laenud ja nendega seotud allahindlused.

Järgnevad tabelid analüüsivad allahindluste liikumist aruandeperioodil:

Allahindlused kokku	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-1 466	-589	-2 219	-4 274
Ülekanne faasi 1	-68	58	10	0
Ülekanne faasi 2	184	-189	5	0
Ülekanne faasi 3	110	42	-152	0
Allahindluste ümberarvutused	-384	-431	-295	-1 110
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-488	0	0	-488
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-646	-520	-432	-1 598
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	30	30
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	2 004	2 004
Saldo seisuga 31.12.2018	-2 112	-1 109	-617	-3 838

Allahindluse muutus faaside vahel liikumisest kajastub real „Allahindluste ümberarvutused“.

Järgnevad tabelid analüüsivad allahindluste liikumist aruandeperioodil laenuvõtude lõikes:

Eraisikute tarbimisläenude allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-878	-372	-1 888	-3 138
Ülekanne faasi 1	-24	22	2	0
Ülekanne faasi 2	69	-69	0	0
Ülekanne faasi 3	108	15	-123	0
Allahindluste ümberarvutused	-245	37	-453	-661
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-168	0	0	-168
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-260	5	-574	-829
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	2 004	2 004
Saldo seisuga 31.12.2018	-1 138	-367	-458	-1 963

Eraisikute liisingifinantseerimise allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-49	-2	-2	-53
Ülekanne faasi 1	-2	2	0	0
Ülekanne faasi 2	8	-8	0	0
Ülekanne faasi 3	0	4	-4	0
Allahindluste ümberarvutused	11	-12	4	3
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-11	0	0	-11
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	6	-14	0	-8
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	1	1
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-43	-16	-1	-60

Eluasemelaenu ja muude eralaenu allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-94	-185	-257	-536
Ülekanne faasi 1	-12	4	8	0
Ülekanne faasi 2	45	-45	0	0
Ülekanne faasi 3	2	0	-2	0
Allahindluste ümberarvutused	-137	51	162	76
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-29	0	0	-29
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-131	10	168	47
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	4	4
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-225	-175	-85	-485

Ettevõtete liisingfinantseerimise allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-70	-11	-7	-88
Ülekanne faasi 1	0	0	0	0
Ülekanne faasi 2	4	-9	5	0
Ülekanne faasi 3	0	0	0	0
Allahindluste ümberarvutused	12	-24	1	-11
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-63	0	0	-63
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-47	-33	6	-74
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-117	-44	-1	-162

Ettevõtete muude laenu allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-375	-19	-65	-459
Ülekanne faasi 1	-30	30	0	0
Ülekanne faasi 2	58	-58	0	0
Ülekanne faasi 3	0	23	-23	0
Allahindluste ümberarvutused	-25	-483	-9	-517
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-217	0	0	-217
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-214	-488	-32	-734
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	25	25
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-589	-507	-72	-1 168

Finantsvarade mahakandmine

Nõuete mahakandmine ehk finantsseisundi aruandest eemaldamine toimub kas osaliselt või täielikult juhul, kui kontsern on rakendanud kõiki võimalikke nõude sissenõudmise meetmeid ja on jõutud järeldusele, et puudub mõistlik ootus edasistele sissenõudmistele. Mahakandmise indikaatoriks võib olla sissenõude menetluse lõpetamine või tagatisega laenu puhul tagatise realiseerimine, kuid realiseerimisest saadav tulu ei ole olnud piisav nõude bilansilise jääkväärtuse katmiseks. Sissenõude menetluse lõpetamise tingimuseks võib olla kliendi surm, pankrot, kriminaalmenetlus või ka kohtu poolt kinnitatud võla restruktureerimise kava, mille alusel on nõuet vähendatud.

Finantsvarade modifitseerimine

Kontsern võib läbi rääkida või muuta lepingulisi tingimusi. Kui uued tingimused on oluliselt erinevad võrreldes algsete tingimustega, siis lõpetab kontsern algse vara kajastamise ja võtab arvele uue vara. Kontsern hindab lisaks, kas uue finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel. Kui tingimused ei ole oluliselt erinevad, siis ei põhjusta muutus kajastamise lõpetamist ning kontsern arvutab uue bruto jääkväärtuse vastavalt uutele lepingulistele rahavoogudele ja esialgsele efektiivsele intressimäärale ning kajastab muutmisest tuleneva kasumi või kahjumi.

Finantsvarade modifitseerimiseks on laenulepingute restruktureerimine kas äriliste läbirääkimiste või makseraskuste tõttu, mille käigus pikendatakse maksetähtaega või antakse maksepuhkusi, sh vahel ka tagasiulatuvalt. Restruktureerimise praktika põhineb juhtkonna hinnagutel, et maksete tasumine kliendi poolt oodatavalt jätkub. Selliste laenude maksejõuetuse riski hinnatakse järgneval aruandekuupäeval ning võrreldakse esmasel kajastamisel esialgsetel tingimustel eksisteerinud riskiga, kui modifitseerimine ei ole oluline ja ei too kaasa esialgse vara kajastamise lõpetamist. Kontsern jälgib modifitseeritud varade hilisemat toimimist. Kontsern võib otsustada, et pärast restruktureerimist on krediidirisk oluliselt paranenud nii, et varad liigutatakse faasist 3 faasi 2 või faasi 1. See kehtib ainult selliste varade puhul, mis on toiminud vastavalt uutele tingimustele vähemalt kuus järjestikust kuud.

Olulisi mõjusid finantsvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimise tõttu aruandeperioodil ei olnud.

Riskide kontsentreerumine

Kontsernis jälgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade ja toodete lõikes. Kokkuvõtte finantsvarade jaotusest majandusharude ja geograafiliste piirkondade lõikes on toodud alljärgnevas tabelites.

Finantsvarade jaotumine majandussektorite järgi

31.12.2018	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	88 030	0	0	0	0	0	0	88 030
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	1 434	0	0	0	7 696	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	201 494	12 001	48 044	5 110	13 308	4 494	8 099	36 173	328 723
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	179	0	0	0	0	0	154	333
Kokku	201 494	100 210	48 044	6 544	13 308	4 494	8 099	44 036	426 229

31.12.2017	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	98 873	0	0	0	0	0	0	98 873
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	1 586	0	2 785	0	6 689	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	160 448	8 567	29 906	3 768	8 096	6 440	5 499	15 558	238 282
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	503	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	245	0	0	0	0	0	232	477
Kokku	160 448	107 685	29 906	5 354	8 096	9 225	5 499	22 995	349 208

31.12.2016	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	105 549	0	0	0	0	0	0	105 549
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	3 073	0	1 091	0	2 188	0	5 069	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	117 685	0	11 976	267	7 860	1 880	5 464	8 001	153 133
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	621	0	0	0	0	0	93	714
Kokku	117 685	109 243	11 976	1 358	7 860	4 571	5 464	13 176	271 333

E- eraisikud, K - finants- ja kindlustustegevus, L - kinnisvaraala tegevus, S- muud teenindavad tegevused, G - hulgi- ja jaekaubandus, D - elektri- ja soojusenergeetika, I - majutus, toitlustus, C- töötlev tööstus

61% klientide laenudest ja nõuetest on väljastatud eraisikutele (31.12.2017: 68%; 31.12.2016: 77%). Äriühingutele väljastatud laenude portfelli on hajutatud erinevate majandusharude vahel, vältides suuri kontsentratsioone. Äriühingutele väljastatud laenudest 37% (31.12.2017: 38%; 31.12.2016: 34%) on väljastatud kinnisvara sektori ettevõtetele ning 10% (31.12.2017: 10%; 31.12.2016: 22%) hulgi- ja jaemüügi ettevõtetele. Kontserni krediitidegevus on suunatud kohalikule finantseerimisele. Klientidele väljastatud laenude ja nõuete jaotus peamiste krediititoodete lõikes on esitatud lisas 11.

Finantsvarad geograafilise jaotuse järgi

31.12.2018	EE	LV	FI	BE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	75 712	0	0	2 517	9 801	88 030
Võlainstrumentid õiglasest väärtuses muutustega läbi kmmu koondkasumi	507	0	0	0	8 623	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	325 639	2 419	525	0	140	328 723
Omakapitaliinstrumentid õidlasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	13	0	13
Muud finantsvarad	333	0	0	0	0	333
Kokku	402 191	2 419	525	2 530	18 564	426 229

31.12.2017	EE	LV	AT	FR	BE	DE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	72 670	0	6 677	4 109	7 962	4 171	3 284	98 873
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	2 398	0	0	0	0	0	8 662	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	234 986	2 525	0	0	0	0	771	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	13	0	0	13
Muud finantsvarad	477	0	0	0	0	0	0	477
Kokku	311 034	2 525	6 677	4 109	7 975	4 171	12 717	349 208

31.12.2016	EE	LV	IT	FI	BE	DE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	86 128	295	0	0	1 252	6 644	11 230	105 549
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	2 188	0	2 904	1 839	0	0	4 490	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	143 208	8 874	0	654	0	0	397	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	13	0	0	13
Muud finantsvarad	706	8	0	0	0	0	0	714
Kokku	232 733	9 177	2 904	2 493	1 265	6 644	16 117	271 333

Likviidsusrisiki juhtimine

Likviidsusrisk on defineeritud kui risk, et Coop Panga maksevõime ei ole piisav lepinguliste kohustiste tähtaegseks täitmiseks, st et kontserni ettevõtted ei suuda jätkusuutlikult ja õigeaegselt finantseerida erinevaid varasid või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustiste täitmiseks. Likviidsusrisiki juhtimisel lähtutakse likviidsuse juhtimise poliitikast. Kontserni likviidsuse juhtimise poliitika eesmärgiks on tagada igal ajahetkel kontserni poolt võetud kohustuste õigeaegne ja täiemahuline täitmine, samal ajal optimeerides likviidsusrisiki selliselt, et saavutatakse erineva kestvusega investeeringutelt maksimaalne ja stabiilne kasumlikkus.

Panga aktive ja passivate juhtimise komitee (APJK) on peamine likviidsuse juhtimise organ. APJK funktsioonid ja vastutusvaldkonnad likviidsuse juhtimisel on:

- kontserni lühi- ja pikaajalise likviidsuse planeerimine ja kasutatavate meetmete kavandamine ning elluviimine;
- kontserni varasid ja kohustusi, intressitulusid ja -kulusid, likviidsuse ja investeeringute juhtimist puudutava informatsiooni analüüs ja resümeerimine ning vajadusel likviidsuse juhtimist puudutavate strateegiliste otsuste ettevalmistamine juhatusele;
- kontserni varade ja kohustiste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse suhte optimeerimine panga strateegiliste eesmärkide saavutamiseks;
- kontserni nõutava likviidsustaseme, aktsepteeritava intressimäära riski ja aktsepteeritava varade ja kohustiste väärtuse muutuse riski taseme reguleerimine.

Kontserni likviidsuspositsioonist on perioodiliselt informeeritud panga juhatus ja APJK. Pank hoiab piisavat likviidsusvaru, et tagada õigeaegselt kohustiste täitmine.

Coop Panga kontserni likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse varade ja kohustiste tähtaegade vahe analüüsil põhinevat lähenemist. Ülevaade finantsvarade ja -kohustiste tähtajalisest jaotusest on esitatud järgneval leheküljel esitatud tabelis. Mudeli raames fikseeritakse ka peamised jälgitavad likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustiste tähtajalised proportsioonid ning viiakse läbi likviidsuse stressiteste. Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud limiidid. Likviidsusrisiki mõõtmiseks on kasutusel järgmised näitajad:

- likviidsuse kattekordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR);
- toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras;
- finantseerimise kontsentratsioon;
- likviidsuse varade ja nõudmiseni hoiuste suhtarv;
- pikaajaliste kohustiste ja stabiilset rahastamist eeldavate investeeringute suhtarv.

Kontserni tähtajavahe kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne. See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustisi on kontsernil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid. Tähtajavahe riski juhtimine lähtub kohustistega kaasnevate prognoositavate rahavoogude hinnangutest – nõudmiseni hoiused on üldjuhul üsna stabiilne finantseerimisallikas ja kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused sageli pikendatakse – seetõttu nende hoiuste käitumuslik iseloom on pikem, kui 12 kuud. Kontsern tagab piisavas mahus likviidsuspuhvreid kohustiste netoväljavoolu katmiseks.

Kontserni likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ning moodustatud likviidsuspuhvid on piisavad, katmaks ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Kontsernis on kehtestatud talitluspidevuse- ja taasteplaani

likviidsuskriisi olukorras käitumiseks, mis sisaldab tegevusi rahavoogude puudujääkide katmiseks erakorralistes olukordades.

Kontserni finantsvarade ja -kohustiste jaotus (diskonteerimata rahavood) järelejäänud tähtaegade lõikes

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	87 538	500	0	0	88 038
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenu ja nõuded klientidele	26 300	59 794	203 403	132 670	422 167
Omakapitalinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	155	0	0	178	333
Finantsvarad kokku	114 507	61 665	210 648	132 861	519 681
Kohustised					
Klientide hoised ja saadud laenu	166 137	158 391	55 034	7 645	387 207
Muud finantskohustised	4 126	0	0	0	4 126
Allutatud kohustised	0	337	1 350	6 325	8 012
Finantskohustised kokku	170 263	158 728	56 384	13 970	399 345
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	34 917	0	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	207 366	158 728	56 384	13 970	436 448
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-92 859	-97 063	154 264	118 891	83 233

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	98 211	664	0	0	98 875
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	3 143	7 917	0	11 060
Laenu ja nõuded klientidele	22 418	41 797	100 951	144 620	309 786
Lunastustähtajani hoitava finantsvarad	0	0	503	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	304	0	0	173	477
Finantsvarad kokku	120 933	45 604	109 371	144 806	420 714
Kohustised					
Klientide hoised ja saadud laenu	182 859	82 076	50 102	2 640	317 677
Muud finantskohustised	3 216	0	0	0	3 216
Allutatud kohustised	84	253	1 350	6 660	8 347
Finantskohustised kokku	186 159	82 329	51 452	9 300	329 240
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	30 219	0	0	0	30 219
Finantsgarantiid	1 187	0	0	0	1 187
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	217 565	82 329	51 452	9 300	360 646
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-96 632	-36 725	57 919	135 506	60 068

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	105 049	500	0	0	105 549
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1 037	5 457	4 927	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	15 220	21 271	73 399	92 503	202 393
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	503	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	431	0	0	283	714
Finantsvarad kokku	121 737	27 228	78 829	92 799	320 593
Kohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	170 221	55 902	26 229	2 493	254 845
Muud finantskohustised	1 433	0	0	0	1 433
Allutatud kohustised	76	234	4 969	0	5 279
Finantskohustised kokku	171 730	56 136	31 198	2 493	261 557
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediitlimiidid ja arvelduskrediidid	3 708	0	0	0	3 708
Finantsgarantiid	1 355	0	0	0	1 355
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	176 793	56 136	31 198	2 493	266 620
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-55 056	-28 908	47 631	90 306	53 973

Tururiskide juhtimine

Tururisk tuleneb kontserni kauplemis- ja investeerimistegevusest intressi-, valuuta- ja aktsiaturgudel. Finantsinvesteeringute tururiskid tekivad intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Tururiskide võtmist kontrollitakse riskilimiitidega. Erinevaid tururiske mõjutavaid tegureid jälgitakse igapäevaselt. Peamised tururiski kandvad varad kontsernis on investeeringud võlakirjadesse. Võlakirjaportfelli maht kokku 2018. aasta jooksul langes, täpsema ülevaate annab lisa 10. Portfelli keskmine tähtaeg on suurenenud, kuid summaarne tururisk on vähenenud, risk tuleneb eelkõige USD-s noteeritud võlakirjadest.

Võlakirjaportfelli tururiski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg ja võimalik intressimäärade muutumine. Kontsern hindab finantsinvesteeringute portfelli intressimäära tundlikkust regulaarselt. Võlakirjaportfelli tundlikkus intressimäärade 100 bp tõusu suhtes oli 31.12.2018 seisuga 128 tuhat eurot (31.12.2017: 179 tuhat eurot, 31.12.2016: 87 tuhat eurot).

Valuutarisk on risk, mis tuleneb kontserni varade ja kohustiste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustiste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Kontsern hoiab üldjuhul minimaalseid välisvaluutaposisioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Kõiki välisvaluutaposisioone jälgitakse pidevalt ning hinnatakse turuväärtuses. Avatud välisvaluutaposisioone katab kontsern vahetus- ja forwardtehingutega. Avatud valuutaposisioonide absoluutsumma oli 31.12.2018 seisuga 164 tuhat eurot (2017: 313 tuhat eurot, 2016: 57 tuhat eurot). Teostatud on tundlikkuse analüüs põhjendatud võimalikest kursimuutustest (keskmiselt 10%) tulenevate mõjudega koondkasumiaruandele kõigi muude muutujate konstantseks jäädes, mõju suurus on 16 tuhat eurot (2017: 31 tuhat eurot, 2016: 6 tuhat eurot).

Varade ja kohustiste jaotuse valuutade lõikes ning vastav neto valuutapositsioonide info on esitatud järgnevas tabelis.

31.12.2018	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	86 287	811	932	88 030
Võlainstrumentid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	2 377	6 753	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	328 723	0	0	328 723
Omakapitaliinstrumentid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	13	0	0	13
Muud finantsvarad	153	178	2	333
Finantsvarad kokku	417 553	7 742	934	426 229
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	376 677	7 669	772	385 118
Allutatud kohustised	5 026	0	0	5 026
Muud finantskohustised	4 055	0	71	4 126
Finantskohustised kokku	385 758	7 669	843	394 270
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	34 917	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	422 861	7 669	843	431 373
Netopositsioon	-5 308	73	91	-5 144

31.12.2017	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	81 262	13 572	4 039	98 873
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	4 895	6 165	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	238 282	0	0	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	13	0	0	13
Muud finantsvarad	305	169	3	477
Finantsvarad kokku	325 260	19 906	4 042	349 208
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	292 335	19 806	3 829	315 970
Allutatud kohustised	5 026	0	0	5 026
Muud finantskohustised	3 216	0	0	3 216
Finantskohustised kokku	300 577	19 806	3 829	324 212
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	30 219	0	0	30 219
Finantsgarantiid	1 187	0	0	1 187
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	331 983	19 806	3 829	355 618
Netopositsioon	-6 723	100	213	-6 410

31.12.2016	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	70 374	29 038	6 137	105 549
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	5 964	5 457	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	152 922	211	0	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	13	0	0	13
Muud finantsvarad	376	220	118	714
Finantsvarad kokku	230 152	34 926	6 255	271 333
Kohustised				
Klientide hoised ja saadud laenud	213 294	34 485	6 218	253 997
Allutatud kohustised	4 039	0	0	4 039
Muud finantskohustised	1 012	404	17	1 433
Finantskohustised kokku	218 345	34 889	6 235	259 469
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	3 708	0	0	3 708
Finantsgarantiid	1 354	0	0	1 354
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	223 407	34 889	6 235	264 531
Netopositsioon	6 745	37	20	6 802

Intressirisk on risk, et kontserni poolt genereeritavad tulud võivad olla mõjutatavad intressimäärade ootamatutest ebasoodsatest muutustest. Kontsern on avatud intressiriskile, kui tema peamiste varade ja kohustiste tähtsajad on erinevad, kui varade ja kohustiste struktuur on valuutades erinev või kui varade ja kohustiste intressimäärasid on võimalik korrigeerida erinevate ajavahemike järel.

Intressiriskile avatud finantsvarade ja -kohustiste jaotus intressi muutmise tähtsaja järgi

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	52 063	0	0	0	52 063
Nõuded krediitiasutustele	13 746	500	0	0	14 246
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	203 428	131 120	19	0	334 567
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	269 751	132 991	7 264	0	410 006
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	378 438	0	0	0	378 438
Allutatud kohustised	0	0	0	5 000	5 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	378 438	0	0	5 000	383 438
Intressiriski tähtsaja vahele avatud positsioon	-108 687	132 991	7 264	-5 000	26 568

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	44 815	0	0	0	44 815
Nõuded krediidasutustele	30 627	662	0	0	31 289
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	3 143	7 917	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	151 220	92 723	30	0	243 973
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	503
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	226 662	97 031	7 947	0	331 640
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	315 126	0	0	0	315 126
Allutatud kohustised	0	0	0	5 000	5 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	315 126	0	0	5 000	320 126
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	-88 464	97 031	7 947	-5 000	11 514

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	43 919	0	0	0	43 919
Nõuded krediidasutustele	39 284	0	0	0	39 284
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1 037	5 457	4 927	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	94 176	63 793	23	0	157 992
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	503
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	178 416	69 753	4 950	0	253 119
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	245 142	2 737	5 434	17	253 330
Allutatud kohustised	0	0	4 000	0	4 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	245 142	2 737	9 434	17	257 330
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	-66 726	67 016	-4 484	-17	-4 211

Intressiriski juhtimine tähendab kontserni kõigi varade ja kohustiste intressimäärariski analüüsi ja kestvuse juhtimist. Pangaportfelli intressiriski hindamine toimub vähemalt kord aastas. Järgnevalt toodud tabelites on esitatud hinnangud intressikõvera paralleelnihke aastase mõju kohta intressitulule ja intressikulule valuutade lõikes.

Tabelis on toodud intressikõvera +100 baaspunkti paralleelnihke mõju kontserni aastasele netointressitulule:

31.12.2018	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	1 631	0	0	1 631
Intressikulude muutus	935	20	0	955
Netointressitulude muutus	696	-20	0	676

31.12.2017	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	1 077	0	0	1 077
Intressikulude muutus	661	20	0	681
Netointressitulude muutus	416	-20	0	396

31.12.2016	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	661	2	0	663
Intressikulude muutus	373	22	0	395
Netointressitulude muutus	288	-20	0	268

Intressikõvera 100 bp tõusu kogumõju netointressituludele ühe aasta perspektiivis ja vastav mõju omakapitalile oli bilansipäeva seisuga 676 tuhat eurot (396 tuhat seisuga 31.12.2017 ja 268 tuhat seisuga 31.12.2016), 100 bp intresside languse mõju oli 275 tuhat eurot (186 tuhat seisuga 31.12.2017 ja -164 tuhat seisuga 31.12.2016). Intressitudlikkust mõjutab ujuva intressimääraga laenudel lepingulise minimaalse intressimäära kehtestamisest tulenev intressiriski ülekandmine. Intressiriski stsenaarium arvestab tuletisinstrumentide mõju ja hoiuse intressimäärade langemist minimaalselt 0% tasemeni.

Intressimäärade 100 baaspunkti tõusu mõju kontserni omakapitali väärtusele, diskonteerides varasid ja kohustusi nende eluea jooksul, oli 31.12.2018 seisuga 210 tuhat eurot ja 100 baaspunkti languse mõju 2 836 tuhat eurot, 31.12.2017 seisuga vastavalt 333 tuhat eurot ja 8 104 tuhat eurot; 31.12.2016 seisuga 1 509 ja 10 832 tuhat eurot. Intressimäärade languse positiivne mõju kontserni omakapitalile tuleneb sellest, et kontsern on sõlminud intressi miinimumtasemega laenulepinguid, millele baasintressimäärade langus mõju ei avalda. Arvestuslikult võrdub selliste laenude intressimäärade muutmise tähtaeg nende lõpptähtajaga.

Intressiriski maandamine toimub läbi erinevates valuutades olevate intressiriskile avatud varade ja kohustiste tähtaegade vahe limiteerimise, varade ja kohustiste tähtajalise struktuuri ühtlustamise ja vajadusel intressimäärade tuletisinstrumentide kasutamise.

Operatsiooniriski juhtimine

Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest kontserni infosüsteemides, vigadest personalipoliitikas või töötajate hooletusest või ka süülisest käitumisest, ebapiisavatest protseduurireeglitest või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire kontserni igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab infotehnoloogiariski, protseduuririski, personaliriski, juriidilist riski, turvasüsteemide riski ja avastamisriski. Kontsern lähtub operatsiooniriski juhtimisel kehtestatud operatsiooniriski poliitikast.

Operatsiooniriski käsitletakse ja juhitakse kontsernis kui eraldiseisvat riskijuhtimise valdkonda, milleks on eraldatud vajalik ressurss ja tagatud piisaval hulgal omavahendeid võimalike kahjude katteks. Operatsiooniriski

juhtimine on integreeritud kontserni igapäevasesse tegevusse ja operatsiooniriski olemuse, mõju ja kontrolli vajaduse teadvustamine peab toimuma kontsernis iga töötaja tasandil.

Operatsiooniriskide hindamine toimub kontsernis eelkõige kvalitatiivselt, kuna organisatsiooni suhtelise väiksuse ja lihtsuse tõttu esineb reaalseid kahjujuhtumeid harva. Operatsiooniriski kahjujuhtumid registreeritakse kahjude andmebaasis koos ilmnenud kahju suurusega. Kontsern jälgib operatsiooniriski kvantitatiivset dünaamikat, analüüsidest vähemalt kvartaalselt peamisi riskiindikaatoreid. Operatsiooniriski peamiste riskiindikaatorite ja esinenud juhtumite kohta tehakse juhatusele regulaarseid kvartaliülevaateid. Kontsernis viiakse läbi regulaarset operatsiooniriski enesehindamist. Kontsern kasutab operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel baasmeetodit.

Varade ja -kohustiste õiglane väärtus

Kontsern hindab nende finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust, mida kontserni finantsseisundi aruandes ei kajastata õiglasel väärtusel. Eelkõige on sellisteks finantsvaradeks, mida ei kajastata õiglasel väärtusel, laenud ja nõuded klientidele ja finantskohustisteks hoiused. Finantsvarade ja -kohustiste õiglasel väärtusel hindamiseks diskonteeritakse rahavoogusid turuintressikõvera alusel.

31.12.2018	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Finantsvarad õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi					
Võlainstrumentid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	9 130	-	-	9 130	9 130
Omakapitaliinstrumentid õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande	-	13	-	13	13
Finantsvarad õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi kokku	9 130	13	-	9 143	9 143
Kinnisvarainvesteeringud					
	-	-	904	904	904
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	88 030	-	-	88 030	88 030
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	328 723	328 723	326 200
sh eraisikud	-	-	202 177	202 177	199 853
sh juriidilised isikud	-	-	126 546	126 546	126 347
Muud finantsvarad	333	-	-	333	333
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	88 363	-	328 723	417 086	414 563
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide hoiused ja saadud laenud	-	-	385 118	385 118	385 118
sh eraisikud	-	-	237 279	237 279	237 279
sh juriidilised isikud	-	-	137 837	137 837	137 837
sh krediidasutused	-	-	10 002	10 002	10 002
Muud finantskohustised	-	-	4 126	4 126	4 126
Allutatud kohustised	-	-	5 026	5 026	5 026
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	394 270	394 270	394 270

31.12.2017	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Võlainstrumendid – õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	11 060	-	-	11 060	11 060
Omakapitaliinstrumendid – müügivalmis finantsvarad	-	13	-	13	13
Kinnisvarainvesteeringud – õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	-	-	2 398	2 398	2 398
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	98 873	-	-	98 873	98 873
Laenu ja nõuded klientidele	-	-	238 282	238 282	240 943
sh eraisikud	-	-	160 448	160 448	162 770
sh juriidilised isikud	-	-	77 834	77 834	78 173
Lunastustähtajani hoitava finantsvarad	-	-	503	503	523
Muud finantsvarad	477	-	-	477	477
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	99 350	-	238 785	338 135	340 816
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide hoised ja saadud laenu	-	-	315 970	315 970	316 058
sh eraisikud	-	-	151 787	151 787	152 121
sh juriidilised isikud	-	-	159 181	159 181	158 935
sh. krediidasutused	-	-	5 002	5 002	5 002
Muud finantskohustised	-	-	3 216	3 216	3 216
Allutatud kohustised	-	-	5 026	5 026	5 026
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	324 212	324 212	324 300

31.12.2016	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Võlainstrumendid – õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	11 421	-	-	11 421	11 421
Omakapitaliinstrumendid – müügivalmis finantsvarad	-	13	-	13	13
Kinnisvarainvesteeringud – õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	-	-	9 105	9 105	9 105
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	105 549	-	-	105 549	105 549
Laenu ja nõuded klientidele	-	-	153 133	153 133	153 866
sh eraisikud	-	-	117 685	117 685	118 418
sh juriidilised isikud	-	-	35 448	35 448	35 448
Lunastustähtajani hoitava finantsvarad	-	-	503	503	510
Muud finantsvarad	714	-	-	714	714
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	106 263	-	153 636	259 899	260 639
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide hoised ja saadud laenu	-	-	253 997	253 997	253 976
sh eraisikud	-	-	136 686	136 686	136 896
sh juriidilised isikud	-	-	117 126	117 126	116 895
sh. krediidasutused	-	-	185	185	185
Muud finantskohustised	-	-	1 433	1 433	1 433
Allutatud kohustised	-	-	4 039	4 039	4 039
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	259 469	259 469	259 448

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtus on leitud vastavalt kolmanda taseme põhimõtetele, kus varade või kohustiste sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid, mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtuspabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressiköver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters.
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).
3. taseme õiglase väärtuse varadena on kajastatud kinnisvarainvesteeringud.

Hoiuste õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritakse olemasolevaid hoiuseid uutele kaasatavatele hoiustele pakutavate intressimääradega. Ujuvintressimääradega laenude ja fikseeritud intressidega laenude õiglase väärtuse arvutamisel diskonteeritakse tuleviku rahavoogusid turuintressi kõvera alusel, millele on lisatud uutele laenudele rakendatavad marginaalid.

Laenude ja nõuete õiglase väärtus oli 31.12.2018 seisuga 0,8% väiksem (2 524 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglase väärtus vastab nende bilansilisele väärtusele.

31.12.2017 seisuga oli laenude ja nõuete õiglase väärtus 1,1% suurem (2 661 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglase väärtus 88 tuhat eurot suurem nende bilansilisest väärtusest.

31.12.2016 seisuga oli laenude ja nõuete õiglase väärtus 0,5% suurem (733 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglase väärtus 21 tuhat eurot väiksem nende bilansilisest väärtusest.

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatud õiglases väärtuses vastavalt IFRS 13 õiglase väärtuse hierarhia kolmanda taseme põhimõtetele, lähtudes atesteeritud kinnisvarahindajate eksperthinnangutest. Eksperthinnangud põhinevad tulumeetodil, võrdlusmeetodil või kahe eelnimetatu kombineerimisel segameetodil.

Eksperthinnangud kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse leidmiseks põhinevad järgmisel:

- üüritulo: kasutatakse kehtivatest üürilepingutest tulenevaid hindu;
- vakantsus: kinnisvarainvesteeringute tegelik vakantsus, arvestades objektiga seotud riske;
- diskontomäär: arvutatakse kinnisvarainvesteeringuga seotud kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) põhjal;
- kapitalisatsiooni määr: põhineb hinnangulisel tootlustasemel eeldatava hoiuperioodi lõpus, arvestades prognoositavat turuolukorda ja objektiga seotud riske.

Tulumeetod põhineb vara võimel genereerida tulevikus tulu. Väärtusena käsitletakse oodatava tulu nüüdiseväärtust. Tulumeetodit rakendatakse tulutoova kinnisvara (rendiobjekt või rendiobjektina käsitletav) hindamiseks. Tulupõhised käsitletused on tulu kapitaliseerimine ja diskonteeritud rahavoo analüüs.

Võrdlusmeetod põhineb analüüsil, mille aluseks on hinnatava vara võrdlus sarnaste müüdüd varadega. Võrdluse käigus selgitatakse välja erisused hinnatava vara ja sarnaste müüdüd varade vahel ning selle põhjal korrigeeritakse müüdüd varade hindu ja leitakse hinnatava vara väärtus. Mõnedes olukordades ei ole võimalik ainult ühe meetodi kasutamine ja meetodeid tuleb omavahel kombineerida. Hindaja kasutab hindamisel ühte kuni kolme hindamismeetodit (või nende kombinatsioone). Mitme meetodi rakendamisel saadakse tavaliselt mitu erinevat tulemust, mis kohandatakse hindamistulemuseks kaalumise teel.

Ülevaate kasutatud hindamismetoodikast ja kinnisvarainvesteeringute jaotusest annab alljärgnev tabel.

31.12.2018	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	381	24	6,21-7,95	-	-	3-8%	+/-7%
-elukondlik kinnisvara	213	11	-	-	-	-5%	+/-5%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
- muu ärikondlik kinnisvara	310	23	3,61-10,99	13%	11%	3-10%	+/-8%
Investeeringud kokku	904	58	-	-	-	-	-

31.12.2017	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	481	27	3,45-7,62	-	-	-	+/-10%
-elukondlik kinnisvara	258	2	-	-	-	-	+/-10%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
-büroopinnad	649	20	2,95-9,99	11%	10%	3-10%	+/-10%
Hinnatud segameetodil							
-ärikondlik kinnisvara	1 010	21	-	9,50%	8,50%	0	+/-20%
Investeeringud kokku	2 398	70	-	-	-	-	-

31.12.2016	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	4 071	153	1,81-7,26	-	-	5-10%	+/-20%
-elukondlik kinnisvara	388	6	1,39-8,98	-	-	0-6%	+/-5%
-maa	27	0	0	-	-	0-5%	+/-25%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
-büroopinnad	4 619	373	5,70-9,86	9,5-11,0%	7,70-9,0%	kuni 8%	+/-15%
Investeeringud kokku	9 105	532	-	-	-	-	-

Lisa 3 Tütaretevõtte ja firmaväärtus

Mais 2017 omandas pank 100% Coop Finants AS aktsiatest eesmärgiga kasvatada oma turuosa tarbimislauendude segmendis. Teostati ostuanalüüs 31.05.2017 seisuga, mille käigus hinnati Coop Finantsi varade õiglast väärtust. Soetatud nõuete nominaalväärtus kattus olulises osas nende õiglase väärtusega, milleks oli 21 940 tuhat eurot. Bruto lepingulised summad laenudest ja nõuetest olid 21 961 tuhat eurot ning oodatavad mittelaekuvad lepingulised rahavood olid 1 050 tuhat eurot. Kohustuste õiglane väärtus oli 17 697 tuhat eurot. Soetusega seotud kulud kogusummas 2 tuhat eurot kajastati tegevuskuludes.

Tütaretevõtte eraldiseisvad netotulud (neto intressitulud, neto teenustasutulud ja neto muud tulud) ja puhaskasum perioodil 01.06.2017 – 31.12.2017 olid vastavalt 2,9 mln eurot ja 1,6 mln eurot, 2017. aasta eraldiseisvad netotulud ja puhaskasum kokku vastavalt 5,0 mln eurot ja 2,5 mln eurot. Kui omandamine oleks toimunud seisuga 01.01.2017, oleks kontserni netotulud 2017. aastal kokku olnud 19,1 mln eurot ja puhaskasum 5,4 mln eurot. Coop Finants AS netotulud ja puhaskasum aastal 2016. olid vastavalt 3,3 mln eurot ja 1,6 mln eurot.

	Õiglane väärtus soetamisel
Raha ja raha ekvivalendid	328
Laenud ja nõuded klientidele	20 911
Muud varad	701
Võlgnevus krediidiasutustele	-16 599
Muud kohustused	-1 098
Identifitseeritud netovarad kokku	4 243
Coop Panga poolt osaluse eest tasutud raha	11 000
Firmaväärtus	6 757

Tütaretevõtte soetusest tekkis firmaväärtus, mis sisaldab tekkinud sünergiat ja immateriaalset vara, mis ei ole eraldiseisvate varadena identifitseeritavad. Firmaväärtus hõlmab peamiselt omandatud ettevõtte kasumlikkusest, olulistest sünergiaist ja kombineeritud kulude säästust tekkivad efekti. Firmaväärtus seisuga 31.12.2018 oli 6 757 tuhat eurot (31.12.2017: 6 757). Seisudega 31.12.2017 ja 31.12.2018 viidi läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse test. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- prognoositav laenuportfellide mahu kasv 10-15% aastas (2017: 10-13%)
- netotulude kasv keskmiselt 10-12% aastas (2017: 7-10%)
- kulude kasv 10% aastas (2017: 7%)
- laenu allahindluste keskmine kahjususe määr 3,3-3,5% aastas (2017: 5,4-5,7%)
- diskontomäärana on kasutatud aktsionäride oodatavat tulumäära 15% (2017: 15%)

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus oma primale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi. Juhul, kui laenuportfelli kasvatada ei õnnestu, intressimäärad tarbimislauendude turul langevad samas kui majanduskeskkonna võimaliku halvenemise korral provisjonide kulud kasvavad ning lisaks ka tegevuskulud kasvavad, oleks vajalik firmaväärtuse allahindlus. Võtmenäitajate sensitiivsuse testimise eeldused olid:

- laenuportfelli ja netointressitulu kasv kuni 3%
- kulude kasv 15%
- laenukahjumid 4-5%
- kapitali kulu ehk diskontomäär 15%

Lähtudes võimalike mõistlikke muutuste hinnangutest võtmenäitajatele, ei ole juhtkond tuvastanud olulisi põhjuseid, mis võiks viidata, et raha teeniva üksuse bilansiline väärtus ületaks tema tegelikku kaetavat väärtust.

Juunis 2017 omandas pank 49%-lise vähemusosaluse tütarettevõttes Krediidipank Finants AS, saades seeläbi 100% aktsiate omanikuks, tehingu summaks oli 2 058 tuhat eurot. 02.oktoobril 2017 andis AS Krediidipank Finants äritegevuse üle ettevõttele Coop Finants, äritegevus jätkub Coop Finants AS nime all. Alates jaanuarist 2018 on AS Krediidipank Finants uueks ärinimeks on CP Vara AS, ettevõtte on likvideerimisel.

Lisa 4 Tegevussegmentid

Tegevussegmentide raporteerimine vastab sisemiselt peamistele otsustajatele raporteerimise vormile. Peamiseks otsustajaks, kes on vastutav ressursside jaotuse ja segmentide tegevuse hindamise üle, on panga juhatus.

Kontsern jagab oma äritegevust segmentideks, lähtudes nii juriidilisest struktuurist kui ka panga sees täiendavast kliendipõhisest jaotusest. Juriidilise struktuuri järgi omab kontsern tarbimisläenude ning liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimisläene eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka ettevõtetele. Tarbimisläenude segment teenib intressitulusi laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid järelmaksukaartide väljastamiselt. Liisingu segment teenib intressitulusi laenude väljastamiselt.

Panga kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab kontsern ettevõtete panganduse (juriidilised isikud) ja jaepanganduse (eraisikud) segmenti. Mõlemad segmentid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenutooteid ning kaasavad hoivuseid. Segmentid teenivad intressitulusi laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt.

Segmentid on aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel kontserni juhatuse ja nõukogu poolt ning segmentide kohta on kättesaadavad eraldiseisvad finantsandmed. Vastavalt kontserni struktuurile jaotab kontsern ettevõtete panganduse ja jaepanganduse segmentid veel detailsemalt ka laenude ning igapäevapanganduse äriühinideks (hoivused, arveldused). Kontsern kasutab äriühinide jaotust ka planeerimisel ja eelarvestamisel. Kontserni juhatus on määratud otsustajaks rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest.

Segmenti poolt raporteeritud tulud koosnevad tuludest välistelt klientidelt ning täiendavalt intressitulust või intressikulust segmentide vaheliselt laenamiselt, mis toimub kontsernis kehtestatud sisemise raha hinna mudeli alusel ja mis on allolevates tabelites näidatud kui elimineerimine. Kontsernil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist. Intressitulud teenitakse Eestis. Kontsern sulges 2017. aasta alguses Läti filiaali, mistõttu on 2017. aastal vähesel määral intressitulusi teenitud ka Lätis. Teenustasutulude geograafiline jaotus on toodud lisa 6.

Kasum segmentide lõikes 2018, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	5 680	4 952	7 883	1 253	1 371	-1 284	19 855
sh välimine tulu	5 680	4 952	7 883	1 253	87	0	19 855
sh sisemine tulu	0	0	0	0	1 284	-1 284	0
Intressikulud	-1 097	-1 536	-530	-369	-828	1 284	-3 076
Neto intressitulud	4 583	3 416	7 353	884	543	0	16 779
Teenustasutulud	1 216	888	1 364	33	168	0	3 669
Teenustasukulud	-517	-585	-259	-6	0	0	-1 367
Neto teenustasud	699	303	1 105	27	168	0	2 302
Muud tulud, neto	124	140	396	62	-35	0	687
Netotulud kokku	5 406	3 859	8 854	973	676	0	19 768
Tegevuskulud kokku	-2 954	-5 030	-3 794	-1 173	-650	0	-13 601
Kasum enne allahindlusi	2 452	-1 171	5 060	-200	26	0	6 167
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	-701	159	-761	-89	0	0	-1 392
Tulumaksukulu	-14	-8	0	0	0	0	-22
Puhaskasum	1 737	-1 020	4 299	-289	26	0	4 753

*Muude all kajastuvad treasury, tütaretevõtted Martinoza ja Prana Property ning 2017. ja 2016. a. ka Läti filiaal.

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2018, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Laenuportfell	104	161	46	41	86	-109	329
Muud varad	47	29	16	8	17	0	117
Varad kokku	151	190	62	49	103	-109	446
Kohustused kokku	137	174	60	41	94	-109	397

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud	Elimineerimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	201	308	525	0	0	0	1 034
Kaartide kuutasud	1	9	827	0	0	0	837
Kontode avamise ja haldamise tasud	309	350	0	0	0	0	659
Ülekandetasud	469	140	0	0	0	0	609
Tulu valuutatehingutelt	156	10	0	0	167	0	333
Muud teenustasutulud	80	71	12	33	1	0	197
Teenustasutulud kokku	1 216	888	1 364	33	168	0	3 669

Kasum segmentide lõikes 2017, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	2 655	4 204	5 535	481	1 097	-489	13 483
sh välimine tulu	2 655	4 204	5 535	481	608	0	13 483
sh sisemine tulu	0	0	0	0	489	-489	0
Intressikulud	-534	-1 182	-314	-138	-285	489	-1 964
Neto intressitulud	2 121	3 022	5 221	343	812	0	11 519
Teenustasutulud	1 324	698	814	17	338	0	3 191
Teenustasukulud	-417	-453	-132	-3	-16	0	-1 021
Neto teenustasud	907	245	682	14	322	0	2 170
Muud tulud, neto	84	61	264	43	3 148	0	3 600
Netotulud kokku	3 112	3 328	6 167	400	4 282	0	17 289
Tegevuskulud kokku	-2 369	-3 769	-3 189	-722	-1 469	0	-11 518
Kasum enne allahindlusi	743	-441	2 978	-322	2 813	0	5 771
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	-16	103	-1 366	-34	0	0	-1 313
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	0	0
Puhaskasum	727	-338	1 612	-356	2 813	0	4 458

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2017, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Laenuportfell	93	141	38	18	6	-58	238
Muud varad	78	18	13	2	22	0	133
Varad kokku	171	159	51	20	28	-58	371
Kohustused kokku	155	141	46	15	27	-58	326

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud	Elimineerimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	126	85	270	0	0	0	481
Kaartide kuutasud	1	9	450	0	0	0	460
Kontode avamise ja haldamise tasud	260	232	0	0	14	0	506
Ülekandetasud	554	180	0	0	37	0	771
Tulu valuutatehingutelt	232	14	0	0	260	0	506
Muud teenustasutulud	151	177	94	17	27	0	466
Teenustasutulud kokku	1 324	697	814	17	338	0	3 190

Kasum segmentide lõikes 2016, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	2 053	3 791	2 602	336	899	-562	9 119
sh välimine tulu	2 053	3 791	2 602	336	337	0	9 119
sh sisemine tulu	0	0	0	0	562	-562	0
Intressikulud	-358	-986	-180	-149	-610	562	-1 721
Neto intressitulud	1 695	2 805	2 422	187	289	0	7 398
Teenustasutulud	1 333	654	365	19	1 117	0	3 488
Teenustasukulud	-320	-344	-2	-8	-77	0	-751
Neto teenustasud	1 013	310	363	11	1 040	0	2 737
Muud tulud, neto	183	19	0	0	623	0	825
Netotulud kokku	2 891	3 134	2 785	198	1 952	0	10 960
Tegevuskulud kokku	-1 893	-2 951	-1 416	-361	-1 467	0	-8 088
Kasum enne allahindlusi	998	183	1 369	-163	485	0	2 872
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	264	-12	-793	-8	-460	0	-1 009
Tulumaksukulu	-8	0	0	0	-112	0	-120
Puhaskasum	1 254	171	576	-171	-87	0	1 743

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2016, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Laenuportfell	42	145	14	10	0	-53	158
Muud varad	85	13	2	2	30	0	132
Varad kokku	127	158	16	12	30	-53	290
Kohustused kokku	121	139	14	11	29	-53	261

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud	Elimineerimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	151	100	0	0	0	0	251
Kaartide kuutasud	19	44	0	0	0	0	63
Kontode avamise ja haldamise tasud	265	143	0	0	30	0	438
Ülekandetasud	638	213	0	0	264	0	1 115
Tulu valuutatehingutelt	198	85	0	0	659	0	942
Muud teenustasutulud	62	70	365	19	163	0	679
Teenustasutulud kokku	1 333	654	365	19	1 117	0	3 488

Lisa 5 Neto intressitulu

	2018	2017	2016
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil:			
Tarbimisläenu ja järelmaks	7 882	5 530	2 602
Laenu ettevõtetele	4 825	2 288	1 465
Laenu eraisikutele	4 161	3 531	3 237
Võlakirjad	406	587	544
Muud varad	94	162	114
Intressitulu kohustistelt	193	269	130
Muud samalaadsed intressitulud:			
Liising	2 294	1 076	1 027
Intressitulud kokku	19 855	13 443	9 119
Klientide hoiused	-2 484	-1 394	-1 244
Allutatud kohustused	-342	-311	-310
Intressikulu varadelt	-250	-219	-167
Intressikulud kokku	-3 076	-1 924	-1 721
Neto intressitulu	16 779	11 519	7 398

Lisa 6 Neto teenustasutulu

	2018	2017	2016
Kaarditehingute tasud	1 034	481	251
Kaartide kuutasud	837	460	63
Kontode avamise ja haldamise tasud	659	506	438
Ülekandetasud	609	771	1 115
Tulu valuutatehingutelt	333	506	942
Muud teenustasutulud	197	466	679
Teenustasutulud kokku	3 669	3 190	3 488
Kaarditehingute tasud	-879	-587	-437
Ülekandetasud	-263	-279	-266
Muud teenustasukulud	-225	-154	-48
Teenustasukulud kokku	-1 367	-1 020	-751
Neto teenustasutulu	2 302	2 170	2 737

2018. aastal teenis kontsern 79% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 21% muude riikide residentidelt (Läti, Soome ja muud EL riigid). 2017. aastal teeniti 67% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 33% muude riikide residentidelt (s.h. panga Läti filiaal ja muude EL riikide residendid). 2016. aastal teeniti 41% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 59% muude riikide residentidelt (sh panga Läti filiaal ja teiste EL riikide residendid). Kõik teenustasutulud kajastatakse nende tekkimise hetkel.

Lisa 7 Tööjõukulud

	2018	2017	2016
Töötasud	-6 137	-5 287	-3 894
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	-2 040	-1 675	-1 266
Kokku	-8 177	-6 962	-5 160

Sotsiaalmaksu alla kuuluvad ka sissemaksed riiklikesse pensionifondidesse. Kontsernil ei ole õiguslikku ega faktilist kohustust teha lisaks sotsiaalmaksule pensioni- või muid sarnaseid makseid.

Lisa 8 Tegevuskulud

	2018	2017	2016
Reklaamikulud	-1 122	-1 085	-349
Hoonete üür ja rent	-743	-491	-401
Infosüsteemide haldamine	-653	-668	-367
Kontorikulud	-463	-400	-292
Ostetud teenused	-420	-290	-457
Tagatisfondi osamaksud	-187	-195	-85
Koolituskulud ja lähetuskulud	-179	-109	-48
Järelevalvetasu osamaksud	-111	-95	-86
Juriidilised teenused, riigilõivud	-63	-143	-80
Transpordikulud	-47	-50	-28
Liikmemaksud	-18	-36	-30
Varakindlustus	-7	-7	-9
Muud tegevuskulud	-615	-541	-242
Kokku	-4 628	-4 110	-2 474

Lisa 9 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha	21 721	22 771	22 337
Kohustuslik reserv keskpangas *	2 742	2 607	1 919
Nõudmiseni hoiused keskpangas	49 321	42 208	42 000
Nõudmiseni hoiused krediidasutustes	13 755	30 789	38 793
Tähtajalised hoiused krediidasutustes *	491	498	500
Kokku	88 030	98 873	105 549

* Ei kuulu raha ja raha ekvivalentide koosseisu rahavoogude aruandes.

Tähtajalised hoiused krediidasutustes on panditud tagatisena. Kohustuslik reserv keskpangas on minimaalne summa, mida pank peab hoidma keskpangas hoiuste kattevarana ning see summa ei ole vabalt kasutatav. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31.12.2018 oli 1% (31.12.2017: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (klientide hoiused ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

Lisa 10 Finantsinvesteeringud

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Valitsuste võlakirjad	1 929	2 848	2 904
Krediidi- ja finantseerimisasutuste võlakirjad	0	0	3 073
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	7 201	8 715	5 947
Võlainstrumendid kokku	9 130	11 563	11 924
Muude mittefinantsettevõtete aktsiad	13	13	13
Omakapaliinstrumendid kokku	13	13	13
Finantsinvesteeringud kokku	9 143	11 576	11 937

Seisuga 31.12.2018 on võlainstrumentid ja omakapaliinstrumentid kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Seisuga 31.12.2017 olid võlakirjad summas 503 tuhat eurot kajastatud kui lunastustähtjani hoitavad ning ülejäänud võlakirjad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, omakapaliinstrumentid kajastati kui müügi valmis finantsvarad.

Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded eraisikutele kokku	204 003	163 724	119 261
sh tarbimislaenud	60 001	51 145	25 166
sh liisingfinantseerimine	16 875	8 626	5 134
sh eluasemelaen ja muud laenud	127 127	103 953	88 961
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	128 558	78 202	36 125
sh liisingfinantseerimine	23 635	10 013	4 308
sh muud laenud ettevõtetele	104 923	68 189	31 817
Kokku nõuded	332 561	241 926	155 386
Laenude ja nõuete allahindlus	-3 838	-3 644	-2 253
Kokku	328 723	238 282	153 133

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalirendi nõuded			
Liisingu brutoinvesteering – saadaolevad rendimaksud, sh	44 584	20 198	9 988
kuni 1 aasta	13 280	7 552	4 541
1-5 aastat	29 808	11 898	5 278
üle 5 aasta	1 496	748	169
Teenimata intressitulu	-3 836	-1 525	-487
kuni 1 aasta	-1 436	-621	-220
1-5 aastat	-2 375	-887	-259
üle 5 aasta	-25	-17	-8
Liisingu netoinvesteering	40 748	18 673	9 501
kuni 1 aasta	11 844	6 931	4 321
1-5 aastat	27 433	11 011	5 019
üle 5 aasta	1 471	731	161

Lisa 12 Laenude allahindlused ja laenukahjumid

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Laenude allahindlused			
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-3 644	-2 253	-2 494
IFRS 9 esimese päeva mõju	-630	0	0
Aruandeperioodi allahindlused	-1 598	-2 600	-1 165
Aruandeperioodil bilansiväliseks viidud laenud	2 034	1 209	1 406
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-3 838	-3 644	-2 253

	2018	2017	2016
Laenukahjumid			
Aruandeperioodi allahindlused	-1 598	-1 550	-1 165
Bilansivälise laenude laekumine	206	237	156
Laenukahjumid või laenukahjumite vähendamine	-1 392	-1 313	-1 009

Lisa 13 Muud finantsvarad ja muud varad

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Finantsvarad			
Raha teel	1	72	431
Tagatisraha	178	173	190
Muud finantsvarad	154	232	93
Finantsvarad kokku	333	477	714
Muud varad			
Lõpetamata arendusobjektid	2 649	3 133	3 563
Müügiks ostetud kinnisvara	4 019	4 180	716
Muu vara	29	10	0
Varad müügiks kokku	6 697	7 323	4 279
Finantsjärelvalve ettemakse	131	115	101
Arveldused maksuametiga	193	1 150	3
Muud ettemaksed	613	827	150
Muud varad kokku	937	2 092	254
Kinnisvarainvesteeringud	904	2 398	9 105
Kokku	8 871	12 290	14 352

Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Jääkväärtus perioodi algul	2 398	9 105	11 220
Müüdud perioodi jooksul	-1 307	-7 155	0
Ümberklassifitseerimine põhivarast	0	839	288
Ümberklassifitseerimine varudest	0	-653	-2 511
Õiglase väärtuse muutus	-187	262	108
Jääkväärtus perioodi lõpul	904	2 398	9 105
sh renditulu teenivad kinnisvarainvesteeringud	904	2 353	9 105

Lisa 15 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

	Maa ja ehitised	Muu materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2015				
Soetusmaksumus	5 446	2 400	2 014	9 860
Kulum	-1 241	-1 517	-1 253	-4 011
Jääkmaksumus	4 205	883	761	5 849
Soetamine	0	53	91	144
Müük jääkmaksumuses	0	-49	0	-49
Mahakandmine jääkmaksumuses	0	-12	0	-12
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	-288	9	0	-279
Arvestatud kulum	-93	-196	-165	-454
Saldo 31.12.2016				
Soetusmaksumus	5 092	2 237	2 104	9 433
Kulum	-1 268	-1 549	-1 417	-4 234
Jääkmaksumus	3 824	688	687	5 199
Soetamine	136	1 462	470	2 068
Tütarettevõtte soetamisel lisandunud põhivara	0	147	215	362
Müük jääkmaksumuses	-2 320	-27	0	-2 347
Mahakandmine jääkmaksumuses	-306	-61	-30	-397
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	-839	0	0	-839
Arvestatud kulum	-66	-204	-176	-446
Saldo 31.12.2017				
Soetusmaksumus	565	2 949	2 662	6 176
Kulum	-136	-944	-1 496	-2 576
Jääkmaksumus	429	2 005	1 166	3 600
Soetamine	0	797	1 452	2 249
Müük jääkmaksumuses	-290	-9	0	-299
Arvestatud kulum	-7	-460	-329	-796
Saldo 31.12.2018				
Soetusmaksumus	136	3 608	4 113	7 857
Kulum	-4	-1 275	-1 824	-3 103
Jääkmaksumus	132	2 333	2 289	4 754

Lisa 16 Klientide hoiused ja saadud laenud

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Eraisikud	237 279	151 787	136 686
Juriidilised isikud	137 837	159 181	117 126
Krediidiasutused	10 002	5 002	185
Kokku	385 118	315 970	253 997
Nõudmiseni hoiused	120 544	153 031	141 273
Tähtajalised hoiused	249 864	159 290	107 742
Emiteeritud võlainstrumendid	5 052	0	0
Sihtotstarbelised laenud	9 658	3 649	4 982
Kokku	385 118	315 970	253 997

Pank sõlmis 2017. aastal Euroopa Investeeringufondiga (EIF) 10-aastase laenulepingu summas 8 miljonit eurot, mis võimaldab finantseerida väikese- ja keskmise suurusega ettevõtteid. Seisuga 31.12.2018 on laenuliimiidist kasutusele võetud 4 miljonit eurot. Ülejäänud sihtotstarbelised laenud on saadud Maaelu Edendamise Sihtasutuselt.

Lisa 17 Muud finantskohustised ja muud kohustised

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Finantskohustised			
Raha teel	2 966	1 339	1 061
Võlgnevused hankijatele	289	326	100
Muud finantskohustised	871	1 551	272
Muud finantskohustised kokku	4 126	3 216	1 433
Muud kohustised			
Võlad töövõtjatele	1 270	1 033	668
Maksuvõlad	311	250	186
Muud kohustised	1 264	707	270
Muud kohustised kokku	2 845	1 990	1 124
Kokku	6 971	5 206	2 557

Seisuga 31.12.2018 on muude kohustistena kajastatud tütarettevõtete pooleliolevad tehingud ja tasumata arved summas 629 tuhat eurot, eraldised 455 tuhat eurot ja muud kohustused summas 180 tuhat eurot.

Lisa 18 Allutatud kohustised

	Emiteerimise aasta	Intressimäär	Lunastustähtaeg	Summa
Allutatud võlakohustus	2011	7.75%	15.02.2021	4 000
Kohustused seisuga 31.12.2016				4 000
Ennetähtaegne tagastamine 01.12.2017				-4 000
Allutatud võlakohustus	2017	6.75%	04.12.2027	5 000
Kohustused seisuga 31.12.2017				5 000
Kohustused seisuga 31.12.2018				5 000
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2016				39
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2017				26
Arvestatud intressikulud 2018. aastal				338
Välja makstud intressikulud 2018. aastal				-338
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2018				26

Lisa 19 Omakapital

31.12.2016 oli aktsiakapital 25 001 tuhat eurot, mis oli jagatud 39 117 600 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. 2017. aastal suurendati panga aktsiakapitali kahel korral, mais 11 118 tuhande euro võrra, mis koosnes 16 230 934 aktsiast, ja juunis 2 080 tuhande euro võrra, mis koosnes 3 036 661 aktsiast. Aktsiate eest tasuti täies ulatuses rahas.

Panga aktsiakapitali suuruseks on 31.12.2018 seisuga 38 199 tuhat eurot, mis on jagatud 58 385 195 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. Põhikirja järgi võib ilma põhikirja muutmata suurendada aktsiakapitali 80 miljoni euroni. 31.12.2018 seisuga on ühe nimiväärtuseta aktsia arvestuslikuks väärtuseks 0,65 eurot (31.12.2017: 0,65; 31.12.2016: 0,64).

Aksionärid on kinnitanud optsooniprogrammi, mille alusel võib kontserni juhtkonnale väljastada optsoone kuni 3,5% ulatuses optsooniprogrammi kinnitamise hetke aktsiate arvust (2 043 480 aktsiat). Optsooniprogrammi alusel võib optsoone väljastada kuni 30. aprillini 2019. Optsooni realiseerimise tähtaeg on kolm aastat ning optsooni alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub aktsionäride iga-aastasel korralisel üldkoosolekul või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedasel aktsionäride erakorralisel koosolekul. Väljastatud optsoonide reserv ning sellega seotud kulud kasumiaruandes olid seisuga 31.12.2018 summas 103 tuhat eurot. Töötajatel ei ole õigust optsoonide summat rahas välja võtta. Optsoone võib vahetada, müüa, pantida või koormata. Optsoonid on päritavad. Optsoonileping aegub, kui töötaja lahkub ettevõttest aasta enne optsoonide täitmise tähtaega.

Väljastamise aeg	Aktsiate arv	Aktsia hind
September 2017	1 167 700	0,7305
Veebruar 2018	677 080	0,7660
August 2018	120 000	0,8057
Jaanuar 2019	70 000	0,8420
Kokku	2 034 780	

Reservkapital on moodustatud vastavalt Äriseadustiku § 336 iga-aastaste kasumieraldistena minimaalselt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab minimaalselt 1/10 aktsiakapitalist. Kui reservkapital saavutab äriseadustikus ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. Kohustuslikku

reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Finantsgarantiid	2 186	1 187	1 354
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	34 917	30 219	3 708
Kokku	37 103	31 406	5 062

Kontsern rakendab tingimuslikele kohustustele oodatava krediidikahju mudelit, vt lisa 2.

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsioonide esitamisest ning vigade ilmnemisel määrata täiendavaid maksusummasid, intresse ning trahve. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks kontsernile tingimuslikult tekkida olulisi kohustusi täiendava maksustamise läbi.

Lisa 21 Kohtuvaidlused

2018. aastal oli kohtutes menetluses viis kontserni vastu (st kontserni ettevõtte on kostja rollis) esitatud hagi. Nõuete realiseerumise tõenäosus on madal ja nõuete perspektiiv on kontserni kasuks. 4 hagi puhul on põhinõuete summa kokku ca 550 tuhat eurot ning üks hagi on seotud laenu tagatiseks võetud hoonestusõiguse vaidlustamisega.

31.12.2018 seisuga oli kohtumenetluste käigus kontserni erinevate ettevõtete kasuks välja mõistetud kokku 136 tuhat eurot, millele lisanduvad viivised. Samal ajal oli menetluses kontserni poolt esitatud hagnosisid (sh maksekäsud) kogusummas 47 tuhat eurot (2017.a. lõpu seisuga kogusummas 154 tuhat eurot), millele lisanduvad viivised. Nõuete peamiseks sisuks on erinevatest krediidilepingutest tulenevad nõuded klientide vastu. Krediidilepingutest tulenevad nõuded on hea perspektiiviga ja reeglina mõistetakse kohtu poolt täies ulatuses välja.

Lisa 22 Rendile võetud varad

Kontserni poolt kasutusrendile võetud büroopindade lepingujärgsed maksed jagunevad alljärgnevalt:

	2018	2017	2016
kuni 1 aasta	147	556	171
1-5 aastat	1 437	1 649	390
üle 5 aasta	353	77	100
Kokku	1 937	2 282	661

IFRS 16 rakendamise mõju kontserni varadele, kohustustele ja kasumile vt lisa 1.18.

Rendile võetud büroopindade kulu märgatav kasv 2017. aastal on ennekõike seotud varasemalt kontsernile kuulunud kinnisvara realiseerimisega.

Lisa 23 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema kontserni kuuluvad ettevõtted;
- kontserni juhtkond, so emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende poolt kontrollitavad ettevõtted;
- kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses.

Saldod	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Aktsionärid:			
Allutatud laen	0	0	4 000
Hoiused	5 280	1 502	28
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:			
Laenud	114	133	128
Hoiused	1 567	1 865	236

Tehingud	2018	2017	2016
Aktsionärid:			
Intressikulud	7	1	310
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:			
Aruandeperioodi intressitulud	3	3	3
Aruandeperioodi intressikulud	1	2	0
Muud müüdud kaubad ja teenused	2	2	2
Muud ostetud kaubad ja teenused	104	330	0
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud	521	516	469
Juhatuse liikmetele makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon, tingimuslikult	175	175	30

Lisa 24 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga.

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (tuh.eurodes)	4 753	4 345	1 529
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuh. aktsiates)	58 385	48 751	39 118
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,08	0,09	0,04
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsiate kohta arvutamisel – aktsiaoptioonid (tuh. aktsiates)	1 556	584	0
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuh. aktsiates)	59 941	49 335	39 118
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,08	0,09	0,04

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Coop Pank AS-i juhatusele

Aruanne konsolideeritud finantsaruannete auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastavad Prospekti lisamise eesmärgil koostatud ja Prospektis sisalduvad konsolideeritud finantsaruanded kõigis olulistest osades õiglaselt Coop Pank AS-i (Pank) ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2018 ning nendel kuupäevadel lõppenud majandusaastate konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 27. märtsil 2019 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Prospektis sisalduvad Kontserni konsolideeritud finantsaruanded (konsolideeritud finantsaruanded) sisaldavad:

- konsolideeritud finantsseisundi aruandeid seisuga 31. detsember 2016, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2018;
- konsolideeritud koondkasumi aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta; ja
- konsolideeritud finantsaruannete lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Pank on koostanud konsolideeritud finantsaruanded Prospekti lisamiseks, kooskõlas punktiga 18.1, Lisa 1 Komisjoni Delegeeritud Määrusest (EL) 2019/980, 14. märtsist 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1129 seoses väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004 (edaspidi nimetatud „Delegeeritud Määrus 2019/980“).

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud finantsaruannete auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

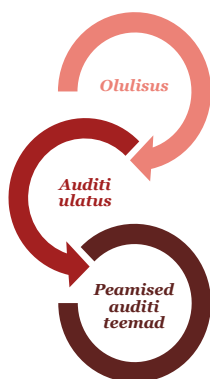
Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Kontserni auditi olulisus on 492 tuhat eurot, mis moodustab 31. detsembri 2018 seisuga ligikaudu 1% Kontserni netovaradest.

Auditi ulatus

Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise protsessi, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärkajastamiste puudumises.

Peamised auditi teemad

- Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud finantsaruannetes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatus on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud finantsaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud finantsaruannete alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud finantsaruannete kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju finantsaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	492 tuhat eurot
Kuidas me selle määrasime	1% netovaradest
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Arvutasime olulisuse lähtudes netovaradest, kuna Kontserni äristrateegia hiljuti muutus ning Kontsern oli kiires kasvufaasis aastatel 2017 ja 2018. Seetõttu oli Kontserni tulemuslikkuse hindamise võtmemõõdikuks netovarade maht, mida kasutatakse investorite, regulaatorite ja teiste huvigruppide poolt. Valisime 1%, mis on kooskõlas selle võtmemõõdiku jaoks kasutatavate kvantitatiivsete määradega.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud finantsaruannete auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud finantsaruannete kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamised auditi teemad

Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus

Detailsem informatsioon on toodud lisas 1 „Raamatupidamisarvestuse põhimõtted“, lisas 2 „Riskide juhtimine“ ja lisas 11 „Laenud ja nõuded klientidele“ ja lisas 12 „Laenude allahindlused ja laenukahjumid“.

Alates 1. jaanuarist 2018 rakendus uus raamatupidamisstandard IFRS 9, mis asendas varasemalt mineviku kahjumitel tugineva mudeli, uue 3-faasilise oodatava krediitkahjumi (ECL) mudeliga. ECL arvutused on tulevikku vaatavad ja tõenäosustega kaalutud, baseerudes keerulisel modelleerimisel ja juhtkonna poolsetel hinnangutel.

IFRS 9 rakendumisel vähenes klientidele antud laenude väärtus 630 tuhande euro võrra, mis kajastati jaotamata kasumis 1. jaanuaril 2018 (vaata 1.6 Finantsvarad leheküljel 27). Seisuga 31. detsember 2018 moodustas klientidele antud laenude neto bilansiline väärtus kokku 328 723 tuhat eurot, mis sisaldas nende väärtuse langusest tulenevat allahindlust summas 3 838 tuhat eurot.

Keskendusime sellele valdkonnale, kuna juhtkond kasutab krediitkahjumite kajastamise ajastuse ja allahindluse summade hindamisel subjektiivsete sisenditega kompleksseid mudeleid. Peamised valdkonnad, mis vajavad olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid ja modelleerimist ECL arvutamisel, sisaldavad:

Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis

Hindasime, kas Kontserni arvestuspõhimõtted klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse languse osas on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS).

Hindasime allahindluse arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust, sealhulgas:

- klientide krediitdireitingute üle vaatamine ja kinnitamine;
- tagatiste väärtuste üle vaatamine ja uuendamine;
- klientide regulaarsed ülevaatused.

Leidsime, et saame nende kontrollimehhanismidele auditi läbiviimisel tugineda.

Viisime läbi detailsed auditi protseduurid järgmistes valdkondades:

- ECL arvutustes kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine;
- IFRS 9 metodoloogiast tulenevate oluliste sisendite korrektne kasutamine ECL arvutustes;
- 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale ECL arvutustes;
- laenude faasisse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise ning kohustuse

-
- krediidiriski olulise suurenemise kriteeriumite hindamine ja laenude klassifitseerimine faasi 1, 2 või 3;
 - ECL arvutamise mudelite koostamisel kasutatud raamatupidamislike tõlgenduste ja modelleerimise eelduste hindamine;
 - ECL mudelis kasutatavate olulisemate parameetrite modelleerimine ja arvutamine, sealhulgas maksejõuetuse tõenäosus (PD), kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) ja laenu suurus maksejõuetuse hetkel (EAD);
 - makromajanduslike indikaatorite valik ja tulevikku vaatava informatsiooni kaasamine ECL mudelisse;
 - eelpool nimetatud indikaatorite usaldusväärne prognoosimine tulevikuperioodideks kolme erineva stsenaariumi puhuks (baasstsenaarium, positiivne ja negatiivne stsenaarium) ning erinevate stsenaariumite tõenäosuste hindamine; ja
 - ECL-i prognoosimine faas 3 laenudele (individuaalne hindamine).
- täitmata jätmise definitsioon);
 - krediidireitingute sisemine määramine, mis on sisendiks ECL mudelitele;
 - tagatise käsitleva informatsiooni ja nende väärtuste õigsus laenusüsteemis, mis on sisendiks ECL mudelile; ja
 - faas 3 laenude nimekirja täielikkus ja nende ECL arvutamine.
- Hindasime oluliste ECL mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete eelduste mõistlikkust, nagu näiteks erinevate stsenaariumite osakaalud, hinnangud äriklientide laenude hetke PD osas, oluliste makromajanduslike prognooside osas.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud finantsaruannete kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Antud eesmärgi saavutamiseks teostasime täismahus auditi Kontserni järgmiste üksuste finantsaruannete osas, tingituna nende suuruselt ja riskitasemest: Coop Pank AS (Eesti), Coop Finants AS (Eesti) ja Coop Liising AS (Eesti). Lisaks teostasime ka eraldiseisvad auditiprotseduurid AS Martinoza (Eesti) ja SIA Prana Property (Läti) olulisemate bilansi- ja kasumiaruannete kirjete osas.

Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise korrektsust ning teostasime täiendavad analüütilised protseduurid eelpool mainitud eraldiseisvate auditiprotseduuridega kaetud Kontserni ettevõtete osas, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärtkajastamiste puudumises. Kirjeldav informatsioon Kontserni struktuuri osas on esitatud aastaaruande Lisas 1.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontseri valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud finantsaruannetega

Juhatus vastutab konsolideeritud finantsaruannete koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärtkajastamisteta konsolideeritud finantsaruannete koostamist.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud finantsaruannete auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud finantsaruanded tervikuna on pettest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda Prospekti lisamise eesmärgil välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud finantsaruannete alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud finantsaruannetes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud finantsaruannetes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud finantsaruannete üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud finantsaruanded esitavad toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud finantsaruannete kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud finantsaruannete auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Deklaratsioon

Delegeeritud Määruse 2019/980 Lisa 1, punkti 1.2 kohaselt vastutame käeoleva audiitori aruande eest, mis moodustab osa Prospektist ja kinnitame, et oleme kohaldanud hoolsuskohustust tagamaks, et audiitori aruandes sisalduv teave on meile teadaolevalt tõene, õiglane ja tegelikule olukorrale vastav ning selles ei ole midagi välja jäetud, mis võiks mõjutada selle olulisust. Deklaratsioon on lisatud Prospekti vastavalt delegeeritud määruse 2019/980 Lisa 1, punkti 1.2 nõuetele.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Coop Pank AS-i audiitoriks 22. aprillil 2014, 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta suhtes. Meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Coop Pank AS-ile on kokku 5 aastat.

AS PricewaterhouseCoopers

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lindvers
Vandeaudiitor, litsents nr 622

04. november 2019

Panga kontaktid

669 0966

klienditugi@cooppank.ee

www.cooppank.ee

coop | Pank

Vahearuanne

9 kuud 2019

Sisukord

Sisukord	2
Tegevusaruanne	3
Finantstulemuste kokkuvõte	4
Kapitaliseeritus	5
Konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne	6
Konsolideeritud koondkasumi aruanne	6
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	8
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	9
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	10
Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	10
Lisa 2 Tegevussegmentid	10
Lisa 3 Neto intressitulu	13
Lisa 4 Neto teenustasutulu	13
Lisa 5 Raha ja raha ekvivalendid	13
Lisa 6 Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	14
Lisa 7 Laenud ja nõuded klientidele	14
Lisa 8 Laenude ja nõuete allahindlus	14
Lisa 9 Tähtaja ületanud laenude jaotumine	14
Lisa 10 Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes	15
Lisa 11 Klientide hoiused ja saadud laenud	16
Lisa 12 Tingimuslikud kohustised	16
Lisa 13 Seotud osapooled	16
Lisa 14 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta	17
Coop Pank AS aktsionärid, nõukogu ja juhatus	18
Coop Pank AS juhatuse kinnitus vahearuannde	18

Tegevusaruanne

Kontserni struktuur seisuga 30.09.2019, millest viis ettevõtet on registreeritud Eesti Vabariigi Äriregistris ja üks Läti Vabariigi Äriregistris:

Ettevõtte nimi	Tegevusala	Osaluse määr
Coop Pank AS	pangandus	emaettevõtte
Coop Liising AS	liisingitegevus	100%
Coop Finants AS	muu laenuandmine	100%
Coop Kindlustusmaakler AS	kindlustusvahendus	100%
AS Martinoza	kinnisvaraalane tegevus	100%
SIA Prana Property	kinnisvaraalane tegevus	100%

Augustis jõudis lõpule panga tütarettevõtte CP Vara AS likvideerimisprotsess ning ettevõtte kustutati Äriregistrist 14.08.2019. Samas registreeriti 08.08.2019 panga uus tütarettevõtte Coop Kindlustusmaakler AS, kelle põhiliseks tegevusvaldkonnaks saab olema kindlustusmaakleri teenuste pakkumine.

Coop Pangal oli septembri lõpu seisuga 56 300 igapäevapanganduse klienti, seega eelmise aasta sama perioodiga võrreldes on panga kliendiportfell suurenenud 33% võrra. Kliendibaasi kasvule aitasid kaasa soodne majanduskeskkond, usaldusväärsus ning klientide üldine hoiak eelistada kodumaisel kapitalil põhinevaid panku. Panga kliendarvu kasvule on avaldanud positiivset mõju ka mitmed tooteuendused. Käesoleva aasta kevadel liitus pank rahvusvahelise välgmaksete süsteemiga, mis lubab teha kuni 15 000-euroseid pankadevahelisi rahaülekandeid sekunditega. Samal ajal kehtestas Coop Pank eraklientidele arvelduskonto jäägile makstava intressi kuni 1% aastas. Alates kevadest lisandus võimalus maksta sularaha oma pangakontole Coop kaupluste kassades. Alates juulikuust lisab Coop Pank kodulaenu lepingutele tasuta laenukindlustuse, mis loob kodulaenu võtjale täiendava turvatunde.

Pangagrupi neto laenuportfell kasvas 9 kuuga 89 miljoni euro võrra ja ulatus kvartali lõpuks 418 miljoni euroni. Kasvu toetasid kõik finantseerimisega tegelevad äriliinid – kodulaen, tarbimislaen, ärialaen ning liising. Panga hoiuste maht kasvas 9 kuuga 93 miljoni euro võrra ja ulatus septembri lõpuks 478 miljoni euroni. Enim kasvasid tähtajalised hoiused. Pangagrupp teenis 9 kuuga 3,9 miljonit eurot kasumit, mis on ligikaudu 30% võrra rohkem, kui eelmise aasta samal perioodil. Suurima panuse kasumi kasvu andsid intressitulud.

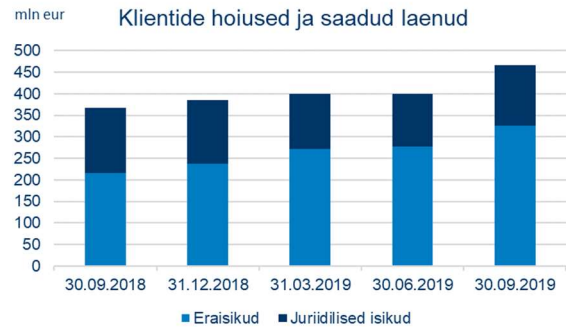
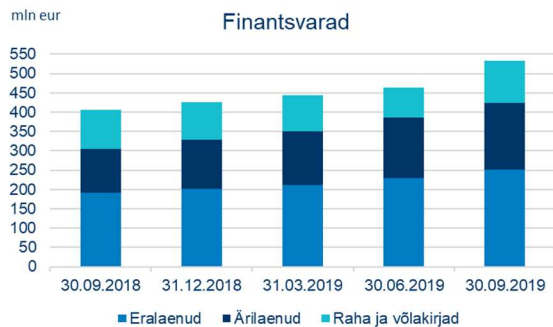
Coop Panga 2019. aasta keskseks eesmärgiks on tegevusmahtude jätkuv kasvatamine. Kevadel emiteeris Coop Pank ettevõtte kasvustrateegia toetuseks 2 miljoni euro väärtuses allutatud võlakirju LHV Pensionifondidele, tähtajaga 10 aastat. Juunis toimunud panga aktsionäride erakorralisel üldkoosolekul otsustasid panga tänased omanikud suurendada panga aktsiakapitali 4 miljoni euro võrra.

Coop Panga aktsiate avalikku noteerimist ettevalmistavad tegevused algasid kevadel ning on toimunud plaanipäraselt. Eeldatavalt jõuavad Coop Panga aktsiad Tellinna börsile veel käesoleval aastal. Täpsemat emissiooni aega võib siiski mõjutada olukord maailmamajanduses ning selle peegeldus aktsiaturgudel.

Finantstulemuste kokkuvõte

Kasumiaruanne, tuhandetes eurodes	III kvartal 2019	II kvartal 2019	kvartaalne muutus	III kvartal 2018	aastane muutus
Neto intressitulu	5 431	4 939	10%	4 315	26%
Neto teenustasutulu	540	606	-11%	601	-10%
Muud tulud	159	77	106%	116	37%
Neto tegevustulud kokku	6 130	5 622	9%	5 032	22%
Tegevuskulud	-4 039	-3 921	3%	-3 399	19%
Laenude allahindluse kulu	-572	-448	28%	-473	21%
Tulumaksu kulu	0	-2	100%	0	0%
Puhaskasum	1 519	1 251	21%	1 160	31%

Ärimahud, tuhandetes eurodes	III kvartal 2019	II kvartal 2019	kvartaalne muutus	III kvartal 2018	aastane muutus
Laenuportfell	417 907	380 642	10%	305 710	37%
Raha ja võlakirjad	109 647	78 356	40%	101 030	9%
Klientide hoiused ja saadud laenud	477 826	409 036	17%	367 178	30%
Omakapital	57 346	55 807	3%	47 579	21%

Suhtarvud (kvartaalsed, viidud aasta baasile)	III kvartal 2019	II kvartal 2019	kvartaalne muutus	III kvartal 2018	aastane muutus
Keskmine omakapital (emaettevõtte osa), tuh eur	56 576	53 130	3 446	46 978	9 598
Omakapitali tootlus (ROE), % (puhaskasum / keskmine omakapital)	10,7	9,4	1,3	9,9	0,8
Koguvaram, keskmine, tuh eur	516 417	473 494	42 923	213 786	302 631
Varade tootlus (ROA), % (puhaskasum / koguvaram, keskmine)	1,2	1,1	0,1	2,2	-1,0
Sularaha ja intressitootvad varad, keskmine, tuh eur	499 985	457 196	42 789	412 076	87 909
Neto intressimarginaal (NIM), % (neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine)	4,3	4,3	0,0	4,2	0,2
Kulude ja tulude suhe, % (tegevuskulud kokku / netotulud kokku)	65,9	69,7	-3,8	67,5	-1,6

Kapitaliseeritus

Kapitalibaas, tuhandetes eurodes	30.09.2019	31.12.2018
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurs	42 400	38 374
Reservkapital	2 526	2 288
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	8 313	3 799
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	2 425	3 989
Muu akumuleeritud koondkahjum	-33	-154
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757
Immateriaalne põhivara (-)	-3 084	-2 290
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-4	-10
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-572	-313
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	535	598
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	45 749	39 524
Allutatud kohustised	7 000	5 000
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	7 000	5 000
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	52 749	44 524
Riskiga kaalutud varad (RWA)		
Keskvahitsused ja keskpangad standardmeetodil	714	965
Krediitiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused standardmeetodil	683	2 915
Äriühingud standardmeetodil	31 947	28 245
Jaenõuded standardmeetodil	80 634	62 038
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded standardmeetodil	125 479	100 004
Makseviivituses olevad nõuded standardmeetodil	4 295	959
Eriti suure riskiga seotud kirjed standardmeetodil	26 680	19 626
Muud varad standardmeetodil	11 920	10 330
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	282 352	225 082
Operatsioonirisk baasmeetodil	28 414	21 509
Kokku riskiga kaalutud varad (koguriskipositsioon)	310 766	246 591
Kapitali adekvaatsus (%)	16,97%	18,06%
Tier I kapitali suhtarv (%)	14,72%	16,03%

Nõuded omavahenditele:

Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	4,50%	I taseme põhiomavahendid/koguriskipositsioon
Esimese taseme omavahendite suhtarv	6,00%	I taseme omavahendid/koguriskipositsioon
Koguomavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)	8,00%	koguomavahendid/koguriskipositsioon
Süsteemse riski puhver	1,00%	koguriskipositsioonist
apitali säilitamise puhver	2,50%	koguriskipositsioonist

Kontsern on raporteerimisperioodi lõpu seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega. Võrreldes 2018. aasta lõpuga on kapitali adekvaatsus vähenenud 1,09 protsendipunkti võrra. Pank kaasas I kvartalis 2 miljonit eurot allutatud laenu teise taseme omavahendite koosseisu ning II kvartalis 4 miljonit eurot aktsiakapitali esimese taseme omavahendite koosseisu, toetamaks ärimahtude kasvatamist.

Konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne

Konsolideeritud koondkasumi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	III kvartal 2019	9 kuud 2019	III kvartal 2018	9 kuud 2018
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil		5 950	16 295	4 628	12 736
Muud samalaadsed intressitulud		737	2 003	506	1 284
Intressikulud		-1 256	-3 428	-819	-2 224
Neto intressitulu	3	5 431	14 870	4 315	11 796
Teenustasutulud		928	2 686	939	2 807
Teenustasukulud		-388	-989	-338	-968
Neto teenustasutulu	4	540	1 697	601	1 839
Varade müük		40	140	148	473
Müüdnud varade kulu		-41	-134	-171	-461
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt		5	27	14	62
Kinnisvara haldusega seotud kulud		-14	-67	-23	-90
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus		0	-20	-7	75
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest		0	0	-2	-8
Netotulem õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		12	7	-31	-32
Nõuete menetlemine		139	391	158	449
Muud tulud		18	52	30	95
Muud tulud, neto		159	396	116	563
Tööjõukulud		-2 567	-7 169	-2 073	-6 046
Tegevuskulud		-1 025	-3 197	-1 115	-3 396
Põhivara kulum		-447	-1 260	-211	-566
Tegevuskulud kokku		-4 039	-11 626	-3 399	-10 008
Kasum enne laenude allahindluse kulu		2 091	5 337	1 633	4 190
Laenude allahindluse kulu		-572	-1 393	-473	-1 080
Kasum enne tulumaksu		1 519	3 944	1 160	3 110
Tulumaksu kulu		0	0	0	0
Aruandeperioodi puhaskasum	2	1 519	3 944	1 160	3 110
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:					
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi		-11	121	15	-151
Aruandeperioodi koondkasum		1 508	4 065	1 175	2 959
Puhaskasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		1 519	3 944	1 160	3 110
Mittekontrolliv osalus		0	0	0	0
Aruandeperioodi puhaskasum		1 519	3 944	1 160	3 110
Koondkasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		1 508	4 065	1 175	2 959
Mittekontrolliv osalus		0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum		1 508	4 065	1 175	2 959
Tava puhaskasum aktsia kohta		0,02	0,07	0,02	0,05
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta		0,02	0,06	0,02	0,05

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	30.09.2019	31.12.2018
Varad			
Raha ja raha ekvivalendid	5	105 533	88 030
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	6	4 114	9 130
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi		13	13
Laenud ja nõuded klientidele	7,8,9,10	417 907	328 723
Muud finantsvarad		898	333
Varad müügiks		6 774	6 697
Firmaväärtus		6 757	6 757
Renditav vara		1 595	0
Muud materiaalsed põhivarad		2 494	2 465
Immateriaalsed põhivarad		3 084	2 289
Kinnisvarainvesteeringud		594	904
Muud varad		1 535	937
Varad kokku		551 298	446 278
Kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	11	477 826	385 118
Rendivaraga seotud finantskohustised		1 598	0
Muud finantskohustised		5 156	4 126
Muud kohustised		2 261	2 845
Allutatud kohustised		7 111	5 026
Kohustised kokku		493 952	397 115
Omakapital			
Aktsiakapital		42 400	38 199
Ülekurss		0	175
Kohustuslik reservkapital		2 526	2 288
Jaotamata kasum		12 258	8 552
Muud reservid		162	-51
Omakapital kokku		57 346	49 163
Kohustised ja omakapital kokku		551 298	446 278

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	9 kuud 2019	9 kuud 2018
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		18 097	14 051
Makstud intressid		-2 916	-1 534
Saadud teenustasud		2 686	2 807
Makstud teenustasud		-989	-968
Muud saadud tulud		414	484
Makstud tööjõukulud		-7 265	-6 024
Makstud muud tegevuskulud		-3 197	-3 206
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		6 830	5 610
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Laenuõuded klientidele		-90 289	-68 452
Keskpangas hoitava kohustusliku reservi muutus		-609	-434
Muud varad		-1 149	564
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:			
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		92 281	50 604
Muud kohustused		365	2 244
Neto rahavood äritegevusest		7 429	-9 864
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara		-1 707	-1 622
Müüdüd põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		226	1 871
Soetatud võlakirjainvesteeringud		0	-2 544
Müüdüd ja lunastatud võlakirjainvesteeringud		4 930	4 216
Kokku rahavood investeerimistegevusest		3 449	1 921
Rahavood finantseerimistegevusest*			
Allutatud võlakirjade emiteerimine		2 000	0
Aktsiakapitali sissemakse		4 026	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		6 026	0
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele		-5	4
Raha ja raha ekvivalentide muutus		16 899	-7 939
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		84 797	95 768
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	101 696	87 829
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:		101 696	87 829
Sularaha		22 154	22 525
Nõudmiseni hoiused keskpankades		76 916	46 978
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidasutustes		2 626	18 326

* Pank on muutnud rahavoogude aruande esitlusviisi. Varasematel perioodidel finantseerimistegevuse rahavoogudena kajastatud saadud laenud ja emiteeritud võlakirjad, mis ei ole allutatud, on kajastatud äritegevusega seotud rahavoogude koosseisus.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aktia- kapital	Üle- kurs	Kohustuslik reserv- kapital	Muud reservid	Ümber- hindlus- reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	4 732	45 176
IFRS9 esmarakendamise mõjud:							
Laenuportfell	0	0	0	0	0	-630	-630
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	85	-85	0
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-218	0
Aktšiaoptsoonid	0	0	0	74	0	0	74
Puhaskasum 01.01.-30.09.2018	0	0	0	0	0	3 110	3 110
Muu koondkasum 01.01.-30.09.2018	0	0	0	0	-151	0	-151
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	0	-151	3 110	2 959
Omakapital seisuga 30.09.2018	38 199	175	2 288	74	-66	6 909	47 579
Aktšiaoptsoonid	0	0	0	29	0	0	29
Puhaskasum 01.10.-31.12.2018	0	0	0	0	0	1 643	1 643
Muu koondkasum 01.10.-31.12.2018	0	0	0	0	-88	0	-88
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	-88	1 643	1 555
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163
Aktsiakapitali suurenda- mine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sisseakse	4 026	0	0	0	0	0	4 026
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0
Aktšiaoptsoonid	0	0	0	92	0	0	92
Puhaskasum 01.01.-30.09.2019	0	0	0	0	0	3 944	3 944
Muu koondkasum 01.01.-30.09.2019	0	0	0	0	121	0	121
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	121	3 944	4 065
Omakapital seisuga 30.09.2019	42 400	0	2 526	195	-33	12 258	57 346

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Raamatupidamise vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IAS 34 „Vahearuanne“ nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Vahearuanne tuleks lugeda koos 31.12.2018 lõppenud majandusaasta aruandega, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS).

Tütarettevõtted on konsolideeritud täielikult „rida-realt“ meetodil, mille käigus on elimineeritud kõik kontserni sisesed tehingud, nõuded, kohustised, tulud ja kulud. Konsolideerimisgrupp Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern, konsolideerimisel vastavalt IFRS-le, kattuvad.

Raamatupidamise vahearuanne arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Kontserni 2019. aasta 9 kuu vahearuanne kasutatud arvestuspõhimõtted on üldjoontes kooskõlas 31. detsembril 2018. aastal lõppenud majandusaasta aruandes kasutatud arvestuspõhimõtetega, muutunud on rendilepingute arvestus vastavalt 01.01.2019 jõustunud IFRS 16 „Rendilepingud“ muudatustele. Standardi rakendamise mõju on näidatud finantsseisundi ja koondkasumi aruandes ning aruande lisades. Kontsern ei ole rakendanud IFRS 16 standardit varasematel aruandeperioodidel. Täpsem IFRS 16 standardi rakendamise mõju on kirjeldatud kontserni 2018. majandusaasta aruande lisas 1 punktis 1.18.

Lisa 2 Tegevussegmentid

Tegevussegmentide aruanne vastab sisemisele, peamisele otsustajale esitatavale raporteerimise vormile. Peamiseks otsustajaks, kes on vastutav ressursside jaotuse ja segmentide tegevuse hindamise üle, on panga juhatus.

Kontsern jagab oma äritegevust segmentideks, lähtudes nii juriidilisest struktuurist kui ka panga sees täiendavast kliendipõhisest jaotusest. Juriidilise struktuuri järgi omab kontsern tarbimislähenemise ja liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimislähenemise eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka ettevõtetele. Tarbimislähenemise segment teenib intressituluseid laenuvõtjate väljastamiselt ning teenustasutulusid järelmaksukaartide väljastamiselt. Liisingu segment teenib intressituluseid laenuvõtjate väljastamiselt.

Panga kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab kontsern ärikliendipanganduse ja erakliendipanganduse segmenti. Mõlemad segmentid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenuvõttooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmentid teenivad intressituluseid laenuvõtjate väljastamiselt ning teenustasutulusid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt.

Segmentid on aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel kontserni juhatuse ja nõukogu poolt ning segmentide kohta on kättesaadavad eraldiseisvad finantsandmed. Vastavalt kontserni struktuurile jaotab grupp ärikliendipanganduse ja erakliendipanganduse segmentid veel detailsemalt ka laenuvõtjate ning igapäevapanganduse äriühinguteks (hoiused, arveldused). Kontsern kasutab äriühingute jaotust ka planeerimisel ja eelarvestamisel. Kontserni juhatus on määratud otsustajaks rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest.

Segmenti poolt raporteeritud tulud koosnevad tuludest väliselt klientidelt ning täiendavalt intressitulust või intressikulust segmentide vaheliselt laenuvõtjate väljastamiselt, mis toimub kontsernis kehtestatud sisemise raha hinna mudeli alusel ja mis on allpool olevates tabelites näidatud kui elimineerimine. Kontsernil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist. Intressitulud teenitakse Eestis. Teenustasutulusi jaotus kliendi asukoha järgi on toodud lisas 4.

Kasum segmentide lõikes, III kv 2019, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	2 026	1 683	2 620	617	460	-719	6 687
Intressikulud	-517	-637	-222	-221	-378	719	-1 256
Neto intressitulud	1 509	1 046	2 398	396	82	0	5 431
Teenustasutulud	148	303	413	40	24	0	928
Teenustasukulud	-118	-195	-72	-3	0	0	-388
Neto teenustasud	30	108	341	37	24	0	540
Muud tulud, neto	12	21	84	42	0	0	159
Netotulud kokku	1 551	1 175	2 823	475	106	0	6 130
Tegevuskulud kokku	-941	-1 534	-1 004	-405	-155	0	-4 039
Kasum enne allahindlusi	610	-359	1 819	70	-49	0	2 091
Laenude allahindlus	-67	73	-499	-79	0	0	-572
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	0	0
Puhaskasum	543	-286	1 320	-9	-49	0	1 519

Kasum segmentide lõikes, 9 k 2019, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	5 486	4 677	7 183	1 609	1 210	-1 867	18 298
Intressikulud	-1 386	-1 772	-615	-584	-938	1 867	-3 428
Neto intressitulud	4 100	2 905	6 568	1 025	272	0	14 870
Teenustasutulud	504	840	1 206	71	65	0	2 686
Teenustasukulud	-302	-484	-195	-8	0	0	-989
Neto teenustasud	202	356	1 011	63	65	0	1 697
Muud tulud, neto	62	77	230	82	-55	0	396
Netotulud kokku	4 364	3 338	7 809	1 170	282	0	16 963
Tegevuskulud kokku	-2 672	-4 483	-2 897	-1 147	-427	0	-11 626
Kasum enne allahindlusi	1 692	-1 145	4 912	23	-145	0	5 337
Laenude allahindlus	-422	417	-1 155	-233	0	0	-1 393
Tulumaksukulu	5	-5	0	0	0	0	0
Puhaskasum	1 275	-733	3 757	-210	-145	0	3 944

Varad ja kohustused seisuga 30.09.2019, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Varad kokku	174	234	81	72	183	-193	551
Kohustused kokku	154	212	73	64	184	-193	494

*Muude all kajastuvad *Treasury* ning tütarettevõtted *Martinoza* ja *Prana Property*.

Kasum segmentide lõikes, III kv 2018 tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	1 396	1 277	2 088	352	376	-355	5 134
Intressikulud	-284	-387	-139	-105	-259	355	-819
Neto intressitulud	1 112	890	1 949	247	117	0	4 315
Teenustasutulud	295	247	345	7	45	0	939
Teenustasukulud	-135	-142	-59	-2	0	0	-338
Neto teenustasud	160	105	286	5	45	0	601
Muud tulud, neto	26	44	99	14	-67	0	116
Netotulud kokku	1 298	1 039	2 334	266	95	0	5 032
Tegevuskulud kokku	-746	-1 276	-890	-275	-212	0	-3 399
Kasum enne allahindlusi	552	-237	1 444	-9	-117	0	1 633
Laenude allahindlus	-184	17	-294	-12	0	0	-473
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	0	0
Puhaskasum	368	-220	1 150	-21	-117	0	1 160

Kasum segmentide lõikes, 9 k 2018 tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	3 711	3 627	5 762	850	973	-902	14 021
Intressikulud	-802	-1 138	-389	-253	-543	902	-2 223
Neto intressitulud	2 909	2 489	5 373	597	430	0	11 798
Teenustasutulud	962	685	1 008	22	130	0	2 807
Teenustasukulud	-374	-417	-171	-5	0	0	-967
Neto teenustasud	588	268	837	17	130	0	1 840
Muud tulud, neto	105	85	299	42	31	0	562
Netotulud kokku	3 602	2 842	6 509	656	591	0	14 200
Tegevuskulud kokku	-2 168	-3 660	-2 839	-851	-492	0	-10 010
Kasum enne allahindlusi	1 434	-818	3 670	-195	99	0	4 190
Laenude allahindlus	-446	69	-552	-151	0	0	-1 080
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	0	0
Puhaskasum	988	-749	3 118	-346	99	0	3 110

Varad ja kohustused seisuga 30.09.2018 miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Varad kokku	158	182	58	39	84	-93	428
Kohustused kokku	145	164	53	35	76	-93	380

*Muude all kajastuvad *Treasury* ning tüdarettevõtted *Martinoza* ja *Prana Property*.

Lisa 3 Neto intressitulu

Intressitulu	III kv 2019	9 kuud 2019	III kv 2018	9 kuud 2018
Tarbimislaenu ja järelmaks	2 620	7 183	2 087	5 760
Laenu ettevõtetele	1 884	5 053	1 347	3 396
Laenu erasikutele	1 394	3 835	1 035	3 010
Liising	737	2 003	506	1 284
Võlakirjad	50	186	97	311
Intressitulu kohustistelt	2	36	55	165
Muud varad	0	2	7	94
Kokku	6 687	18 298	5 134	14 020
Intressikulu				
Klientide hoiused ja saadud laenu	-1 064	-2 899	-654	-1 773
Allutatud võlakohustus	-124	-333	-86	-256
Intressikulu varadelt	-63	-180	-79	-195
Muud kohustised	-5	-16	0	0
Kokku	-1 256	-3 428	-819	-2 224
Neto intressitulu	5 431	14 870	4 315	11 796

Lisa 4 Neto teenustasutulu

Teenustasutulu	III kv 2019	9 kuud 2019	III kv 2018	9 kuud 2018
Kaarditehingute tasud	350	977	479	826
Kontode avamise ja haldamise tasud	144	438	180	538
Ülekandetasud	84	275	147	481
Tulu valuutatehingutelt	47	128	89	259
Muud teenustasutulud	303	868	44	703
Kokku	928	2 686	939	2 807
Teenustasukulu				
Kaarditehingute tasud	-241	-638	-209	-600
Ülekandetasud	-88	-181	-23	-202
Muud teenustasukulud	-59	-170	-106	-166
Kokku	-388	-989	-338	-968
Neto teenustasutulu	540	1 697	601	1 839

Kontsern teenis 2019. aasta kolmandas kvartalis 89% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 11% muude riikide residentidelt (Läti, Soome, teised EL riigid ning Ukraina); 2018. aasta kolmandas kvartalis teeniti 76% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 24% muude riikide residentidelt (Läti, Soome ja teised EL riigid).

Lisa 5 Raha ja raha ekvivalendid

	30.09.2019	31.12.2018
Sularaha	22 154	21 721
Kohustuslik reserv keskpangas *	3 351	2 742
Nõudmiseni hoiused keskpangas	76 904	49 321
Nõudmiseni hoiused krediitiasutustes	2 626	13 755
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes *	498	491
Kokku**	105 533	88 030

*Ei kuulu rahavoogude aruandes raha ja raha ekvivalentide koosseisu.

** Kogusummas sisalduvad negatiivsed intressid 14 tuhat eurot ei kuulu rahavoogude aruandes raha ja raha ekvivalentide koosseisu.

Lisa 6 Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi

	30.09.2019	31.12.2018
Valitsuste võlakirjad	1 429	1 929
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	2 685	7 201
Kokku	4 114	9 130

Lisa 7 Laenud ja nõuded klientidele

	30.09.2019	31.12.2018
Nõuded eraisikutele kokku	249 870	204 003
sh tarbimislaenud	73 369	60 001
sh liisingfinantseerimine	23 986	16 875
sh eluasemelaen ja muud laenud	152 515	127 127
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	173 081	128 558
sh liisingfinantseerimine	33 737	23 635
sh muud laenud	139 344	104 923
Kokku nõuded	422 951	332 561
Laenude ja nõuete allahindlus	-5 044	-3 838
Kokku	417 907	328 723

Lisa 8 Laenude ja nõuete allahindlus

	30.09.2019	31.12.2018
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-3 838	-3 644
IFRS 9 rakendumisel 01.01.2018 mõju	0	-630
Aruandeperioodi allahindlused	-1 781	-1 598
Aruandeperioodil bilansist välja viidud laenud	575	2 034
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-5 044	-3 838

Lisa 9 Tähtaja ületanud laenude jaotumine

	30.09.2019			31.12.2018		
	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud
1-30 päeva	3 361	7 550	9 473	3 925	4 375	2 120
31-60 päeva	869	857	2 231	974	631	3 649
61-90 päeva	485	421	343	439	252	37
üle 90 päeva	1 168	508	3 276	703	437	367
Kokku	5 883	9 336	15 323	6 041	5 695	6 173

Lisa 10 Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes

Diskonteerimata rahavood järelejäänud tähtaegade lõikes

30.09.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	105 533	0	0	0	105 533
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses	0	465	3 649	0	4 114
Laenu ja nõuded klientidele	38 831	71 035	249 506	178 786	538 158
Muud finantsvarad	578	0	0	333	911
Finantsvarad kokku	144 942	71 500	253 155	179 119	648 716
Kohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenu	196 245	186 941	71 558	16 570	471 314
Muud finantskohustised	4 552	1 929	273	0	6 754
Allutatud kohustised	233	367	1 956	8 644	11 200
Finantskohustised kokku	201 030	189 237	73 787	25 214	489 268
Bilansivälised kohustised					
Kasutamata krediitlimiidid ja arvelduskrediidid	35 548	0	0	0	35 548
Finantsgarantiid	3 901	0	0	0	3 901
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	240 479	189 237	73 787	25 214	528 717
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-95 537	-117 737	179 368	153 905	119 999

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	87 538	500	0	0	88 038
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenu ja nõuded klientidele	26 300	59 794	203 403	132 670	422 167
Muud finantsvarad	155	0	0	191	346
Finantsvarad kokku	114 507	61 665	210 648	132 861	519 681
Kohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenu	166 137	158 391	55 034	7 645	387 207
Muud finantskohustised	4 126	0	0	0	4 126
Allutatud kohustised	0	337	1 350	6 325	8 012
Finantskohustised kokku	170 263	158 728	56 384	13 970	399 345
Bilansivälised kohustised					
Kasutamata krediitlimiidid ja arvelduskrediidid	34 917	0	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	207 366	158 728	56 384	13 970	436 448
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-92 859	-97 063	154 264	118 891	83 233

Lisa 11 Klientide hoised ja saadud laenud

Võlgnevused klientidele	30.09.2019	31.12.2018
Eraisikud	326 796	237 279
Juriidilised isikud	140 577	137 837
Krediitiasutused	10 453	10 002
Kokku	477 826	385 118
Nõudmiseni hoised	127 018	120 544
Tähtajalised hoised	323 999	249 864
Emiteeritud võlainstrumendid	14 058	5 052
Sihtotstarbelised laenud	12 751	9 658
Kokku	477 826	385 118

Lisa 12 Tingimuslikud kohustised

	30.09.2019	31.12.2018
Finantsgarantiid	3 901	2 186
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	35 548	34 917
Kokku	39 449	37 103

Lisa 13 Seotud osapooled

Seotud osapooled on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema gruppi kuuluvad ettevõtted;
- kontserni juhtkond, so emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende poolt kontrollitavad ettevõtted;
- kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses.

Saldod	30.09.2019	31.12.2018
Aktsionärid:		
Hoiused	7 315	5 280
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Laenud	138	114
Hoiused	557	1 567

Tehingud	30.09.2019	31.12.2018
Aktsionärid:		
Intressikulud	6	7
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Aruandeperioodi intressitulud	2	3
Aruandeperioodi intressikulud	3	1
Muud müüdud kaubad ja teenused	2	2
Muud ostetud kaubad ja teenused	23	104
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud	429	521
Juhatuse liikmetele makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon, tingimuslikult	0	175
		16

Lisa 14 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga. Lahustatud kasum aktsia kohta tuleneb võtmetöötajatele antud aktsioptsioonidest.

	III kv 2019	9 kuud 2019	III kv 2019	9 kuud 2019
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (tuh.eurodes)	1 519	3 944	1 160	3 110
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuh. aktsiates)	62 220	59 663	58 385	58 385
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,02	0,07	0,02	0,05
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsiate kohta arvutamisel – aktsioptsioonid (tuh. aktsiates)	2 015	2 015	1 885	1 556
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuh. aktsiates)	64 235	61 678	60 270	59 941
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,02	0,06	0,02	0,05

Coop Pank AS aktsionärid, nõukogu ja juhatus

Üle 10% osalust omavad aktsionärid seisuga 30.09.2019:

- Coop Investeeringud OÜ 36,82%
- Andres Sonn 13,42%

Lisaks omavad Coop Eesti Keskühistu Tarbijate Ühistute liikmed kokku 23,57% panga aktsiakapitalist, kuid eraldiseisvalt ei oma neist ükski üle 10%.

Nõukogu liikmete omanduses ei ole Coop Panga aktsiaid, juhatuse liikmete omanduses on 7 tuhat Coop Panga aktsiat, mis moodustab 0,01% aktsiakapitalist.

Nõukogu esimees: Jaanus Vihand

Nõukogu liikmed: Priit Põldoja, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Märt Meerits

Juhatusesimees: Margus Rink

Juhatuses liikmed: Hans Pajoma, Kerli Lõhmus, Janek Uiboupin

Coop Pank AS juhatuse kinnitus vahearuandele

Coop Panga juhatus on seisukohal, et käesolev vahearuanne, mis koosneb tegevusaruandest ning raamatupidamise aruannetest, sisaldab kogu vahearuannete nõuetele vastavat informatsiooni ja kajastab Coop Panga kontserni finantsseisundit ja majandustulemust õigesti ja õiglaselt, kõik esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik. Käesolev vahearuanne ei ole auditeeritud.

16.10.2019

Margus Rink
juhatuse esimees

Hans Pajoma
juhatuse liige

Kerli Lõhmus
juhatuse liige

Janek Uiboupin
juhatuse liige

Panga kontaktid

669 0966

klienditugi@coopank.ee

www.coopank.ee

coop | Pank